

Szerkesztőség:

F. S. A. K. A. Ollap-főúti ház.

Ide intéendő a lap szellemi részére
vonatkodó minden közlemény.Barmenation levelek csak ismét közhely-
ből fogadlatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai lakarekpénztárak, a Bankkegyesület, az Ipar- és kereske-
delmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-azelőzetek és a letenyei lakarekpénztár,
a „nagy-kanizsai malatagyár és söröződe r. t.” hivatalos közlönye.Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischer Pál
könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányos számításnak.

Nyiltár petítésra 10 kr.

Elsőlétezők, valamint a hirdetések
vonatkodó Fischer Pál könyv-
kereskedésbe intéendő.

Nyári évad.

(—n.) Szünetel a parlament, a delegációk csak június 6-án ülnek össze. Bécsben s így a politikai vezércikkirónak más tárgy után kell néznie, hogy valamiképp üres ne maradjon ez a hely itt a vonal fölött. De minden időnek megvan az ő nyomorúsága — tartja a régi német közmondás, s minden évadnak megvan a maga szüksége. A télnek a korcsolyázó hely, a nyárnak a fürdő. Bizony sok embernek gondját képezi ez, így május havában s a kinek meg nem határozott szerzi baja van, a melyre néve előre megállapítja az orvos, hogy hová kell mennie a betegnek, az most gondolkodik azon, hogy hová menjen pihenni, üdülni s pénzét jó szerével, kellemesen elkölteni. Ez fontosabb kérdés, mint ahogy sokan hinnék. Mert fürdőhelyen kellemetlenül is el lehet költeni a pénzt, a mi tulajdonképpen annyit jelent, hogy a nagy várakozással felkeresett fürdő, sem üdülést, sem szórakozást, sem kellemes tartózkodást nem nyújtott a kidobott pénzért. Pedig ez gyakran megesik. Ha visszatér az ember, nem szívesen vallja be magának, másnak meg el sem mondaná, éppen mint a kisasszony, aki nagy reményekkel lépi át először a bál küszöbét s nem a legkellemesebb emlékekkel távozik.

Fürdői viszonyaink az utolsó években

sokat javultak hazánkban. A közönség, mely nagyobb részében előzérattal kereste fel a külföldi s stájerországi fürdőket (s keresi fel most is), kisebb-nagyobb mértékben mégis már itthon marad, amit annak jelöl veszünk, hogy honi fürdőink, ami az európai színvonalu kényelmet, a szórakozást, az udvariasságot és az — olcsóságot illeti, kezdenek kivetkőzni primitív állapotukból, mely azokat mindenné tette inkább, mint valódi üdülo, szórakoztató gyógyhelyé; drágaságuk meg éppen távoltartotta a művelt középosztályt tőlük.

Sokat hivatkoztak azelőtt a hazafiságra, mely kötelességvé teszi a magyar embernek a hazai fürdők látogatását, mintha hazafiatlanságból és különös előzérattal látogatta volna a külföldi fürdőket; pedig annak egészen más oka volt.

Semmiéle hazafiság nem követelheti azt, hogy a fürdővendég magát háztulajdonosok, vendéglősköztől kifosztassa, s e mellett rosszul lakjék s még rosszabbul étkezzék. Semmiéle hazafiság meg nem kívánhatja azt, hogy a szórakozni és üdülni vágyó ember csak azért, hogy a hazai fürdőt támogassa, tűrjön el grombaságokat, lenézsse magát, vagy éjszakának idején álmát raboltassa meg, mert néhány úri embernek tetszik egész éjszaka cigányzene mellett mulatni.

Ilyen primitív állapotok mellett éppen nem lehetett rossz néven venni, ha a művelt középosztályu ember, akinek főlöleges költeni valója nincs s a ki fürdőhelyen sem pazarolhat, oda ment, ahol pénzért nyugalmat, kényelmet, szórakozást, üdülést talált s ahol pénze fejében legalább részben megkapja azt, amit keresett.

Hazai fürdőink állapota sok ideig olyan volt, hogy magyar ember sem szívesen kereste fel ezeket. De az idő itt is jótékony változást hozott, a verseny is éberségre keltette az egyes fürdőtulajdonosokat vagy bérlőket s amint a fürdők statisztikája mutatja, évről-évre gyarapodik azoknak száma, kik újra és újra felkeresik az egyszer megkedvelt honi fürdőt és szélesebb körökben is propagandát csinálnak neki.

Ezt kétségtelenül azt jelenti, hogy nemcsak kényelem tekintetében fejlődtek fürdőink, hanem társadalmi tekintetben is megközelítik már azt a nivót, melyet egy európai színvonalon álló gyógyhelynek elérnie kell. S ha e tekintetben van még kívánni való, a társasélet folytonos fejlődésének a viszonyok is mindinkább javulni fognak. Mert ha valahol, fürdőhelyen van jogosultsága a bizonyos fokú demokratismusnak, mely ugyan itt sem szünteti meg teljesen a társadalmi osztályok különvételét, de bizonyos dicséretreméltó jó

A „ZALA” tárcája.

Zrinyi Ilona és Szócsi Mária.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Irtá: Halász Margit.

Mihelyt a magyar irodalom és költészet felvirágozni kezdett, miódjárt akadtak nekik a történelem nyomán Munkács és Murányvár híres hősi asszonyait elbeszélésekben, költeményekben leírták.

Mindakettő özvegy volt, fiatal, tele bájjal, kellemes és hősiességgel, amit őseiktől örökölték.

Az előző századok korában nem ritkák az ily bátor lelkű nők. Ott találjuk — hogy felemlítsem — Szilágyi Erzsébetet, Dobó Katicát, Rozgonyiné Szentgyörgyi Ceciliát, Báthory Mariát stb. Ma már ilyenek nincsenek, de ez legkevesebb esik a mostani hölgyek rovására, mert holmi asszonyi vitéségekre a mai világban már szükség nincsen. De akkor, mikor még sem vasut, sem távirat, sem telefon, de még — Uram bocsá — jóra való utak sem voltak s egy-egy vár kizárólagos tulajdonát képezte egy-egy úrnak: megtörtént számtalanszor, hogy küldetésbe, csatába kellett menni a várurnak s a vár védelmét, őrzését vajjon kire bízták volna né-mely egekben? Hű embereikre, barátaikra? De

hiszen ha csata volt, ezeknek is menniök kellett; őseink is tudták már és valószínűleg önmagukon tapasztalták, hogy ritka, nagyon ritka ember az, akit jó és megbízható barátjának lehet tartani, tekinteni. Feltehetően bizni pedig már akkor sem volt tanácsos, még az úgynevezett jóbarátok-ban sem.

Hiszen abból az időből maradt még fenn az a „szálló ige” hogy „Ments meg Uram barátimót, ellenségeimöt majd csak megvédek magamat.”

— Ugy-e kedves olvasóim keserű emberek lehetnek azok a „regiek”?

Mondom, a vár védelmét, őrzését — ha volt is olyan „letétben levő” barát — nem lehetett volna olyanra bízni, mert legtöbb várurnak — még az említett „szálló-igén” kivül más agyálya is volt: i. i. a fiatal és szép feleség. Ait pedig még Török János és Pázmán lovag uraimék történelmüköt tudjuk, hogy a régi magyar uraknak számtalan vitéségük és erősségük mellett volt egy igen nagy gyöngéjük: a féltékenység.

Már pedig ezen gyöngéjük tárgyai [a nejek] többnyire az erősségben [a várakban] laktak. Mit volt tehát tenni?

Aljbon be az asszony várurnak, esetleg várkapitányának mint azt Zrinyi Ilona, I. Rakóczy Ferenc özvegye is levé, midőn második férje a kurucvezér Thököly Imre a szultán parancsából Törökországba vitették.

Eztendőkre ellátta a várat élelmiszterrel, lóporral s jól szervezett várkatonasággal, nem volt éppen nehéz Caprarának s az osztrák seregnek ellentállnia. Nem hasznát sem szép szó, sem fenyegetés a osztrák részéről, pedig tudvalevő dolog, hogy Zrinyi Ilonának első házasságból származott gyermekeinek a osztrák volt a pyamjuk.

De még ez sem riasztotta meg eleinte a bátor asszonyt, pedig lát Ferencet — ki később a számtalan dalba foglalt nagy bujdosó I. Rakóczy Ferenc lett — és leányát Juliát az imádnig szerette.

Erott adott neki a küzdelemre az is, hogy férje minden levében buzdította a kitartásra s azt ígerte, hogy rövid idő múlva egyszer csak vissza fog jöhenni Munkácsra.

Zrinyi Ilona gyűlölte az osztrákokat, Bécsot, általában a németet, főleg atyjának kivégeztetésért pedig mintegy boszut esküdött a osztrák városnak.

Tudva volt Bécsben Ilonának ez ellenszenvé, s hogy gyermekeibe is ezt csepegette. Gyűlölték Bécsben Thökölyt is, s „a rebellis kurucvezér”. Nem csuda tehát, hogy midőn Munkács vár asszonya Caprarának nem adta fel a várat, elküldték Káráfa [abornokot], a kinek neve kimondásánál is már keresztet vetett magára a magyar ember. Nálánál retentesebb, gyűlöletesebb embert nem ismertek és nem tartották e hazában.

akarattal kevésbé élessé, kevésbé kirívóvá teszi.

Öszintén óhajtjuk, hogy a természet kincseivel megáldott honi gyógyhelyeink mentől inkább elérjék céljokat s e haza áldott földjén s a belőle fakadó gyógyforrásoktól nyerje vissza a magyar ember egészségét, s ne keresse másutt, amit itthon is megtalálhat. Ehhez azonban a fürdőtulajdonosoknak és bérloknak is meg kell hozni a magukét.

(—) Az udvar és a bécsi magyarellenes demonstrációk.

„Pester Correspondenz”-nek egy bécsi távirata magas és illetékes helyről eredő közlésekről tudósít, melyek szerint legmagasabb udvari körök és az uralkodó család tagjai is a legélesebben helytelenítették ama nyilvános magyarellenes demonstrációkat, melyeket utolsó időben Bécsben egy régebbi idő óta előkészített demagóg szervezkedés minden allur-jével rendeztek. Még az udvarnál befolyásos, határozottan konzervatív és a katolikus lengyel főnői családok és a lengyel klub elnöke is a legerősebben rosszalják, hogy a bécsi városrészben uralkodó terrorista párt és egyéb clerikális uniformitású kevélykedő demagóg klükek, melyek Ausztriában a lengyeliség egységére és az államhoz hű politikájára is veszedelmesek, a közhatalmú törvénytől üzletszerűleg és perfid módon sértik a magyar nemzetet, hogy ezzel előmozdítsák az osztrák-magyar monarchia tekintélyét alacsony párt-céljaikat. Ezeknek a magas helyen magában Ausztriában ércnyire juttatott nyilatkozatainak kell majd köszönni, hogy herceg Windischgrätz miniszterelnök abbahagyja a nyilvános magyarellenes demonstrációk hallgatag határozati törvényt általa eddig követett politikáját, amnyival inkább, minthogy Plener pénzügyminiszter szintén ez irányban érvényesíti befolyását.

Fölhívás.

Valamely nemzetnek az összes művészetekben való előhaladását, tehát művelését fokát, nyilvános mialkotásain s műgyűjteményein kívül, főleg abból ítélhetni meg, hogy a művészetek s

műipar iránti érsek és hajlandóság azokkal foglalkozni, miként van annak minden rétegében elterjedve.

Valamint a zene, úgy a kisebb képzőművészek lélekemelő s nemesítő hatása ismeretes. A műhelynél, a család kebelében, gyakran egymás kedvéért kölcsönösen foglalkoznak vele, a családi bensőséget emeli s apró műtermékeivel a házbensőt díszíti, a műizlést neveli és kifejleszti. Innen van, hogy valamint a család belső életében, úgy a műkedvelők sorában is a nőknek jelentékeny és kiváló szerep jut.

Mindezen szempontokból az 1896-iki ezredéves országos kiállítás XX. csoportjának kebelében, mint önálló alcsoportban a hazsi műkedvelők műveinek kiállítása véterelt tervebe.

E csoportban ki fognak állítani a műkedvelésképben ügött képzőművészek termékeit, tehát festmények, szobrok, a mennyiben amatőrök által készítették és a kiállítás képzőművészeti csarnokában való elhelyezésére igényt nem tarthatnak ugyan, de mind a mellett a művészet bizonyos fokán állanak, továbbá az immár oly jelentékeny kulturális tényező gyánánt jelentkező műkedvelői lényképesség termékeit.

Ugyancsak a csoport keretében fognak bemutatni a műkedvelőknek az iparművészet keretébe vágó mindennemű művel, tehát a képző és selyemfestés, fém festés, a majolika- és üvegfestés, fametázés, faragás és égetés, továbbá mindennemű női kézimunka s főleg a hímzés magasabb műizlést és ügyességet tanúsító termékeit s általában az iparművészeteknek bármely ágába tartozó tárgyak, a mennyiben amatőrök által készítették.

A női kézimunkának a csoportba való felvételével egy igen jelentékeny és inelligens elemnek kívántunk a kiállítást nyújtani műgyessége bemutatására. A különböző női tanítványok, továbbá az ipari és házi ipari csoportok kiállításában ugyancsak a női kézimunka mindentit nagyobb arányokban szerepelni fog. De míg a tanítványok kiállítása a kezdők munkáinak és a tanmódszernek bemutatására vonatkozik s a különböző ipari csoportok a hivatászerűleg, kényerkeresetből és gyárilag ügött ipari női kézimunkák és a nép hagyományos és egyszerűbb technikájú házi iparát fogja felmutatni: a műkedvelők kiállításának egyik szép feladatát a műveit középösztály és a főrangú hölgyek magasán képviselt izlésének, alkotásainak egybegyűjtése és bemutatása fogja képezni. A melyeknek pedig megvan az az értékük, hogy a magyar stílus ornamentika legújabb felkarolásával ezek is egy nemzeti elemet tartanak öbren, mint egy művészi képet, melyet a mult virágaiból és emlekeinek aranyos száláiból hímzenek meg.

Van szerencsénk mindezek fölülán-tízlettel-lesen fölkerülni mindazokat, a kik a fentebb vázolt keretbe álló műalkotásokkal foglalkoznak,

hogy azokkal kiállításunkon részt vessen sziveskedjenek.

Kérjük egyszersmind, hogy esiránti sziveskészségüket az ezredéves országos kiállítás igazgatóságának (Budapest, Városliget) mielőbb, legkésőbb pedig a folyó évi június hó 30-áig bejelenteni sziveskedjenek. Maguk a kiállítandó műtárgyak a jövő évi február hó 28-áig küldendők be.

A szükséges közlebbi felvilágosítást a kiállítás igazgatósága készséggel adja meg. Budapest, 1895. május hó.

Dr. Schmiedt József s. k., Eöry Farkas Kálmán s. k., min. tan., kiállítás igazgató. s XX. alcsoport-bizotts. elnöke.

Dr. Szendrői János s. k., az albizottság előadója.

Uj vasutunk.

Hajós Mihály alsó lendvai ügyvéd és dr. Mandel Pál országgyűlési képviselő a kereskedelemügyi magy. kir. ministeriumtól előmunkálattal engedélyt nyertek egy a déli vasut nagykanizsai állomásától kiinduló, Kis-Kanizsa, Besehely, Letenye irányában Alsó Lendvái, a csáktornya-ukki vasutvonal állomásáig haladó helyi érdekű vasut kiépítésére. Ezen vasutvonal létesülése által városunk olyanira érdekelve van, hogy hírlapírói kötelességünknek tarjuk, miszerint ezen vonal érdekében teljesített mindenféle megmozgalmat felolvasárol olvasóinknak bő tájékozást nyújtunk. Ez okból a május 26-án Letenyén, a járás érdekessége által megtartott értekezleten való megjelenésre felhívjuk tudósítónkat, hogy ott az adatokat gyűjtse össze, amit meg is tevéen, a történetekről a következőkép számol be:

Az értekezlet ügybuzgó elnöke Thassy Lajos főszolgabíró-örömét fejezve ki a szép számmal megjelentek élénk érdeklődése felett, arra kérte a jelenlevőket, hogy a létesítendő s a járasra nézve oly üdvösnek ígérkező vállalkozás sikerét úgy erkölcsileg, mint anyagilag mozgósítsák elő. Előadta, hogy a vasut érdekében már tartatott egy előértekezlet és pedig máj. hó 19-én, mely értekezletről szöveggyűjtemény tartalmának ismertetése a végrehajtó-bizottság jegyzőkönyvében szerepel. Csompos Kálmán kérte fel, ki az 6 jeles tollával szerkesztett jegyzőkönyvet felolvasta. A jegyzőkönyv szavai szerint az előkészítő értekezleten megjelent Hajós Mihály alsó-lendvai ügyvéd s megjelenésének célja az volt, hogy szűkebb körben tájékozódó megbeszélést és ezmeosorét folytasson annak kipuhatólása iránt, vajon lehetséges lesz-e oly mérvű érdeklődést teremteni a tervezett vasutvonal érdekörébe eső vidéken, mely a vállalat gyakorlati megvalósítására s a törvényes érdegharmadrész arányban való hozzájárulásra nézve anyagi tekintetben a siker felététét biztosítaná? Ezután terjedelmesen ismertette az egymás ki-

Olyan Haynau-féle természet volt, de még ennél is reitenetesebb. Karállának ellentálla állt volt lehet, mert ha előbb-utóbb szeme elé, keze ügyébe került az ellentálla: boszuja annál ki-mélelenebb, annál kegyetlenebb módon nyilvánult.

Es Ilona mégis azt határozta, hogy védeni fogja a várat utolsó lehetőséig és férje haszerkeztéig.

A közben igen furcsa hír jött Thökölytől, — fájdalmas a szegény asszonyra nézve. Azt írta ugyanis, hogy helyzete nemcsak nem javult, de igen súlyossá van téve s a legkisebb reménye sincs a kiszabadulásra; oly tarthatatlanná vált fogságának szenvedése, hogy ő, a protestánszabadságeről is küzdő hős, kész volna áttérni a katolikus hitre, ha a pápa kitudná eszközölni a császárnál, hogy ő kiszabaduljon a török fogságból.

Ilona felolvasta a levelet a vár kapitánya és a tisztikar előtt, mire ezek kik többnyire buzgó protestánsok voltak, igen megütköztek s azt gondolták el, hogy inkább a várat adják fel kiengesztelésül és Thököly részére megnyerni a császár kegyét, mintsem az egykori kurucvezér ugyanazt vallása feláldozásával tegye meg.

A mi élelmiszert volt a várbán, azt a kapitány hamar kiosztotta az őrség között, — hogy az éhség legyen mintegy kényszerítő ok a várnak békés uton való feladására.

Egy idő múlva tudatta Radics András uram a várkapitány, hogy az élelmiszerek végkép elfogytak, nincs más hátra, mint a várat feladni. Ugy történt, Zrínyi Ilona látván a bajt s előtte

lebegvén férje és gyermekei sorsa: nehéz szívetl ugyan, de átadta Munkács várát Kar. fia tábornoknak s őt magát bécsebe vitték és elszákitották mégis azoktól, kiket a világn legjobban szeretett, akiknek kedvéért áldozta fel nemese büszkeségét, akiknek boldogulásáért feladta legutolsó várát: Munkácsot, a mit még kevés idővel előbb lehetetlennek tartott. De megtette, mert a szeretet győzedelmeskedett Munkácsvár erőselekkü asszonyán. A nő legyőzte benne a hőst, a sziv győzedelmeskedett a lelken.

Nemde így volt ez Szécsi Mária nál is? Csak hogy itt a szeretet, a sziv hanjja nem a férjért, gyermekekért nyilvánult (ezek már nem voltak) hanem egy teljesen idegen iránt, aki véletlenül éppen ellenfele, ellenharcosa volt neki.

Mindaddig erősen tartotta magát s bizott vára és saját erejében — annál is inkább, mivel Rakóczy György seregének egy része is Murányvár védté —, mindaddig büszke ellenállást tanúsított míg meg nem látta az ellenfél vezérét. Nincs az a csatában agyumorajhoz, legyvercsatogáshoz szokott hős, aki bátrabban s elszántabban nézett volna az ostrom elé, mint Bethlen Gábor özvegye.

Oh azok a régi, vitézlő asszonyok nemcsak védeni tudtak, de meghalni is védeli jogukért s Szécsi Mária kész volt mindkettőre.

Csak egygyel nem számolt a szépséges asszony, azzal, hogy ott a pánclat alatt egy kis sziv is van, mely ha egyszer lángra talál lobbanni: ja! akkor Murányvár védelmének! Megégeti az még a pánclinget is?

Es csakugyan úgy lett. A sziv tüze, lángja még a pánclatnál is erősebbet, szárdasbbat égetett meg: magát a vár asszonyát és Vasselényi Ferencet. Lángra lobbanította mindkettőt, de ez nem olyan volt, mint a számlaláng, hanem erős, hatalmas tűz, mely ha idővel kialszik is: az izzó parázs még sokáig melegít.

A vár át lett adva asszonyával együtt Vasselényinek. A harcias-termeszteti várkapitányból közönséges asszony, a községi bússze saaból dalos kis pecsirta lett s lakodalom azon a helyen, a hol még eddig csak harcrol, vérről gondolkodtak.

Most már csak omladék, mohleppte töredékek hirdetik az egykori nagy eseményeket. Axon a helyen, a hol az előtt talán a vérpad volt leállítva, most repkény, szederinda s vadrósa virít, ágyutörök hómöblése helyett most csalógány enekel az omladék várfalon s enyhe szellő sóhajtoz a csatazajok szíaterén.

A régi fény, régi dicsőség elenyészett s a lovagvárok löresében most baglyok tanyáznak s éjeli hubogásaikkal zavarják a néma csendet. Kihalt minden itt, még a felkelő hold is alomsan pislogat az egykori élet rombadült tanyáira. Milyen jó, hogy a mai világban nincsenek lovagvárok, miknek őrizését s parancsnokságot asszonyokra kellene bízni. De sok „Murányvár” lenna feladva!

Közközházi mizériák.

Hat még most is lehetnének ilyenek? — kérdi a szives olvasó, midőn saját, közigazgatási bizottság, litkos és nyilvános konferenciák hónapok óta kutatják irtalják a közközház viselt dolgai? Ha vannak-e? sőt most felelt ki a dolog a legszébben, midőn már a képviselőtestület elé került a május 29-én tartott városi közgyűlésen, amidőn a város atyai nyilvánosan bebizonyították annak a régi mondásnak az igazságát, hogy minden nemzet olyan fejedelemmel bír, aminőt megérdemel. Mert hát ezen a nevezetes városi közgyűlésen a vádlottak kerekedtek a vád fölött a ki-mondották, hogy a közigazgatási bizottság eljárásában a város autonomicus jogainak megsértését lárták, s ez ellen a merénylet ellen ünneppéyesen állást foglaltak.

Azok, akik ezen álláspontot elfoglalták, határozottan és szándékosan a falnak lettek ugratva a hatóság által, amely előtt hivatalosan tudva volt, hogy a fennálló állapotokat mi idézte elő, tudva volt előtte a dolog egész historicuma. Elmondhatták az előttük fekvő aktákból, ami egyébiránt Nagy Kanizsán közudomási dolog, hogy a közigazgatási bizottság kebeléből már egy évvel előbb meindult a vizsgálat a nagykanizsai közközházban fennállásáról fogva a hatóság vétkes mulasztása folytán lábra kapott botrányos állapotok megszüntetése céljából, hogy ennek eredményéről már a múlt évi december 15-én hozott 1667/94. sz. közigazgatási bizottsági határozat szigorú felelősség terhe mellett utasította a városi tanácsot az alapszabályoknak az 51661/76. sz. évi helyigymintáit utasítás értelmében 1895. január 5-éig leendő átdolgozására.

Felelthetők volna azt is, hogy midőn a városi tanács ezen utasítás folytán jelentést tett és, másról beszélt Boris, midőn a bor árát kérték a közigazgatási bizottság 1895. január 15-én hozott határozatában a többek között azt írta hivatalosan: „felületeségről tanuskodó, eléggé nem is helyteleníthető hiányt képzzi a városi tanács jelentésének az, hogy az 1667/94. sz. határozat azon kiváló fontosságú intézkedésének foganatosításáról, mely szerint az alapszabályok a helyigymintáit utasítás értelmében átdolgozandók, említést sem tesz” s ennek folytán újabb kijelent azok benyújtására március 1-éjé, mint utolsó határozatot.

Nyilvánosságra kellett volna hozniok, hogy az alapszabály elkészítésére vonatkozó utasításnak akkor sem felelt meg s ennek folytán a közigazgatási bizottság saját kebelében készítette el a tervezetet, s azt küldte te tárgyalás és átviszálás végett a város tanácsához. Tehát nem a város autonomicus jogának megsértése van a közigazgatási bizottság eljárásában, hanem az egyedül lehető kibontakozás abból a csülökig érő szemétdől, amelybe a városi közközház jelenléte a több éven keresztül folytatott mulasztások és hanyag gazdálkodási rendszer sodorta.

Ezekről kellett volna a képviselőtestületet felvilágosítani s ekkor bizonyára nem látta volna a közigazgatási bizottság eljárásában az autonomia megsértését. Mindenesetre halásabb és szándékos helyzetet összehangzóbb eljárás légt volna, ha a képviselőtestület azután néz, hogy mi lett a 10 év előtt eladott magánközház közel 10 ezer forint vételárából? hova és miként lett az felhasználva, miután erről a városi hatóság a 868/95. számú közigazgatási bizottsági határozat értelmében okmányolt számadását június 5-ig bemutatni tartozik.

Inkább be kellett volna az ellenőrzésre hivatott képviselőtestület szerepkörébe megkérdezni a bícs-tanácsot, mit jelenlétében a közigazgatási bizottság határozatának 18. pontjában foglalt azon atyai intés: „A városi tanács felelősség terhe alatt óvakodjék jövőben oly ó-szegeknek a városi pénztárból leendő kiutalásától, amelyek elévültek, hanem ilyenkor a mulasztó közeg tartozik felelősséggel az elévült gyógyköltésekért.”

Egyszóval, orvosolva lett-e az a számtalan hiány, a mely a humanizmus rovására mindennapi jelenségé lön és a közigazgatási bizottság 868/95. sz. határozatában, 12. pontban összefoglalva van? Ezekről méltóztassék felvilágosítást szerezni a azután feljajdulni az autonomia állítólagos megsértése miatt.

H I R E K.

József főherceg szemléltésje. József főherceg a honvédség főparancsnoka június 3-án indul el az V. honvéderkület csapatai felett szemlélt tartani. A főherceg e célból elutazik Keszthelyre, Nagy-Kanizsára, Zala-Egerszegrre, Kőrmendre és Veszprémbe. A szemlélt 4 napra van tervezve. A főherceg kíséretében lesznek: Vécsey József, báró főudvarmester, Surányi Ferenc ezredes, főparancsnoki első segédjének és Janikovits Ferenc főhadnagy parancsnok.

Hymen. Clement Lipót főbírtokos leányát Hermence kisasszonyt május 30-án vezette oltárhoz Weidner Diesel Ernő cs. és kir. főhadnagy. Az esküvőt illetőleg kővető család jelenléte adatott ki: Clement Lipót és neje tiszteleit tudják leányuknak Hermencének, Weidner Diesel Ernő cs. és kir. Ernő főherceg nevet viselő 48-ik gyalogezredbeli főhadnaggyal Igrićen a házi kaplornak, 1895. évi május hó 30-án este 6 órakor megtartandó esküvőjét. Igriće, 1893. évi május hóban.

A nagykanizsai keresztény jótékony négyelet az arva leánykak munkaalapja javára június 9-én vasárnap a „Polgári-Egylet” kertjében és termében rendezendő, általunk már több ízben jelzett tavaszi mulatságra a meghívók kibocsátatták. Belpéti díjak: Személyjegy 1 korona; családjegy [nagy személyjegy] 2 korona. Az ünnepi színelőadásra szóló jegyek Somogyi Károly szinigazgató ur színházi pénztáránál lehetnek kaphatók. Szives felhívások közzétételét fogadtatnak.

A mulatság programja a következő:
1. Oszonna délután 5 órakor a kerthelyiségben. Az oszonna felszolgálatásánál a négyelet által felkért hölgyek segítőknek.

2. Kézimunka bazar. Kulcsoszeget varrottas előadása.

3. Tejszarnok. Kifűző-ajudtjai, friss vaj, „milimárik” által felszolgálva.

4. Virág-átor. Rózsakereskedés. Elővirágok vezetése mellett.

5. Tőzde. Hirlap-, szivar- és cigarettel-elárúsítás. Itt lesz kapható a „Szeretet” az iródnél és művészeti kör által szerkesztett emlék-lap.

6. Hangverseny. Rendezi az iródnél és művészeti kör férfi-dal-kara. Kezdete 7 órakor.

7. Ünnepi színházi előadás. Rendezi Somogyi Károly szinigazgató. Kezdete 8 órakor.

8. Tánc. A polgári egylet termében.

9. Fortuna kosara. Értekezé nyeresémmény-árgyak. A meghívók május 31-én lettek szétküldve.

Miután azonban többször előfordult már az, hogy a nagykanizsai feladott meghívók nem mindegyike jutott a címzetekhez, a négyelet elnöke ezen eltszettel felkéri mindazokat, kik a meghívásra igényt tartanak a meghívót megsemmisítap-nának, sziveskedjenek eziránt a négyelet titkárához, Csaszndák Miklós urhoz fordulni.

Háladalom. Fürst Manóné szül. Weisz Rozália május hó 30-án életének 82-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. A bodogut hült tetemei a hó 2-án délelőtt 9^{1/2} órakor fognak Király-utcából 566. ház szám, a helybeli izs. sarkterben örök nyugalomra tetetni.

A nagykanizsai Kereskedők Társulata (Kereskedelmi testület) vasárnap, június 9-én, délelőtt 11 órakor a városház tanács-termében tartja az évi rendes közgyűlését a következő napirenddel:

1. A választmány jelentése.
 2. A zárszámadás és
 3. a költésgevetés előterjesztése.
 4. Netáni indítványok tárgyalása, a melyek azonban június 5-ig az elnöknek írásban benyújtandók.
 5. Új választás 6. p. választandó:
 - a) A sorrend szerinti kilépés folytán, hat választmányi tag Hirschl Ede, tj. Fesselhofer József, Halpöhen Mór, Löwy Odón, Löwinger Ignác és Stolzer Gusztáv választmányi tag urak, akik azonban újból megválasztandók.
 - b) három tagból álló számvizsgáló bizottság.
- Lakbérpótlék.** A tisztviselők, altsztek és szolgák fizetését és lakbérét szabályozó törvény a ranglétra első fokán vagy azon kívül állók belyezetét javította a legkevesebbé. A postai altsztek fizetését pedig nemcsak hogy nem javította, de 50 forinttal csökkentette. Ennyivel kaptak ugyanis többet a törvény előtt, mint más szolgálati ágánál alkalmazott altsztek. Lakbérben sem nyertek semmit, jöllehet 100 forint

egészítő mozgalmak történetét, melyek végeredményben odaconcludáltak, hogy sikerült a szóban forgó vállalatot az alsó-letndva—muraszombat—regedei helyi érdekű vasut kiépítésére irányuló mozga ommal összhangzásba hozni, mely vonalra nézve az előmunkálai engedélyt Hathányi Tivadar gróf nyerte meg. Előadta továbbá, hogy épen azért, mivel ez utóbbi vonal reabilitálása lényegesen löggs a nagykanizsai—letenye—alsó-letndvai vonal létrejöttétől, alapos kilitás van rá, hogy a Vasvármegye közönsége által kilitásba helyezett segély ezen, a most említett vonal céljaira is fog fordíthatni. Részleges költésgevetés még nem áll rendelkezésre, de előzetesen is közölhetett annyit, hogy az összes munkálai költésgegek a két vonalra nézve körülbelül két millió forintra fognak menni, melyből a két vonal létesítésében résztvevő összes érdekeltiségek a munkálatok későbbi előrehaladtottabb stádiumában megindítandó részvényárlás után hozzátevével 741 ezer forintot kellene biztosítani, megjegyezte, hogy ezen hozzájárulási quótában benofoglaltának azon összeg is, melyet Zala-és Vasvármegyék törvényhatóságainak egyetemétől a két vármegyebeli érdekeltiség kinyerni fog, benofoglaltának továbbá azon törvényesített 10%-nyi hányadrész is, melyet a kormány a vasutépítéshez a saját részéről mindenkor hozzájárul s melynek biztosítása tekintetében az engedélyokmány kifejezett nyilatkozatot tartalmaz. Figyelemre méltó körülményként említette fel azt is, hogy Regede város-eljárósága részéről ötynemű kijelentést tetettek, mely szerint a nevezett város közönsége hajlandó a vasut részére 8 éven át éventenk 10, tehát összesen 80 ezer forinttal támogatását felajánlani. Kijelentette, hogy a traceirozás költésgeibez az érdekeltiségek semmiféle előlegezéssel járulniok nem kellend, mert e tekintetben az engedményeseknek már megállapodásuk van a trace munkálatait teljesítő mérnöki közeglet, sőt az actió felolylatásához szükséges nyomtatványokat is az érdekeltiség rendelkezéseire foztják bocsátítani. Hangsúlyozta, hogy ok csak az esztra hajlandók mélyreható, további lépések megtételére, ha biztos remény mutatkozik arra nézve, hogy a tervezett vasut már a jövő év folyamán megépíthetővé válik, minélhogva a tevékenység azonnali megkezdését tartja szükségesnek. A felolvasott jegyzőkönyv szerint — melyet dr. Csémpezz Kálmán ur volt szives tudósítónk rendelkezésére bocsátani — az értekezlet egyhangulag s lelkesedéssel mondta ki, hogy a nkanizsa—letenye—alsó-letndvai vasut létesítését mulhatlanul szükségesnek tartja s az erre irányuló kezdeményezést örömmel üdvözli. Hogy pedig mindeme kitűzött célok minel eredményesebben s gyorsabban a megvalósulás stádiumába jussanak, egy 30 tagu végrehajtó bizottság azonnali szervezését határozta el, melynek elnökévé Thassy Lajos főszolgabíró, I. alelnökévé Schmiéd Emil, II. alelnökévé Blum József föld bírtosok, jegyzővé pedig dr. Csémpezz Kálmán ügyvéd egyhangulag megválasztattak. Együttal határozatba ment, hogy a végrehajtó bizottság magát 200 tagra kiegészíteni fogja.

A jegyzőkönyv felolvasása után a nagy számban megjelent érdekeltiség és a kétszázas végrehajtó-bizottság tagjai a vasutvonal létesítését szintén életkérdésnek jelentették ki s a megye részéről leendő hatóság támogatás elnyerése végett határozatba hozattak, hogy egy a megye fő- mint alispánjához üdvözölő felirat intéztetik s ezenkívül a bizottság kebeléből küldöttség megy egy a nevezettekhez, mint a letenyei uraság: Andrásy Aladar grófnak. Zakai Gyula ügyvéd azon indítványára, hogy a nkanizsai polgármester felkérésék, miszerint Nagy-Kanizsát is erősen érdeklő vonal létesítése tekintetéből értekezletet hívjon össze, határozattalott, hogy egy 7 tagu küldöttség fogja felkeresni Nagy-Kanizsa polgármesterét és a más tekintélyes köröket, hogy őket a vasut iránti jóakaratu támogatásra kérjék. Dr. Csémpezz Kálmán indítványára a községek jelenlévő képviselői arra kéreltek, hogy a községek tulajdonában levő regalektóvnyék értékesítésére és a befolyandó összegnek a létesítendő vasut részvényeiből való vételére leendő fordíthatásának megengedése végett illetékes helyen annyival s inkább tegyenek lépéseket, mert a letenyei járás területén 30 km. hosszúságban végig vonulandó vasut készítése alkalomával a községekbeli lakosok részére gazdag keresetforrás nyitlatik. Ezek után több tárgy nem lévén, az elnök az értekezletet lelkes éljenzés között bezárta.

CSARNOK

A turistaságról.

Irta: Békó Elek.

(Folytatás a 6. vége.)

Okvetlen turistának nevezi magát az a Bércmászó Aurél, ki tirolos hőborttal, ijesztő színházias öltözködéssel, kezében rémséges nagy hegyi bottal megindul a veszedelmes hegymászatra, a — legközelebbi sörös kancsóig, ahol is a társaságnak hajmeresztő kalandokat mond el nyaktörő hegyi turjairól, kik ha oly naivok, hogy elhiszik neki, annál inkább félreértik, meg nem ismerik, nem követik, sőt karboztatják a turistaságot. Eppen úgy, mint az a Bércmászó Auréllal éppen homlokegyenest ellentétben álló negyedik fajta turista, t. i. az az egyoldalú alpinista, ki szenvedélyes hegymászásával igazán vesélyes hörgőzéseken, köhüllások sziklahasadékokon, barlangokban csuszva-kuszva, önbizalmában elbizakodottá fajulva, végre is egyszer csak a lapokban agyonkürtölt turista álmodzatára lesz: a nagy közönségben felkelti az oppozíciót egy ilyen szerencsétlenséggel, a turistaságnak ilyenét csak kinövése miatt.

De ezeket oly kevésbé lehet a turistaság helyes értelme szerint turistáknak tekintünk, mint a hogy teszem fel a tanfelügyelő, a pénzügyigazgató, a postafelügyelő hivatalos utjában, a missionarius, a kereskedelmi utazó, a fürdőbe utazó beteg, a vásároló iparos stb. bár hosszú, szép s költséges utazást végeznek; de azért még sem turisták.

Turista az — mint B. Eötvös Lóránd, volt kultuszminiszterünk a Magyar Turista-Egyesület elnöke, aqy megnyitó beszédében mondja — turista az, aki utra kel' azért, mert foglalkozásának egyformasága gondjainak sokasága közepett álmaiban feltűnik előtte egy olyan szöb világ, melyben zödebb a fű, kékebb az ég, magasabbak a hegyek, szebbek vagy különösebbek a házak, barátságosabbak az emberek s a ki ez álmokép eredetijét fáradságtól vissza nem riadva keresi.

Turista az, ki ha hegyet lát, ellenállhatlan vágyódás szállja meg, hogy fáradságot nem ismerve tőrtőn a magasba és ha lért, kimondhatatlan jó érzés fogja el.

Turista az, ki a tanterem, tanácsterem, vagy a hivatal akta-szobája és pipafüstös légköréből kiszabadulva, úres idejében a munkaszünetet nem egyedül a club-élet, kávéház, kártyakompanya, zene s idegizgató művelőzetek, vagy lucullusi asztalörömköken tölti el, hanem minél gyakraabban kilép a szabad, a tiszta természetbe; mert tudja, hogy ott kint a szabadban, az lsten nyílt templomban; a madárdal hallatára, az illatos virányó rét szemlélése mellett, vagy az erdő hús árnya alatt, vagy a mormogó hegyi patak partján, "melyek felett az ég azurkék boltozatra terül el, mint az örök béke jelképe: nemesedik a lélek, mely közelebb érzi magát az Istenhez, elviselhetőbbé válik a bu-és bánat, elenyészik a harag, elmosódik a szenvedett bánatolom; mert a természet nyitja fel előttünk büvös-bájos templomát, melyben megjeleni, benne élvezni mindenkinek egyforma jog adatot.

A turistaság minden más sportnál egyetemessebb, nők által is gyakorolható s az egészségre jótékonyabb hatású, egyszerűs mind nemesebb; mert a lelket is műveli, a természet szépségei iránt foglalkoztatja nevel. Olyan sport ez, hol a görögök bölcs mondása, hogy "a hasznosat a kellemessel" kellökép érvényesül és kifejezésre jut. Eddig leginkább rendszeres tornázás és a sport bizonyos fajait egyesítő atlétaság versenyyelty egymással a test fejlesztésének babérajáért. A tornázásnak azt vetették ellene, hogy nagyon is kórtárn szedi, pedans iskolamesterek taktusával méri a test fejlesztését. Az a hitéknak pedig azt lohánították szemükre, hogy nagyon is egyoldalulag fejlesztik az izmokat. Ma már mind a két versenyyő irányban nagyobb arányokban hódít hivaték a legújabb sport, a — turistaság.

Az észszerű turistaság nem pusztá, úres kedvöltés, mint a — ma még itt-ott fennálló előlétét gondolja; hanem nagy gyakorlati értékel bir az egyén egészsége és művelődése tekintetében, valamint az állam élete is főleg kulturális, közgazdasági és honvédelmi, ugyazintén nemzetiségi szempontokból minden sportnem között legnagyobbb, legűdvösebb betolyást gyakorló ágazata.

Vegyük sorba ezen állításokat a vizsgáljuk, egyenkint.

Eldőszőr is: az egyénre irányuló kihatását illetőleg, bár az eddig mondottakból az eléggé előtűnik, összegezhetjük röviden ekképpen: a kedélyállapotot átváltoztatja, az ember lelki és testi erejét egyaránt neveli, a jellemet szilárdítja, az erkölcsi élet tisztaságát növeli, a szervei életműködést fokozza. Annyi bizonyos, hogy a jó turista, ha nem több, hát egészséges és erősakaratu ember.

Másodsor: A turistaságnak az állami életre kulturális nagy fontossága szembeszökő: apolja s terjeszti a tudományokat, mert hisz még olyanok is, kik maguk a turistaságot nem gyakorolják, a a turisták által irt utleírásokból, lénypép felvételekből stb. szép természetudományi s földrajzi ismereteket szerezhetnek. De főleg a közoktatásra való fontossága igen nagy; mi tanfelhák mindnyájan tudjuk, de tudhatja — ha visszaemlékezük — más is, aki iskolába járt, hogy mennyivel vonzóbb az olyan előadás, és mennyivel maradandóbb eredményeket fog szűlni, ha utleírassal kapcsolatos és érdekes tapasztalatokkal van fűszerezve, mintha csupán a lánkönyv szerint haladunk. Gyakorlati oktatás! Mily szükséges ez, s mily kívéssé van meg nálunk. Itt főleg a természettudományok és a földrajz tanítására gondolok, mely tárgyak nem ritkán majd em oly elvonlat taníthatnak, mint akár a matematika vagy más elvont tárgy. Léteíteni kell ifjusági karavánokat is, ifjusági kirándulások tartassanak!

Harmadsor: A turistaság jelentőségét közgazdasági szempontból szintén nem szükséges bővebben bizonyítgatnom; elég, ha hivatkozom azon jóvődelemre és egyéb anyagi előnyre, melyet az idegenek forgalma, a turista forgalom biztosít a lakosságnak Svájcban, Tirolban és hála lsten már hazánk némely vidékének is; habár észrevehetőleg ez még csak az egyetlen Magas-Tátra vidékén van meg. De ha a magyar turiszta fejlettebb lesz s nagy uraink jobban megbecsülnek az ilthon található természeti szépségeket s felgyánának a külföldieskedéssel, úgy akkor a mi festői szép Balaton vidékünk is a turista, fürdő s nyaraló-publikum után szépen megéledhetne a fillokszer-csaps dacára és nem kellene kívándorolnia.

Negyedsor: szökök a turistaságnak a honvédelem szempontjából való nagy fontosságáról. Kétségtelen az, hogy a modern állam által polgáira rótt terhek legsúlyosabbja az általános védkötelezettség. Az azzal járó fáradságok türese, elviselése az intelligens ifjuságra nem ritkán veszélyesül jár s aqg képes azt kibírni; mivel a legzsenyebb kortól kezdődő tanulmányai közepette szobához volt költve, fejletlen s minden edzés nélkül. Igaz, hogy a tantervbe fel van véve a tornázás; de az a het-2 óra nem nyújt elég előleges edzést a katonai nagy faradalmak megszokásához. Mily könnyű-annak, ki a testedzés legjobb módját, a turistaságot már eleve szorgalmasan frequálván, a nagy gyakorlatok fáradaimaiban, a likasztó melegben, szomjuságban, a nehéz menetelésben, a kemény fekhelyben mind megannyi régi ismerősrre talál, melyekkel elégszer megbarátkozott turista gyatolójása alkalmával.

Láthatják t olvasóim, hogy a turistaság gyakorlása mintegy előkészítő iskolája lehet a védkötelezettség teljesítésének; mert a turistaságot gyakorló ifju minden hátrányos következmény nélkül fogja tényleges katonai szolgálati idejét kiföltöni, míg a testmozgásban csakis a város fúttáján való sétálásra szorítkoz és ott is csak — nehog' az arca a naplól megbarnuljon — az árnyekben haladó, kényelemhez szokott ifju ember a fegyver és borjú bulya alatt a gyakorlat közben majd megszokja.

De menjünk tovább! A védkötelezettség tényleges részének leteleivel esetleg mint tiszt a tartalékba lépve, az ifju visszatér kényelmes polgári foglalkozásához, mely ismét csak a szobához köt. És eltelik két év, amig az első fegyvergyakorlatra behívják. Ha a két év alatt a turistaságot gyakorolja, mily könnyen fogja fegyvergyakorlatit is végezni; ellenben, ha minden nagyobb testmozgástól elszokott mily veszélyesül jár minden átmenet nélkül egyszerre órákig tartó nehéz gyakorlatokat teljesíteni. Hát még háboruban! midőn a 48 óra alatt mozgottott ifjura néző rögtön s oty nélkülözések és fáradaimk allanak be, amelyek eltűrése és elviselése még az ehöz hozzászokott embernek is nehezebbre esnek. Mily sokat

ér továbbá ilyenkor azon könnyűség is, melyvel a turista bármely terepben magát tájékoztatja. Mint önálló feladatra kivételesen tiszt egy lőbortári térképpel felszerelten a legnagyobb nyugalommal halad utján; míg ellenben a gyenge tájékozási képességű, a turistalkodás közben nyerhető szabadban való otthonos megszokottságnak hiányában rossz vezetéssel magát és egész csapatját veszélybe döntheti.

Ötödösor: hogy a turistaság nekünk magyaroknak még nemzeti szempontból is igen fontos arra, vonatkozálag elég, ha felemlitem, hogy elvezeti a magyart és elviszi a magyar szót oda, ahol az nem ismeretes; s elég továbbá röviden arra utalnom, hogy a turistaság mindig szoros kapcsolatban a hazafias érzelmek ápolásával s a kegyeletes megemlékezések gyakorlásával.

Ime! ezek azon szempontok, azon feladatok, melyek a turistaság által elérhetőek, csak nagygyű tenni, nagy mértékben járklarolni kell, ami leginkább egyesületi alapon teljesíthető.

Külföldön már legújabb alakult az ilyenemű egyesületeknek, társulatoknak; hathatósan fejlesztve a turistaság imént részletezett missióját; de főleg előidőve azon minden év nyarán megújuló hatalmas népvándorlást, melyet idegenek forgalmának nevezünk s mely nemcsak egyes vidékeknek, de egész tartományoknak, országoknak közgazdaságilag fontos tényezőjévé vált.

Hazánkban is, hol mosta Baross miniszter epochalis reformja, a külföldiek által is annyira megirigvelt zóna-rendszer az utazástannyi megkönnyítette, hogy immár mi sem állja útját a turistaság fejlesztésének; keletkeztek ilyenemű egyesületek, melyek között legtekéleesebb szervezettel s legtöbb taggal (számuk kerekszámában 3000) bir a Magyar Turista-Egyesület, melynek elnöke a szenvedélyes turista, volt közkot ügyi miniszter B. Eötvös Lóránd.

Az egyesület irányzója a legtisztább hazaszeretete, az ellenállhatlan vagy az edes hazá nyaföldet, ennek remekét felkutatni, megismerni; célja: egyesült erővel des hazánk edenkertekben gazdag tájait úgy a honfittársakkal, mint a külföldiekkel megismertetni; irodalmi terkek kidadásával, utak, menedékházak építésével stb. odabátni, hogy az idegenek forgalmát hazánkban emelve, ez uton is jövedelmét hajtssanak azon vidékek lakóinak, kik tan szegénységükben vagy (mint a Balaton vidékén) a filloxera pusztítása miatt kívándorolnak.

A Magyar Turista-Egyesület a központi választmány által összekötött 13 önálló sectióval osztályi al bir: 1. Budapesti osztály, 2. Egyetem, osztály, 3. Makedvölói lényképező-osztály, székhelyük Budapest. 4. Borsodi Bökös-osztály, székhelye: Miskolcz. 5. Piumei osztály, székhelye: Fiume. 6. Köszegi osztály, székhelye: Köszeg. 7. Vas megyei osztály székhelye: Szombathely. 8. Mátrai osztály székhelye: Gyöngyös. 9. Sziltnya osztály, székhelye: Selmecbánya, 10. Tátra osztály székhelye Kézsmárk. 11. Turóc megyei osztály sz. Turóc-Szent-Márton. 12. Vágvölgyi osztály sz. Budapest.

Az egyesület hivatalos közlönyé a szép illusztrációkkal díszített s tartalomonosan szerkesztett "Turisták Lapja" című folyóirat. A tagsági díj az egyes osztályoknál különböz, 5 — 2 firt között változik. Az egyesület központi helyisége: Budapest IV., Rózsa-tér 6., hol minden bővebb felvilágosítást tagsági díjakra, felvetelre, kirándulásokra, egyesületi kedvezményekre vonatkozólag szivesen megadnak az érdeklődöknek.

Ezekben vettem magamnak alkalmat a turistaságot megismertetni, melyre vonatkozálag, midőn megemlíteni kötelességemnek tartom, hogy firtalul a "Turisták Lapja" 2 ik és 3-ik évtolyamában közölt értekezéséből B. Eötvös Lóránd, Dr. Rodiczky Jenő, Dr. Csapodi István és dr. Téry Ödön uraknak néhány eszmét felhasználtam: melegen ajánlom felkarolásra ezt az életrevaló sportnemet s az ismeretlet egyesület egyik vagy más osztályába való belépést, mely a természetegyszerűség öbebe való visszatérést predikálja s hogy a mostani idegbeteg korban kétszeresen megsvilendelő s követendő a mely értelmű latin mondas: "Mens sana, in corpore sano!"

NYILTÉR.*)

Fouillard-selymet 60 krtól 8 ft 85 krig méterenként — japán-, kínai, s. a. t., a legújabb mintákkal és minékben, s. u. fekete, fehér és színes Henneberg-selymet 85 krtól 14 forint 65 krig méterenként sima, csikos, kocakított mintákkal, s. a. t. (mintegy 240 féle különböző minőségben és 2000 szál és mintákkal s. a. t. postabérlés vármontosa a hához szállítva és mintákat küld póstaforultával: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. — Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 5— (2)

Szappangyár és üzleti helyiség
házában a Király-utca legelőkelőbb helyén
1895. évi nov. hó 1-ére
bérbe adatik.
Weis Jakab.

*) Az e rovatban közzétetté nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Vasuti menetrend

Ervényes 1895. május 1-től.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Prágából	sz. v.	4	42	regg.	sz. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	sz. v.	12	20	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	6	50	este	v. v.	7	59	regg.
Bécs Z. Eg.	v. v.	9	30	regg.	v. v.	7	36	este
	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
Budapest	sz. v.	12	45	éjjel	sz. v.	10	15	este
	sz. v.	6	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	44	este
Barcs	sz. v.	12	15	éjjel	sz. v.	12	10	éjjel
	sz. v.	4	57	regg.	v. v.	9	45	regg.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	11	34	éjjel

Árverési hirdetés.

Alulírott zártartó közhírré teszi, hogy a patkósi közbirtokosságnak 1893. évi június hó 30-án kelt határozata folytán a most nevezett közbirtokosság közös tulajdonát képező erdőszlak a hozzá tartozó szántóföld, rét, és legelővel, mely a most készített földmérés szerint 5424 □ öl kiterjedéssel bír, és az új földkönyvben 95, 96 és 97 hrszámokkal van megjelölve, — továbbá az eddigi birkauszlató, mocsár és nádasal 1592 □ öl kiterjedéssel, a mely a földkönyvben 129 hrszámmal van megkülönböztetve

1895. évi június hó 15-én délelőtt 10 órakor

a helyszínen tartandó nyilvános önkéntes árverés útján a leg többet ígérőnek külön-külön eladni fog. —
Mire a venni kívánók azon hozzáadásal bívnak meg, hogy az árverésben részt venni akarók

az erdőszlak és tartozékaira 50 forint, az usztatóra pedig 10 forint bántópenzt az árverés megkezdése előtt letenni tartoznak, a hátralékos vételár pedig a vevő által 3 részletben a leltés napjától számítandó 6 százalék kamattal egy 3 hó alatt leszen az alulírott kezeibe lefizelendő.
Kelt Duzsuakon 1895. évi Május 29-én.

VIZLENDVAY JÓZSEF.
zártartó.

HIRDETÉMÉNY.

Ó császári és apostoli királyi felégenek f. é. Janár hó 17-én Budapesten kelt legfőbb elhatározása folytán eszenel megindítatik a

XVIII. m. kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelméből a pesti szegénygyermek-kórház-egylet, a budai öngyógyintézet, a Magyar Nemzeti Művelődési Alap, a Mensa-akadémia, a háromszékmezei árva fiú és szerzetes, a siketnémák kolozsvári országos intézete, az aradi siketnéma iskola, a Remei Mária Árvaház egyenkint egy tizedrészesben és a Ranolder-féle tan- és nevelőintézet, a nagymajlyai kórház, a fehér kereszt-egylet és a budapesti angol kisasszonyok tanintézete egy húszadrészesben fognak részesítettetni.

E sorsjáték össze: 8282-ben megállapított nyeresémei az alább következő játéktev szerint 160,000 forintra ragnak, és pedig:

1 nyeresemény 80000 forint	2 nyar. egyenk. 2000 forint
1 " " 16000 " " "	4 " " " 1000 " " "
1 " " 10000 " " "	20 " " " 500 " " "
1 nyeresemény 5000 " " "	50 " " " 100 " " "
1 " " 4000 " " "	500 " " " 50 " " "
1 " " 3000 " " "	3000 " " " 10 " " "

az összes nyeresemények késpénzben fizetettek ki
A húsdas visszavonhatatlan 1895. évi június hó 26-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 főtall o. é. van megállapítva.
Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Post, fővámház, felemelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, sós- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Merkur“-nál és mind-n városban és nevatosabb helyszégekben felállított egyéb sorsjegy-árusító köszegnél.
Budapesten, 1895. január hó 17-én.
102 4-1 M. kir. lottó-igazgatóság.

SARG-féle orvoshatóságilag megvizgált
(Bizonylat Bécs, 1887. júl. 2.)
KALODONT
sok MILLIÓ-szor
kipróbált és kiünőnek bizonyult, fogorvosilag ajánlva, egyszerűs mind a legolcsóbb fogtisztító- és épségben tartó szer.
Mindenütt kapható

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a
Richter-féle Tinct. capsici comp.-I
(Horgony-Pain-Expellert)
az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönhető ezen igazán biztos hatású házi szer nagy elterjedtségét és általános kedveltségét. Ki a Tinct. capsici comp.-I (Horgony-Pain-Expellert) közvényénel, csuszál (tagszaggatásnál), keresztcsont-fájásnál, fej- és fogfájásnál, csípőfájásnál, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűtésnek is, mint levezető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult házi szernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 forint 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszerárakban; Budapesten: **Török József** gyógyszerésznél.
Csak a „Horgony“ védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók.
Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY.

Az alsó-domborui község képviselőtestületének mai napon hozott határozata folytán eszenel közhírré tétetik, hogy a nevezett község tulajdonához tartozó, alább irt javadalmak, u. m.:

1. Nagyvendéglő, mézszárszékekkel és a községi iroda alatti pincével,
2. Rakovnicai malom és korcsma,
3. Répás-csárda, — 1896. évi január 1-től számítva három évre

foljó évi június 29-én délután 4 órakor

a községi irodában nyilvános árverés útján haszonbérbe adadni fognak, a hol is az árverési feltételek bármikor megtekinthetők.
Alsó-Domboru, 1895. május hó 4-én.

Pichler Imre s. k.
jegyző.

Feletár István s. k.
bíró.

Eltismert legjobb szerkezetű
gyűrű- és sima-acéllemez hengereket, cséplőgépeket
1., 2., 3- és 4 vasú hántó ekeket, kézi, járgány- és gőzhajtásra.
különféle lánchoronákat,
„Austria“ sorvető gépeket,
Blunt-féle onsilage
zöldtakarmány sajtókat,
gyümölcs és főzelék, aszaló készülékeket,
bor- és gyümölcs-sajtókat,
szőlő-zuzókat és boggyó-morzsolókat,
önműködő „SYPHONIA“ növény és szőlővessző permetezőket
a legjobb minőségben gyártanak és szállítanak
MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA
10 10-1 os. és kir. kiz. szabhad. gazdasági gépgyárak, vasöntő és gőzhámor
Alapított 1872. **BÉCS, II. Taborstrasse Nr. 76.** 600 munkás.
Külföldre (bár mint 370 arány, azüst, bronco-éremmel és más díjakkal).
Árjegyzékek és számos ellamerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. Képviselek és vizentőrelők felvettettek.

WEISER J. C.

gazdasági gépgyára vas és ércöntődéje
NAGY-KANIZSÁN.

A magy. kir. államvasutak gépgyára vezérügynökségének dunántuli képviselője.

Ajánlja: Egyetemes egyes és kétbarázdás soélékelt és ezekre felszerelhető összes földmívelő eszközeit, úgy hármaskélt, lókapait, töltőgetőit és boronáit.

Amerikai rendszerű Hollingsworth szénagyűjtők, Planet Jr. amerikai lókapák, rosták, konkolyozók, járgány-eseplőkészletek, járgányok, szeoska- és répvágók, kukorica morzsolók kézi és gőzerőre nagy készletben vannak raktáron.

Ajánlja továbbá:

Szabad. PERFECTA

merítőköröngös sorvetőgépét

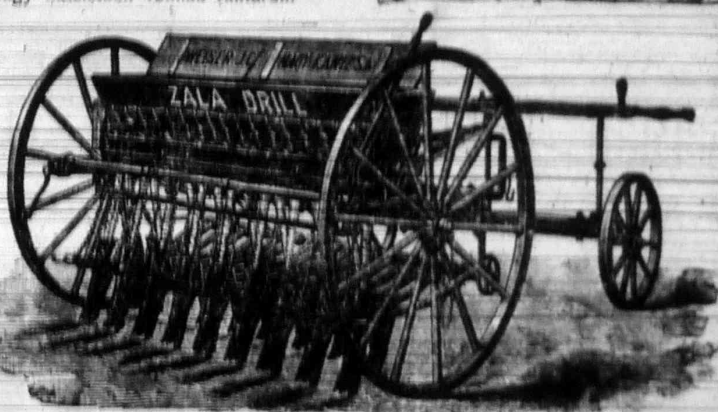
és mint újdonságot

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas legújabb és legtekélyesebb

„ZALA DRILL“

(szabad. **SIMPLEX.**)

könnyű sorvetőgépét egészen új rendszerű vető-köröngökkel és szab. kiváltható kapacsuklyókkal.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Levegővel
polozásuk, jóllehet,
kereszthelyi levegők.

mely határ-
állatok terre alk.

Kapható:

Nagy-Kanizsán:

Deutsch és Ehrenfeld
Esselhofer József
Sírém és Klein
Schwarzs és Tauber
Armuth Nathán
ifj. Fischer Ferencz
Marton és Huber
ifj. Rosenberg Miksa
Frischhacker József
Rosenfeld A. és Fia.

Berzencsén:

Kaufmann I. S.

Csáktornyan:

Sirahia Testvérek
Graner Testvérek
Heinrich Miksa
ösv. Gábor L.

Perisken:

Sostericus Pál,
Krumarics Viktor.

Kapható:

Keszthelyen:

Laskay Ernő
Wunsch Ferencz
Marton Mór
Agoston Zsigmond
Ostmán Pál
Schleiffer A.

N.-Ménse:

Nandrási Gusztáv.

Csurgón:

Friedl Albert
Kreiser Géza
Schwara Béla

Zala-Egeresen:

Kasztler Sándor
Rosenthal L.
Hubinsky Adolf
ösv.-dr. Unger
Gyarmaty Vilmos
Weiss Jónás utóda
Rechnitzer M.

„ZACHERLIN“ bámulatos hatású!

Ugy ő, mint semmi más szer – mindennemű rovarokat és azért az egész világban mint a maga nemében egyetlen szer hirneves és keresett.

—== Ismertető jelei: 1. A lepecsételt üveg. 2. A név: „ZACHERL.“ ==—

WEISS JAKAB

≡ BUTOR ≡

GYÁRI RAKTÁRA.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

NAGYKANIZSÁN

Blau Pál-féle ház, előbb „Hein”-féle kávéház
helyiségében

BUTOR ÜZLETET

nyitottam,

és bátorodom a nagyérdemű közönséget ezen raktáram megtekintésére meghívni. a mely alkalommal meggyőződhetik arról, hogy raktáram minden faju és minőségű butorral, a legfinomabb berendezéstől kezdve egyszerű árukig — dúsán van felszerelve.

Bevásárlásaimat közvetlen a legkiválóbb bécsi műasztalosoknál eszközölöm és ennek következtében azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nemcsak a legmodernebb izzást kielégíthetem, hanem egyuttal kiváló jót is nyújthatok a legolcsóbb áron, ugy, hogy nálam bárki is a legmegfelelőbben vásárolhat.

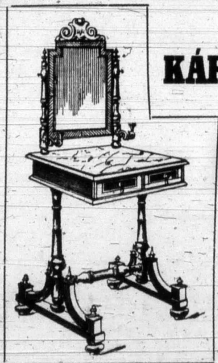
Ezenkívül berendeztem egy műhelyt

KÁRPITOS és DISZITÓ-MUNKÁKRA

és ezen irányban is képes vagyok a legmesszebb menő igényeknek megfelelni.

Mély tisztelettel

WEISS JAKAB.

Szerkesztőség:

F. D. U T C S K A - Olaj-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentetlen levelek csak ismertekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződé r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:

vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület. Ficsel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korbács (6 forint — kr.)
Félévre 6 korbács (3 forint — kr.)
Negyedévre 3 korbács (1 forint 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Hylltér petisorsa 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozásában Ficsel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Szabadelvűség és reakció.

N-Kanizsa, pünköszt napján

(—n.) Halad az idő gyors egymásutánban; nap-nap után tűnik el a végtelenségben, s minden nap meghozza a maga bujást-baját. Arra való az egyes ünnepek, melyeknek symbolikus jelentősége a maguk mystikus voltával lelkünk hurjait érinti, hogy az ember tekintsen előre, de vessen egy pillantást hátrafelé is.

Ezer esztendeje, hogy egy kis előretörő magyar csapat a népek oceánjából kiválva, a Duna-Tisza tércin megvetette lábát s előrelátó bölcseséggel hazát teremtett, mely özernyi veszély között idáig fentartotta magát. A nemzetet csak edzettebbé, erősebbé tették a küzdelmek; kifejlesztették azokat a faji erényeket, melyek gyakran irigység tárgyát képezték idegeneknek s melyek egyedül tették lehetővé azt, hogy a csapások sulya alatt le nem roskadt, hanem minden csapás után még annál dicsőségebben emelkedett fel. S mi tette különösen lehetővé ezt? Szabadságszerete és példás türelme a más vallásuk irányában. Az egyik a másikból fakad. Mindenütt, ahol a nemzet szabadságszerető, a vallástürellem is otthonos; míg a hol a szabadság iránti érzék kifejlődve nincs, ott a más vallásuk iránti

türellem is igen gyenge lábon áll. Olyan a valódi szabadelvűség sohasem lépi túl a szabadság, mint a levegő, szükséges a korlátokat, sohasem törekszik elnyomására nemzeteik szerveinek fejlődésére, másutt nem másoknak, sőt tiszteli a meggyőződést, tenyészhetik; olyan a vallástürellem, mint a napaugár, mely nem perzsel, de áldást hoz, mely a haladás virágait életre kelti. Szabadság és vallástürellem kiegészítik egymást; s a hol a szabadelvűség hidja vezet az egyikről a másikig, ott minden feltétel megvan adva arra, hogy a nemzet fejlődjék, hogy anyagilag, szellemileg és erkölcsileg a népek sorában kötelességeinek megfeleljen; hogy kebelében a jólét honosuljon meg s hogy fiaiban a hazaszeretet lángja tisztán lobogjon.

Aki elfogulatlan szemmel tekint végig hazánk ezeréves történetén, az könnyen fel fogja ismerni, hogy minden szép, nagy és nemes vívmányt az említettük faji erényeknek köszönhet; a szabadelvűségnek, mely erőssé tette s mely nem engedte meg, hogy benne a zsarnokság az a néme fejlődjék, mely a legrutabb és legocsmányabb zsarnokság, mert másnak elnyomására építi saját szabadságát; nem engedte meg, hogy lelke eltörpüljön, mint azt végig a történeten a reakció szolgálatában álló embereknél látjuk, míg ellenben nyomor és kárhozat termelt a reakció nyomán; lelki és erkölcsi nyomor, szellemi, és anyagi sülyedés. A

kik mégis tudva vagy tudatlanul ennek eszközeivé szegődnek; kik az idők ítéseit meg nem értik; kik rosszul álcázott képzetekkel el akarják hitetni, hogy minden bajnak kulforrása a liberalizmus, mikor a történelemből is azt a tanulságot merithetnék, hogy éppen az ellenkező áll. Ők tiltakoznak az ellen, mintha reakcionáriusok volnának, konzervatívoknak mondják magukat, pedig nem azok. A magyar nemzet liberalizmusa mellett is konzervatív, a mely nagyon jól megfér mellette és sohasem birt anarchista hajlamokkal, pedig a szomszédban is láthatjuk, hogy a reakciót csak egy lépés választja el az anarchiától s ezt a lépést nagyon hamar képes megtenni.

A nép jogaiért, a nép anyagi jóléteért, a nép szellemi fejlődéséért soha, de soha nem

A „ZALA” tárcája.

Egy modern hős.

—A „ZALA” eredeti tárcája.—

Írta: Kalo György.

A vármegye első virilitási közö tartozott Rosenberg Abraham, a milliomos, kiknek az élet javaiból nem hiányzott semmi, csak éppen az a csekélység, hogy a névjegyén nem volt nemesi korona, nem predikátum; ez nagyon bántotta Abrahamot, és az a tudat, hogy kortársai emlékeztek gyermekkorára, mikor még apjával a jó öreg Salamonnal, ki igen népszerű alak volt általában csak „Alugy babám” zsidónak hívta a köznéppel, mert mindig ezt a nótát fűtyöröszte, — faluól-falura járt pántlikát, fűzőt, oédrnát, keszkenőt árulni. Az öregget szerette mindenki, egyszerű, barátságos, jámbor és szerény magaviselete miatt, nem vásárolt senki másról nagy darab vidéken, mint tőle; így aztán a sok krajcár fárasztó, de tisztességes uton ezerekre szaporodott, s apja halála után Abrahamnak már derogái a faluzás, a bizalmas komasági viszony a köznéppel, hanem silvegellette, felszurasztatta magát; nem szorult ő már a nép kegyére, inkább rászorult az az övére, mint a busójárás, úgy özőnítottak hozzá az emberek kölcsön-pénzért, a kamatot számították, a hogy neki telzett, s minthogy ő soha nem vetett, hanem duplán arasztott, megdezsamálva az adások buza és borte-mééit egyformán: felvitte az Isten, akarom

mondani az uszora a dolgai, rohamosan megdagadott.

Most aztán a milliomos állapotában fele vagyonát odaadta volna, ha a múlt emlékeit szépen elsimítani lehetne. Ő meg volt győződve, hogy a pénz azt is meghozza, már ki is fundálta az utját-módját. Legelősebben szabadult meg a nevéből 50 kr. árán, sőt befolyásos keresztomat is szerzett magának a tispán személyében, a vizitkártyái Atváltostak Rózsahegyi Árpádra és három sikeres követváltásias alkotmányos költsége megazerzte neki a Hegyháti predikátumot is. Ezzel meg lett a belépti-jegy a felsőbb tizeserek rangos osztályába; de még sem egészen, erre már fiai Oszkár és Béla segítségét kívánta igénybe venni, s váltig magyarázta nekik annak előnyét, ha ilyen gazdag gavalérok valami szegény báró, vagy gróf családból házassodnának. Oszkárton fogott a szó, s szerenese is kedvezett neki, báró Porpáczy Melánia elfogadta udvarlását, meg is tartották nagy pompával a lakodalmat. Béla azonban nem állt a rud mellé, ő csak a munkának, tanulmányainak élt, s mikor mérnöki oklevele kezében volt, bátrabban visszafelelgetett az apa korhóli szavaira; hogy mintha nem is az ő fia volna, nincs benne semmi ambíció, előre törekvés, finomabb rutin, ugy viseli magát, mint valami közönséges szatócs, benne még az ő öreg apja, az egyszerű, igénytelen „Alugy babám” zsidó vére van.

—Hagyjon nekem békét édes apám, szól a fiu komolyan, — én kitanultam az élet iskoláját, van annyi erőm, akaratom, hogy magam szabad

ki az utirányt, merre haladok. Minek kapaszkodjam én oda, hová nekem sem születés, sem érdem helyet nem mutatnak; a mit az ember pénzen vesz, legyen az rang, kitüntetés, hír, vagy bármi csillogás a világou; csak vásári portéka, mindenki lumigálja. Vagy azt hiszi talán, hogy a magasabb körök önt elfogadják és megbecsülik, lári-lári — a millióit respektálják úgy a hogy, de magát az egyént nem, e'hibeti nekem. Ha nem volnának milliói, most is csak Rosenberg Abraham volna, semmi több, és ha véletlenül — ne adja Isten — előladnának ezek a milliók, még elbagyattottabb lenne, mint az előt volt, mert a felsőbb régiók számúznék és leni a szegények nem fogadnak be, mert most lenézi, megveti őket. Hányszor volt nekem párbajom azért, hogy szemembe vetették családom dolytosságát, s azt, hogy ez a főkapaszkodott büszkeség uszora pénzen nőtt fel és hiszt meg; azért én csak megmaradok a magamszörű emberek közt, közönséges polgárnak, a hol otthon érzem magam, a hol ismernek és megbecsünek; a pénz ne tegyen engem kiváltságos nagy urrá, hanem saját érdemem.

—Tudom, hol szedted magadba ezeket a fura ideákat, szolt az apa ingerülten, — nem hiába pajtáskodol a parasztokkal és legjobb barátod a kopott ruhás kanyapusztai kis bérő, a kit csak kegyelemből nem csaptam el eddig; s annak kérges tanyerű karton szoknyás huga a te ideáod, a ki varr, mos, fős, s affektálja a falusi jó gazdasszony tempót; vrezk halózták be a te alant szárnyaló cserebogár eszedet, hanem el.

Szerkesztőség:

F. B. u. t. c. a. Ollop-füle ház.

Idő intéseendő a lap szellemi réméré vonatkozó minden közlemény.

Bármentetlen levelek csak ismert kuzakból fogadlatnak ol.

Kéziratok nem küldöznek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szerveketek és a letenei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és söröződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel F. H. S. P. könyvtörökodás.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt - kr.) Félévre 6 korona (3 frt - kr.) Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseket jutakozna mántatának.

Hylltör potitóra 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel F. H. S. P. kerek. l. ábráé intéseendő.

Par nobile fratrum...

(—n.) Az Emke Székely-Udvarhelyen tartott közgyűlésének napjai lezajlottak Szép napok voltak ezek. Lelkesedéstől dobban minden magyar ember keble, mikor látja, mily erők szövöttek a magyar kultúra terjesztésére Erdélyben, mely hazafias lángolás, mely belső lelkesedés vezeték szép, nagy célok elérésére a békés munkában. Szép és megszívlelendő szók hangzottak el ott, melyeket csak a meleg hazaszeretet, az igaz meggyőződés adhat az ajakra. Foly a munka szakadatlanul, bizonyára emberek pártolása s Isten áldása fogja kísérni, mert a cél nagy, az eszme szent, a melynek érdekében történik.

Egyidőben e közgyűléssel a budapesti román liga is megtartotta közgyűlését. Ennek a névleg szintén kulturálisnak az a bizonyos Urechia ur az elnöke, aki bennünket rendkívül szeret; nagy álmódzó, a kinek nemes lélkében megrögzött az az eszme, hogy szegény elnyomott, rabszolgaságban símlődő román testvéreink itt Magyarországon segítenie kell; fel kell őket szabadítani. Ez az úgynevezett román kulturális a kulturális törekvések leple alatt (de hiszen nem is leplez k valódi céljaikat), politikai agitációt fejtenek ki, tulajdonképpen politikai

egyesület, mely mindent tesz, csak kulturális törekvéseket nem támogat, de egyáltalán nem is látszik a kultúrával semmitsem törődni, hanem egy föderatív-állam az eszméje s még sok más csodabogárszámba menő dolog, a mit különben inkább csak személyes érdekből tesznek. Nem rossz dolguk van mellette.

Hogy mivel foglalkozik e liga, legjobban mutatják azok a határozatok, melyeket a 2. napon hoztak. Miután Urechia heves beszédet tartott a magyarok ellen, a kongresszus a következő határozatokat hozta: „A hunok inváziójának ezredik évfordulója alkalmából, melyet a magyarok ünnepélyesen fognak megülni, a liga egy nagy ellen-demonstrációt eszközöljön, melyen ugy a latin népek képviselői, mint az összes magyarországi nemzetiségek résztvehessenek.” „A liga jelentsé ki, hogy nincsenek irredentista törekvései, hanem hogy az összes dunai és Balkán-államok föderatívját akarja előmozdítani.” (Csak?)

„A liga az orosz cárnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon azért, hogy megengedte, miszerint román hírlapok és irodalmi művek ellenőrzés nélkül Bessarabiába viessenek.”

„A liga jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon a török szultánnak azon engedélyért,

hogy a macedonai románok független közoktatási tanácsot létesíthetnek.”

Ugy látszik azonban, hogy a román elemek éppen nem jó szemmel nézik ennek a ligának teljesen elhibázott s eredeti céljaitól eltérő működését.

Mert éppen a kongresszusnak folytatódó ülésén nyilatkozott Filipesco és Gradisteano, akiket a központi választmányba, mely 9 személyből áll, beválasztottak, hogy ők e választást el nem fogadják. Az első Bukarest főpolgármestere, ki tiltakozik az ellen, hogy nevét hangulatkeltés céljából felhasználják. A másik pedig nem foglalhat helyet oly választmányban, melynek többsége egy politikai párt szolgáltatásban áll s a nemzetiségi kérdést politikai fegyverül használja a kormány ellen.

Egymást érik a kilépések a ligából s már is vannak, kik szövöttek egy új ligát akar-nak létesíteni oly célból, hogy ez kizárólag a betűföldi nép kulturális szükségleteinek szolgáljon. Maguk a román lapok is elitéleleg szólnak a liga dolgairól.

S hogy a kongresszus működésére rátegye a koronát is, megválasztották Dr. Luogert, a hírhedt polgármestert lárszéletbeli taggá. Így tehát Urechia ur megtalálta a maga méltó párját s valóban a kongresszus tagjai e kettőnek nagyobb örömet nem

A „ZALA” tárcája.

A tatárhalom.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Irtá: Hugauff Ede.

A Dnieszter partján, közel Bukovina határhoz, tenyegetőleg emelkednek az ég felé Kopeince vár vasatag, erős falai, körülmossa a mellette elfolyó folyam piszkos hullámmal. Itt élte le utolsó óránapjait a körülfekvő birtoknak ura: Kopeinceky Simon, egy tisztelteméltó aggastyán; előbbeni csapatvezető a szerencsétlen János Kázmér király seregében, apolya háladatos fia és szeretett menyé által s gyönyörködve két szerelteméltó unoka feléidő gyöngyágyán.

Egy hideg, viharos téli este volt, midőn a szélvész kísértetiesen üvöltve borzasztóan csöröpöltette azon szobáinak magas ivablakait, a melyben az öreg csapatvezető vidáman éget kandallótűz mellett puba, párnázott karosszékekben nyugodott.

Melleits ült szép menyé, Gorniczky egyik könyvéből hangosan olvasva. Az öreg az egyes fejezeteken vidáman felnevetett és a komikus részeket imédeltette.

Unokája, a kis Klári, csendesen szendergelt, anyja ülébe hajtvá gyönyörű kis fejszékekét, míg a vad Újlászló a szobában futkosva, nagyatyjának véu kardjával hadonázott.

A fiatal asszony végre elhagyta az olvasást s szép fejét gondolkodólag támasztotta alabastromléher karjára.

— Miért vagy oly szomorú? — kérde az öreg Kopeinceky, vagy talán álmos vagy Erzsébetem? A toronyóra még csak nyolcat ütött.

— Hogy ne lennék szomorú — vizionzá a hölgy, mikor már olyan régen nem kaptam semmifele tudósítást Anjalomtól.

— De te egy kicsit türelmetlen is vagy leányom; tudod, hogy János király háboruba kezeslt, ilyenkor katonáinak sok a dolga. Nemsokára betör Moldvába, ez közel van hozzánk, akkor Anjalunk egy ugrásra majd ide is eljön, hogy szeretteit láthassa. Krakkóból, a hol jelenleg tartózkodik, a távolváig egy kicsit nagy, hogy nekünk tudósításokat küldhessen. De édes Istenem, milyen idők is vannak most! Az én időmben is csak szerették egymást az emberek, de mégsem csináltak ilyen nagy dolgot; boldogult Hedvigem, az Isten nyugosztalja, a midőn Smolenszk felé indulunk, két egész esztendeig nem hallott felőlsem semmit és mégis bensőleg szeretlük egymást. (Érzékenyenliten törült le egy-egy könyecseppet barátalt arcáról.)

— Légy bátor Erzsébetem, üzd el a but homlokodról és olvasd tovább a kitéző beszélyeket; a szép püspökről szólt történeti mód felett tetszett. Alig olvasott azonban Erzsébet az aggastyán felhívására néhány sort, a midőn a vészharang kongása tájékoztatás hangzott fel a faluból; remegve ugrott az ablakhoz s e kiáltással: „Tűz! tűz van!” eszméletlenül rogyott össze.

Zavarodott zaj hallatszott s a kétségbeesés kiáltásai; összekeveredve a szélvész ordításával s a tűz patogásával, rémségeen hangzottak az éjben.

Kétségbeesetten ült a csapatvezető karosszékekben, teljes erejével rángatva a csengettyűzsinórt, hogy a cselédséget eszméletlen menyének segítségére előhívassa; de hiába! Senki sem jelent meg. Látva a hiába való fáradságot, maga akart segítségére sietni, de az erőtlen lábák felmondták a szolgálatot s visszahanyalt karosszékekbe.

Most lövések hallatszottak, borzasztóbb lett a jarma, a megfélemlíteti gyermekek sírva bujjak szeretett nagyatyjuk supánja alá.

— Oh véghetetlen szerencsétlenség! — kiált a szobába rohanna, az öreg várnagy, kétségbeesett arccal. Ahogyan a végítélet előtt az angyal harsonaja feltámasztja a halottakat, ugy ébresszette fel e kiáltás a szerencsétlen asszonyt aléltéságából.

— Szerencsétlen uram! — feljára tovább a hü szolga, a tatárok az egész salut felgyújtották, sokakat lemészároltak és most a vár felé jönnek.

Alig végezte be az öreg várnagy beszédjét, midőn küu iszonyu „Allah! Allah!” kiáltás támadt.

— Helyezd a gyermekeket biztonságba — nyugó az aggastyán és a hü szolga mindkettőt karjára véve, kirohant egy mellékszállón, minden bizonyos cél és tudat nélkül, hogy hová rejtsé őket. Erzsébet újra az aggastyán lábaihoz rogyott.

az előző napi [jun. 6-iki] vihart a természet is szinte bamaulat egyformasággal ismételte meg...

Junius 8-án [szombaton] De. sery Gyn'a, kitűnő jellem-tomika, jutalmául a "Fokról-fokra" került színre.

CSARNOK

Étkezés az ókori rómaiaknál.

Irtá: Dr. Molnár Samu 2

A rómaiak étkezésénél első sorban az étkezés idejéről óhajtan szólni. A szükséges tudnunk, hogy mit esztok be a napot a rómaiak...

Az első óra kezdődött a napfelkeléssel, a hetedik óra mindig délben kezdődött... az első óra kezdődött, a napfelkeléssel, a hetedik óra mindig délben kezdődött...

Az első óra kezdődött, a napfelkeléssel, a hetedik óra mindig délben kezdődött... az első óra kezdődött, a napfelkeléssel, a hetedik óra mindig délben kezdődött...

Ilyenek voltak: a reggeli falatozás (jenta culum), midő a falke és után, a munka e ót, reggel 3 óra tájban, midőn a nappali munka kezdődött...

(Polyistás köny.)

Közgazdaság.

Védelmézzétek a szőlőkerteket a peronospora ellen.

Azon időszakban, melyben a szőlő u'ajdonosnak érdekében áll gondoskodni arról, hogy a peronospora fellépését megakadályozza...

Azáltal, hogy a fomit mindennemű előkészítést nélkülözhetővé tesz és vizet nem kíván, egyszerű a kezelést könnyebb, egyszerű a szállítást...

Szerkesztői üzenet.

M. L. Tót-Szent-Márton. Mivel a mult-kori küldeményből nem érthettük meg, hogy tulajdonképpen mi és hogyan történt...

NYILTÉR.*)

Nyerscselyem bánszruhákra való kelmét 8. f. 65 krtól 42 f. 76 krig egy teljes öltönyre...

*) Az a rovásban közzétett nem vállal felelősséget a szark.

Felülső szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHELFÜLÖP.

HIRDETÉSEK.

Ki szülőjét a PERONOSPORA ellen sikerrel akarja védeni, az használjon FOSTIT-et.

Vezetőigényők Auszt.-Magyarországban és a Keleten: MÜHLE VILMOS udvari szállító magkeser kedése TEMESVÁR.

Fomit a legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb peronospora védekezési szer. A legolcsóbb és évekig eltartó készülékekkel alkalmaztatik...

"A peronospora és kiirtása" című könyv bárkinek is ingyen és bérmentve megküldetik.

Készülékek darabja: Hungarja 1rt 4.50, Reform 1rt 7.50, Torpedo 1rt 24.-

SARG-féle orvostudományilag megvizsgált vizsgát 828 41- (Bizonysolat Bécs, 1887. jul. 3.) KALODONT sok MILLIO-szor kipróbált és kiünnönek bizonyult, fogorvosi-lag ajánlva, egy-szersmind a legolcsóbb fogtisztító- és épségben tartó szer.

Töglagyártó-talépek, agyagáruk, Chamott- és Kera mitgyárok, cementégetők, mészégetők, teljes tervek, égető kemenczék mindennemű szerkezletben, berendezések és gépezetek minden a legujabb fónak bizonyult kivitelben. Hotop Ernó, 221 - agyagiparmérnök. BUDAPEST, BERLIN, Károlyi ut. 70. Kurfürststrasse 122. (221) RHÜNN, Omlützergasse 9-ik sz. Prospectusok és felvilágosítások ingyen és bérmentve.

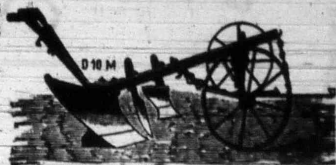
WEISER J. C.

gazdasági gépgyára vas és ércöntődjé
NAGY-KANIZSÁN.

A magy. kir. államvasutak gépgyára vezérigynökségének dunántuli képviselője.

Ajánlja: Egyetemes egyes és kétbarázdás acélékélt és ezekre felszerelhető összes földmívelő eszközeit, úgy három ekéit, lókapát, töltőgépet és boronát.

Amerikai rendszerű Hollingsworth szénagyűjtők, Planet jr. amerikai lókapák, rosták, konkolyozók, járgány-cséplőkészletek, járgányok, szecska- és répvágók, kukorica morzsolók kézi és gőzerőre nagy készletben vannak raktáron.

Ajánlja továbbá:

Szabad. PERFECTA

merítőköröngös sorvetőgépet

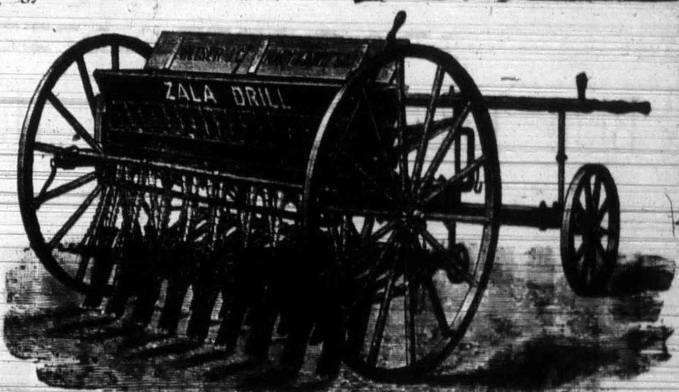
és mint újdonságot 108 10-1

sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas legújabb és legököltelesebb

„ZALA DRILL“

(szabad. **SIMPLEX**)

könnyű sorvetőgépet egészen új rendszerű vető-köröngökkel és szab. kiváltható kapacsuklyókkal.

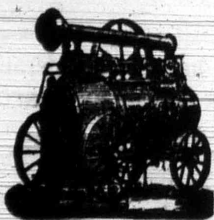

➔ Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. ➔

Kotzó Pál

GÉPESZMÉRNÖK

Budapest, Üllői-ut, 18. sz. alatt.

Ajánl 2 1/2, 3 3/4, és 4 lóerjű

SZÓGÉCS CSÉPLŐ KÉSZLETEKET,

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerjű

sines gőzcséplőkészleteket

hozni szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostakkal, arspeljáróval és válaszó-hengerrel.

Fa és szénfűtési és eredeti szalmafüti gőzmozdonyokat.

Továbbá **K. & Garbett-Son** felülmulthatlan 40% tüzelőanyag megtakarítóval.

COMPOUND gőzmozdonyokat.

Legjobbnak elismert **branfordi üzemű** amerikai kéveköti aratógépeket.

Eredeti amerikai **szénagyűjtők** 1 vagy 2 ló hőtömegére alkalmasulató kombinált rudal.

Sorvető és szőrvetelő-gépeket és mindeneml egyéb kisebb gépeket.

Jutányos árak — Kedvező feltételek.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ombor általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a

Richter-féle Tinct. capsici comp.-i (Hörgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — közenheti ezen igazán biztos hatást háziar nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a Tinct. capsici comp.-i (Hörgony-Pain-Expellert) készvnyével, cseszál (tagazgatással), keresztcsont-fájással, fej- és fogfájással, csípőfájdalommal, fájóelmozlással, bőrhelyekenként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűlésekkel is, mint leveztető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult háziarnek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 ft. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszerárakban; Budapestben: **Török**

Jászai gyógyszerésznél.

Csak a „Hörgony” védjeggyel ellátott üvegek előadandók.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1895. június hó 26. án

Magy. kir.

lőtekönyvetű államsorsójáték

főnyeremény 60,000 ft.

Az összes nyeremények összege 160,000 ft.

Sorjegyek a 2 forintért kaphatók a lőtekönyvetű államsorsójáték igazgatóságánál Budapesten, (Post. fővámház felület), ahová a megrendelt ára postautalvány mellett a 6 óra beküldendő, valamennyi lőtekönyvetű és adóhivataltól; a legőbb postahivataltól a bécsi „Merkur”-nál és minden városban és nevetségesebb helyeken felállított egyéb sors egyarált közeget.

Budapes en, 1895. január hó 17-én.

Magy. kir. lőtekönyvetű igazgatóság.

— Egy doboz ára: 1 forint 20 krajczár.

Utánvétellel vagy az

üzenet előleges haktól

dénn után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására,

szépítésére és finomítására **Puder.**

Legelőkelőbb áltonéki, bál és társalgó PUDER.

— Fehér, rózsaszín, és sárga —

vegyileg analizált és ajánlja Dr. Fohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.

Élismérés levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

Bécs áltonéki szappan és illatszertgyár. Főraktár: Bécs,

I. Wallisze a. Kapható a legőbb állatszer-

gyógyszer kereskedésben és gyógy-

szeriárban.

WEISS JAKAB

≡ BUTOR ≡

GYARI RAKTÁRA.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

NAGYKANIZSÁN

Blau Pál-tele ház, előbb „Hein”-fele kávéház helyiségében

BUTOR ÜZLETET

nyitottam,

és bátorkodom a nagyérdemű közönséget ezen raktáram megtekintésére meghívni, a mely alkalommal meggyőződhetik arról, hogy raktáram minden faju és minőségű butorral, a legfinomabb berendezéstől kezdve egyszerű árukig – dűsan van felszerelve.

Bevásárlásaimat közvetlen a legkiválóbb bécsi műasztalosoknál eszközölöm és ennek következtében azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nemcsak a legmodernebb ízlést kielégíthetem, hanem egyuttal kiváló jót is nyújthatok a legolcsóbb áron, úgy, hogy nálam bárki is a legmegfelelőbben vásárolhat.

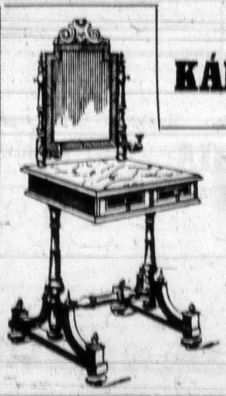
Ezenkívül berendeztem egy műhelyt

KÁRPITOS és DISZITÓ-MUNKÁKRA

és ezen irányban is képes vagyok a legmesszebb menő igényeknek megfelelni.

Mely tisztelettel

WEISS JAKAB.

Szerkesztőség:

F. E. T. S. S. Utlay N. té. h. n.

Idő lefordító a lap szerkesztésére

vezeték minden költséggel.

Szerkesztés területe csak lement beszé-

lél fogadottak st.

Állatokat nem költöztetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai és dél-szeli lakóképzőintézet, a Hankogyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetséget és a helyi lakóképzőintézet, a „nagy-kanizsai malomgyár és szőlőbirtok r. l.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétféle: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Vasárnap-nyel: Felsőlő Föld, könyvtárhelyén.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Hétven évre 12 korona (2 forint - kr.)
Félévre 6 korona (2 forint - kr.)
Három hónapra 3 korona (1 forint 20 krajczár)

Hirdetéseik jutányos mértékben.

NYILTÁR PÖTTÖZÉS 10 kr.

Külföldiek, valamint a külföldi postai ügynököknek Felsőlő Föld, könyvtárhelyénre küldendő.

Ébredés.

Örömmel üdvözljük a mozgalmat, melyet városi életünkben az oly nagy port felvert közközház ügye előidézett. Örömmel üdvözljük azt, de — és ezt kötelességünknek tartjuk kijelenteni, — nem azon irányánál fogva, mely a tárgyilagosságot helyes és jó után való törekvést néha személyes élvé, személyeknek személyek elleni küzdelmévé látszik tenni, hanem igenis, mert ezen mozgalomban a közegek iránti érdeklődést látjuk ébredezni. Csirája ez annak a közérzületnek, melyet a mi városi életünk annyira nélkülöz, ami pedig a város fölvi-rágásának első és lényeges feltétele.

Örömmel üdvözljük a városi ügyeknek a bürokráciától a napfényre való kijutását. A napfény, a világosság képezi életünk elemét az egészséges fejlődésnek. Örömmünkre nem képes homályt vetni az sem, ha a fejlődés ezen kezdetleges stádiumában egyik és másik részről a szenvedély kitörését kell tapasztalunk. Hisz ez minden küzdelemnek szikszéki következménye. És az a szikszéki, mely a nemes ércet mindig kísér, de az a kohó izzó tüzeiben el fog párologni és a nemes érc tiszta fényében fog ragyogni.

Örömmel üdvözljük az egymással szem-

ben álló harcosokat. A harc edzi a katonát, Lobogtassátok csak a zászlót, a közölem nem lesz eredménytelen. Látni fogják küzdelem-árok is, a kik látni nem akarnak, hallani, kik fileiket bedugják. Bátorságot meritnek győzelmeikből a nyulszívűek, életre ébresztitek az alvó közérzületet és száműzték a közügyeknek a magánérdek szemüvegén át való szemléletét.

Küzdeni fogunk mi is. Nem tartozunk párt-hoz nem kultiválunk személyeket. De nem fogjuk hasábkainkat elzárni a tények tárgyilagossá előadására, ha azokat megbízható oldalról nyerjük. Ezt kötelességünknek tartjuk egyrészt fellebbenteni a fátyolt mindarról, ami közügyre tartozik, még akkor is, ha a tények előadása a nyilvánosan szereplő egyéniségek személyének érintése nélkül nem lehetséges, másrészt örömmel adunk helyet minden rectificációnak sőt fokozott örömmel, hisz mi öhajjuk legmelegebben, hogy a vádak, melyet itt is, ott is említenek, eloszlatásának, hogy rovás helyett dicséretünk lehessen, hogy helyreállítva láthassuk a polgárság és a hatóság közt az egészséges közélet fejlesztésére szükséges harmoniát.

Közölményeinkben nem vezet sem párt-érdek, sem személyes animozitás. És ha mégis lennének, akik működésünkben ilyen motívu-

mokat keresnek vagy találni vélnék, e felett csak sajnálatunknak adhatunk kifejezést, de ez nem fog bennünket visszatartani attól, hogy legjobb meggyőződésünk erős öntudatával a küzdelem közé álljunk és lobogtassuk a zászlót akkor is, ha azt mások elejtették.

Dr. Lóke Emil.

Országos nemzeti szövetség.

(—n.) A nemzetiségi agitációk és aspirációk elleni védekezésnek csak egy biztos módja van a társadalom részéről és ez a magyar nemzetiség erősödése, terjesztése és megszilárdítása. Békés ut ez és fárasztó, de a hazánias lelkesedésben van erős hogyha ehhez a kitarítás is párosul, a diadal végre nem lehet kétséges. Ezt az utat választották a közművelődési egyesületek; a minő három működik most hazánkban, az Emke, a Fmke és a Dke; mindháromnak megvan a maga programja, mindhárom e programon belül megvalósíthatja nemes céljait, melyek mentül közelebb vitetnek megvalósulásukhoz, annál több tért nyer a magyarság; lépésről-lépésre tevén meg azokat a hódításokat, melyeknek már az előbbi századokban kellett volna megtörténniök, de melyekre az idő nem igen volt kedvező. Magyarország nem volt a magáé, küzdele-

A „ZALA” tárcája.

Szemelvények a „Szeretet”-ből.

Néhány sorl kért a rendezőség az alkalmi lap számára. E felhívás csak nekem szeres gyönyörűséget, mert egy kedves alkalom, hogy elgondolkozzam, simulazzak Kanizsához fűzött ólissakom legesebb emlékeim és lelkeim teljes odaadásával olvaszom önközött töltött ifjúságom verőfénynek edző hangulatát.....

De est csak érezni, átgondolni lehet! Na is szenttelentelentük meg a tiszta éresem szentélyét kocsissal hosszú körmondatokkal... a sok botlónak kocsis füstökével, melylyel már annyiszor leplezték el az emberek érelmük ósziatosságát...

Wlassics Gyula.

A nagykanizsai irodalmi és művészeti kör terjeszti az oszmök kultussát; Nagy-Kanizsa város felkös kölgyöl ápolják a magyarságot a női szövüldi rendeltetésében való hitet és hiszalmat. A nemes versenyt a szíjében megörökíti a „Szeretet”, a lelkek kapcsa a szép szövüldésben — a szeretet!

Dr. Ruzsicskó Kálmán.

Valamint az eső csöppjei friss életöröt öntenek a természetbe s üdöbbé teszik a növényzet színlétét, úgy a szegények szívében is új erőt és hiszalmat öltöztet emberbirtokait részvételre és remény-ségük táját ifjú hajtasokra készíteli.

Weiser János.

A jótéteménnyel dicsőkedni is szabad, de csak azért, hogy áhíós mások is kedvet kapjanak.

Nédráczky Lajos.

A szép gondolatokat tettlegeseníteni, a szép tetteket elhalgattani kell.

A sora mostohái a jó embereknel keresik és találják a szeretetet.

Szegény ember az, kinek sok pénze van, de szíve nincs.

Na könyvradomány, hanem munka után nyujtasd ki először kezdetet.

Vidor Sámuel,
Gelsi Gutmann Hedvig.

Az igaz szerelemmel úgy vannak az emberek, mint a gyöngyhalászok a gyönggyel; vagy elmerülnek, elpusztulnak ennek keresésében, vagy ha megtalálták, boldoggá tették önmagukat és másokat.

Fécsy Zsigmond.

A szeretet erőssével az egész világot átkarolja az ember; szerelemmel csak egy lényt öl kölére, de ezen lényben egy egész világot.

Dr. Schwarz Adolf.

Szeretet! E rövid szöcska teszi elérhetővé életünk célját: boldoggá tenni és boldognak tenni;

— jobban gazdagit a millióknál, mert magában foglal minden szepet, nemesit, — telemel a porból és legközelebb visz Istenhez!

És a legujabb „Szeretet” is jó szívek gondolata, nemes a cél, melyet teremtett: gazdagítja a nögyölét pénzaitárát és általa enyhíti a szegények nyomorát; és minket, kiknek alkalmat nyujt benne jótékonyágot gyakorolni, gazdagit — érdemtelensül — egy-egy hálakönyvel. Szeretlet fogadja és jutalmazza e „Szeretet”-et!

Tóth Camilla.

Hymnus

Már ujra tavasz van, Gyujtatók éneke,
Álmából felébredt, Kis dalos mérdőnek!
A csandban szunnyadott, Legyen hangos tőle
Isteni természet, Fűn a lomb s a fűnek!

Felcsudt álmból; Jertek, jertek ide!
Elkezdte munkáját; Itt gyujtatók dalra!
Ébredni serényen; Hinnem diddel a dal
Környvi virágok; És sok, sok angyalra.

Ezt is, azt is hívja A dal és a jöttel
S jó érve kibúna; A szerben teremtnek
Vége más a tőnek; Dal hangyan a jöttel
Vége gondnak, búnak; Áldó szellemnek.

Madarak az égon; És szálljon föl a dal,
Miket nem daloltok? Föl a magas égbe!
Tűn a zord tél alatt; S szíveshangosok ott az
Küzdőit ánygatók? Angyalok körbe.

Lily.

azonban valószínűleg az a meglepő eredménye lett volna, hogy sem ő, sem a közönség nem tudtak volna meg, hanem csak Somogyi Károly, a színházdirektor.

Est a színházalatt addig, míg a nyári meleg be nem állott, valóban szépen felkarolta közönségünk. Majdnem minden este telt ház volt még olyan darabok előadásakor is, melyeket már mindenki látott egyszer-kétszer. Később azonban, mikor a levegőt felforraltta a nyári napsugár s a szereplő színészek és a közönség egymáson kölcsönösen sajnálkozva verejtékeztek: még a legújabb darabok színrehozatalával sem lehetett megtölteni a bázat.

Mindenki örült annak a híreknek, hogy Somogyi arenát épített. Ott meleg estéken is lehetett volna élvezni az előadásokat.

Az arena-építés azonban elmaradt. Sorsát Somogyinak mellénygombjai döntötték el. Somogyi nagyon komoly és mindent megfontoló színészdirektor. Mielőtt tehát az arena-építésbe fogott volna, szépen elkezdte kiböködni a mellénye gombjait:

— Építsek? — Ne építsek?

Az jött ki, hogy „ne építsek!”

Nem épített.

Pedig az az összeg, a mibe az arena került volna, valószínűleg igen hamar befolyt volna s abban igen könnyen ki lehetett volna huzni július elejéig és semmi esetre sem kellett volna ötezer forint deficitet távoznia.

De hát „ha így akarta a... király!”

Elmentek Kaposvárra. Ott van szellős arena. Ott hűvösebb lesz bizonyára.

Talán kívül-beült egyaránt!

Pedig azt a meleget, ami nálunk belül: a szívekben volt nagyon halásan fogadták a mi kedves fecskéink. Nagy-Kanizsa közönségének lelkesedését illetőleg bizonyára csak édes emlékeket vittek magukkal.

És hogy milyen foku volt ez a lelkesedés, tanul hivom dr. Fried Ödön barátomat, a leg halásabb habítót.

— *Allj elő hát Mundi,*

Vedd le a kalapod!

Hadd süsse a nap/ény

Borongó homlokod!...

Ekdűjél, hogy mi még

Lovagkorban élünk ..

Szerendről édes

Titkokat rejtünk.”

Igen, az én kedves Mundi barátomra hivatkozom.

Tessék őt megkérdezni, hogy mire képesek a titkon dobbanó szívek?...

De hát most már hasztalan minden lelkesedés! A fecskelészkek üresek.

A dal elhangzott; a lágyan epedő szó elröppent.

Mintha csak egy szép nyári álom lett volna az egész.

H I R E K.

— **József főherceg szava.** Annak idején megemlékeztünk József főherceg Nagy-Kanizsán való tartózkodásának s a megejtett katonai szemlének mozzanatairól. Kiseb elkésvé vett tudósítás alapján most abban a helyzetben vagyunk, hogy a katonai szemle után mondott beszédét majdnem szóról-szóra közölhetjük. A körje gyűlt tisztikarhoz ugyanúgy a szavakat intézte: „A zartrendű gyakorlatban a legénység kiképzése nagyon jó, de nagyon jó a harcban is. Ebből látom, hogy az urak igen szorgalmasan dolgoztak. Működjenek ez után is oly odaadással, mint eddig, hogy kemoly pillanathoz is megértsenek, hogy ez az ezred a legjobb ezredetek egyike. Köszönöm.” *Kibővítés* érdekében külön intézetit nagyon almasrét felül Svasics Benő főispán, dr. Dunst Ferenc apátplebános, gróf Norman Károly ör-

— **József főherceg Keszthelyen.** József főhercegnek keszthelyi fogadtatásáról és tartózkodásáról a következő kisadalkeseti, de egyes mozzanataiban nagyon érdekes tudósítást vetünk: József kir. herceg f. hó 3-án este 8 órakor külön vonaton érkezett Alosuhról Keszthelyre, az itt állomásozó pécsi 8-ik m. kir. honvédszázad ezred Ilk osztályának megemlézése végett. A város ez alkalomból ünnepi díszit öltött; a házak fel voltak lobogózva. A pályaudvaron Festetics Tassilo üdvözölte néhány szóval ő fenségét, a városi előljáróság, képviselőtestület és a hatóságok fejei, valamint a városi lakosság nagy tömege ünnepi díszben riadó éljenzessel fogadta. A pályaudvarból gróf Festetics Tassilo gyönyörű magyar díszfogaton vonult a városon keresztül, a kocsiiban balra tőle a vendéglátó gróffal, annak fejedelmi palotájába. — A városban utcahasznát temérdek nép üdvözölte éljenzessel, Say és Zoltán altornagyok, gróf Schiippenbach tábornok, Kálmán egredes és az itteni huszárezred tisztikara pedig teljes díszben várta. — 4 én a huszárezred osztályát szemléltette meg s a huszárok kinézése, tartása és kiképzése felett legmagasabb megelégedésének adott kifejezést. d. e. 11 órakor fogadta gróf Festetics palotájában Svasics Benő főispán vezetés alatt dr. Dunst Ferenc apátplebános, dr. Burány György főgymnasiunai igazgató, Toth Ferenc bíró, Takács Imre főszolgabíró, dr. Csanády Gusztáv gazdasági tanintézeti igazgató, Hoffmann Soma ügyvéd szír. hitközségi elnök, Lenárd Ernő kir. közigyűző, Nagy István városbíró, Széder Lajos városi ügyész, Müller-Ede postafőnök, Cavallar József adóárnyokból állott küldöttséget. A kir. herceget Svasics Benő főispánunk következő beszéddel üdvözölte:

Caászári és kir. Fenség, Kegyelmes Urunk!

Mély hódolattal üdvözöljük Fenségedet Zalavarmegyének területén, annak virány-pontján Keszthely városában, kies Balatonunk partján. Üdvözöljük Fenségedet, a hazatérő lelkesült örömeinek, a nemzeti kegyeletnek oly benső érzetével, melynek a legkésebb szavak is csak halvány jelzői lehetnének. Fogadjja azért kegyesen Fenségés Ur egyszerű szavakkal tolmácsolni, de őszinte szívünkkel fakadó üdvözleltünket, s azon legbőbb óhajátunk nyilvánítását, hogy az Ég áldása kísérje minden lépten nyomon, odaadással melegevel oszláson elköltie minden borot, és valamint minket magas jelenlétének szerencsés fészésévé tett, ugy adja meg annak boldogító valóslását, hogy Fenségedet — kitől mint nemzeti erőkje sugárzik felénk a magyar haza igaz szerzetének ragyogó ékesége és ezen ékeségnek legméltebb osztályosait Fenségés családját a jó isten megármálhatatlan hosszú és boldog időkon át a legszerencsésebben és legboldogabban éliesse.

A kir. herceg, ki a küldöttséget igen szívélyesen fogadta, a főispánnak a küldöttség által éljenzéssel fogadott üdvözletére igen szívélyesen válaszolt, kijelentve, hogy örömmel jött ide, hol zsenge korában 1845-ben volt először, biztosította a küldöttséget Zalamegye és Keszthely iránti jóindulatáról és kilátásba helyezte, hogy miután most már több honvéd van Keszthelyen, ide többször fog ellátogatni. Ezután a kir. herceg a küldöttségnek a főispán által bemutatott minden egyes tagjával kezet szorított s mind egyiket megszóltatással tüntette ki. Különösen dr. Csanády Gusztáv gazdasági tanintézeti igazgatót tüntette ki hosszabb megszóltatással, melynek folyamán igen dicserőleg emlékezett meg a keszthelyi gazdasági tanintézetéről és az itt végzett gazdasági tevékenységéről, felemlítvén, hogy nála mint nagybirtokosnál több, a keszthelyi gazdasági tanintézetet végzett gazdasági tanítványok, kik nagyon jól megállják helyüket, mert különösen jeles gyakorlati képzettséggel bírnak, s ezért előszeretettel alkalmazza a keszthelyi intézetet végzett fiatal embereket, és jövőben is ezeket fogja alkalmazni. Nagyon dicserőleg nyilatkozott a kir. herceg a honvédkartanyáról és kiemelte az épület szépségét, célszerű beosztását, kényelmét és szép lekvését. Husz percnyi időzés után a főispán megköszönte a kir. hercegnek nyilvánított kegyes elismerését és a küldöttség a legjobb benyomással távozott a gróf palotából. Deli fél egy órakor ebéd volt gróf Festetics Tassilonál, melyre a főherceg főudvarmesterét és katonai kíséretét felül Svasics Benő főispán, dr. Dunst Ferenc apátplebános, gróf Norman Károly ör-

nagy és Tauwsky Sándor százados voltak hivatalosak.

Este 7 órakor a kir. herceg Nagy-Kanizsára utazott. Elutazásakor bucsuzásra a vendéglátó gróf Festetics Tassilon s a helybeli huszárezred tisztikarának kivül a városi előljáróság, képviselőtestület, a hatóságok, a tűzoltók és a lakosság nagy tömegben megjelentek. A kir. herceg a megjelenetek között többeket magas megszóltatással tüntette ki. E miután a grófnak és a hatóságoknak a szíves és szép fogadtatást megköszönte és a vendéglátó gróftól mint rokontól igen szívélyesen elbucuzott, a jelen voltak lelkes éljenriadala kíséretével és Svasics Benő főispánnal együtt a vonatra szállott.

— **Öveda ügy.** A nagykanizsai Kisdudarelov Egyesület választmányja legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy az övöddék szokásos évkáro ünneplésére f. hó 29-én Péter és Pál napján tartassék meg. Ugyancsak ezen ülésben közönet szavaztatott Neu Albertné választmányi tagnak, ki az egyesület iránti meleg érdeklődésének igen szép jelet adta azzal, hogy nem kimélve fáradságot 18 új tagot szerzett az Egyesületnek.

— A „Szeretet” című emléklap, még mindig igen nagy keresletnek örvend. Nemcsak városunk intelligenciája siet magának megszerzeni, ezen gazdag tartalma emléklap, hanem közelről távolról érkeznek arra megrendelések. Míg a kész let tart a „Szeretet” egyes példányai egy koronáért kaphatók az „Irodalmi és művelődési kör” elnökségénél. Megemlítendőnek tartjuk, hogy Nagy-Vallérné urnó a „Szeretet” első példányát ő őrintálta fizette meg.

— **Hatalmas** Miltenyi Sándort, városunk egyik köztisztvisletben álló polgárát és nejét Caemits Máriát nagy bánat érte; fiuk: Sándor e hó 9-én életének 17. évében rövid betegség után elhunyt. A korán elhunyt ifjú hull tetemei e hó 11-én délután a családi sírban helyezték örök nyugalomra.

— A „Kereskedők Társulata” Nagy-Kanizsán e hó 9-én delelött Ebenspanger Lipót kir. kereskedelmi tanácsos, társulati elnök elnöklése alatt tartotta évi rendes közgyűlést. Az elnök megnyitott után Schwarz Gusztáv titkár felolvasta nagy tetszéssel fogadott évi jelentését, melyből adjuk a következőket: A társulati tagok a lefolyt évben egy ízben sem vették a társulat közvetítését igénybe, mi részben a pangó kereskedelmi viszonyokra vezethető vissza, mely elnyomja az amugy is csak szunnyadó vállalkozási kedvet. De a társulat működése egészben véve mégis sikeresnek mondható, mert a kilüzlött célok legtöbb esetben elérték. A társulatsnak éveken át tartó utjárás mellett végre sikerült kieszközölni, hogy a közvetítvem két król egy krá szállítottat le metermázsánként. Résztvett a keresk. betegségyelőző pénztár megalakulásában, sikeresen közbenjárt a pécsi posta és távirda igazgatóságna egy olyan tervbe veti újítás ügyében, melynek életbe léptetése a kereskedők részére bizonyos hátrányokkal és költséggel lett volna összekötve, de a társulat előterjesztésére a terv elmaradt. — A társulat működésének egyik főágát a keresk. tanonok iskoláztatása képezi és ezen célra a társulat évenként több mint 600 forintot áldoz. Az alsófoku kereskedelmi iskola 2 osztályát a lefolyt évben 57 tanonc látogatta. A társulat ismétlen információkkal szolgált a soproni keresk. és iparkamrának és annak kívánataira megküldte városunk mult gazdasági évről szóló jelentését, mely a miniszterhez felterjesztendő kamarai évi jelentésben helyet foglalt. — A jelentés felolvasása után tárgyalásra kerültek a zárszámadások és a jövő évi költségvetés. A zárszámadások tudomásul vétele és a költségvetés elfogadása után megejtett választás alkalmával a sorrendben kilépő választmányi tagok újbol megválasztattak. Tagsági díjakból befolyt a mult évben 114 frt: tandíjbol 166 frt. A választási eredménynek kihirdetése után elnök a gyűlést bezárta.

— **Nyári mulatság.** A n.-kanizsai közepkereskedelmi iskola növendékei e hó 11-én elég kedvező időjárás mellett megtartották mulatságukat a söröződe és malátagyár park-helyiségében igazán öröm volt látni, milyen jól érzé magát s mindkét neubeli ifjuság a szabadban, hol tánc, szavaltat és danolás közben igen gyorsan elérkezett az éjszora, midőn el kellett hagyni a mulatság színhelyét. Az est folyamán igen gyakran volt hallható lelkes éljenzés Somosi Vilmos tanárre, ki a majális vezetője volt, neukölömben Bun Sannu igazgató és a többi tapárookra, kik

Feladvány szerkesztő:

Dr. LŐKE ENIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK.

Ki szolgálja a
PERONOSPORA
ellen sikerrel
akarja védeni, az használjon

FOSTIT-et.

Vezetőügynök Auszt.-Magyarországban és a Keleten:
MÜHLE VILHON udvari szállító magkeres
kedése **TEHENVÁR.**

Fostit a legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb peronospora védekezési szer.
Fostit a legolcsóbb és évekig eltartó készületekkel alkalmazhatók
Fostit nem ronja a készületeket és alkalmazása a legkönnyebb.
Fostit soha be nem piszkítja a ruhákat, hanem a legtisztább szer valamennyi közül.
Fostit nem igényel vizet, tehát nagyon könnyen szállítható, mert a vízszállítás teljesen elcsúsz.
Fostit magyarországi szőlőbirtokosoktól tömeges elismerő nyilatkozatokat kapott.
Fostit ára: 5 kiló forint 1.50; — 50 kiló forint 18.—; — 100 kiló forint 25.50; — 500 kiló forint 125.—

„A peronospora és kitérés” című könyv bárkinek is ingyen és bérmentve megküldetik.

Készületek darabja:

Hungaria forint 4.50; Reform forint 7.50; Torpedo forint 24.—

Alapított: 1885-ben.

A legjobb
zongorák
pianinók és harmonikumok
legolcsóbban kaphatók tökéletes jóállás mellett.

Heckenast Gusztáv

hírneves zongora eladási és kölcsönző intéz. ténben.
BUDAPEST. IV., Mogyó-utca 7. szám.
Schiedmayer és fiai leghíresebb zongorák és Thuringia Organ
C. egyedül képviselője, a világ legjobb és legolcsóbb harmonikumai.
Árjegyzék ingyen.

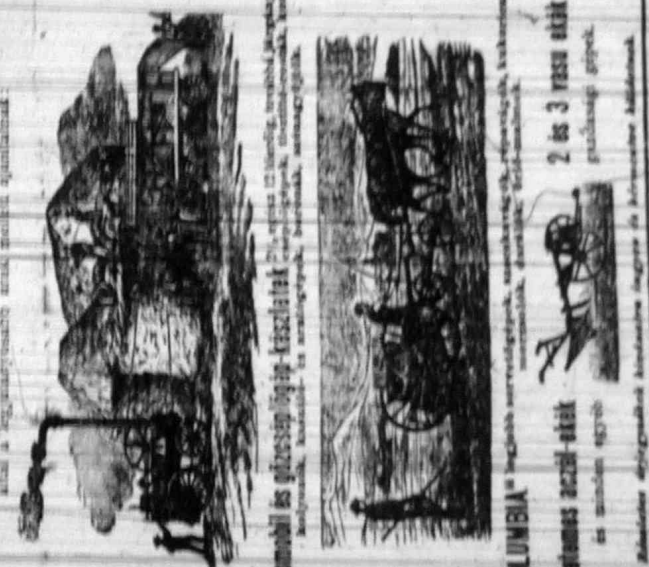

Clayton & Shuttlesworth
műgépjármű gyártók Budapest Váci-utca 43. sz.
Itt a legújabb és legjobb gépjárműk árak és leírásai.

COLUMBIA a legjobb motorgépjárműk, motorok és kiegészítők, kizárólagosan forgalmazók, áruháza: Budaörs.

Egyházas acél-áték és minden egyéb gépjármű részegység.

Alkalmazás előnyös minden esetben, így az ártólórák, ártólók.

Legjobb pótlóanyag, halálkár, konyha légyek.

moly, házi-állatok tetre stb.

Kapható:

Nagy-Kanizsán:
Deutsch és Ehrenfeld
Fesselhofer József
Ström és Klein
Schwarz és Tauber
Armuth Nathán
ifj. Fischer Ferenc
Marton és Huber
ifj. Rosenberg Miksa
Fleischhacker József
Rosenfeld A. és Fia.

Borzsegen:
Kaufmann I. S.

Csáktornyán:
Brahia Testvérek
Graber Testvérek
Heinrich Miksa
ő. Gőncz L.

Periaken:
Bosteros Pál,
Krumarics Viktor.

Kapható:

Készthelyen:
Laskay Erő
Wunsch Ferenc
Marton Mór
Agoston Zeigmond
Oaxmán Pál
Schleiffer A.

N.-Mén:
Nandrási Gusztáv.

Curgón:
Fried Albert
Kreialer Géza
Schwarz Béla

Zala-Egerszeg:
Kasztler Sándor
Rosenthal L.
Hubinsky Adolf
ő. dr. Unger
Gyarmaty Vilmos
Weiss Jónás utóda
Rechnitzer M.

„ZACHERLIN” bámulatos hatása!

Ugy ől, mint semmi más szer — mindennemű rovarokat és azért az egész világban mint a maga nemében egyetlen szer hírneves és keresett.

— Ismertető jelei: 1. A lepecsételt üveg. 2. A név: „ZACHERLIN.” —

Szerkesztőség:

F. S. u t e x a Ollopfőltés.

Ide intézendő a lap szemléli részére vonatkozó minden kérelmény.

Börmentőten levélnek csak ismeri hozak.

ből fogadlatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és söröződe r. l.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp
könyvtársakéadás.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt - kr.)
Félévre 6 korona (3 frt - kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 80 kr.)

Hirdetéseik jutányosan mántatnak.

Nyiltérre petiteara 10 kr.

Hirdetéseik, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvtársakéadásba intézendők.

Nagy-Kanizsa, 1895. június 14.

(L. E) A városi képviselőtestület ma tartott közgyűlésének különös érdeket kölcsönzött a Sebestyén Lajos képviselő által a polgármesterhez intézett interpelláció, melynek tárgyát a városi közkórház vezetése körül felmerült szabálytalanságok és különösen az erre vonatkozó közigazgatási bizottsági határozatok képezték. Babochay György polgármester — és ez dicseretére legyen mondva, — az interpelláció előtt nem tért ki, ámbár hívei már előzetesen váltig hangoztatták, hogy a községi törvény 56. §-a értelmében az interpellációnak, — mint külön indítványnak tárgyalása, — meg nem engedhető.

A polgármester megadta az interpellációra a választ és az 65 szavazattal 40 ellenében tudomásul is véteett. De bátran elmondhatjuk, hogy ez a győzelem pyrhusi volt. Megtudtuk a polgármester válaszából, hogy őt a közigazgatási bizottság határozatában foglalt és személyére vonatkozó, nem épen elismerést tartalmazó kijelentés nem alterálja; megtudtuk, hogy a polgármesternek a város vagyonát képező kórházhoz tulajdonképp semmi köze nincs, és láttuk azt, hogy egyetlen egy sem akadt a polgármester párhívei közül, aki az interpelláló és az interpelláció mellett felszó-

láló Varga Lajos képviselő beszédében hangoztatott vádak ellenében csak felszólalni is megkísérelte volna.

És megtörtént, az (és ez legjobb karakterizálja a mi képviselőtestületünket), hogy lezavaztak egy indítványt, amely ellen felszólláló nem akadt. Nem az érvek, hanem számok beszélnek.

Am majdnem megesett az a hallatlan csoda, hogy a Sebestyén indítványa egyhangulag elfogadott. Ugy látszik, az indítványra nem voltak elkészülve, azt várták, hogy az interpelláció bizalmatlanságot, vagy fegyelmi eljárást fog indítványozni, pedig csak egy szerény vizsgáló bizottság kiküldetését proponálta.

Ez meglepetés volt. Egyetlenegy árva szó sem hallatszott ellene. A többség csak akkor ébredt öntudatra, mikor mások hiányában, a polgármester emelte fel ellenző szavát, csak akkor kezdődött az ellenzés és jött a leszavazás. De hát kik voltak a leszavazók? Szavazott nem kevesebb, mint 16 olyan képviselő, akik a tanácsnak tagjai, tanítók és más olyanok, kik a hatósághoz függőségi viszonyban állanak; ezek alkották meg a többséget, mely a képviselőtestület autonóm felügyeleti jogainak gyakorlatát meggátolta, mely megakadályozta azt, hogy az igaz tények kiderítésével szanaltságának a mize-

riák és mentesíttessék a gyanutól az, a kit mulasztás nem terhel.

Az a 40 városi képviselő, a kiktől a felelősséget Plihal Ferenc erélyes hangon elhárította, meg lehet elégedve a nap eredményével. Dagaszsa keblőket az erkölcsi öntudat, hogy nem személyes küzdelmet folytattak, hanem a közjóra irányuló legjobb meggyőződéssel indultak a harcba. A mag el van vetve; ha az jó, csak jót is fog teremni.

Az ülés lefolyása a következő volt: Babochay György polgármester az ülést megnyitván, előadja, hogy az ülés kizárólagos tárgya a közkórházi alapszabályterv tárgyalása és a 12 tagból álló kórházi bizottság megválasztása. Ekkor feláll Sebestyén Lajos városi képviselő s hivatozva a városi képviselőtestületnek a közel mult napokban névtelenül megküldött rópiratra, mely hatósági actákból idézve, súlyos vádakot tartalmaz a városi tanács ellen, — alkalmas akar adni a polgármesternek, e vádak felletti nyilatkozatfeltele, és a következő irásban is átnyujtott kérdéseket intézi hozzá:

1. Igaz-e, hogy a városi tanács a megyei bizottság azon felhívására, hogy a kut azonnal elkészíttessek a polgármester ur azt felelte, hogy a vízhiány megszüntetése ő hozza, sem mint a város polgármesteréhez, sem mint a kórházi bizottság elnökehez nem tartozik.
2. Igaz-e, hogy a kórházi állapotok megvizsgálása céljából a megyei alispán és főorvosból álló küldöttség járt itt?

A „ZALA” tárcája.

A tatárhalom.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Írta: Hugauff Ede.

(Folytatás)

— Doh! el e poronyot, — ordított Almador és visszalökő Erzsébetet, ki a kis falatot a gyermekkel megoztatni akart.

— »Doh! el e férget, vagy!»

Görccösen szorította az anya keblére gyermekét. Ezt látva a feldühödött tájár, kirántá törét s az értatlan gyermek mellébe doté, hogy a feleszüelő vérsugár a szerencsétlen anyának arcát egészen elöntö. Egyetlen könyecsepp sem jött a boldogtalan szemébe, csak egy fájdalmas csókot nyomott még a vonagló anyjal ajkára. Az ég nem adá meg a legirtózatossabb fájdalomnak az enyhítő könyeket.

II.

A krakkói országot mellett, az uttól, amelyen a tatárok mindent pusztitva, foglyakkal haladtak, távol állt egy magányos csárda, s a mely azonban nagyon látogatott volt. Maga az épület, mely hosszukás négyszöget képezett, egy nagy vendégszobából és több szobát melléklükekből, valamint egy nagy istállóból állott. Az előrészen egy fatályosó volt, mely azonban az idő viszontagságai következtében megmondhatatlan szint vett fel, ilyenek voltak az ablaktáblák is, csakhogy ezekben különféle nagyságu szivek

és üvegek valának bemetszve, a mely által az élces legiz a korosmáros fia, a pálinkaméret akarja symbolikusán jelezni.

A vendégszobában nagy társaság volt összejűlve, oly szokatlan nagy, hogy a szorgalmas Rytke alig tudott a sok vendégnek elegendő méz söröt és pálinkát felszólalni. Egy nagy X lábú asztal körül több tekintélyes polgár áll, legfelül a falu pennája. Szürkes barna ködmenéből alig látszott ki a kis alak, jól conservált hasa körül piros öv volt tekerve, a melyből egy törnek a hegye látszott ki. Szürke sapkája jobb szemét majdnem elfedte, mert a saphának fokozatos lecsuszása a kiltrített pálinkás üvegek számától függött. Mos is a szemének teljes befedésére csak egy pohár látszott még hiányozni. Beszédje latinnal volt spekelve, — a melyből azonban csak a »domine» kifejezést látszott érteni, mert ezt használta legelőbbször.

Mellette egy öreg ember állt. Már néhány napja tartózkodott itt, de senki sem tudta, hogy kicsoda, vagy miféle üzlet tartja vissza. Rubázata egy rókabélissel ellátott s bőrvével összetartott hosszú dolmán, ugynevezett kapotából egy négyszögletes saphából és nagy erős csizmából állott. Kék selyem szinonon hatalmas karabella [görbe lenyei kard] függött. Szappkáját kopasz fején ide oda forgatva, beszélt szomszédjával, a községbíróval, ki piékkannája mellett nagyon jól érezte magát s egy-egy kory után birkabélissel bundájába mindjobban beburkolódzott. Csak ez ismerte a titokzatos idegent s tudta, hogy Jarsina Marton a neve.

A többi helyeket a falu tekintélyes polgárai foglalták el.

A kályha melletti padon ült a vén korosmáros, egy nagy könyvben szorgalmasan jobbról, balról olvasgatva, olykor-olykor gondolkodva az olvasottak felett, mi mellett mindig a füle tövét vakarta s feccselészekhez nagyon hasonló hazi sapháját ide oda toltta. Az asztalon egyetlen szál fagygyertya égett, melynek vastagsága egy ludtollal hiába vetekedett s a kar vastagságu gyertyatartóban úgy nézett ki mint egy vékony lábón álló ember Mokány Berei csizmájában. A legnagyobb nyugalommal olvasgató Joel talmudjában, mert egy hatalmas fazekai tele tallérokkal ma biztonságba helyezett, s az idegen megérkezése is névelte bátorságát.

Egyik melléklükeben épen oly hangosan voltak, mint a vendégszobában, csak aszal a különbséggel, hogy nem vendégek, hanem egy fél tuca apró zsidó-gyermek csinált rettenetes lármát. A hosszú, de keskeny fülkének két ellenkező szegletében állt két mennyezetes ág szakadozott lüggönyökkel. A fazon lüggött a fekete selyemből készült ünnepi ruha földig érő ujakkal, mellette a nélkülözhetetlen thalass, a gerenda közé pedig szorított lenyőgák valának a tavalyi sátoros ünnepekről, dugdosva.

A vendégszobában hirtelen hangos nevetés keletkezett. T. i. a falu pennája a még hiányzó pohárkát kihörpentesítte, saphája csakugyan szokásához híven, orrára csuszott, de elvesztvén az egyensúlyt, az aszal aljajig meg sem állt. Tulajdonosa pedig hirtelen felugrott, telkapa egy

3. Igaz-e, hogy e küldöttség azt állapítja meg, hogy a városi tanács a kórházi kútra vonatkozólag tett azon jelentése, miszerint abban viz elég van és ennél fogva rendeltetésének meg is felel, valótlán?

4. Igaz-e, hogy ezen bizottság azt is megállapítja, hogy a kórházban az ápolási díjak rendeltlenül kezeltek és a hátralekötött nem hajlatnak be?

5. Igaz-e, hogy a megyei bizottság 5 tagból álló küldöttsége itt járt el célból, hogy a kórházi azon szabálytalanságokat megállapítsa, a melyekről az alispán és főorvos jelentést tett?

6. Igaz-e, hogy e bizottság megállapítja, hogy a napló, a leltár s könyvek rendeltlenül kezeltek és hogy a kímálatások s számadások nem egyeznek meg a főszkönyvekkel?

7. Igaz-e, hogy az ápolási költségek a behajtás iránti lépések elmulasztása miatt egyrészen elévültek?

8. Igaz-e, hogy a polgármester ur oly célból, hogy az elévült ápolási költségek mennyiségét apassza, a városi pénztárból egyes összegeket az ápolási költségek fedezésére kiutalt?

9. Mily összeg évelt el az ápolási költségekből s mily összeget utalt ki az ápolási költségek fedezésére a városi pénztárból?

10. A magya közigazgatási bizottságának a városi tanácshoz leérkezett határozatában a város tanácsa, illetve polgármestere hanyagság és szőszegés kemény kifejezéseivel van terhelve, tudatával bír a polgármester annak, miszerint a polgármester tekintélye egyenlő mérték alá esik Nagy-Kanizsa város tekintélyével? E tekintély megsértését látta-e a hivatkozott végzéseiben használt kifejezésekkel? Végül: tett-e valamit a megsértett tekintély helyreállítására iránt és miből állanak azok?

Babócsay György polgármester a Sebestyén interpellációjára választ adandó, 5 negyed óráig tartó felszólalásában bámulatos tüdő-erővel valólagos olvasási gyakorlatot mutatott be. Olvasott törvényszakaszokat, rendeleteket, végzéseket, elintézkedéseket, lényegeseket és lényegteleneket, közben közben minden rendszer nélkül kommentált s mindezek resultátumaként mosolygó arccal azt magyarázta meg a képviselőtestületnek, hogy a város polgármesterét a szon forgó ügyekre semmiféle ingerencia nem illette meg.

Lengyel Lajos főjegyzőn kívül, aki a polgármesternek a felolvasandó acták kiválogatásában

idegesen segédkezett, egy sem akadt a képviselőtestület tagjai közül, aki a polgármester válaszából a szőnyegen forgó ügyre csak némi tájékoztatást is nyerhetett volna.

Kifejezést is adott ennek válaszában az interpelláló, midőn kijelentette, hogy hallott végzéseket, rendeleteket, törvényeket, de azért a kórházban a kut még sincs meg. Kijelentette továbbá, hogy a felelősség igen is a polgármesteren nyugszik: mert hisz — a polgármester az elnöke annak a kórházi bizottságnak is, melyet szerinte a közvetlen felelősség illet. Constatálja, hogy kétségtelenül forognak fenn mulasztások s indítványozza, hogy a város autonom jogának megőrzése céljából, tekintet nélkül a közigazgatási bizottság által folyamatba tett vizsgálatra, küldessék ki egy 7 tagból álló bizottság, mely az ügyet megvizsgálva, a képviselő testületnek jelentést tegyen.

Varga Lajos szép beszédben különösen hangsúlyozza, hogy a mozgalmat nem személyes motívumok vezérik, rámutat a polgármester által mondottak egyenlőségének téves ségére, s parolja Sebestyén Lajos indítványát.

Sebestyén és Varga Lajos felszólalásai mély benyomást látszottak tenni a képviselő testületre. Mely csend következett s úgy látszott, hogy Sebestyén indítványa egyhangulag elfogadjatik Babócsay György polgármester révtveg tekintetét hivatkozott iránnyal, de a szövege senki sem jelentkezvén, pár pillanattal ünnepélyes csend után maga szólalt fel és ismételtén hivatkozva a már folyamatban levő vizsgálatra, meg az ő felelősség nélküliségére, az indítvány mellőzését kérte. — A polgármester beszéde alatt hivatkozott felcsodván, egy pár „nem kell” közbeköltás hangzott, mire Varga Lajos által beadott és 10 képviselő által aláírt kérelem folytán a névszerinti szavazás rendeltetett el. 40-en szavaztak Sebestyén indítványa mellett, 45-en ellene, minek folytán a vizsgáló bizottság kiküldése mellőztetett. A szavazás előtt a képviselők egy része bárány szelidséggel távozott, másik része nagy resignációval nem szavazott. Az is érdekes volt a vélemények elterjedése nézve, hogy apa és fia testvér és testvér ellenkezően szavaztak.

Ezzel az incidens véget ért volna, de az indítvány ellen szavazók a szavazás eredményétől felbátorítva vérszemek kaptak s most már bizalmat is akartak szavaztatni a polgármesternek. Ezt Rapoch Gyula formulázta azzal az indítványával, hogy a polgármester adott válaszával a

képviselő testület ideiglenesen vegye tudomásul és neki az ügy elintézéséig is bizalmat szavazzon. Nem oda Buda, szólalt meg az öreg agyu: Pihál Ferenc városi képviselő; ez új indítvány, ehhez én is hozzá szólok.

Reflectál a kórházi ügyben követett egész eljárásra, különösen szemére hányja a polgármesternek, hogy az alapszabályokat nem a képviselő testület, hanem csak a kórházi bizottság által készítette, hogy a szabálytalanságok és az ezek miatt folyamatban levő vizsgálatról a képviselő testületnek jelentést soha sem tett. Végül oda comlad, hogy az erkölcsi és anyagi felelősséget magáról el és azokra hárítja, akik ezen eljárást helyeslik Felszólt még Dr. Schwarcz Adolf városi képviselő nem ugyan az indítványhoz, hanem hogy adott szavazatát liskális okossággal mdgokolja. A vitának ismét a polgármester vetett véget azzal, hogy kijelentette hogy nem kíván bizalmi szavazatot, megelepszik azzal, ha az interpellációra adott felelet ideiglenesen tudomásul vétetik. Ezt azután a többség meg is tette.

Következett ezután a napi rend, melynek során a közigazgatási bizottság által felkötött kórházi alapszabály tervezetlet csekélyebb módosításokkal elfogadták és a bizottsági választást megvitették. A választásnál a hivatalos lista tagjai kerültek ki győzedelmesen az urnából. Megválasztottak: Ebenspanger Lipót, Tóth László, Sommer Sándor, Pihál Ferenc, Rapoch Gyula, Dr. Rotshild Samu, Dr. Schwarcz Adolf, Dr. Szukits Nándor, Gyórfly János, Löwy Adolf, dr. Hegedüs László, dr. Samu József. A választás eredményének kihirdetése után a néppárti Sebestyén Lajos sóhajtva kiáltott fel: „Nincs még a paritás.”

Viz és olaj.

(N.) Közönséges ember is tudja, hogy ezt a két anyagot nem lehet egymással keverni. Ez a két anyag nem vegyül s ma niár a gyermek is tudja, hogy miért nem? Az osztrák politikusok mégis kísérletet tettek, még pedig olynemű politikai pártok keverésére, melyeknek vegyítése époly lehetetlen, mint a víz és olajé. Így származott azután a szomszédban az ugynevezett koalíció s az ennek alapján egybeállított miniszterium, az ugynevezett koalíciós miniszterium, melynek élén Windischgrätz herceg áll s melyben a liberális pártot Ple-

darab krétát, a melylyel Ryfke éppen egy fizetésképtelen vendégnek számláját jegyezte és az aytóra egy egymást, lefogó ajku és rőfösös orral bíró emberi alakot rajzolt, ez aláírással: tatár. Ez a jelenet és a jegyzőnek rajzolás ügyessége okozta a lármat. Utánna egy különös élelemjű értekezés támadt. Néhányan azt hitték, hogy a tatároknak csakugyan egy szemük van, míg mások azt; hogy kettő, a jegyző természetesen a rajzt támogatta, míg Jarsina az ellenkezőt állította. Ebből aztán nagy bőbeszédűséggel kezdtek az országot tüzzel-vassal pusztító, vérszomjas tatároknak kegyetlen tetteit tárgyalgatni.

Most az öreg Jersina vette át a szót s a körülállókat, kik beszédjét mohó vágygyal hallgatták, minden töle telhető beszédességgel ügyeztetett ezen örököknek az országból leendő kikergetésére birni. Ebeszélte nekik Kopsince vár megrohanását, kifosztását s rombadöntését és hozzá tette, hogy ő, midán öreg urat és ennek unokái biztonságba helyezte, lóra ült s a pogányokat követte azon reményben, hogy asszonyaitalan megmenthetné.

— Alig, — folytatá tovább — hagyták el a tatárok Grodekét, midőn egy hegy mögötti vörös lengyel zászlócskák pillanottan meg. Megsarkanyuztam lovaikat, s nagy körutat téve, a hegy mögé kerültem, hogy hazámfiatol megítésüket kérjek. De csodálatosak a gondviselés útjai, — veszerük, öreg gazdám fia, az elrabolt fiatal nőnek férje volt. A király küldötte volt a szoron-

gattott Lemberg vigasztalására gyors felszabadításának ígértevel.

Gyászhirem kezdődni elhalványodott, de csakhamar a harag s bosszú sötét pirja fedte be arca. Kis csapatjának megparancsolta, hogy kövesse a megeresztett kantarászarral vágatott annak élén a tatárok után. Fáradt lova meg képtelen volt velök lépést tartani s így elmaradtam; távolról azonban láttam, midőn a kis lengyel csapat, a tatárok tulnyomó ereje által szétugrasztatott a szegény fiatal uram löbb társával a lováról lerántva, a foglyok közé lökett. Mindazonáltal nem hagytam el a remény; folytonosan követtem a tatárokat, míg most itt télenül kell tartózkodnom, s uraságom sora, — mer lehetetlen volt megmentenem — csak megírathatom.

— Ha ön bel gyez, úgy holnap este már összejuthetünk és a véreket váratlanul megtámadjuk, — kiáltá egy fiatal tüzes lengyel oly arccal, mintha táncmulatságra készülne holnap este.

— De ön nemes uram, vezetend bennünket, mert mi a haditudományhoz keveset értünk.

— Jó tehát: én vezetek benneteket. — felelé Jarsina sapkáját levéve. — Isten igazságos ügyünkre áldást fogja adni, hiszen célunk csak az, hogy a szenvedő ártatlanság könyeit felszárítsuk. Legelőször a szomszéd község lakosait is törekedjétek ügyünkre megnyerni, mert ők is vesztélyben forognak; a megrohanást megbeszéljük holnap.

A fiatal lengyel most még egy poharat ürített a tatárok végromlására, mely tősztra a jelenlevők oly erővel aecompagnáltak, hogy Joel ijed-

ten ugrott fel Talmudja mellől és a hófogató falu esze majdnem az asztal alá esett.

— Menjetek, barátaim, menjetek! — mondá ez lőleg almodva és karoltjátok fel a jó ügyet, Én majd addig imadkozom érteket.

III.

Az éj sötét és az ég boros volt. A tártábor közepén egy hatalmas táborított égett, amely a közelekvő kunyhókat kisérletes fényvel világította be. A tatároknak tulnyomó része szabad ég alatt fektűt, csak kevesen aludtak házakban. A tűz körül bosszu lánzsák voltak leszúrva, melyekhez az elcsigázott lovak válnak kötve. A falu körül néhány ór volt kiállva; de ezek is a Korán tilalma dacára, egy kic-it sokat találtak a rablott bor s különféle szeszből bevenni, amiért csak hanyagul teljesítették szolgálatukat.

A tűzhöz közel fektűtek a foglyok, egymáshoz lánccal s nagyobbra csak rongyokba burkolva. A legtöbb férfi mély álomba merűt; de a nők sirankozása s a gyermekek faldalmas jajtátsá az visszaggatólag hangzott ki az éjbe.

De a siralom e helyére is kiterjesztette a szerelem szelid szárnyait. — A szegény Erzsébet volt az, ki Antalát így vizsontlathatta; éppen most beszélt el férje elhurcoltatásának és kiállott szenvedéseinek közelebbi körülményeit. Szomoruan halgatta végig az érző férj neje szavait.

— Van Isten drága Erzsébetem! bizunk benne, ő semmit semmit hagy hozsalatlanul. Nem

ner pénzügyminiszter képviseli. A kísérlet annyiban sikerült, amennyiben tényleg összeállottak, de hogy a vegyi folyamat nem sikerült, mutatja az a keserves vergődés, melyre ez a koalíciós miniszterium kárhoztatva van s melynek éppenséggel semmi sem sikerül, úgy hogy minden újabb törekvésével nemhogy egymáshoz közelebb hozná a pártokat, ellenkezőleg mind magára haragítja s egyet sem elégíti ki. A koalíció megbénítja a miniszteriumot, a pártokat is tevékenységükben; egy-egy javaslat, mely a bizottságokon keresztül megy, felismerhetetlenül kerül rendszerint a plenum elé s ha nem is így, akkor nem elégíti ki senkit sem.

Hogy minő természetellenes volt ez a koalíció, mely tulajdonképen Taffe örökségét átvéve, a nemzetiségeket ki akarta békíteni, mutatja az a körülmény, hogy egy szlovén gymnasium felállítása Cylliben egyszerre válságba sodorta a miniszteriumot, mert az egyesült német babdial ezt a törvényjavaslatot megszavazni nem akarja, a közoktatásügyi miniszter pedig már a bizottságban odanyilatkozott, hogy a kormány ragaszkodik hozzá. Ez már aztán olyan helyzet, a melyből a kormány aligha fog épen kikerülni.

A mostani kormány a Taffe kormány büneiért is bűnhődni kénytelen. Mert kétségtelen az, hogy a T. kormány hosszú tevékenysége alatt nőtt meg az osztrák nemzetiségeknek száruk; az az elnézés, engedékenység, a melylyel ezek a kormány részéről találkoztak, nagyon keserű gyümölcsöt termettek az osztrák kormányok részére s olyan állapotokat hoztak létre, melyeken uralkodni föltötte nehéz. Valóságos elvadulás a parlamentben. A német szabadelvűek tevékenységét pedig annyira megbénították, hogy ezek parlamentben és községtanácsban minden befolyást ugyszólván elvesztettek és jóformán most passiv szerepre voltak utalva. Ezek azt hitték, hogy a koalícióban legalább némiképen visszanyerik az elvesztett pozíciót, de nem úgy történt, nyomról-nyomra meg kellett győződnök, hogy mások dominálják ott a helyzetet, s a szabadelvűség csufosan meghátrálni kénytelen. Ez a szlovén gymnasium azután kiverte a hordó fenekét. Ki akarnak lépni a koalícióból, mely rájuk nézve semmi néven nevezendő előnyt nem biztosított s azt mondják, hogy ha most e törvényjavaslatot megszavazzák, az egyenlő a megalázódással. Egy kissé későn kelt fel

ugyan bennök az önézet - csakugyan néhez józan észszel felérni, hogy éppen a cyllii gymnasium ügye tette szükségessé a válság kitörését.

Nevezetes a dologban, hogy Ó Felsége is nyilatkozott volna e dologban, Gráczban léte alkalmával, amikor a gráci polgármester Ó felsége egy kérdésére azt mondta volna, hogy izgatottság van a cyllii gymnasium-miatt; mire Ó felsége a lapok értesítése szerint azt mondotta volna, hogy miért ne lehetne Cylliben egy szlovén gymnasium.

A szabadelvű pártoknak Ausztriában évtizedek óta nagy bűnei vannak, ugyszólván megérdemelték azt a sorsot, mely őket érte. De a szabadelvűsége nézve nagyon, de nagyon szomorúak ezek az ausztriai viszonyok, hol olyan elemek dominálják a tért, melyek csak saját érdekeiket hajbánszák, a melylyel a közérdeknek okvetlen vesztenie kell, aminthogy tényleg vesztett is és vesz is.

Az árvíz.

A múlt heti árvízről újabban a következő eredeti részletes tudósításokat tettük:

I.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses lapjában olvastam, hogy a f. hó 7-ike este és 8-a virradóra Bakónak és N. Récsé vidéken volt felhőszakadás és vízáradsárról részletes tudomással még nem rendelkezik, minek következtében, — ha nem leszek terhére — bátor-kodom a történeteket a valóságnak híven a következőkben szives tudomására hozni:

Mindenek előtt megjegyzem, hogy Nagy-Récsé, Kis-Récsé és Sárczeg, ugyszint ezen községektől délnek és délkeletnek fekvő szomszédos községekben sem jégeső, sem felhőszakadás nem volt, a mit bizonyítanak a gabonák és szőlők igen szép állása.

Felhőszakadás volt Bakónak és vidékén erős jéggel, mely felhőszakadás okozta azon borzasztó árvizet is, mely Bakónak fölül a bakónaki utvonalon és a mellette levő patak árokban 1 1/2 öl magasságban töltötte le N. Récsé felé. Itten az ugynevezett Maria-hegy alatt levő Hompó-főle vízes malomnál a teglából és cserépre épült, 6 öl hosszú istállót és felszert egy eldőpörte, hogy kő-kövön nem maradt. A tetőzetet a szindelylyel együtt a vasat felé lévő retekben, a malomtól egy 2 kilométer távolságban, lehetett összeszedni. Azon kívül ugyan onnét elbordott egy nagy lábas pajtát, méhházat, denka kerítését, erős élő fakit gyökereivel, a malom épületben lévő konyhából az ablakon keresztül konyhafelszerelést és a lakárak tűzhelyről a sütőket. Ezen konyhában a biztos ha'ától a molnár menyecske-lánya ugy menekült meg, hogy felállott a tűzhegy felé részére és még így is egész honaljig 3-4 óra folyásig állott a vízben, ennek azonban az, óriási félelem kiállításán kívül egyéb baja nincsen, azt állítja, hogy „a víz nagyon meleg volt.”

A roma dílt féligből épült istállóban volt 2 db ösör és 2 db borjú; ezek mind életben vannak, csakely szuszadt szenvedtek, pedig a két ökröt a jászoltváral, melyhez hozzá voltak láncolva kötve, több 1 1/2 kilométer távolságig sodorta az árvíz, ugyszint a borjúkat is, de azok nem voltak megköve.

Hompóné hára meghaladja az 1000 forintot. Bakónakon még nagyobb károk vannak, mert az egész gabona és szőlő termést elvágta a jég, a réteket elöntötte az árvíz. A rétek ugy néznek ki, mint egy jól gondozott országút; vagy a kiskereszt-utca N.-Kanizsán.

Temérdek kár van még Merenyén és Galambokon, Merenyén 4 lakóház több mellék-épület összedűlt a néhány darab márhát is elsodort az ár. — Galambokon egy szegény anya menekülni akar három éves kis leányával de a víz elűtötte lábáról, a vízbe megmenték, de a kis lányka belefutott a vízbe, hulláját szombat-hajnaltan már kifogták.

A nagyrécsi határban egész a vasuti töltésig temérdek tárgy van: hidak, háztetők, útfak s a

jó ég tudja még mi minden, a mi mind vidéki. A bakónakiak már hordják hasa az itt lévő és megtalált tárgyikat igen sok mindenféle tárgy van még Sárczán és Bagolánál, amelyekből már leketlen kesek igen sokat elmentek.

A legszörnyebb katasztrófa dacára az árvíz által befutott területen, — melyről már a viz lement teljesen, — emberi hulla nem találtatott és ami nagyon valószínű: nem is esett áldozatu!

Tisztelettel maradtam
Sárczegen 1895. június hó 10.

Pandur Ferenc,
körijegyző.

II.

Trkintetes Szerkesztő Ur!

M.-Keresztúr 1895. jun. hó 12.

A folyó hó 8-án és 7-én volt felhőszakadások, következtében a Nagy-Kanizsa és vidékről a Kanizsa-patak mentén jött nagy víz tömeg Kol-látszeg község nagy részét is elárasztotta, oly annyira, hogy ma június 12-én a lakosság egyik házból a másikba és Murakeresztúrral csakis oszánkon-közeledik.

Ma Kollátszegben temetés volt, a halottat is oszánkon kellett szállítani a temetőbe.

Június 7-én, a midőn a nagy sivatar volt, a villám egy házba becsapott, a gáda ép akkor vezette lovat az istállóba, hol a villám egyik lovat agyon sújtotta, másikat megérettette, — a gáda csak kisebb sérüléseket szenvedett.

Hogy az áradás nagyobb szerezetlenséget nem okozott, Merky Antal szolgabíró erélyes intézkedéseinek köszönhető. 7-én már a helysége-n volt és előre értesítette az előjárókat, hogy Kanizsa felől áradás várható, rögtön intézkedett mentő oszánkok beszerzéséről, örök kiállításáról, a védőtöltések megerősítéséről.

A sokszori árvizek miatt a védelemben kitűnően egyezkedő közéleti előjárók és a körjegyző távirati értesítésére a derék alsó dombornál újjak Hirschler cég által kölcsön adott négy nagy mentő oszánkkal és oszendőreivel megjelent Nemeth István oszendőrmester azonnal munkához fogtak és éjjel-nappal a védőtöltéseken 24 óran át folyt erős munka elhárította a község egy részéről a veszélyt.

A szentháromsági erdő felőli rész azonban mégis víz alá került, — az alacsonyabb helyen lévő házak körül előre készített nyugtatók itt is nagy szolgálatot tettek, — víz alá került ugyan itt minden udvar is, a házakba azonban nem hatolhatott be.

A község szántóföldjei, rétei az idén már harmadszor víz alá kerültek, a termés elpusztult mind, a kár a 20000 forint meghaladja; mi lesz a lakossággal télen át, miből élnek meg, az Isten tudja, — a lakosság kétségbe van esve.

Varga Ferenc Fütyeházi tanító tűzoltó főparancsnok is kivonult hozzájuk gyalog és igas erővel, holott előző napon Fütyeházán is volt elég dolga, mert több ház ott is víz alá került.

(r. l.)

H I R E K.

— **Hymen.** Steiner Mihály a cs. és k. szab. déli vasut tisztviselője folyó hó 16-án d. e. 10 1/2 órakor veseti, oltárhöz Sauer Ede ur leányát, Olga kisasszonyt a nagykanizsai izr. imaházban.

— **Urnapl. körmenet.** Június 13-án, ur-napján, a kissé kellemetlen, szeles idő dacára is majdnem beláthatatlan néptömeg vett részt a szokásos körmenetben. A menyzet alatt a monstranciát Mincesk Melchiasz szentferenc-reudi helyettes hárfonok vitte. Utána haladt a városi magistratus Babóchay György polgármester vezetés alatt, továbbá a kir. tiszak tagjai. Misa alatt és az egyes felállított oltároknál s diszlovést a 48-ik gyalog serezed egy-egy disz-kassza teljesítette.

— **Új alapító tagok.** A nagykanizsai izr. gőgyelét újabban alapító tagokat nyert Back Károlyné (Lazsának) és Plachtenő Strém Hérmina urnőben (Varasd.)

— **Főgymnasiumi záró-ünnepély.** A helybeli főgymnasium záró-ünnepélye a közönség legelőkelőbb részvételével a hó 9-én, vasárnap tartatott meg az intézet rajztermében. Oly sokan jelentek meg az alkalommal, hogy a közönség egyrésze a folyosóra szorult s innen hallgatta meg az ifjúság zene, ének és szavalati produkcióit, melyek kivétel nélkül sikerültek s biz-zonyoságot tettek föl. — Óbelcz József és Venczel

csak mi szenvedünk, de hazánk is. Nézd e szerencsétleneket, kik velünk hasonlóan szenvednek és mégis nyugodtan pihennek az álom karjaiban.

Uh, szeretett nőm! csak el ne válaszanak bennünk! Mennyire elviselhetőbb volna sorsom ha csak magam szenvedhetnék; én mint katona szokva vagyok miudentéle fáradsáimkhoz, de te, egy gyengéd anya által nevelve, hogyan viseled el e kegyetlen esapást?

— Légy nyugodt, viszonáz Erzsébet, láthatod, hogy jobb bánásmódban részesülök, mint a többi. Almador, e szörny, szeret engem, öneki köszönhetem sorsom könnyebbéget; de az, ég örissen, nehogy áldozatul essem szenvedélyének. Eddig magamtartása által bizonyos korlátok között tudtam tartani.

Még egy ideig enyelgett a hét házastárs meghitt beszélgetésben, hiszen ez volt az az első pillanat fogásuk alatti, a melyben egymással zavartalanul beszélhettek; míg végre az álom istene órájuk is kiterjesztette jölvő szárnyait s legalább pillanynyira feledtette velük szenvedéseiket.

(Ygoe következik)

NYILTTÉR.*)

Festő- és másféle 60 krtól 3 ft 26 krig méterektől — japán, kínai, s. a. t., a legújabb mintákkal és színkék, s. m. fekete, fehér, és sokféle Himmberg-nyelvény 90 krtól 14 forint 60 krig méterektől elme. csokor, kockázott mintákkal, s. k. t. (melyek 940 fős kálvária minőségben és 2000 más és mintákkal s. a. t. postabélyeg-nyelvényekkel és külön szállítva és mintákat küld postafordultával: Himmberg G. (sz. kir. udvari szállító) nyelvényekre Bécsben. — Pénzbe ömlesztett levelekre 10 kros és leveles lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelvű lrt megrendelések pontosan elintéztetnek. 5— (3)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik boldogult

SÁNDOR

fiam elhalálása és temetése alkalmából részvétükkel és megjelenésükkel fájdalomukat enyhíteni kegyeskedtek, fogadják hálás köszönetünket.

N.-Kanizsán, 1895. június 12.

Tisztelettel

Miltényi Sándor és neje.

* Az a rovásban közzétettéket nem vállal felelősséget a szerk.

Felölös szerkesztő:

Dr. I. Ö K E E M I L.

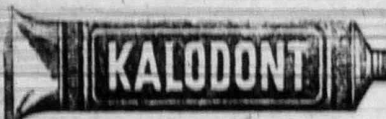
Laptulajdonos és kiadó:

FISCHELFÜLÖP.

HIRDETÉSEK.

SARG-féle orvoshatóságilag megvizsgált 228 41—

(Bizonysít Bécs, 1887. júl. 3.)

sok MILLIÓ-szor

kipróbált és kitűnőnek bizonyult, fogorvosilag ajánlva, egyszerűs mind a legolcsóbb fogtisztító- és épségben tartó szer.

Mindenütt kapható

Hatóságilag engedélyezve!

Bárki lehet

egyéves

önkéntes.

Mindazon ifjak, kik a megkívánt iskolákat nem végeztek, előkészültségük és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot.

Programm ingyen és bérmentve.

LEICHTLAU ALBERT,

igazgató,

egyéves baktólasi tanfolyama Debreczenben.

HAVER ADOLF,

csász. és kir. őrnagy, felügyelő.

■ Születési év közlendő. ■

Hirdetések

felvételnek

Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Tinct. capsici comp.

Ezen Horgony-Pain-Expeller néven is ismeretes, igazán növényi házi szer most már 25 év óta legjobb fájdalomcsillapító bebizonyított és bizonyítottan a legbizonyosabb és legbizonyosabb fájdalomcsillapító, csomó, tagzsárgulásnál stb. nál. A föld összes országában nagy elterjedést és biztos hatást következett minden oldalról oly elismerést talált, hogy minden betegnek joggal ajánlható.

A Tinct. capsici compos.

(Horgony-Pain-Expeller)

kimagasló állását a fájdalomcsillapító bebizonyított között kiadalmassal megtartotta, különféle felbontás és utánzatok dacára; ez bizonyára a legjobb bizonyított arra nézve, hogy a község igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól.

Hogy értékes utánaátot ne kapjunk, bevizsgálás alkalmával védjegyünkre, a vörös horgonyra figyelendő és minden üveg ezen jegy nélkül, mint nem valódi visszautasítandó. A gyógyszerárakban kapható 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt. 20 krajnárban üvegeket; Budapestben **Török József** gyógyszerésznél.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringában.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1895. június hó 26 án Magy. kir.

jótekönyves államsorsjáték főnyeremény 80,000 ft.

Az összes nyemények összege 160,000 ft.

Sorjegyek a 2 forintért kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten, (Pest, fővárház felemel), ahová a megrendelt ára postautalvány melletti előre beküldendő, valamennyi lottó, sőt az adóhivatálat, a legelső postahivatálat a bécsi „Merkur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységeiben felállított egyéb sors egyaráltó közegnél.

Budapesen, 1895. január hó 17-én.

Magy. kir. lottó igazgatóság.

PERONOSPORA

Vezérügynök Auszt.-Magyarországban és a Keleten: **MÜHLE VILMOS** udvari szállító magkeskedése **TEHENVÁN**.

ellen sikerrel akarja védeni, az használaton **FOSTIT**-et.

Fostit a legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb peronospora védekezési szer.

Fostit a legolcsóbb és éveig eltartó készületekkel alkalmaztatik.

Fostit nem rongja a készületeket és alkalmazása a legkönnyebb.

Fostit soha be nem piszkítja a ruhákat, hanem a legtisztább szer valamennyi között.

Fostit nem igényel vizet, tehát nagyon könnyen szállítható, mert a vízszállítás teljesen elcsök.

Fostit magyarországi szőlőbirtokosoktól tömegesen elismerő nyilatkozatokat kapott.

Fostit ára: 5 kiló frt 1.50; — 50 kiló frt 13.—; 100 kiló frt 25.50; — 500 kiló frt 125.—

„A peronospora és kiirtása” című könyv bárkinek is ingyen és bérmentve megküldetik.

Készületek darabja:

Hungaria lrt 4.50, Reform lrt 7.50, Torpedo frt 24.—

Nem a reklámok, hanem a sok ezer ember által személyes levélbeszélésnek. — a kik a

Richter-féle Tinct. capsici comp.-1

(Horgony-Pain-Expeller)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — károsítható ezen igazán biztos hatást házi szer nagy elterjedést és általános kedveltséget. Ki a Tinct. capsici comp.-1 (Horgony-Pain-Expeller) készületek, csomó, tagzsárgulásnál, herceztől, fájásnál, fej- és fogfájásnál, csipfájdalomnál, fájdalomcsillapító bebizonyított alkalmazta, abból egy üveget mindig készületben fog tartani, hogy azt, megkülönböztetve is, mint levezető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult házi szernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 krajnárban. — Kapható a gyógyszerárakban; Budapestben: **Török József** gyógyszerésznél.

Csak a Horgony-védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

Elismert legjobb szerkesztő

gyűrű- és sima-acéllemez hengereket, 1., 2., 3- és 4 vasú hántó ekéket, különféle láncberozákat, „Austria” sorvető gépeket, Blunt-féle onslige zöldtakarmány sajtókat, gyümölcs és főzelék, aszaló készülékeket, bor- és gyümölcs-sajtókat, szőlő szúrókat és boggyó-morzsolókat, önműködő „SYPHONIA” növény és szőlővessző permetezőket.

cséplőgépeket

kézi, járgány- és gőzhajtásra.

1-6 lófogatu járgányokat, Legjobb gabona-vestákat, trillókat és kukoricamorzsolókat, széna- és szalma-sajtókat, kézi erőre, szállító készülékkel vagy anélkül

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

110 10-1 os. és kir. kir. szabad gazdasági gépgyárak, vasöntő és gőzhámor Alapított 1872. BÉCS, II. Taborstrasse Nr. 76. 600 munkás. Kínutelt több mint 370 arany, ezüst, bronzo-éremmel és más díjjal. Árjegyzékek és számos elismerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. ■ Képviselek és vizontársultók felvételnek.

WEISER J. C.

gazdasági gépgyára vas és ércöntődéje
NAGY-KANIZSÁN.

A magy. kir. államvasutak gépgyára vezérügynökségének dunántúli képviselője.

Ajánlja: Egyetemes egyes és kétbarázdás **acélekéit** és ezekre felszerelhető **összes földmívelő eszközeit**, úgy **hármastékait, lókapáit, töltőgetőit és boronáit.**

Amerikai rendszerű **Hollingsworth szénagyűjtők**, **Planet Jr. amerikai lókapák, rosták, konkolyozók, járgány-cséplőkészletek, járgányok, szecska- és répvágók, kukorica morzsolók kézi és gőzerőre nagy készletben vannak raktáron.**

Ajánlja továbbá:

Szabad. PERFECTA

merítőkorongos sorvetőgépet

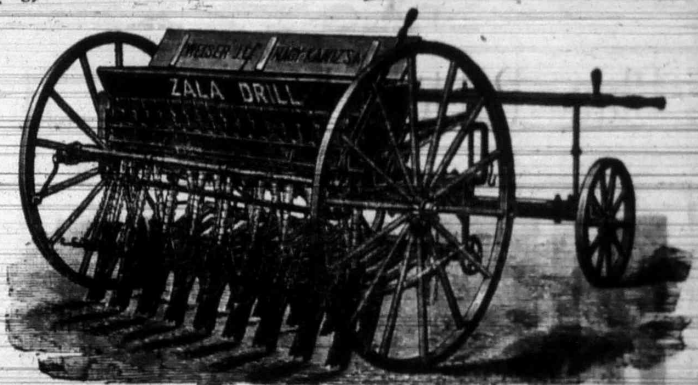
és mint újdonságot 106.10-1

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas legújabb és legtekélyesebb

„ZALA DRILL“

(szabad. **SIMPLEX**.)

könnyű sorvetőgépet egészen új rendszerű vető-korongokkal és szab. kiváltható kapacitásokkal.

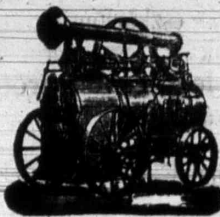

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Kotzó Pál

GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest, Üllői-ut, 18. sz. alatt.

Ajánl 2½, 3 3/4, és 4 lóerejű

NZÓGECSEPLŐ KÉSZLETEKET.

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gőzcséplőkészleteket

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy fejtűű rostákkal, arphéjazóval és választó-hengerrel.

Fa és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő gőzmozdonyokat.

Továbbá **R. & Garbett Sons** felülmúlhatatlan 40% tüzelőanyag megtakarító.

COMPOUND gőzmozdonyokat.

Legjobbnek elismert **brandfordi süműködő amerikai kéveköti aratógépeket.**

Eredeti amerikai **szénagyűjtőt** 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúddal.

Sorvető és szóróvető-gépeket

és mindennemű egyéb kisebb gépeket.

Jutányos árak. — Kedvező feltételek.

Hentes és mészáros-üzlet eladás.

Nagy-Kanizsán, a Csengeri-utcában a vasúthoz közel fekvő nagy forgalmu

regi hentes és mészáros-üzlet

betegség miatt azonnal **bérbendandó.**

A hentes-üzlethez a legújabb kitűnő gépek adatnak.

Az üzlet saját házában van; **esetleg a ház is eladandó.**

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Ábrahám Károly,

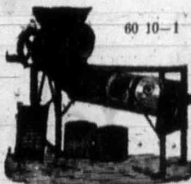
N. Kanizsa, Csengeri-utca.

Stahel és Lenner Budapest,

Trieur- és lemez-lyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a bura, árpa vagy rozs küllő kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a bura küllőli és a gőmbőlű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó-Trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozó-gépek minden gabonafajt tisztítására és tetés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gütjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökbe átalakítását.

Malom-Trieur-hengerek vagy burkolatai, lyukasztói vagy hasított lemezek tetés szerinti anyagban ipari vagy gazdasági célokra.

Arjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

NYILTÉR.*)

Fennsík-szalmona 30 krtól 5 frt 25 krig méterektől — japán, kínai, s. a. t. a legújabb mintákkal és színekkel, s. a. t. a fekete, fehér és színes Himmberg-szalmona 35 krtól 14 forint 65 krig méterektől stb. színek, kockázott mintákkal, s. a. t. (mintegy 340 féle különböző mintákkal) és 3000 szál és mintákkal s. a. t. postabárta vázlatokkal a házhoz szállítva és mintákat küld postafordulattal: Himmberg 49. (m. kir. udvari szállás) szalmonyárm Hirtshaus. — Svájcba küldött levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 5 — (2)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik boldogult

SÁNDOR

fiam elhalálózása és temetése alkalmából részvétellel és megjelenéssel felelőnknek enyhíteni kegyeskedtek, fogadják hálás köszönetünket.

N.-Kanizsán, 1895. június 12.

Tisztelettel

Miltényi Sándor és neje.

*) Az a rovatban közzétettéket nem vállal felelősséget a szerk.

Felolvas szerkesztő:

Dr. JÓKE ENI.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK.

SARG-féle orvoshatózási megvizsgálás 228 41—

(Bizonylat Bécs, 1897. júl. 3.)

sok MILLIÓ-szor

képróhált és kiűzőnek bizonyult, fogorvosilag ajánlva, egyszerűen a legolcsóbb fogtisztító- és ápségben tartó szer.

Mindenütt kapható.

Hatóságilag engedélyezve!

Bárki lehet

egy éves

önkéntes.

Mindazon ifjak, kik a megkívánt iskolákat nem végeztek, előkészületgük és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egy éves önkéntesi jogot.

Programm ingyen és bérmentve.

LICHTBLAU ALBERT,

igazgató,

egy éves önkéntesi tanfolyama Debrecenben.

WAYER ADOLF,

105 6-1

szász és kir. tanács, felügyelő.

Születési év közlendő.

Hirdetések

felvételnek

Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Advertisement for Tinct. capsici compo. (Horgony-Pain-Expeller) with an anchor logo and detailed text about its medicinal properties.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1895. június hó 26 án Magy. kir.

Jótekönyvelő államsorsjáték

főnyeremény 20,000 frt

Az összes nyeremények összege 180,000 frt.

Sorjegyek a 2 forintért kaphatók a lottó-igazgatóságnak Budapesten, (Post, fővámház felémet), ahová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó, ső és adóhivatásnál, a legjobb postahivatásnál a bécsi „Merkur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységeben felállított egyéb sors-nyerő közegnek.

Budapest, 1895. január hó 17-én.

Magy. kir. lottó igazgatóság.

Elismert legjobb szerkesztő

gyűrű- és sima-acéllemez hengereket, 1, 2, 3- és hántó ekeket, különféle láncberonákat, „Austria” sorvető gépeket, Blant-féle onallage zöldtakarmány sajtókat, gyümölcs és főzelék, aszaló készülékeket, bor- és gyümölcs-sajtókat, szőlő szűzőket és boggyó-morzsolókat, önműködő „SYPHONIA” növény és szőlővessző permetezőket

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

110 10-1 os. és kir. kir. szabad-gazdasági gépgyárak, vasutó és gőzhámor Alapított 1872. BECS, II. Taborstrasse Nr. 76. 600 munkás. Kitértett több mint 370 arany, ezüst, bronc-éremmel és más díjakkal. Argyűzők és számos államőr levelek ingyen és bérmentve küldetnek. Képviselek és vizsantárvaik felvételnek.

PERONOSPORA FOSTIT-et. Ki szállóját ellen sikerrel akarja védeni, az használjon FOSTIT-et.

Vezérügynök Auszt.-Magyarországban és a Keleten: NÜLLE VILMOS udvari szállító magkeskedése TERESVÁR.

Fostit a legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb peronospora védekezési szer. a legolcsóbb és évekig eltartó készülékekkel alkalmazhatók nem romlja a készülékeket és alkalmazása a legkönnyebb. soha be nem piszkítja a ruhákat, hanem a legtisztább szer valamennyi között. nem igényel vizet, tehát nagyon könnyen szállítható, mert a vizszállítás teljesen elcsik. magyarországi szállítókostól tömeges eliamerő nyilatkozatokat kapott. ára: 5 kiló frt 1.50; — 50 kiló frt 13. —; 100 kiló frt 25.50; — 500 kiló frt 125. —

„A peronospora és kiirtása” című könyv bárkinek is ingyen és bérmentve megküldetk.

Készülékek darabja:

Hungaria frt 4.50; Reform frt 7.50; Torpedo frt 24. —

Advertisement for Richter-féle Tinct. capsici compo. (Horgony-Pain-Expeller) with an anchor logo and text describing its benefits.

cséplőgépeket

kézi, járgány- és gőzhajtásra. 1-6 lófogatu járgányokat, Legújabb gabán-rosiákat, trérlőket és kukortom-morzsolókat, széna- és szalma-sajtókat, kézi erőre, szállító-készülékkel vagy anélkül

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA 110 10-1 os. és kir. kir. szabad-gazdasági gépgyárak, vasutó és gőzhámor Alapított 1872. BECS, II. Taborstrasse Nr. 76. 600 munkás. Kitértett több mint 370 arany, ezüst, bronc-éremmel és más díjakkal. Argyűzők és számos államőr levelek ingyen és bérmentve küldetnek. Képviselek és vizsantárvaik felvételnek.

WEISS JAKAB

≡ BUTOR ≡

GYÁRI RAKTÁRA.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

NAGYKANIZSÁN

Blau Pál-téle ház, előbb „Hein”-féle kávéház helyiségében

BUTOR ÜZLETET

nyitottam,

és bátorkodom a nagyérdemű közönséget ezen raktáram megtekintésére meghívni, a mely alkalommal meggyőződhetik arról, hogy raktáram minden faju és minőségű butorral, a legfinomabb berendezéstől kezdve egyszerű árukig — dúsan van felszerelve.

Bevásárlásaimat közvetlen a legkiválóbb bécsi műasztalosoknál eszközölöm és ennek következtében azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nemcsak a legmodernebb ízlést kielégíthetem, hanem egyuttal kiváló jót is nyújthatok a legolcsóbb áron, úgy, hogy nálam bárki is a legmegfelelőbbben vásárolhat.

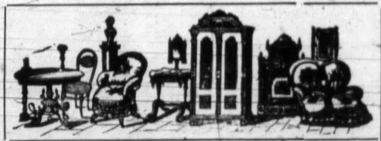
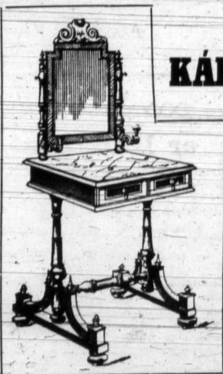
Ezenkívül berendeztem egy műhelyt

KÁRPITOS és DISZITÓ-MUNKÁKRA

és ezen irányban is képes vagyok a legmesszebb menő igényeknek megfelelni.

Mély tisztelettel

WEISS JAKAB.

Szerkesztőség:

Fő-utca Ollopfőle ház.

Ide intézendő a lap szellemi irányára vonatkozó minden közlemény.

Bármennyi levelek csak lezáró kezűből fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és egyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-összekezes és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és sertézfőző r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városi-ájszék: Fischer Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyszeri IV. koronás (6 frt - kr.)
Félévre 6 koronás (8 frt - kr.)
Negyedévre 3 koronás (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseket jutányosan ajánlatunk.

Nyitólár postósora 10 kr.

Hirdetéseket, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischer Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Szirájk.

(n.) Ez a fogalom is ismeretlen volt nálunk; most már jól ismerjük s a lapok most gyakran foglalkozhatnak a munka megszüntetésével egyes munkás-csoportok részéről. Most legutóbb a péksegédek mentek neki a sztrájknak, s mivel külről is segítyt kapnak, nem dolgoznak, hanem élnek egy pár napig kényelemmel, amíg valahogy ismét összekerül mester és segéd. Ha valami kedvezményt elérnek így kényszerrel, örülnek a sikernek s dicsőítik a sztrájkot; az elvesztett munkanapokat, a tértelenséggel járó korhelykedést, az elpazarolt forintokat nem bánják, pedig kár ezekért.

Munkaadó és munkás között talán nem mindenütt rendes a viszony; talán nem mindenütt olyan, amint a munkásra nézve kívánatos volna. De a munkás és munkás között nagy a különbség, s nagy a különbség az egyik munkás munkája és a másiké között. Az a szociálizmus, mely nyomán a sztrájk is jár, nem tesz különbséget a munkás és munkás között, nem aközött, a ki igazán szorgalmasan dolgozik és megérdemli díját s aközött, akinek a munkája annyit sem ér, amennyit neki érte fizetnek. Pedig a sztrájkot csináló munkások egyrésze bizonyára olyan; ezek nagyon fogékonyak azoknak a jelszavaknak betanulására, melyek ilyen alkalmakkor legjobban hatnak s legképebbek azoknak a pontozatoknak egybeállítására, amelyekkel a mesterekre kényszer

gyakorolni akarnak. Pedig a sztrájkolóknak nincs mindig igazuk s akkor, mikor igazuk van is, a munka erőszakos megszüntetésével és a kényszerhelyzet teremtésével több kárt tesznek, mint a mennyivel maguknak hasznot hoznak. Nem kívánjuk a sztrájk jogosultságát fejtegetni, vagy nem jogosultságát vitatni, de bizonyos, hogy sok emberben a jog és igazság fogalmát megzavarja, megteveszti. Ez mutatkozik az alföldi munkások egy részénél, kik az iránt beszéltek össze, hogy az aratás elején munkába fognak állani, hogy az uradalmak máshonnan munkásokat ne hozathassanak, de azután abba fogják hagyni a munkát. Látszik, hogy mire vezet a szociálizmusnak azon törekvése, hogy a munkások sorsán javítson. Nem javít rajta, vagy ha igen, csak ideig-óráig, de más irányban teljesen megteveszti a kötelesség, a jog fogalmait.

Századunkat nem hiába nevezik a humanizmus századának. Még sohasem tettek kormányok, testületek, egyesek annyit azok érdekében, kiknek sorsa valóban nem irigylésre méltó s kik az élet nyomorúságát mindenekelőtt érzik; s így nem tagadható, hogy a hivatottak gondját képezi, hogy a munkásokról is gondoskodják, ezeknek az állapotát is türethetővé tegyék, helyzetüket a mennyire lehet, javítsák és sorsukkal kielégítsék. A munkások azonban követelők ott is, ahol nem kellene azoknak lenniök. Elő fogulva a sokszor hamisan felfogott, vagy

meg nem értett elméletekben, ezeket úgy értelmezik, a mint azokat a világ egyetlen állama vagy társadalma el nem fogadhatja. Bármily humánus legyen a társadalom, bármennyire is érezze a sorsuk javítására irányzott törekvéseik kétségbe nem vont jogosultságát, különösen ha erre békés uton és törvényes eszközökkel törekednek, a nagy társadalom nem szolgáltathatja ki magát, kulturáját, kulturális vívmányait pl. az általános választási szabadság proklamálása által egy nagy munkás-tömeg jóakarátának, mely végre is csak rombolni tudna, de teremteni aligha valamit. Nem ebből áll a valódi demokrácia, ez demagogia volna. A ki szellemileg és anyagilag gyámságra szorul, az nem való az uralkodásra, csak rontani tudna. Az ilyen szabadságot meg kellene köszönni minden jóban embernek. Már hogy akarna és tudna az a kormányzás ügyeiben résztvenni, aki saját házatát sem tudja rendben tartani, saját magáért sem tud takarékoskodni, saját családját sem tudja jól gondozni. Mily haszontalannak látszik ez a politikai szatöbbiség az élet legprimitívebb követelményeinek érvényesítésével, kielégítésével szemben. Azokban a munkáslapokban, melyekkel az alföldi parasztjainkat is elárasztják, sohasem beszélnek semmit a gyermekek neveléséről, a takarékoságról, a lakások berendezéséről, az önművelés eszközeiről, a vagyonosodás módjairól stb. stb. olyan dolgokról, melyekből

A „ZALA” tárcája.

A tatárhalom.

— A „ZALA” szerdelt tárcája.

Írta: Hugauff Ede.

(Folytatás és vége.)

A falu kistemploma előtt néhány száz paraszt gyülekezett össze az új esendőben. Fegyverek, kaszák, fejszék s. t. efféle gazdasági szerszámok valának.

Serényen lépett a hű Jarsina egyik csapatból a másikhoz tanítva és bátorítva őket. El pillanában közeledett a falu fészeteleméző lelkeségre, aldatat osztogatva a bátrakra. Az aggok pedig könyözve vőnek bucsut fiaktól.

Jarsina, ki a tatártábor teljesen ismerte, kiválasztott egy csapatot a legvakmerőbbekből, kikkel az öröket akarta megtámadni, míg a többiek gyanta és szurokkoszorúkkal követnék és a táborokat két ellenkező oldalról megrohannák.....

Még szunnyadt Erzsébet, szép fejét férje keblére hajtva, midőn éjféltájban Almador felkelte fekhelyéről, megvizsgálta az öröket. Az elhmvadó tűz lenyénél vette észre az alvó bagnetárakat. Kedves arcaál szendergett a segény nő

oly édesen, mintha csak otthon puha fekhelyén feküdnék.

Almador a düh kiáltását hallatá, midőn ily állapotban látta Erzsébet és kiáltásra felebredt s azt gondolva, hogy a tájár férjét akarja meggyilkolni annak lábához borult, kegyelemért esedezve.

— El innen nyomorult! — ordított a kábultan ülő Antalt lábával melbe rugva. — El innen, vagy a halál fia vagy!

— Ha! ez mégis sok, kiáltott a vérig sértett felugorva. — Halál vagy bosszú! Istenem segélj! e pillanatban egyet, a mellette szétzárva hervó nagy kövekből felkapva, a kétségbeesés erejével vágta azt a tatár fejéhez, hogy ez vértől borítva, a földre esett. Borzasztóan ordítva, fetrengett a homokban.

— Szerencsétlen, mit tettél? jajgatott a remegő Erzsébet. De Antal a halálosan sebesültet mereven nézve, mozdulatlanul állt és nem felelt.

A lármára Rutschay rohant elő. Réttenően forgatta szeméit vértől borított barátjának szemlélésénél. — A mennydörgéshez hasonlóan hangzott hangja; egy csapat tatár egy pillanat alatt körülvette. Néhányan megfogták az alig élő Antalt, míg mások fát tevének az elhmvadó parazsra, hogy a láng újra magasan felcsapott. —

Rutschay éppen az eszméletlen Erzsébetet akarta hajanál fogva a lángokba dobni, midőn a táborban „Isten és szabadság” kiáltás hangzott el. Az örök lemesároltattak, égő szurokkoszorúk röpülének mindenfelől a házak szalmafedeleire.

Boszútól líhegve rontott az öreg Jarsina a tatárokrá, halált osztogatva mindenfelé; őt követve egy csapat paraszt, a meggyilkolt tatárok kardjaival felfegyverkezve, míg körülkörüli a kaszák és kapák egész erdejé emelkedett ki.

Midőn a foglyok szabadítóikat megláták, orosz-lanokhoz hasonlóan, — fegyvertelenül, ugy, a ahogy voltak — rohantak meg kirozókat. Az asszonyok is, vérzomjás hienákként fűrészlőköté kezeiket a tatárok'vérében.

Egyetlen egy sem került el a borzasztó vérfürdőt. Végre az égő kunyhók ropogva dőlének össze az ellenség fölött; aki még élt s líhegett, összezusztott.

Lassanként elaludt a tűz is, amely az éget egészen pirosra festette volt. Örömközlások közt dültek a felszabadítottak szabadítóik karjaiba.

A győztesek egy mély sirt ásának, melybe a tatárok' tetemeit temették el, a gödröt behányták azután földdel, miáltal ama halom keletkezett, amely a mai napig is „tatárhalom” név alatt ismeretes.

a munkás okulhatna, melyből hasznót gyakran erkölcsi élvezetet meríthetne. — Annál többet lármáznak a gazdagokról, mint piócákról, a kormányról, szidva persze mindent, ami nem az üdvöt adó szocialismus karjaiba veti magát.

Igy a munkások elégedetlenségét ugyan folyton nevelik, de azt nem teszik, a mire kötelesek volnának.

Kérelem a vidéken élő íróknak s írőkhoz.

"Videki költők albuma" cím alatt egy költői verset szándékozunk vidéken élő íróknak s írők műveiből összeállítani.

Célunk az, hogy a vidéki irodalomnak ez irányú termékeit így uton mutassuk be a nagyközönségnek. Célunk, hogy a közönség meggyőződjék felőle, miszerint ma már a vidék irodalma is oly fokozott áll, amelyet érdemes figyelemre méltatni.

Ebbeli vállalkozásunk életre valóóságát, jobban mondva időszerűségét talán semmivel se igazolhatnánk ektantásabbán, mintha fölamitjuk, hogy *Rékosi Jenő* úr, a budapesti hírlapírók Öthönjának elnöke s a fővárosi írói világ egyik kiemelése, e tárgyban hozzáintézték sorainkra szives volt — többek között — így feleletet adni:

"Ha tudnának oly összekötést, oly kapcsolási láncot a vidéki írók között, a mi által lehetőséges lenne p. o. évről-évre valamely Almanachot, valamely évkönyvet kiadni, a mely a vidéki sajtóról és irodalomról tájékoztatást nyújtana s emellett egy olyan antológiát, minőt jelenleg terveznek: azt szerencsés gondolatnak tartanám.

Nekünk egyelőre — tekintve a kezdet nehézségeit s az ezzel járó anyagi áldozatokat — csupán egy antológiászerű verskötet összeállítása levén célunk: tisztellel bátorodunk felénkíri mindazon vidéki írókhoz s írókhoz, kik vállalkozásunkat szellemi dolgozataikkal támogatni óhajtok: legyenek szivesek akár eddig megjelent, akár most irandó verses dolgozataik javarészből 2-3 darabot rendelkezésünkre bocsátani: — kérvénybeves sornikat utóirattal bármelyiknek nevére címezzék Kassa (város), lehetőleg ez év július 20-ikáig beküldeni.

Azon hitben levén, hogy a vidéki irodalomnak ezzel némi szolgálót teszünk: legyen szabad azon reményünknek adni kifejezést, hogy vállalatunkat minél többen fogják támogatni.

Még csak azt jegezzük meg, hogy a kötet Karácsony, vagy Újév körül fog megjelenni s arról az annak idején kibocsátandó "előfizetési felhívásban" fogjuk tudatni.

Kassán, 1895. június 12. é.
Tisztelettel maradtunk
Kovács Zsigmond, Sárosi Árpád,
mint a "Videki Költők Albuma" szerkesztői.

A vármegye házából.

A megyei közigazgatási bizottság június havi ülését Svastius Benő főispán elnöklete alatt f. hó 11-én tartotta.

Az alsópáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágaiában május hóban előfordult eseményekről felolvastatván, helyeselőg tudomásul vétetett.

Felolvasatott és tudomásul vétetett a kereskedelmiügyi miniszter rendelte, amelylyel a Zala-Egerszegben létesítendő állami főgymnasium épületének számára szükséges telek névze — a város részéről beadott folyamodásra — a kiasajátítási eljárás megindítását engedélyezte.

A nagy-kanizsai közkórház számadása beterveztetvén, megvizsgálás végett kiadatik a megyei számvevőszéknak.

Olvastatott N.-Kanizsa város tanácsának megkeresése, melyben tudatja, hogy a nagy-kanizsai közkórházi bizottság tagjai megválaszthatók nem voltak; meri a városi képviselőtestület a közigazgatási bizottság részéről felkötendő kórházi alaprendelettervezetve névze azt határozta, hogy tárgyalás előtt kinyomtatandó és a képviselőtestület tagjainak tanulmányozás céljából megküldendő. Ezzel kapcsolatban felolvastatott a szobán forgó ügyre vonatkozó képviselőtestületi határozat. A közigazgatási bizottság a kórházi bizottság megalakítására — a fehozott körülmény figyelembe véve — július hó 1-ét tüzték ki.

Olvastatott és tudomásul vétetett a belügyminiszter leirata, amelylyel a nagy-kanizsai közkórházi a kúria elnökletétől a beterveztett költségvetés alapján engedélyezte.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a pécsi posta- és távírdai igazgatónag megkeresését, amelyben tudatja, hogy a kereskedelmiügyi miniszter Vizi-Szent-Györgyön a kért postahivatal felállítását nem engedélyezte.

A kereskedelmiügyi miniszter leirata, amelyben tudatja a közigazgatási bizottsággal, hogy megkeresésre az államépítészeti hivatalnál a személyzetet egy műszaki érnök beosztásával szaporítani fogja, tudomásul vétetett.

Felolvasatott és tudomásul vétetett a kereskedelmiügyi miniszter leirata, amely szerint az 1894. évben a szalás takarmányművek után engedélyezett mérsékelt viteldjakat hatályon kívül helyezte.

Éöterjesztetett Zala-Egerszeg város kérelme, amelyben a város határában levő, ugynevezett vizáló dűlőben a vasút 417 419 szeptemvériől keletre eső területnek vízmentesítése céljából a 416. számú vasúti szelvényről levő hidnak egy méterrel lejjebb leendő átelyezését kéri. A város kérvénye erde méletes határozathozatal előtt véleményes jelentésének céljából kiadatik a dunántúli helyi érdekű vasúti részvénytársaság igazgatóságának.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a dunántúli h. e. vasúti részvénytársaság igazgatóságának átiratát, amelyben tudatja, hogy Zechmeister Viktor nápráti bírónek a vasút mentén a bérleti birtoktosten keresztül vezető részzen a kért korlát felállítását méltanyosnak találja s ez érdemben a szükséges intézkedést megteszi.

Éöterjesztetett s tudomásul vétetett a kereskedelmiügyi miniszter leirata, amelyben tudatja a közigazgatási bizottsággal, hogy Zala-Egerszeg város azon kérelme, mely szerint Z.Egerszeg vasúti forgalmi főnökség állításak fel, ugynelemben vehető nem volt.

A vármegye törvényhatósága a május hóban tartott rendes közgyűlésén a Nagy- és Kis-Kanizsa közt levő állami út utsteseinek átelyezését s ily értelemben a miniszteriumhoz felterveztés intézést ehatározta. — Tekintve, hogy a nagy-kanizsai járásban folyó h. e. 7-én volt felbontásakdas következtében tovább vezíradak a Nagy- és Kis-Kanizsa közt levő államon volt kohidakat elvitte, a közigazgatási bizottság Eperjessy Sándor bizottsági tag indítványára a miniszteriumhoz oly irányú felterveztést tesz, hogy a létesítendő új hidak már a tavaszi utstestre építessenek.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint a miniszter kiételelesen megengedte, hogy a zala-egerszegi kisdudóvárosban a folyó tünében nyári menedékházak vezetéseére képsős bizonyítvány adassék ki a más intézeteknek gyakorlati kiképzést nyert és az 1892. évi 44.000 számú rendelettel kidadott "Utastítás" 20. §-a első pontjában megálapított feltételeknek megfelelő nők részére. — A miniszter az a. zendvai állami polgári iskola új gondnokágát kineveze s a községi iskolai tantervű etet az állami iskolához átvette. — A miniszter arra való tekintetből, hogy a közoktatási kormányzat a népiszkolai adminisztráció körében egyik legfontosabb ügykőre az állami elemi iskolák szervezése, godozása és fejlesztése; nemcsak nagy nemzeti érdek fűződik ehhez az ügyhöz, hanem egyuttal itt van lekövete az állami költségvetés népvnevelési javadalmának legtekintélyesebb része: az állami elemi népoktatási tanítézetek egész szervezete felől nyereendő állandó vilagos átfekintés céljából egy jól, világosan, de emellett egyszerűen szervezeti törzskönyv szerkesztését rendelte el. — Ezen időszakban meglátogatta a leteneyi róm. kath. iskolát. — Tárgyalt az összes érdekeikkel Becehelyen, egy, Pólan fölállítandó önálló iskola ügyében. — Nagy-Kanizsán jelen volt a kisdudóváros egyesületének választmányi és évi közgyűlésén. — Csaktornány megtárgyalt az iskolaszékekkel az ottani polgári iskola államosításának ügyét a városnak a miniszteről újabban kelykült kérvénye alapján. — Tapolcán a városi képviselőtestülettel és iskolaszékkel az ottan megnyitandó polgári iskola dologi és személyi mozanatait megtárgyalt. — Meglátogatta a tapolcai róm. kath. elemi fiúiskolát, isz. elemi iskolát. — Tárgyalt Gelsen, egy, Kilimánban felállítani tervezett új iskola ügyében. — Kir. segédtanfelügyelő jelen volt Gelsen és Pelső-Henyén a

nagy-kanizsai és zala-egerszegi tanító járáskörök közgyűlésén: meglátogatta a gelse-szigeti, újvári és zala-szent-mihályi községi iskolákat.

Kir. tanfelügyelő bemutatja Szent-Gróh Polgarvárosnak jelenléte, továbbá az udvarnoki róm. kath. iskolaszéknek jelenléte — róm. kath. iskolájuk építkezésnek ügyében. A közigazgatási bizottság mindkét jelentést tudomásul vette.

Latinovics Dezso bakpai tanító megválasztását, valamint a választásról kiadott díj-évelet a közigazgatási bizottság megerősítette.

Szilvágy község kérvénye állami elemi iskola felállításra tárgyában a miniszterhez pártolólag terjesztetik fel.

Kir. tanfelügyelő jelentést tett a Kilimán községben felállítani tervezett új iskola ügyében megtárolt tárgyalásokról, tudatván, hogy a meg szükségeseknek mutakozó többi intézkedések után további előterjesztést tesz. A jelentés tudomásul vétetett.

A csaktornyai községi népiskolánál megejindő tanítóválasztásra einküli a közigazgatási bizottság Ziegler Kálmán iskolaszéki elnökü kiúdi ki. Horváth Jenőné, Rechnitzer Mari, Tikk László, Baján Ferenc és Fridrich István zala-egerszegi községi iskolai rendes tanítók aliauskban jelenlétekel együtt megerősítették.

Kir. tanfelügyelő a becehelyi és pólani iskolás szervezetése ügyében felvett jegyzőkönyvet bemutatván, a közigazgatási bizottság azt tudomásul vette s egyuttal az összes érdekelteket végezésileg felhívja, hogy a Pólan még ez évben megnyitandó új iskola, általában pedig a jegyzőkönyvben foglalt egyéb megállapodások megvalósítása iránt a kellő intézkedéseket a legrögebben megtegyék és a teljes szervezkedet ug az iskoaszék, valamint a község haladék nélküli megindítsa.

Ezek után kir. tanfelügyelő éöterjesztette a járási szolgabíróktól, valamint a községi előjáróságoktól beervezett jelentéseket az állandó, vagy nyári menedékházak felállítására kötelezett községeknek ez ügyben eddig követett eljárásról.

E jelentések szerint Turnischa és Nagy-Palina községekben a menedékház felállítására nincs ugyan, de gondoskodni arról, hogy a felügyeleti nélkülöző gyermekek a község által feladott nőre bízata, felügyelet alatt legyenek; Pusza, Pöföske, Sádor és Szent-Péterúr községek az iskola helyiségekben rendezték be a nyári menedékházat s azokban alkalmazandó dejsákat már feltogadták; Nagy-Kapornak község állandó kisdudóvárosával bir; Perlak két kisdudóváros az két óvónő lakáskor szolgáló épület építést határoztak el, az építés arkejtés utján biztosított és az épület novemberben celának adandó lesz; Körös az állandó menedékház vezetésére okleveles óvónót fogadtak, a menedékházat butorokkal és szemleltető eszközökkel ellátta s annak lenatására 300 rftot irányozott elő; Sümeghen szervezetelő, Csabrendeken szervezes alatt van, Kápalanfan, Hanyban és Nyiradon meg a nyáron megnyitattik a menedékház; Bácsok Szent-Györgyön, és Becehelyen a menedékházak megnyitatták; Esetleg az iskola állandó tartamára fogi felállítani a nyári menedékházat; Alsó-Lendván egy okleveles óvónó már 30 ovoidaköteles gyermeket gondoz s a község az 1896. évi költségvetésébe felveszi az 1896. évben felállítandó állandó gyermekmenedékház költségeit; Belső-Lendva a nyári menedékház helyiséget bérrel utjan biztosította; Dobronak az 1896. évre a nyári menedékházat felállította. Mindezek a jelentések tudomásul vétettek. Pusza Magyaród községnek a felállításra vonatkozólag tett elhatározása azzal vételett tudomásul, hogy nyári menedékházát az egyik tanteremben is felállítatja; Csicsó és Zala-Lövő községeket a menedékház felállítására a közigazgatási bizottság — a felmentés tárgyában beadott kérelmük elutasítása mellett — kötelezi; Baza és Mura-Csány községeknek — felhozott indokait alapján — a halasztás megadása iránt az intézkedés megételett.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a kir. tanfelügyelő által a kis-radai iskolaépület ügyében a 917 számú végzésre érkezett löszolgabírói jelentés alapján tett előterjesztést.

A pénzügyigazgató jelentése szerint május hóban a vármegye területén adóban befolyt 259.253 rft 13 1/2 kr. Az 1895. év januar 1-től május hó végéig befolyt 881.732 rft 76 kr adó, amelyet a mult 1894. év havon szakában befolyt 812.404 rft 33 1/2 krral egybehangonítván, a folyó év havon

szakában 39.328 frt 42 $\frac{1}{2}$ krral volt kedvezőbb a befizetés. — A vármegye területén május végén az adóhátrétek: 1.330.617 frt 08 $\frac{1}{2}$ kr egyenként adóban, 84.136 frt 38 $\frac{1}{2}$ kr hadmentességi díjban, 2.178.464 frt 10 kr szőlőérmésmafaltságnak, 345.852 frt 96 kr balyag- és jogülettételekben, 5.473 frt 34 kr, illetékgyenértékben, 77.845 frt 43 kr, fogyasztási ital- és aszazadókban, 7.810 frt 91 kr, italmérei illetékekben, vagyis összesen 4.029.691 frt 21 $\frac{1}{2}$ kr. Leírásba hozott az év elejétől május végéig a) egyenes adóban, 18.088 frt 96 kr, b) hadmentességi díjban 1.390 frt 91 kr. Ideiglenes adómentesség adatait 14 háza, fizetési halasztás 2 esetben 985 frt 25 $\frac{1}{2}$ kr adótarizására. A földadó nyilvántartási illeték eg a telekkönyvi hatóságoktól beérkezett tulajdonjog bekebelezési végzésekkel a községi nyilvántartónak 1. évi januártól május végéig kiadott 6235 drb, ezekből május végéig az egyéni biróikivéken keresetűl vezetett 3.752 drb s így május hó végén hátralekban maradt 2.482 drb.

Az arvnaszéki elnök jelentése szerint Április végén a fogalmazói kárnál hátralekban volt 2.575. május hóban beérkezett 3.085 s így elintézés alá került 5.660 ügydarab; ebből május hóban elintézték 2.915 db-t s így május végén hátralekban maradt 2.745 db. Az irrodanál ápr. végén hátralekban volt 1.036, május hóban leírás végén kiadott 2.915, összesen 3.951 ügydarab; ebből május hóban leírtak és expedáltak 2.786 darabot s így május végén hátralekban maradt 1.166 ügydarab.

Tollfuttában.

Jönnek a sovány napok.
Pedig a nyomda, ez az örök: éhes Moloeh ott tátogat szakadatlanul a Nádor-utcai kazamatkában. Ennie kell.

A két-zubbonyos szedők úgy állanak ott a be-tásczekrények előtt, mint egy-egy moroképu lábörök a kaszárnya udvarán. Einzelmarsban akarják defilíroztatni a temérdek apró ólomkatonát.

* A mosolytalan „metropmász“ azzal a rettenetes végtelen zsinórral méri a hasábotak.

— Még három hasdó szedés hiányzik. Józsi, eredi kéziratért!

A gömbölyüképu Józsi-gyerekek, a „fülön“, megvakarja a füle tövét, hivatalos nyájassággal mosolyog, mint a fazekas, mikor felborult a sze-kere. Neki indul a kalváriai utnak.

Bebandukol a Redakcióba.

A „fellelős“ nem szól, csak ránéz, de ebben a tekintetben benne van az egész redakció Szamujja; a kánikulai zivatarok minden villáma. Elsdor és ől.

Ez az első stáció.....

A „ciceros“ fellegek közé temelkedett, mint egy inkognitóban utazó Jupiter.

A szedő-gyerekek alázatosan megáll.

Egy messzenyúló pipaszárból sejti, hogy abban a fellegben valahol újságírónak is kell lennie.

— Kéziratot kérek.

— Sztrájkolunk öcsém! — szól ki Jupiter a fellegekből.

— Mikor jöhetek érte, kérem?

— Miért?

— A sztrájkért.

A „ciceros“ kiugrik pipafüstös trónusából. Fülön ragadja a fécőt.

Pompás kölyök vagy te. Puskaporból van a te agyvelőd. Erre én nem is gondoltam volna. Egy óra mulva jöhetsz a »Sztrájk« ért.

Ez a második stáció.....

A »tárcás« a pamilon hever és cigarettafüstből karikákat fujdogál a padtás felé.

A Józsi-gyerekek megáll-mellette és a mindenre ráérő kézirat-literáns gyönyörével küld egy-egy lapos mosolyt a föléle szálló füstkarikák után.

Mikor már lülög gyönyörködött, elmotyogja az örök ígét:

— Kérek kéziratot

A »tárcás« feleje sem tekin', tovább füstöl és néz a padlás felé, mintha valami mennyei vizióval lecselkednék.

— Józsi, tanultad-e a bibliát?
— Igenis kérem alássan.
— No hátha tanultad, mond meg: micsoda földön állasz mostan?
A Józsi-gyerekek forgatja a kalapját. Sokkal több esze van, hogyeim gondolkoznék. Nem azért lett nyomdász. Gondolkozzanak az újságíró urak.
— Tudhatnád bibist, hogy ez az »ígéret« földje.
Mond a metropmásznak, hogy meg a pusztában utazom. Két óra múlva megy a kézirat.
.Ez a harmadik stáció.....
A »riporter« egy végvonaglásban levő virginiát rágesal és bámulja a hőmöröt.
A szedő-gyerekek ott már nem szól, csak nyöszörög.
— Na, mi újság?
— Híreket kérek.
A riporter fölkapog.
— Híreket? Ah, vannak öcsém, bőviben. A higany 24 fokon áll. A közelet alszik. A betörök pihennek. A bicskák megrozásodtak. A szenzáció a kanálisba fuladt. A Sebestyén-fiakalis ur a legutóbbi városi közgyűlésen kiadta lelkét. A városi beteg közkórházat ellenben megszanáltak. És most már a redakció is alszik.
Hogy szavainak igazat udjon, nyomban le is hunyja szemét és úgy rája tovább a virginiát.
A szedő-gyerekek elődalog az ígéret-földjéről vissza a hívős kazamaták országába.
Én pedig elkezdem bámulni a hőmöröt.
Borzasztó állapot az. Mikor mi újságírók a hőmöröt vizsgáljuk.
Azt jeleníti ez, hogy beallott a nyomdászto szelcsendes szeszon, mikor veszedelmes gyorsasággal hajt a zöld buborka, rohamosan teremnek és nőnek a kaesák.
Oh ez a csendes buborka-szeszon!
Mintha csak a levegő, a közelet, az egész világ rekviemi hangulatban volna.
Pedig mindössze is csak néhány diákra kong itt a lélekharang.
Ah, mert szörnyű nap van ekkor:
Spitkó Lajos eljötték;
Szigorú számvételek»
Disit David cum Sibilla. Azaz, hogy mondják a piarista-tanárrak és érzik az érettségiző diákurak is, mert tudják, hogy az itelelnapi szorongás csak kismiska ahhoz képest, amit a matususért vivődő lelkek éreznek.
A lélekharang kong, kong; huzzák, huzzák a robotosok.
Spitkó Lajos fődirektor most adja föl az utolsó kenetet.
Egy-két nap múlva esendes lesz ott is minden. Nehány hálott jelzi majd a vivődás szinterét. A föld pedig egykedvűen tovább fog lorogni a saját tengelyén, fut a ravogyon nap körül anélkül, hogy csak egy milliméternyivel is közelebb jutnánk az örök világossághoz.
De hát minek is azt annyira szomjazni!
Égész telen át, a ködös, borongós napokban folyton derürol, meleg napsugárrol álmodunk s most hogy itt van, menekülünk előle.
Nem így vagyunk-e azzal a másik világosság-gal is?
A sötétségben epedünk utána sötérvög lélekkel s mikor egy-egy intenzivebb sugar átörri a homályt, fejünkhoz kapunk, megszédülünk tőle.
Nem öbreszt az bennünket, hanem bódít, elaltat.
De hát: „mindig így volt e világi élet“

H I R E K.

— Frigyes főherceg Nagy-Kanizsán.
Frigyes főherceg taborszernagy, a cs.-es kir. V. ik hadtest parancsnoka, hétőn hajnalban a rendes bécsi vonattal Nagy-Kanizsára érkezett, házi családunk a cs. és kir. 43-ik gyalogezred 4. ik zászlóaljának megszemlélésére. Ő fensége a vonat 13 frt, Back Károly 1 frt. A felülvezetések ósa-

megérkeztek nem hagyta el szalonkocsiját, hanem ebben maradt reggeli 6 óráig, mely időben ebből kiszállva, a város közönsége nerében Bochoay György polgármester által melegen üdvözöltetett. A főherceg a polgármesterek; ki Lengyel Lajos v. főjegyző kíséretében jeleni meg, igen szívéliesen megköszönte, hogy a városi hatós ag képviselői a kora reggeli idő dacára is kitár adták fogadóháza. Néhány perccel igen baraságos becsületes után ő fensége kocsiarúlt és behajtatott lakására, az „Arany Szarvas“ szállódba, hol azonban csak rövid időt töltött, mert segédszizje kíséretében csakhamar kihajlatott a gyakorló-térre megozni katonail. Ő fensége a legénység kiképzésével és conditionjával a legnagyobb mértékben meg volt elégedve és ennek ismételten kifejezést is adott. — Az ebed a kö-zös hadsereg tisztii étkezdéjében volt és innét délutáni 2 órakon ő fensége a fellobogozott városon át ismét a pályaudvarra hajtatott. Alig pillantott meg a főherceg a pererron az ott időző polgármestert és főjegyzőt, nyomban ott termelt és meleg köszönítés után részben magyar, részben német nyelven igen élénk társalgást folytatott a hatóság képviselőivel. A főherceg örömeinek adott kifejezést, hogy a város igen szépül, és halad, amennyiben legutóbbi iteleé óta igen sok új épület keletkezett és villamos világítás vezetett be. A cs. és kir. hadsereg itteni lakányjait olyoanok mondja, mint minőt egyhamar nem igen lehet találni. A további társalgás az úrvezekrol folyt; ő fensége melegen érdeklődött az iránt, mennyiben szenvedtek ezek által kárt városunk. Mintegy 10 perccel beszélgetés után ő fensége köszönítással búcsút vett a városi hatóság képviselőitől és társalgásba bocsátkozott a közönség előtt a Klobozvár Gyűző eszped, allomás parancsnokkal, majd Reizenauer örnagy, hadkiegészítő parancsnok és Jenries örnagy zászlóalj parancsnokkal. — Végre elterekett az induási idő. Jakóby Fülöp allomásfőnök helyettes jelenítő ő fensége, hogy a vonat készen áll, mely jelentést ő fensége köszönítellel fogadva, beszállt kocsiáiba, honnét meg a vonat elindulásakor is igen szívéliesen megköszöntött vissza. A rendkívül barátságos modora kir. herceget a közönség lelkes éljone kísérte.

A hercegprímás Bérlon-Fürdőre.
Vasary Kolos hercegprímás bérlon este, titiára Kohn Medárd kíséretében Bérlon-Fürdőre érkezett és ott fogja tölteni a nyári hónapokat.

— Főkapitányi helyettesítés. Vécary Zeigmond városunk rendőrkapitánya, a városi képviselőtestület által megadott szabadságidejét megkezdvén, helyettesítésével a polgármester Farkas Ferenc városi rendőr-alkapitányi bista meg.

— Az özi hadgyakorlatok. A folyó évi nagy fegyvergyakorlatokat ismét a Dunántul keleti részében tartják meg, mint 3 év előt, de nem csupán Pécs környékén, hanem Pécs és Nagy-Kanizsa között, tehát 3 vármegyében. A hadgyakorlatokba nem csupán a magyarországi, hanem a horvátországi és fumei honvédsereg is belevonják — a teljes két hónapig fognak tartani.

— Miniszteri iskolalátogatás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Rethy Gyula, premontrai kanonokot, türjei jószágormányzó Torje, Batty, Véged, Tüske Szt. Péter, Tekeny és Szalapa községekre nézve a miniszteri iskolalátogatási teendőikkel bista meg.

— Kinevezés. A m. kir. igazságszűgyminiszter Tóth Antal bekéai kir. járásbíróági aljegyzőt a zalai-gerszegi kir. törvénytárházhoz jegyzővé nevezte ki.

— Végtelestítés. A Vallás- és közoktatásügyi miniszter Körösay Sándor zalavármegyei kir. segéd-alfelügyelőt jelenlegi állásában végleg megerősítette.

— Nyilvános nyugtázás. A nagykanizsai közepkereskedelmi iskola tanulói által rendezett tavaszi mulatságon felülfizetni sziveskedtek: Grünhut Henrik, Somosi Vilmos, dr. Rosenbergy Mór és dr. Rotschild Jakab 2—2 frtot. Vidor Samu 1.50 kb, dr. Schwarz Adolf, Papp Mikó, Kaszler Mikáné, Weismayer Lipó, dr. Neumann Ede, Pichler Pal, Bun Samu igazgató, Rapoch Gyula, Kalesok Leo és Poór János 1—1 frtot, Rosentfeld József, N. N., Ledetsky Ernő, Ledetsky Armin, Nestler N., Nyirai N., Baknai József, dr. Erayei István, Vidor Samu, Klein János, Leitner Ödönné, Ledetsky Arminné, és Krausz Lipó, 50—50 kr. N. N. 10 kr. Löwinger Ignác 13 frt, Back Károly 1 frt. A felülvezetések ósa-

szegő 30 frt 10 kr., a jászta jövedelem 93 frt 08 kr. A rendezőség a felülfizetéseket háláa köszönettel mond.

Az anyakönyvi felügyelők. A hivatalos lap vasárnap számában megjelent a 23 állami anyakönyvi felügyelői állásra kürt pályázati hírdemény. Ezen hirdetményből látjuk, hogy a Zala és Somogy vármegyékre terjedő felügyelőség székhelye Nagy-Kanizsán lesz. A pályázati hírdemény egyebekben a következőket tartalmazza:

Az anyakönyvi felügyelők közül tizen a VII., tizenhárom pedig a VIII. fizetési osztályba foglalkoztatandók és pedig egyelőre valamennyien az illető fizetési osztály harmadik fokozatába [2000, illetőleg 1400 forint fizetés és megfelelő lakáspenz.] Ezenfelül az állami anyakönyvi felügyelők uti- és iródműhelyben fognak részesülni, amelyek összegét egyelőre 600 forintban állapították meg. A hivatalos utazások alkalmából külön napidíjat felszámítani nem lehet. A szabályszerűen bejegyzendő pályázati foyamodványhoz melléklendő a születési anyakönyvi kivonat, továbbá a minősítést valamint a pályázó korábbi közszolgálatát igazoló okmányok. Azok, akik jelenleg nem töltnek be állami vagy törvényhatósági tisztviselői állást, magyar állampolgárságukat is igazolni tartoznak. A foyamodványban továbbá pontosan elő kell adni, hogy a pályázó az állam nyelven kívül mely hazai nyelvekben járatos. A pályázati foyamodványok a magyar királyi helyügyminiszterhez intézendők. Az, aki közhivatali alkalmazásban van, foyamodványát felesleges hatósága után nyújtja be. A pályázati határideje folyó évi június hó 10. napján jár le.

Iskolaszéki gyűlés. A zalaegerszegi köznevelési iskolaszéki, ugy a kiadodavola felügyelő bizottsága Szigethy Antal előkelte által gyűlést tartott, amelyen az ovodák záró ünnepélyt július hó 30-ára tűzték ki és az idej szünetét augusztus hóra állapították meg. Tudomásul vették a vallás és közoktatásiügyi miniszternek az iskolaszéki feltejesztésére érkezett rendelete, melyben tudatja, hogy jöve 1895/6. tanévben az állami gymnasium t. és H-ik osztályt nyitattik meg. — Ugyancsak tudomásul vették a miniszter rendelete, melylyel a polgári iskolák mellett fennállt asztalosstanmly b-tenedezés meglévő anyagának, készletben volt batorinak eladásáról készített számadás, mintan a megmaradt összegnek az adóhivatalhoz történő beszedéséről a számadás mellett okmányilag igazolható, helyben hagyta. — A polgári leányiskolánál szervezendő szolgai állás ügyében a polgári iskolai tanfelügyelő nevében az igazgató által tett és meg az előző gyűlésen felfolyasított foyamodvány javaslattal végett a város polgármesterének kiadott.

Építősegédek mulatsága. A nagykanizsai építészeti segédek vigalom rendező bizottsága június hó 16-án, a „Polgári Egylet” kerthelyiségében tartandó zárkörül kerü mulatságra hívta meg a közönséget. A mulatság kellemetlen idő esetén a következő vasárnap let volna megtartandó. Az időjárás egy kerü mulatság megtartására ugyan elég kellemetlen volt, de annyira mégsem kellemetlen, hogy a vigalom elhalasztása indokoltnak látszott volna és mint-hogy arra sem lehetett biztos slapon építeni, hogy a legközelebbi vasárnap szebb idő lesz, a „kerü” mulatság megtartott a Polgári Egylet emellett helyiségében. Ezen helyesre ugyan a látogatottságra nézve káros befolyással volt, de hogy jobb kedv uralkodhatott volna a szabadban, mint minő a zárt helyiségben honolt, azt szinte lehetetlenek tartjuk. A szerföltt kedélyes mulatság késő reggelig tartott. A négyeseket 30—31 pár táncolta.

A jelenvolt hölgyekről a következő névsorkapjuk: Hafner Terka, Deutsch Lina, Heiler Regina, Görtner Jolán, Schwarz Laura Bpest, Libzeit Matild és Janka, Horváth Roza, Kovács Mariska, Mautner Bert, Riebner Roza, Sattler Szidi, Engl Malvin, Felegyházi Karolyne, Blau Riza, Stein Loti, Hirschl Regina, Hirschl Teréz, Bocskai Mariska, Halasi Mariska és Orszáczkai Szabó Malvin, Egyed Emm, Szabó Józsefné, Nagy Anna, Horváth Gizella, Krausz Helena, Deutsch Karolin, Stern Karolin.

Tanulók kirándulása. A kántásai lógymanasium IV. V. VI. osztály tanuló a múlt vasárnap délutánján öt tanár vezetés alatt kirándultak Sommer Ignác csapni birtokához tartozó kőszénbányához. A bányá meglekintésnel

a tulajdonos, valamint ennek közegyei a legelőzkenyebben kalauzolták a kirándulókat, kik a bányá meglekintése után igen szívélyesen meg is vendégeltek.

Kéjvonalok. (Déli vasut) Péter és Pál ünnepi alkalmával folyó évi június hó 28-án a déli vasut mszary vonalának Állomásairól Budapest, Bécs, Fiume, Triest és Velencébe rendkívül mérsékelt áru menettéri jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig lesznek érvényesek és még azon kedvezményt nyújtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazási kétszer tetszés szerinti állomásokon félhe lehet szakítani. Ezen jegyek kiadására és árára nézve külön hirdetmények adtak ki, melyekben a vonatok, melyekhez ezen rendkívül mérsékelt árú jegyek érvényesek, indulási idejükkel fel vannak említve.

A gelsch önk. tüzoltó-egylet felszerelésének gyarapítására vasárnap, t. évi június hó 23-án a festői szépségű „Rigo” völgyben zártkörű nyári táncvigamot rendez. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság zárt helyiségben tartatik meg. Kezdeté délután 3 órakor. Belépő díj személyenkint 2 korona. [Ételek és italokról a rendezőség gondoskodik.]

Hirsch ur. Ezen név előbb sem volt valami nagyon ismeretlen Magyarországon, de még sokkal ismeretesebb lett ez utóbbi napok an. — Egy athleta termeltüri uri ember utazza be az országot és bemutatja magát mint „Hirsch” a „Pester Lloyd” ez idő szerint szabadságon levő munkatársa, kit a miniszterium azal bizott meg, hogy szabadság idejében adatokat gyűjtse egy millenniumi mű. megírásához. Ezen megbízatás megbiatásnak eleget teendő Hirsch ur már nyolc nap óta időkét várszünkban, sokat flakerez, meglátogatja iparvállalatainkat, a nagyobb borpincéket, szóval gyűjti a magyarországi meyek és városok” mesozrafiahájához szükéges (?) adatokat, és ugy mellésléleg megrendeöket is gyűjti ezen munkára. E napokban Gattner fivekert tisztelle meg látogatással, de Gattner Salamon a cégnek egyik jónoka, — ki a múlt években egy Radó nevű egyent leplezett le, ki miniszteri biztos és miniatpincei felügyelőnek adta ki magát, de tényleg országos szédelőg volt, — mieldött Hirsch urral bővebb tárgyalások babocsát között voltak, levédeg a Pester Lloyd szerkesztőségét megkérdöde vajjon ismerik-e ott Hirsch urat? A válasz a Pester Lloyd keddi száma tartalmazza. A P. L. szerkesztöge eleit Hirsch ki hínné, teljesen ismeretlen, és hogy Hirsch ur megja jónak látta magát, mint ezen lap munkatársa és miniszteri megbizott bemutatni, igen természetes, mert az egyszerű colportör ki szoktak u-asítani, ellenben a hírlapírókat és miniszteri megbizottakat mindenki szivesen látja magánál. Nem vehetjük tehát Hirsch urnak rossz néven, hogy nem aprak mutatja be magát micöds, hanem annak, — mi lenni szerepe.

Cirkusz. Bellej Ernste lovardája, mely városunkban működik néhány nap óta, nem annyira műlovarda, mint egy rendkívül ügyesen összejállított olasz művésztársaság, melynek tagjai minden este igen szép produktiókat mutatnak be; de azért jóga a cirkusz név is, mert Bellejnek van néhány szép és jól idomított lova és néhány kifogástalan műlovarnöje és lovasza. Műlovszer és tornászás, idomított kutyák hámulatos produktója, művagalás sok minden egyébel, igen változatos műsört adnak, mely a kitűnő etadás folyrán megredemli, hogy minden este nagy köönség nézze végig.

A Baiton vízállása. A kőszthelyi fűrdő házaknál a vízállás oly magas, hogy ott uszni nem tudók bizony csak nagy bajjal fűrdőhetnek. A fűrdőbizottság, mint biztos forrásból értesüfünk, m-r intézkedött, hogy az akadály elhárításáé. Mindkét szigetnél léccel, s esetleg erős kötéllel bekerített tagas deszka padozatot fog készíteni, hogy ez által a fűrdő használatát az uszni nem tudóknak és gyernekeknek lehetővé tegye.

Életmentés. Süller Jakab kis-bajomi vendégloka a múlt héli egyik napján a Hévízben fűrdőt a viz melyebb részére ment, a hol, uszni nem tudván; úmerült. Kern Agoston uradálhá számtároló, aki ugyanott fűrdött, észéve a már-már tudókló embert, hozzá uszott a kiemelven a vízből, megmentette őt a biztos hálótól. A derek életmentő a tűrdőben levő köönség lelkesen megjelézte.

Talált hulla. Folyó hó 17-én Légrad határában a Mura vízből egy hullát fogtak ki,

mely tán 8—10 napja lebegett a vízbe. A 35—40 évesnek látszó férfi urasán volt öltözve, barna kockás öltöny és fehér nyári ing volt rajta, ellenben lábhele hiányzott. Valószínű, hogy a múlt napokban felhözakadás urban ére az illelő, ki tán at akart valahol a vízbe lelni és azért cipőjét levelette, de az ármagával sodorta. A mellényzsebben egy lelete orrcsipőlet találtak. A hullát a szemlélt megejtő bizottság külerősök nyomát nem constaltatta és ennek eltemetését a légrádi temetőben elrendelte.

A Drávába fult. Egy alsódoborui péklegény e hó 15-én fűrdős közben a Drávába fult. — Holttestét még mindeddig nem sikerült megtalálni.

Kérékpárosok figyelmébe. A világhírű Steyeri legyvergyár kerékpár képviselőége és raktára Unger Ullmann Eleknel Nagy-Kanizsán van; — honnét képes árjegyzékek kívánatra megküldetnek.

Elite orfeum társulat fog e hó 20., 21., 22. és 23-án az „Arany Szarvas” kávéházban előadásokat tartani.

Legjobb hártypapír befőttes üvegek köötözésére, ugy a befőttes üvegek köötözésére alkalmas köötöz-zsinegek, továbbá csinos szíves felirások befőttes üvegekre Fischel Fülöp könyv-és papírkereskedésében kaphatók.

Nyári mulatságok rendezéséhez Lamponok nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

IRODALOM.

Szalay-Baróti „Magyar szent története” című nagy történelmi műnek első kötetéből most jelent meg a 15-ik füzet. Ezt a füzetet két csinos kiváltó műmellettel és 15 a szöveg közzé nyomott illusztráció díszíti. A műmelletkeket egyike: „II. Endre királya az aranybulla”; a másik a „Tatarjárás után” című viell. mindkét kép Geiger J. P. rajza. A szöveg közzé nyomott illusztrációk a következők: IV. László király eszté pénze Kezdő „L” betű IV. László 1274-iki okleveléről III. Endre király pecsétje. Habsburgi Rudolf szobra. IV. Miklós pápa (XIII. századi eszobor) Martell Károly (XVI. századi festmény után), III. Endre király. Agnás királyné, Nassaui Adolf király pecsétje, III. Endre király eszté pénze. VIII. Bonifác eszoba. Magyar szentek képei Agnás királyné dypthyosója, Agnás királyné öltökendője, Isanolla. A szövegben az Árpádokból való királyok kora van tárgyalva sorvatosan: V. István — IV. vagy Kun László — III. Endre és küszváltásági állapotok az Árpádok korában. Jó lélekkel ajánlják mindenkinek ezen jeles mű megvásárlását, a mely 30 ezer forintokban jelöltek meg és kapható Lampel R. fil. ca. és k. udv. könyvkereskedésben Budapest Adrásty-ét 21. Az egész mű 60—62 füzetben lesz teljes. Előfizetheti 6 füzetre 1 frt 80 kr. 12 füzetre 3 frt 60 krral egyenlőti a kötelez kiadására 1 frtos havi részletre is előfizethető.

Szalay-Baróti „Magyar szent története” című nagytrákú műnek első kötetéből most jelent meg a 16. füzet. — Ezt a füzetet is 2 műmellettel és 13 a szövegbe nyomott illusztráció díszíti. A műmelletkeket a füzetben. Magyarország a honfoglalás korában, ezt az érdekes kétképet dr. Baróti Lajos tanár tervezte és Hátok (güzen rajzolta); — a másik műmellettel Szt. Erzsébet képe László-Mayer Sándor festménye után. A szöveg közzé nyomott illusztrációk Koronázás, Lillomos korona. Régi magyar határkör a XII. századból. Magyar four XII. századból. Régi magyar csatakép. A Visegrád dicsőög torony. Páspók a XII. századból. Régi magyar egyházi szerényűk Bonadok rendű szerzetes. XI. század. Domokos rendű szerzetes. Templomos viták. A szöveg tovább tárgyalja az Árpádoknál királyok korát, a kős és műváltási állapotokat akkori időből. Jó lélekkel ajánljuk a mű megvásárlását mindenkinek. Egy füzet ára 30 kr. Az egész mű 60—65 füzetben lesz teljes s így előfizetési is lehet 6 füzetre 1.80 kr. 12 füzet 3 frt 60 krajczár.

Megrendelhetők és kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

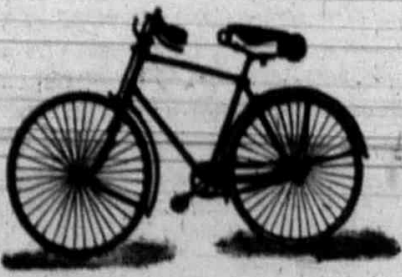
CSARNOK.

Étkezés az ókori rómaiaknál.

Írta: Dr. Molnár Samu. (Folytatás.)

A házi isteneken kívül — dii penates — még Hercules, Mercuriust és Geniust szokták asztalukra allítani; mert ezeket asztaluk természetesen fölügyelőinek tartották, miért is asztali isteneknek is nevezettek és az asztali áldozatok kiváltképen az ő tiszteletükre valának. Későbbben a császárság felállítása után még a császár geniusa is megkapta a kötelez tiszteletet.

Ha ezen vallási kötelmeiknek eleget tettek, következett a c) második, vagy ceamege asztali (secunda mensa), mely ép ugy, mint nálunk friss és befőt gyümölcs és süteményből állott és más más különféle nyálakosságokból. Ez a második vagy ceamegeasztal meg volt a görögöknel is, epideipsiz név alatt, hol mindenféle süteményt scriblita név alatt, — ami néme-

A világhírű
STEYRI fegyvergyár
kerékpár 122 *—1

képviselősege és raktára
Unger Ullmann Eleknél
Nagy-Kanizsán.

Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

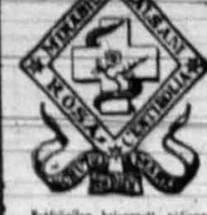

Egyedül valódi angol
csodabalsam
THIERRY A. gyógyszerész, PREGRADÁ-ban.

Es a balsam egy belsőleg, látni külsőleg használ: 1. meg eddig el nem ismert hatású gyógyszer a földön és mell minden betegségnél, enyhíti a **hasadékot, csillapítja a kihányást és a fájó köhögést** eltávolítja és gyógyít idült fájdalmakat; 2. kiválóan használ torokgyulladásnál; 3. eltávolítja minden lázt; 4. megelöli a gyomrot a gyomor minden betegséget; 5. megszüntet minden fájdalmat és gyógyítja az **aranyéret**; 6. a könnyű székletet elősegíti és a vérkeringést; 7. kitűnően használ fogfájásoknál, a szájból megszünteti; 8. jó ezer a giliszták ellen; 9. kitűnően használ külsőleg mint gyógyítószert minden sebnél; 10. egyáltalán úgy belsőleg, mint külsőleg katasztrofális eredményt hozhat minden betegségre; csak akkor valódi és hamisítatlan a balsam, ha minden üveg egy ezüstre kúppal kápszel van zárva, a melyben szerepel: **Thierry A. gyógyszerész az Órangyalos-Pregradában** helyesírása. Minden más balsam, mely nem az én kúppalomból van zárva és hamisítva, hamisítvány és utánc, a káros hatása és durva anyagot, mint **„Aloe”** és ehhez hasonlókat tartalmaznak. Minden ilyen balsam ne fogadjassék el. **Balsamot hamisított és utáncot** a végleg törvény alapján törvényesen, szigorúan büntöztetnek. A magas korom 5782 B. 6108. sz. a. kult. végrendelet, szakértői bizonyítvány alapján igazolja van, hogy készítményem semmiféle tiltott, vagy az egészségre káros hatással bíró anyagot nem tartalmaz. Oly helyről, hol balsamomból raktár nincs, tessék megrendelést küldeni hozzám: **Thierry A. Pregradában, Kohits-Sauerbrunn mellett** intézni. Ausztria-Magyarország bármely postahivatalára bérmentve küldve, 12 kis vagy 6 dupla üveg ára 4 korona. Drogériák vagy Helyiügynökségek bérmentve, 12 kis vagy 6 dupla üveg ára 5 korona. Megrendelés csak a pénz előlege beküldése vagy utánvétellel eszközölhető. **Thierry Adolf gyógyszerész Pregradában, Kohits-Sauerbrunn mellett.**

A legregyebb, legjobbnak bizonyult és valódi, mindamellett a legolcsóbb egyetemes, napszerű házi gyógyszer, majdnem minden külső és belső betegség ellen.

A valódi angol
csodakenőcs
hatása és ereje.

Az angol csodakenőcs, amely a legjobb eredménnyel használt szer a szennyűdés ellen, a legvalóságosabb és idült bajokban. A sebek gyógyítása, ugyancsak a fájdalom enyhítésében felülmúlhatatlan; — főalkotórésze a **piros rózsás „rosa centifolia”-ban** létező csodaszere anyag, más kitűnően elismert gyógyszeranyagok összetételét képezik.

Az angol csodakenőcs használható:
A gyermekágyasok mellhájánál, tejgyűléseknél, mellkeményedéseknél. Orbánok (Szent-Antal tüze), mindennemű sebreknél, láb- vagy csontsebesüléseknél, sebek, gonyedség, dagadt lábak, sőt csontszeg ellen; ütés-, szúrás-, lő-, vágás- és szúrósebek ellen. Használható minden idegen résznek, u. m. üveg-, faszálka-, homok-, szilánk- és tüskék eltávolítására. Mindennemű dagaszt, kőves, pokolvar, újjáéledés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdagaszt, hólyag és fellőrsült lábak gyógyítására. Mindennemű **éget sebek**, fagyott testrészek, betegeskedő hosszúsok, fekély, támadt sebek, nyakdagaszt, vertyelődés, fülzúgás és a gyermekeknél előforduló kisbeszedések ellen stb. stb.

Az angol csodakenőcs minél regyebb, annál kitűnőbb hatásában!

Igen ajánlatos ezen egyedül álló slóvgyázati szerből minden családnál készletként tartani.

Két doboznál kevesebb nem küldetik; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése vagy pedig utánvétellel eszközölhető. 2 tévely csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 korona 40 fillér.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre.

Figyelemre méltó mindenkit határozottan **hamisítványok** megvétele ellen a köröm szigorúan arra figyelmeztet, hogy minden légyen a fenti **„Jegy és cégnek „Thierry A. Órangyal gyógyszerész Pregradában”** bejegyzése kell lenni és minden tégelynek egy hamisítvány utasításba, ugyanolyan jeggyel, mint itt látható, kell becsomagolva lenni.

Az egyedül és valódi angol csodakenőcs hamisítvány és utánc, a végleg törvény alapján, szigorúan büntöztetnek, ugyanúgy a hamisítványok ismételtárásától.

Egyedül közvetlen beszerzési forrás
THIERRY A. Órangyal gyógyszerész
PREGRADÁBAN, Kohits-Sauerbrunn mellett

Oly helyről, hol raktár nincs, tessék a megrendelést közvetlenül **Thierry Adolf Órangyal gyógyszerész** Pregradában, Kohits-Sauerbrunn mellett intézni.

Az ausztria-magyarországi végleg leltárjegyzékek 4324.

Alakult 1838-ban. Cs. kir. szabad. Alakult 1838-ban.

Adriai Biztosító Társulat Triesztben.
(RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA)
VAGYONKIMUTATÁS.

Életbiztosítási osztály. — A) Mérleg-számla 1894. december 31-én.

VAGYON:	Osztr. ért.		TEHER:	Osztr. ért.	
	forint	kr.		forint	kr.
Ingtalanok Trieszt, Bécs, Brünn, Budapest, Milano és Velencében	2.918.700	—	Külön nyereségy-tartalék	600.000	—
Értékpapírok az A) részletezés szerint	12.681.733	—	Rendelkezésre álló tartalék	325.000	—
Jelzálog-kölcsön	21.888	90	Tartalék árfolyam-ingadozások számára	426.918	87
Szerzett járadékok és díkek	18.986	80	Díjtartalék	16.003.069	49
Kötvényekre adott előlegek	1.362.688	48	Kártartalék	244.917	64
Különféle ügynökségek	404.919	85	Nyereségy-osztalékkal biztosítottak számára kiszolgáltatandó osztalékok	8.576	08
Különféle társulatoknál	294.261	61	Különféle társulatok	376.767	63
Társasági öszsigazgatás (f. számla egy.)	340.823	47	Különféle hitelesítők	61.042	14
Különféle adóknál	12.981	78			
Átvitt jutalékok és szervezési költségek	—	—			
	18.046.281	84		18.016.281	84

ELEMI BIZTOSÍTÁSI OSZTÁLY.

B) Mérlegszámla 1894. december 31-én. (Az életbiztosítási osztály kivételével.)

VAGYON:	Osztr. ért.		TEHER:	Osztr. ért.	
	forint	kr.		forint	kr.
Künnlevő részvénybeírások	2.400.000	—	Résvénytőke	4.000.000	—
Váltótárca és bankutalványok	468.114	16	Nyereségy-tartalékalap	1.241.592	49
Értékpapírok a B) részletezés szerint	3.971.112	—	Rendelkezésre álló tartalék*	325.000	—
Ingtalanok Triesztben	330.000	—	Tartalék árfolyam-ingadozások számára	297.069	72
Pénztár-állomány az igazgatóságnál és a vesérőgyűléseknél	101.907	61	Díjtartalék társbiztosításokra	1.762.291	36
Jelzálog-kölcsön	1.000	—	szállítmány-biztosításokra	84.305	86
Értékpapírokra adott kölcsönök	34.888	65	Tűnkártartalék	417.917	—
Követelések hitelintézetek, takarékpénztárak és bankároknál	1.056.533	72	Szállítmány-károknál tartaléka	72.676	09
Különféle adóok	184.036	37	Takarék és ellátási pénztár a társulati tisztviselők számára	428.984	57
Vesérőgyűlések (a f. számlák egyenl.)	998.235	21	Életbiztosítási osztály (folyó számla)	340.823	47
Főgyűlések	101.791	67	Különféle biztosító intézetek	532.374	87
Kerületi ügynökségek	11.435	67	Fel nem vett osztalékok	2.657	—
Különféle biztosító társaságok	438.492	52	Osztalék az 1898. évben	24.000	—
Ingóságok és biztosítási táblákak az igazgatóságnál és az ügynökségeknél	—	—	Igazgatók és számvizsgálók illetéke	41.376	13
Átvitt jutalékok és szervezési költségek	—	—	Különféle hitelesítők	198.273	85
	10.092.042	38	Átvitt az 1894. évre	8.300	29
				10.092.042	34

* Tartalék 1898. dec. 31. frt 800.000
1894. dec. 31. gyarapodott frt 150.000
frt 650.000
melynek fele az életbiztosítási osztály vagyonába van bekebelezve frt 325.000
frt 325.000

Trieszt, 1895. május havában. **Frigyesi Adolf**, vezértitkár.

Az igazgatóság:
Glanstättner dr. Alber Ágost, Horgurgo Márk, Neumann Henrik, Ralli Pál, Reinelt C., Salem H
Számvizsgálók: **Afenduli György, Fojai Alberti Emil, Parisi József.**

119 1—1 **Magyarországi osztály:**
Budapest, IV., váci-utca 9. szám alatt, saját házában.

Báró Podmaniczky Frigyes, **Lichtenberger J.,** **Frigyesi H.,**
intéző. vezértitkár. titkár.

Részletes számvizsgálati jelentések és kimutatások az alanti főgyűléseknél kaphatók, ahol bármely felvilágosítások is a legnagyobb készséggel adnak és élet, tűz és szállítmánybiztosítások az **„Adriai biztosító társulat”**; jégbiztosítások a **„Déli jég- és vízszentbiztosító-társaság”** és baleset elleni biztosítások a **„Neuzetkoni baleset ellen biztosító részvénytársaság”** számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

Nagy-kanizsai kerületi főgyűlése: **LÖWY FÜLÖP.**

Szerkesztőség:

F. S. U. T. S. A. Olajp-főúti háza.

Idő-intézkedő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Hírmelegítők-cikk csak ismert cikkekből foglaltatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szervezetek és a letenei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és söröződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Flachl Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)

Félévre 6 korona (3 frt — kr.)

Nagyadva 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseik jutányosn számításnak.

Nyitlatter postáért 10 kr.

Előfizetéseik, valamint a hirdetésekre vonatkozó Flachl Fülöp könyvkereskedésbe intézkednek.

Politikai fanatizmus.

(— n.) A fanatizmus semmiféle dologban sem jó. Tisztelni kell az ellenfél meggyőződését s ha jobbnak tartjuk a magunkét, okokkal kell meggyőzni ellenfelünket saját véleményünk helyességéről; de nem szabad rá erőszakolni akarni, s nem szabad ökölledurva eszközökkel ezt megkísérteni. A parlamentben gyakran támadnak egymásra az ellenfelek, s gyakran nem az udvariasság szabályai szerint vitatkoznak egymással, sőt némelyiknél a vita hevében nagyon is kikelnek egymás ellen. A vitatkozás e módja gyakran tapasztalható az osztrák parlamentben, a hol gyenge elnökség nagyon is megővesztette a Schneiderek és Luegerek szavát, kik otromba, durva módon kelnek ki mindig hazug és hamis elveik mellett, minden ellen a mi nemes, jó és becsületes. A francia parlament is nagy viharokat látott már, itt is gyakran kipattant a szenvedély szikrája és gyújtott maga körül; de nincs a vitatkozásban az a kaján durvaság, mely az ausztriai parlamentben az ifjú csehek és antiszemitaikat jellemzi. A magyar parlament is nagy viharokat látott már, de a legkeményebb felszólalásokban is megfigyelték a politikai iskolázottság, mely sohasem engedti meg, hogy a szónok a legnagyobb

vita hevében egy bizonyos határt átlépjen. Az azonban példátlanul áll, a mi legközelebb az olasz parlamentben történt, a hol formális verekedés, pofozkodás volt, a parlamentarizmus, a szabad vélemény nyilvánítás nagyobb dicsőségére.

Erről a parlamenti botrányról egy német lapnak, a következőket sürgönyzik Rómából a hó 17-éről: A képviselőházban a koronához intézendő válasz-felirat tárgyalása igen nyugodtan kezdődött, de annál viharosabb, botrányos befejezést nyert. A kegyelmi indítvány megújítása alkalmával Crispinek szemére hányták azokat az áldozatokat, a kik politikájának Szicíliában martírjai lettek, Crispi erre megjegyezte, hogy azokra a szegényekre gondol, azoknak a helyzetén akar könnyíteni. De Andreis (gúnyosan közbekiált): Igen megkönnyíteni, láncsal, békóval, adóvégrehajtással. Cassale (kiáltva): Hallgasson maga, fertelmes disznó! — De Andreis: Engem értett ön? — Cassale: Igen. — De Andreis: Ugy! — No hát jöjjön át ide, és kap majd két pofont! — Cassale átrohan a szélső baloldalra, a hol az egész ház dühöngő ember-tömege veszi körül. — Laurenzerno kormánypárti képviselő a padokon át De Andreishez rohan s egy öklöcsapással földre teríti. Mussi képviselő azonban gallériánál

ragadja a verekedő Laurenzernót és az ajtóhoz löki. E közben Engel radikális-párti képviselő Leali gróf kormánypárti képviselőt kétszer arcul üti és pedig oly erővel, hogy a pofonok zaja visszhangzott a teremben. Az elnök az ülést felfüggeszti, a karzatokat kiüresített. A teremben azonban a verekedés és a pofozkodás egyre tart. Csak jó negyedóra múlva lehetett az ülést újra megnyitni. — Villa elnök remegő hanggal figyelmezteti a képviselőket, hogy illendően viselkedjenek Szégyen, gyalázat, a képviselőház tekintélyét sárba taposni. A rend és a béke érdekében arra kéri a házat, hogy a felirati javaslatot minden további vita nélkül fogadják el. A szocialisták és három republikánus kivételével minden képviselő elfogadta az elnök javaslatát. Cassale képviselő a képviselőház ülése után elküldte De Andreis képviselőhöz segédeit. Remélik azonban, hogy Villa képviselőházi elnök közbenjárása következtében az ügynek nem lesz folytatása.

A mostani miniszterelnöknek, Crispinek, nem kevés az ellensége. Ez a botrány is, mint majdnem mindig az ilyen botrányok, kevésbé politikai indokokra, mint személyes ellenszenvre vezethető vissza, s ha van is némi indoka ebben a politikának is, ez nem állítaná annyira élére a dol-

A „ZALA” tárcája.

Az első áldozat.

— A „Z. A. L. A.” eredeti tárcája. —

A fölszentelt kis-papok megkapták a fekete reverendát.

A theologosok Te-Deumjáh már így jelentek meg. A kekereverendások-bizonyos tisztelettel bámulták a boldogokat, a kik most már végképpen elhagyják a szeminárium falait.

Harkányi Dezső, a doktor, volt a fölszentelték között a legszebb papi alak. Magas, izmos természetére szépen simul a fénylő fekete talár s derekának karcsúságát előnyösen tüntette föl a még fénylőbb cingulus.

Ott állt a katonoki stallumok előtti padban. Arca halvány volt; magas, domboru homlokán valami nehéz gondolat borongott, ami egész tekintetét fájdalmassá tette.

Ez a szomorú arc szinte kisötletelt a többi ragyogó képű kispap közül. Hisz valamennyinek arca örömtől fénylött. A fölszentelték örültek a végbucsunak. A föl nem szentelték szívét a nagyvakáció gondolata dagasztotta.

Milyen pompás dolog lesz egy kis időre itt hagyni a szentelt falakat s kimeenni a világi élet örömei közé!

Mert hát nagyon szép, lelekemelő, lényeges tudomány az a theologia, de azért valami idillikus talusi kuria udvarán a csendesen süttető diófalombok alatt, bártárságos kvaterkzás mellett egy

kis tarok-parti sem tartozik az ördög praktikai közé.

Bizony a jó Isten rossz néven ne vegye: egyik-másik fiatal papnövendéknek a lelke már a szent mise alatt is ott röpököl valahol az édes otthon világában és képeletoőkben ölegetik, csókolgatják azokat a rég látott kedves arccokat; merengnek a telejök mosolygó kedves taj fölött.

Az örök-érzések Istene bizonyára azt sem röjja lelkök rovasára, hogy alig várják a mise végét. Aztán repülnek is szét, mint a fogva tartott rabmadarak, ha fölnyílik a kalitka ajtaja.

Lázasan oszolnak szét a kis apostolok.

Csak Harkányi Dezső lépked szomoruan. Lehorgasztott fejében nagy gondolatok vívódhatnak; valami rettenetes lelki harc lehet bensejében, a mire nem talál béke malasztot a theologiában.

Egyedül marad. Betér a negyedévesek studium-termébe.

Megáll az egyik ablakban. Odaszorítja lázas, égő homlokát a hideg ablaküveghez és ábitatos szemekkel néz az átelleni ház ablakára, mint a buzgó mohamedán, mikor a nap kellét várja.

A nap nem sokáig várat magára.

Az ablakban megjelen egy gyönyörű madonnaló, sugárzó szép női arc.

Olyan az, mint egy mennyi jelenés, fényes sugarakból, ragyogó álomból szöve.

Fekete szemének bűvös tekintete ölekezik Harkányi Dezső lángoló tekintetével. Mintha azt mondana delejes lelke hangtalan beszédével: — Hivtál! Itt vagyok.

A lérfi is beszél hozzát a szemek delejes erejével:

— Bucsuzni jöttem hozzát. Elhagylak, de nem foglak elfeledni soha. Esményképem maradsz örökre. Lelekem fölkeres a messzaségből is. Ha szived megreszket, lelkem lesz közeledben; homlokodra simul; ölekezik veled földöntül, makulátlan szerelemmel. Ne félj attól az ölekezéstől! Amit irántad érezek, az egy fényes, meleg, vaktító sugár az örök-szeretet, az örök tökéletesség lelkeből, mely csak kevés földi lelket ihlet meg, de a megihletett fölelel az üdvözülés saterájába, a hol a minden földi gondolatot, minden földi vágtyót megisztult lelek ölekezik. Ez a sugár-ölekezés emel föl mindkettőnket az eszményiség magasába, honnan lehullani többé nem lehet soha. Ragyogó égi álom lesz a mi szerelmünk élete, büntelen, makulátlan, isteni és végtelen, mint az örökkévalóság, melyben a teremtő és fenntartó hatalom öröklingu szerelmének lényeges ereje lüktet. Érzed-e azt, amit én érzek? Érzed-e te is lelkedben ezt a tiszta, szent sugárt Isten lelkeből?

A két delejes fekete szem megadja nyomban a választ:

— Erzek; érezek valami végtelen, valami ki-mondhatatlant. Pusztában bolygó tűz volt az én lelkem. Találkoztott egy másik bolygó tűzzel: a te lelkeddel; egygyészakadtak. Így történetelt, így kellett történnie. Azóta rabod vagyok. Lényem nem egész; téged kereslek; egygye akarok veled lenni; valami delejes erő ragad; nem bírok elfogadni. Ide vonszolt egy éven át mindig ehhez az ablakhoz, valahányszor a lényedem megérezte sőt

gokat, s a mennyiben a politika inkább érdekpolitika, mint a tiszta elvek mérkőzése. Ebből is látható, mily káros a köznyelvekre nézve, hogyha a politikai meggyőzés tiszta fényét elkomályosítja a személyes érdek piszkója. Mert a politikai térről átviszik ezt a társadalomra, s a példátlan eldurvulás itt nem kevésbé érzeti káros hatását.

Látjuk ezt a bécsi társadalmon is, mely a zítáltságok oly képét nyújtja, hogy már közel áll az anarchiához, s a politikai pártok a legnagyobb tehetetlenségben sínylenek.

Ilyen körülmények között hamar lejárja magát a parlamentárismus, s a nép igen kevés respektussal viseltethetik az oly képviselők iránt, a kik érdekei képviselete helyett botrányokban lelik kedvüket. Mert a parlament nem olcsó mulatság, s a célja az, hogy ott a nép érdekei találjanak megőrzést. Az ilyen parlamenti botrányokban nagy tanulság is rejlik: vajha megszívlelnék mindenütt és mérlegelnék igazolható-e az oly irány, mely a törvényhozás méltóságát sérti s a népképviselet fenségét megalázza.

(—) A parlamenti anarchia Ausztriában. Hogy mily államveszélyes az úgynevezett néppárti redukcionárius demagog volt, mihelyt az a legeszeleyebb hatalom akár erőszakkal kizsárolta, akár lopva magához kerítette, azt a legszomorúbb és a legzánanálódóbb intézések között mutatja az Ausztriában a legplazetlenebb hatalmalkodással uralkodó parlamenti anarchia. Amint az idavált Loyola grófok a tiszteltreméltó konzervatív eszmék meghamisításában és minden liberalis és haladó eszme ellen tanúsított gyűlöletükben, a destruktív dinamit-munkájuk javára, a szomszéd állam kárára célkeztek, az ma a legszomorúbb világossággal kitűnik a koalíciós miniszterum bukásánál, mely inkább az áruló, hamis barátok szöszegése, mintsem a nyílt ellenfél hatalma által bukott.

Magyarországot őszintén sajnáljuk, hogy a velünk születkezett szomszéd államot ismét gyöngyű a szabadsággelenes redukció politikai járványa és a tömjénfűstös parlamenti anarchizmus. A parlamenti dinamitardinamizmet a gyűlöletének, gróf Hohencartnak ismét sikerült Magyarországon a gróf Zichy Nándor által képviselt úgynevezett néppárti reakcionárius eszméit, a nemzetiségi gyűlölet és épen nem keresztényi viláddhamisítás és népszegés robbantó technikája segítségével, uralomra juttatni. Ha Zichy Nándor most megfigyeli, hogy a Hohencartnak nevezett osztrák Loyola gróf mint végzi a vizitációit azon, ami a szomszéd állam politikai mechanizmusán a multnak minden kormánybúlna dacára még egészséges maradt, — akkor talán a tulajdon valóságos nagyási hőbortja dacára alig annak hazafias belditáshoz, hogy hazájának nem tehet nagyobb szolgálatot, mint ha néppártalapítási tevékenységétől visszacsalad a falusi magányba és nyugalomba. Még jobb lenne, ha Zichy Nándor minden titkos és nyílt szövetségesével, akik a magyar képviselőházban már kezdik unjan szegyenleni magukat, hosszabb útra Bécsbe utaznék, hogy ott a helyszínen, a politikai tehetetlenség és parlamenti anarchizmus bécsi kórházában tanulmányozzák politikájuk értelmét következményeit.

A szabadelvű pári szervezése és a vidéki sajtó.

Annak feltétlen szükséges voltát, hogy az úgynevezett néppárt politikai alakos rendezésnek elhárítsa végeit a szabadelvű párt agitációs és választási szervezését tökéletesíteni kell, a „Pester Correspondenz” és vele az egész hazafias szabadelvű vidéki sajtó, egy év óta folyton napirenden tartják. Ez a hazafias vidéki sajtó az ügyben több politikai előrelépést, több buzgósgót és érzelmet tanusított, mint a fővárosi sajtó akárhany körege.

Az általunk következetességgel és erélylyel folytatott publicisztikai agitáció sikere igazolja nevetünkét a szabadelvű vidéki sajtó nélkülözhetlen volta felől, s mely sajtó az egyszerű adotti kezdeményezéshez hű maradván, a szabadelvű pári szervezésének a vidéken a legfontosabb szolgálatokat tette.

Nemcsak Pozsony-megyében; hanem az ország közepén és a déli vármegyékben is örvendtesen előrenhalad minden fontos vidéki városban a sza-

badelvű pári szervezkedése, önálló szabadelvű pári körök alakulása által, az általunk javasolt egyszerű mód szerint! A halada-ban és erkölcsi hódításban, melyet a szabadelvű pári elvei javára országosan tesz, a hazafias vidéki sajtó rendszeres publicisztikai tevékenységének és önfeledő, nélkülözhetlen közreműködésének kell a főérdemét odaitteni. Kormánykörökben és a szabadelvű pári irányadó vezetői részéről ezt a lenyi teljes főtörségben haladva elismerik és mint a „Pester Correspondenz” illettek helyről erősül, továbbra is a nagy munkának, mely számos, politikailag fontos vidéki központra a szabadelvű pári szervezését illetőleg még hátra van, első sorban a politikai harc a legelőváltabb eszközök, a publicisztikai propagandát a liberalis pári elvei érdekében nemcsak folytatni, hanem fokozni is szándékoznak.

Ha a hazafias szabadelvű vidéki sajtó az eddigi egyszerűséggel és erélylyel folytatja tábori munkáját a szabadelvű eszmékért folyó harcban, úgy a legelőváltabb kétségünk sincs a sikerre nézve. Ez a publicisztikai működés nemcsak (talántan, hanem más fontos vidéki helyeken is kivívta azt a nagy erkölcsi győzelmet, hogy a különböző ellenzéki páriok hívei közül sokan egyesültek szabadelvű zászló alatt a szabadelvű páriat, közös küzdelem végett, a néppárti tendenciákkal. E klikkek a politikai erkölcsi megmozgató működése Ausztriában már elérte a parlamenti anarchiához: szolgáljon ez intéző példaul Magyarországnak.

Közsegi jegyzők közgyűlése.

Jegyzőkönyv felvételét Letenyén, 1895. évi június hó 12-én a letenyei járás közsegijegyzői együletének közgyűlése alkalmával:

Jelen voltak: Békésy Rezső, letenyei körjegyző mint első, Hajtató Lajos, legelőváltabb körjegyző, mint egyévi jegyző, Góthár István országos, Vendl Eduk, kerkezszenyenyi, Fülöp József bánokszatgyörgyi, Káman Lajos tótaszennarvoni, Hóbor József becshelyi körjegyző és Kropf Ferenc legelőváltabb segédjegyző.

Elnök, Békésy Rezső a megjelölt tagokat üdvözölven, előadja, hogy a kurtársuk részéről felszólítottak, hogy jegyzői értekezletet tartson oly célból, hogy határozatra hozassék, mi-szerint a körjegyzőségekben a körjegyzők munkahalmozás miatt az Alulnász adóvégrenájások idejére felőbb hazasági engedélyt adó végrehajtókat alkalmazhassanak.

Elnök ezen előterjesztése a tagok által megvitattávan, tekintettel a jegyzői állás túlszűkeltetésére és a kiltatásba helyezésre újabb törvényterhek végrehajtására, a körjegyző, miután az előjárásnál többi tagja semmitelje hivatalos eljárásra nem alkalmazható, teendőinek vezetésére, akkor, midőn azoknak pontos keresztülvezetése

Jelen végigtutott idegszálaimon. Vágyom, reszketek, őrgyöngök utánad. Csak egyszer, csak egyetlen egy csókban torrhassak veled össze; annak a pillanatnak üdvőnégeért szívesen elszórvodom egy örökkévalóság karháozatát. Egy éven át hivatalos a velőmet egető vágy remegő némaságával, hogy jöjj értem, hagyj el értem azokat a lelketlentel kintó falakat; veled megyek szívesen; nem kérdeszem: ki vagy? nem kérdeszem: hova viszek? nem kérdeszem: mit lesz a sorsom? — csak menjünk, rohanjunk, repüljünk a szerelem örületes, mindent aható erejével megdölvőstől, elégni, elhamvadni. De a te szeméidből mindig a szentek kétségbeejtő örülete; a lemondás örvénylett felém. Nem érzed, hogy ebben az örvényben isz, porra zúzódnak a vágyótt üdvősség reménye, a szerelem édes álmai, gondolatai. A te tekinteted eget kereső áhítata csak forralja véretem. Közél vagyok a megörüléshez. Látom, érzem, tudom, hogy szeretsz. Érzened kell tehát azokat a lángokat, melyek engem emésztenek. Mire vársz? mit akarsz tenni? kif akarsz megcsalni; magadat, vagy az Istent? Elmész, itt hagyod lelkeidet. Sejtő lelkeid nem fog bennem soha mást látni, mint egy szerencsétlen, nyomorult, vonagló teremést, aki nem lehetett szerelmé mindenségével a tiéd; aki megbömlött aggyal csak nevetni forja sóhajtni; aki a teremtés egy erőszakkal megtépett gondolatának örülte lesz. Nem érzed, hogy mikor engem megtagadsz, Isten örök törvényét tagadod meg? Szerencsétlen vagy, örült vagy. Felhök között kerened Istent, az üdvőstélet; nem fogod megtalálni soha. Két életet ragadsz ki örültségében

Isten kezéből; magadét és az enyémet, hogy ősszetörőd azokat az oltár hideg, örzekellen követni. És te ezt az égbekiltiót, osztelen rombolást egész áhitattal fogod végezni. Mit gondolsz, lehet-e olyan kegyetlen Isten, aki erre áldást adhatna? A fiatal pap nem érti azokat a gondolatokat, a mik a két lángoló tekete azemből sugárzanak. Leike fenn szárnyal magasan az eszményiség világában; egész lénye átazellemül, fölmagasztosul. Még egy bucsúpillantás, még egy szent, tiszta sugár-csók..... aztán ő is elindul a többi fiatal apostol után; a szeretet ragyogó világába. Egy összeomlott tündér-álm minden gyönyőre, minden üdvőssége ott fog kibontakozni új alakban. Ah, mert lehet szeretni egy helyett ezeket otdadással, érdeketlen, tiszta lángolással. Le lehet mondani egyeni boldogságunkról, hogy e boldogság minden föllelélet másoknak szenteljük. Csak apostoli szív kell hozzá. Utközben vissza visszaszándézt a várhegyén emelkedő kettőtőrnny, hatalmas dóm tele. A távol ködébe vesző, kimagasló vár fölött, a derűs égen mint mennyei vízió, lebegett az a szépséges madonna-arc. Szállt föl a végtelenség magasába, aztán elenyészett, eltűnt a napsugaras ég reszkető kékjében. Harkányi Dezső sokáig nézett utána réveteg szemekkel. Nehéz, mely sóhaj szakadt föl melléből. Magában suttogta: — Isten veled!

Aztán csak álmaiban jelent meg az a feledhetetlen arc. Kei hét múlva lényes kocsisor vonult a végédi templom elé. Harkányi Dezső első misejét mondta. Mikor a talu őreg lelkeszenek karjain a templomba lépett, mintha a hallgatag, esendes boltívek között lassu suhanással megint az a ragyogó vízió lebegett volna tova. Behunyta szemét. Sursum corda! Mindent, mindent itt kell hagyni, amit kizárólag a magádnak tartott; föl kell emelkedni a közön szoretelt tiszta világába, ahol minden; érzelmeit, gondolatait a mások boldogítására kell szentelnie; küzdenie kell a béke, a szeretet gyertyelven erejével másokért a magának le kell mondania mindéről. Egész lényét betöltötte az apostoli hivatás magasztos gondolata. Mikor öltözés közben áhítattal mondta: „Uram az én terhem könnyű, az én igám édes! — nem hazudott, igazat mondtól. Az őreg plebános volt a manuoductora, az vezette az oltárhöz. Reszketve lépett az apostoli hivatás fölszentelt áldozatkövéhez. Amint az orgona hatalmas bugó hangja áhítatra ébresztő harmoniával hullámozott keresztül-át a templomhajójának osslopos boltívek között; szíve nyugtot dobant. Érezte, hogy ez az ő apostoli küzdelmeinek harcsona-hangja, fölszéges riadója. E pillanatban szerette volna keblére ölelni az

kívánatlik, megfelelni egyáltalában nem képes, de egyrészt állásával össze nem egyestethető, ezen munkavégzését a törvénynek megfelelőleg nem is teljesítheti, így véleményezik, hogy 2-3 jegyzőségünkint az adóvégrehajtási alap terhére 3 ftt népidíjjal [fuzar nélkül] adóvégrehajtók alkalmazhatatlanságát.

Alálhat a törvény szerint a község képviselő-testületének jogában van végrehajtók alkalmazása, de tapasztalat szerint jogukat így irányban erővesztieni nem hajlandók, inkább hozván fel azt, hogy az előjáróság is teljesítheti az adóvégrehajtással járó teendőt, holott az előjáróságnak csak a jegyző egyedül oly tagja, mely arra alkalmas, ki is 7-8 községben annak teljesítésére, hogy kellő fogantatja is legyen: nem kések, már annál inkább sem, mert a melléje rendelt körzeti bíró vagy más előjáró nemcsak hogy erősejt nem fejt ki ezen erdeimben, sőt azon van, hogy hátralekös tetsz az árverésektől megszabaduljon, nem pedig, hogy polgártársra törvényes köteiminek teljesítésére szorította-szes.

Mindezeknél fogva a gyűlés felhíví Békésy Rezső elnök urat, hogy az általi a tekintetben alapsáni hivatali, a járási füzőgábirói hivatali közbizbiróival kérje fel, hogy az egyletnek ezen óhaja felsőbb hatósági engedélytével még ez év folyamán teljesíthető legyen már azért is, mert ez által a községekre teher nem háromlik, miután a végrehajtási költségek, illető eg az e cimben befolyó összegek az erre vonatkozó kintásokat bőségesen fedezik anná is inkább, mert az alkalmazandó adóvégrehajtók kizárólag a 2. és 3. loku végrehajtások keresztülvitelére volnának igénybe véve. Ezen körülményi még aznál is indokoltjak, hogy éppen a 2. és 3. loku végrehajtás keresztülvitelére a körjegyzőnek minden egyéb hivatalos teendőt köztől a legterhelebb, mert több helyen állandóan egy a körjegyzőt, mint segedjét igénybe veszik, amennyiben egyik a végrehajtással, a másik adószedéssel van elfoglalva; ezen időben tehát a körjegyzői irodában a naponkint érkező ügyek elintézése vagy az estjei órákra szorítandó, vagy feldolgozatlanul hátralekban marad.

2. Egy korábbi előterjesztel folytatán Káman Lajos főszentmártoni körjegyző előterjeszté a közigazgatás terén szükséges 40 drb. nyilvántartási jegyzéket, mely Pielix Pál nagybecskereki könyvkereskedő kintásában jelent meg és ajánlja az egylet tagjainak, hogy egyöntetűség szempontjából ezen nyilvántartási jegyzékekül minden, a járában levő jegyzőség rendelkezésébe.

Milyen képet az egylet a szóban levő nyilvántartási jegyzékeknek megtekintése után egyhangúlag azok megrendelését szükseggének tartja és felkérteletti indítványozó, hogy tömeges megrendelés esetén a szóban levő munkálat, illetve nyilvántartási jegyzékek végáranak megállapítása

előlából kiadó Pielix Pál nagybecskereki lakosával lépjen érintkezésbe.

Ugyancsak Káman Lajos főszentmártoni körjegyző indítványozza, hogy az egylet a mai ülésen hozott határozatáról felvett jegyzőkönyv részben kiírásával keresse meg a tekintetes megyei jegyző-egy etet, miszerint az a legközelebbi rendszer közgyűlésen hozza az iránt, mint testület, határozatot, hogy a községi és körjegyzők a földadórügyben elforduló változásoknak az 1. sz. nyilvántartási jegyzékekben és a kataszteri hirtoklevelekben való keresztülvételese körül felmerülő munkálatokért csekély (pld. parcellánként 5 krt) díjat szedhessenek.

Ezen kívánság annál is inkább méltányos, mert a szóban levő munkálatokért a községi és körjegyzők korábban, még a községmúltban is voltak díjazva és most elútni azokat az e cimben befolyó javadalomtól, a midőn a teendők minden területen a földadó munkálatok terén is hatványozva szaporodnak, nem lehet. De a méltányoságot tekintve, sem állhat meg jedommal e tilalom, mert a földadó tárgyában fizelemre méltó és több időt igénybe vevő munka csak akkor áll elő, ha a föld tulajdonosa adóvetési, esere, ajándekközös, vagy osztályi folytán változik, de az igazság is magával hozza, hogy a szóban forgó munkálat némileg díjaztasék, mert péld nem igazság az, hogy két, évi 100 ftt adót fizető egyet, kiknek mindegyike 1 fttal járul a jegyző évi fizetéséhez, az egyikkel a jegyző tiszker is dolgozik adóügyben addig, míg a másikkal egyszer sem.

Ezen előterjesztés folytatán az egylet egyhangúlag kimondja, hogy jelen jegyzőkönyv vonatkozó részének részben kiírása attetele meletta kérés fel egylet elnök a megyei jegyzőni egyletet, miszerint mind testület legyen szives az alapsáni hivatalnál odahatni, hogy a földadó munkálatoknál foglalokzo körjegyzők az érdeket, illetve változás ala került földadótárgy tulajdonosaitól csekély díjat szedhessenek, annál is inkább, mert ezen munkálatok olyan időszerűteggel járnak, és oly füzélyes és gondot igényelnek, hogy azt füzelymen kívül hagynt sem lehet.

Ezzel az elnök az ülést berekezteti. Km.

H I R E K.

— **Helyes.** Néhai Fischel Flóop ur, lapunk megalapítója és volt kiadótulajdonosának leányát Irén kisasszonyt, eljegyezte Lakenbach József ur Lánzhót.

— **Érettségi vizsgálatok.** A nagykanizsai főgymnasiumban e hó 16-19-én tartattak az érettségi vizsgálatok. Jelentkezett 26 tanuló, szókeltt telt ugyanannyi. Ezek közül jelenen érett: Kohn Kipó, Jóléremtek: Kereskedő László, Krausz Aladar, Muzikár Ferenc, Nemecez András, Perger Káman, Sabján Gyula, Schwarz Uőő, Thurn és Taxia Viktor herceg, érett: 14, két hónapra

viszavettetet egy-egy tantárgyból: 3. Az érettségi vizsgálatok és évi eredménye ezek szerint igen kedvezőnek mondható.

— **Övödők származéppéje.** Mint már jeleztek, a nagykanizsai Kisdedvelelő Egyesület övödóinak évszázó ünneppéje e hó 29-án a Polgari Egylet kertjében, kedveszöten 146 székében a nagyteremben fog megtartatni. Belepti díj 20 krt., gyermekek telet fizetik.

— **Nyilvános nyugtázás.** A nagykanizsai építő segédet e hó 16-án tartott jótékonyobú vigálmá alkalmával felülfizetni sziveskedtek: székomború Hirschler testvérek 5 ftt, Saller Lajos 3 ftt, Zelenák Antal 1.80, Tóth Mihály 1.50, Gross Károly 1.20, Kripacex Ignác, Szantó János, Inreí Ferenc, Zakonyi Lajos, Földy Antal, Tóth József, Köhler testvérek, Reichenteid Gyula, Goldstein E. Handrik János 1-1 ftt, Hochecker Csillag N. 60-60 krt, Molnár György, R. L., Tollár József, Horváth Sándor 50-50 krt., Mak József, 40 krt., Rada István, Blau Samu, N. N., 30-30 krt., Szakacs György, Hoffmann Iszó, Dobrovics Milán, Szabó József, Nyakas Ferenc, és N. N., 20-20 krt., Gerencsér Ferenc, N. N., N. N., Szabó Ferenc, N. N., N. N. az Kovács Manó 10-10 krt. A szives felülfizetőknak, illetve adakozóknak ez uton is hálás köszönetet nyilváníttja a rendezőeg.

— **Meghívó.** A magyar kir. Állami nőpariskolákban (VIII. Szentkirályi utca 7. szám és II. Főherceg-Albrecht-ut 3-5 szám alatt) a tanulóknak jelen tanévi kézimunkáiból és rajzaiból rendezett kiállítás megszervezésére. A kiállítás folyó hó 23-án, vasárnap, reggel 9 órákor nyitattik meg és 6 napig marad nyitva: megszemléltető naponként délelőtt 9 órától 12 ig és d. a 2 órától 5-ig az intézet udvari épületének földszinti, első és másodemeleti termáimben. A nyilvános vizálat pedig az elméleti tantárgyakból e hó 24-én 10 órától 12 ig lesz az utcai épület másodemeleti termében. Budapest, 1895. június hóban. Özv. Nentvich Gusztávó, igazgató.

— **Kerekek immonek vizálgája.** A nagykanizsai Kerekedők Társulása által tartottat kerekedő tanonciskolában az évszázó vizálgálatok 30-án délután tartattak, melyeken a t. tanúgybarátok szivesen láttának.

— **Lemondati bizottsági tag.** Annakidején megirtuk a városi képviselőtestület a folyó hó 14-én tartott közgyűlésében megválasztotta a körházi bizottságot és ennek tagjául Puhál Ferenc kir. körjegyzőt, városi képviselőt is. Puhál — értesítélénk szerint — ebbel tisztezerőt lemondott.

— **A Balaton áradás.** A kis magyar csenger víze árad, egyre árad. Márkor így jutna havában, mikor a száritó nap meleg sugarai fűszívják a párákat, hogy azokból szárványai alkotssanak a tó felett lebegő halványkek fellegek jelepadt a Balaton, míg most oly magasra nőtt

egész emberiséget. A szent Lélek szerelme ihlette meg, agra lángolt; érezte, hogy most tudna beszélni; tudná hirdetni fölkenet ajakkal a megváltói szeretet világholdogító igét; löl tudná tartni az emberiség előtt lelkesé varázserével Istennek országát, ahol az örökre kialudt gyűlölet hamvai fölött az örök-szeretet álmódott szentegyháza emelkedik.

(Miert van az, hogy ez csak egy-egy pillanatra megrebbedő fénye a lelkesedő emberi léleknek?)

A primiciános idegszálati egyszerre valami delejes rezgés futót a át.

Ezt csak akkor szokta érezni, mikor a szeminárium studium terem ablakából az átelleni ház ablakára nézett s ott megjelent az a tüneményes madonna-alak.

Talán itt van? Talán valahol közelében áll? Rajta pihenteti tekintetét, azokat az ádvösségekbe hívó, búvós, tekete szemeket.

Mikor az oltártól kifordult, hogy a szertartás szavait elenekelje, nem mert föltekinteni; attól tartott, hogy szeméi találkoznak azokkal a delejes szemekkel.

Az a két fekete szem valóban ott lángolt a templom egyik oszlopa mellett. Harkányi Dezső alakján csüngtek szakadatlanul.

A feketebe öltözött, sűrű fátyolosított női alak meg megrendült néha-néha.

A legyőzhetetlen szenvedély lángjai égették szívét.

Azt gondolta magában, hogy odarohan az oltár lépcsőire, ott roskád le kimondhatatlan szerelmé-

nek sulya alatt; ott örül meg, ott hal meg az érzékellen hideg kő előtt, mely ranczeva a boldogságtól elválasztó végtelenség háttára.

Agya szédült, gondolatait megkuszálódttak.

Az orgona bugó hangja, a nép zúgó éneke egy végítéleti orkesztrum megrázó erejével szakadták egybe lelkében.

A templom oszlopába kellett fogóznia, hogy le ne roskadjon.

Vége mindennek

Az a látsu, elnyújtott, égbe szárnyaló ének s azok az istenhez intézett fonséges igék két szívnek halott-sszolozsmái.

Az egyik szív: közös szeretet oltárára fektetett égő áldozat; a másik a pokol lángjai közé vetett oltára a szerelemnek. Ki nyer azzal, hogy ha ez a két szív egymás nélkül hamvad el? Ki gyönyörködhetik ebben a kettős temetésben?

A mise véget ért.

Következett az ujmisés áldás-osztása.

Szülők, testvérek, rokonok, ismerősök siettek az oltár lépcsőisek és terdelve fogadták az áldást.

Harkányi Dezső reszkető kézzel áldotta meg valamennyit. Mindegyikhez volt egy-egy feledhetetlen szép szava.

Mikor az áldásban részesültek, eltávoztak az oltártól, az ujmisés fölemelte (most először) tekintetét, körülnézve, hogy nem akar-e még valaki áldásban részesülni.

Minden tekintet feléje fordult, mikor az oltár közelebe ért. Senki sem ismerte. Csak az ujmisés ismerte meg rögön. Delejes erővel verődtek lelkébe az örületes lánggal égő szemek sugara.

Az oltár előtt megállott egy pillanatra; megragadta Harkányi Dezső kezét, ajkaihoz szorította és tudókló zokogással omlott le az oltár lépcsőzetére.

A fiatal pap sápadtan, reszkető ajakkal süttögt a az áldást:

— Megáldalak a mindenható szeretet nevében, első áldozatom emlékére!

Aztán megfordult, ingatag léptekkel ment az oltár közepére; tördre roskadt; izzó homlokát kezeibe hajtotta és imádkozott és hullottak könyei....

Az orgona újra megszólalt. A nép ajkán megzendült a háládó ének:

*Hála néked szent Istenünk,
Ki sok jókat tettél velünk,
Légy tovább is szeretetünk,
Légy végre örök életünk!*

benne a hullámoktól megdagasztott viz, mint 20 év óta soha. A szürke, lágy habok, melyeket az alkonyi szél tájékká szűsre, kicsapnak a nádásokon túl, a zöld rétekre, melyeknek füve közül kivárvák a paszirtát féssziből. Itt most a viznyíl, a vadkacsa és a sáralymadár lett a helyzet ura, mely átösp a szűsös vizet fölött, megismogatva hóhéher szárnyával a habokat, éles sikoltásával figyelmeztetve a halászt a vésszre, mikor haragjában zölddől le az Balaton. Az egyes kikötőknél a gőzhajóhidakat mind magasabb támfalakkal vételek körül, de még így is viharok idején, horgonyt kell vetni a kikötésnél a hajóknak, nehogy odavágya bordáikat nagy hullámvetésről a tűrőháznak falához, vagy a parthoz az ár. A balatonparti ember, aki tudja, hogy a kis magyar tenger az Isten könyve, látva a vizeknek megnövekedését, melyek eltorítják a jegegyek alját, pázsit virágait, felsóhajt magában:

— Nagy bánatja lehet az Istennek, megnőtt a Balaton.

— **Női kézimunkák kiállítása.** A közegégi elemi népiskolai leánytanulók kézimunkáinak kiállítását június 22-én nyitották meg. A kézimunkák három teremben vannak kiállítva. Az iskolaszéki helyiségben Erdősné, Várnyé és Kaan Irma tanítónők növendékeinek munkái; a Hittudományi tanteremben: Kottlérné, Trojkóné, Ujváryné és Mantuano Janka növendékeinek munkái; a IV. k. leányosztály tanteremben pedig úrné. Vágerné növendékeinek munkái vannak elhelyezve. A kiállítás még június 23-án is nyitva tartatik. A szép kézimunkák valóban érdemesek a megtekintésre. A haladásban és anyagmegválasztásban egyaránt dicséretesen beváltak tartva a pedagógiai fokozatosság és a tanterv szellemét. A kiállítás a tanítónők odaadó buzgalma és a növendékek megfelelő szíveteként tartott munkakedvének, jól fejlesztett izlésének, ügyességének fényes bizonyítéka. Kár, hogy a termeszték volna miatt a kiállítás külső hatása majdnem elenyészik.

— **Új csendőrszárnyparancsnok.** Az országgyűlés által az ideig költsegtetésben megszavazott új csendőrszárnyparancsnokok közül f. évi július 1-én a zalaezerségi ismételt fogják állítani. Ide szárnyparancsnokul a honvédelmi miniszter Dombrádi Nagy Gyula századost nevezte ki.

— **Mi az oka?** A nagy- és kiskanizsai utvonalon az arviz óta oly rendkívül kellemetlen bűz terjed szét, mintha a kobányai sertésvesz összes áldozatai ott hevernének. Egy szagertől ki mellesleg városi atya is, valaki megtudni óhajtva a bűz okát, azon valaszt nyerte: „Barátom, hát rohad valami Dániában.” Ezen különben igen helyes véleményhez mi még csak azon megjegyzést fűzzük, hogy a daniái rohadást nem lehet ugyan egyhamar orvosolni, de van a városnak egy drága gősfertőtlenítő gépe, melynek tán nem ártana, ha egy kisé mozgáshozatnék ama hirbeht utvonalon, hogy a levegőt nemileg megtisztítsa.

— **Mulatság.** A letenyei önkéntes tűzoltóegyesület június hó 29-én nyári mulatságot rendezett egy korona beletpi-díj mellett az egyélt szerterának gyarapítására. Egyenruhás tűzoltók beletpi-díjat nem fizetnek.

— **Tűzörög.** A letenyei önkéntes tűzoltótestület a múlt héten esti gyakorlatot tartott, a mely alkalommal felállították az első tűzöröget a testület szerterai helyiségében. Az örög felváltva három tagból áll: mindennap este 9 órától reggel 3 óráig örökölök a közég lakosságának vagyona felett, a mely cselekedet nem szorul dícséretre.

— **Szerencsétlenség.** Búki József pusztasomoru körjegyző mástéleves leánykájá szülei tudta nélkül az udvarra ment s ott játszadozotti, miközben az udvaron lévő gazdasági tókahoz ment, abba beleesett és megfulladt. Mire édes anyja a hosszas keresés után megtalálta, arra már csak szerterett gyermekének hüll tetemeit buzhatta ki a vizből.

— **Vigyázzunk a gyermekekre.** Annyi szomorú esetről adunk már tudósítást, hogy igazán meggyászhatatlan előttünk sok szülő gondatlansága, melyet töltött fegyverének elhelyezése körül tanusít. Legutóbb a letenyei járásban lévő Petri közég csúszta, három kis gyermeket otthon hagyta, maga pedig nejevel együtt elment a meszere szokások munkáját végezni. A három gyermek aút a közöltük a legidősebb, a 10 éves teiköltője kisebb testvérét

s kiszöktek a rétre játszani, maguk után rá zárva az ajtó a 6 éves Borbála nevű testvérükre, ki csakhamar lebebrétt s midőn látta, hogy ő nem mehet ki, unalmából természetesen játszani kezdett. E közben meglátta apjának fényesre csiszolt új csúszta-jelvényét: a széken magasan függő tarisznyát, az neki tetszett s hogy közelebbről gyönyörködhessek benne egy szeket tett a fal mellé erre felállt. Utóbb felemelte a tarisznyának szabadon levő ledelét s abból az apja által csak nemrég egy ismeretlen vandorló legénytől vásárolt forgó pisztolyt kivette s ezzel visszatért ágyába, addig játszadozott a pisztolylyal, míg egyszer csak elűllt és a szegény leány — mint a letenyei kir. járás-bíróóság vizsgáló bírósága közbejöttével megejtett orvostörvény-széki vizsgálat kiderítette — éppen a szivesekéjét lötte az éles töltény keresztül s így véreben fekete taláta a mezei munkáról haza térő anyja a kis leányt. Ezen esetből is láthatjuk a szűők, hogy legjobban a gyevrt a szabadban töltesenül hagyni, mert nem lehet úgy elleni, hogy a gyermek egyszer — másszor hozza ne félközhessék. A közhíztónsági viszonyok pedig ma már nem oly rosszak, hogy gyermekeink élete kockázatlansával töltött fegyverekkel rakják meg lakásaikat.

— **Laktanyai Csakortany.** A Csakortanyán létesítendő lovassági laktanyát illető árlejtés penteken délelőtt tartatott meg. A legkedvesebb ajánlatot tette a Hirschel és Bachrach cég Nagy-Kanizsáról, mely 358.500 forintot ajánlott; a következő legolcsóbb ajánlat Morandini Román és társai szintén nagykanizsai cégé volt, melynek ajánlata csak 1460 irtal volt maguabb mint a Hirschel és Bachrach cégé; Morandini és társai ugyanígy: 369.96 forintot ajánlottak. A képviselőtestület mai ülésében fog dönteni az árlejtés eredménye felől, de mint általában hírik, az építéssel ökvellen a legolcsóbb ajánlatot tevő Hirschel és Bachrach cég, mely már ezen a téren több ízben kitélt magáért, — fog megbízatni.

— **Katolikus papok a néppárt ellen.** Egyre keservebb családások érik a néppártot. Csak legutóbb kellett Torontálban tapasztalnia, hogy akikre legjobban számított, a katolikus papok is visszautasítanak vele minden közöségét, s most ugyanígy járt Sopronvármegyében. Ez utóbbi esetről a következőket jelentik a Pester Lloyd-nak: Sinkó István szanyi esperes-plébános és címzetes kanonok, a tavaszi gyűlésre hívta össze a napokban a kerület katolikus papjait. Ezen a gyűlésen Sinkó tulminás beszédben felhívta papjáról, hogy csatlakozzanak a néppárthoz és egyenkint is felszólította őket, hogy csináljanak propagandát a néppártnak. Sinkó nagy buzgóba azonban kárba veszett, mert Polgár Dénes egyedi plébános indítványára a kerület legbelsőbb papjai elhatározták, hogy a néppárttal szemben várakozó magatartást foglalnak el, ami egyetelmű a néppárt tejes kudarcával nemcsak a szanyi kerületben, de az egész Sopronvármegyében. E határozat jelentősége annál nagyobb, mert egy katolikus plébános indítványára hozottat, aki tudatában van annak, hogy nemcsak a szerteret vallása lelkésének, de mint állampolgárnak és hazafinak a hazájával és a fennálló tényekkel szemben is kötelezettsége van és semmiesetre sem jut zavarrba, ha vallásának tanait állampolgári kötelességeivel összhangzásba kell hozni.

— **A külön vonatok drágítása.** A Magyar Államvasutak és a szerbiai, búgáriai, valamint a törökországi vasutak között megegyezés jött létre, amelynek értelmében a különvontokra nézve érvényben levő eredményeket redukálni fogják. Ez a változtatás még ebben az évben életbe fog lépni.

— **A sertésvesz.** Tegnap azon hír futotta be városunkat, hogy itt is kiütött a sertésvesz. Ezen hirre azon körülmény szolgáltatott okot, hogy a sánci major cseledésének disznóiból az utóbbi napokban mintegy 10 drb. elhullott, azokivül egyes elhullások fordultak elő Kis-Kanizsán is. A városi állatorvos előjegyzése folytán a városi tanács tavrati jelentést tett az állatorvosnak, ki haladéktalanul elküldte városunkba Dobrik Lajos Állami állatorvost. Dobrik e hó 22-én a városi állatorvos és a kapitányóság kiküldöttjével megvizsgálta a sánci sertésállományt, de nem az elhalottak, sem a betegen talált állatok megfigyelése után a sertésveszt nem constatálhatta, utasította azonban a városi állatorvost, hogy a legközelebbi elhullási esetről a legújabbban ki-

bocsájtott miniszteri rendelet értelmében az elhullott állat egyes testrészeit a budapesti állatorvosi akadémiának megvizsgálás végett küldje be. Egyelőre a szokásos óvintézkedések megtétek. de a város ez idő szerinti vérszentesítésén, ennek zár alá helyezése még nem forog fenn indok, és ezért a városi disznófalva még ki is hajtatik a legelőre.

— **Furfangos zsebtolvajok.** Csik Vendel földműves a szerdai heitvásrón egy tehenet akart magának venni és ezen célra 45 frtot télt egy kis zacskóba, a zacskót bekötötte a zsebkendőbe, a zsebkendőt pedig óvatosan elhelyezte a nadrágzsebbe. A Király-utcan át haladva, találkozik egy szürke ruhajú hirtelen szőke rövid bajuszu emberrel, ki megkérdezte tőle, mi járban van. Csik megmondta, hogy ő biztehenet akar venni és azért megy a vásárra. — „Sohasz farsájdjon atyafi” mondá az idegen, van a helybeli mesternek egy ignn szép tehené, melyet elszertetne adni, nézze meg azt.” Csik szivesen követte az idegent a mesterhez és midőn így ketteseken a Zrínyi-utca sarkához érte, arra haladt egy 30—35 évesnek látzó fekete bajuszu, barna ruhás másik idegen, ki egy pénzes erszényt elejtett. Az első ismeretlen, ki C-ikkal halad, kiáltott ugyan a pénzes erszényt elvezető után, de ez nem hallott semmit, hanem szellett tovább. Látna, hogy a vesztés után hiába kiabálnak, a találó Csiknek azon ajánlatot tette, hogy most már csak nézék meg: mit tartalmaz az ersz. — és hogy ezen szemle lehetőleg tanuk nélkül történjen, elmentek egész az indóház közeléig. Itt egyszerre csak elöbukkannk a vesztés fel és azzal áll elő, hogy egy asszony megmondta neki, hogy ők találták meg a vesztett erszényt és erre nyomban motozni is kezdett először Csik társánál, kinél azonban, noha nála volt a erszény, ezt jónak látta meg nem találni, mert akkor nem nyulhatott volna Csik barátunk zsebbe, honnét előkerült a zsebkendő, a zsebkendőből a zacskó; melynek tartalmát a vesztés fel megtekintve az ascokt, azzal adta vissza Csiknek, hogy ezen pénz nem az övé. Most újból motozni kezd Csik társánál, kinél meg is találta az erszényt, magához vevén, rábótt a találó kezére, ki futásnak indult; Csik pedig elbocáttatott azzal a jóindulattal tanácsokkal: „Barátom, maga menjen hűsélmi.” — Csik elment. Tehén helyeti pedig vásárolt egy pár csizmat. Fixatásra kerülén a dolog, zsebbe nyul, ismét előkerül a zsebkendő, a zsebkendő után a zacskó, de a zacskó a 45 frt hiányzott. Semmi kétséget sem szenved, hogy a két idegen, két egymást jól ismerő asszony volt, kik egyelőre így furfangos módon elvettek C-ik 45 frtját. A rendőség a nyomozást megindította.

— **A gyermekek munkaidéje.** Sienkiewicz Henrik, a kiváló lengyel regényíró Rodzina Polanieckich című legújabb elbeszélésében véleményét mond a tanuló gyermekek munkaidéjére nézve.

Egy kis gyermeknek — ugymond — ugyanannyi a munkaidéje, mint egy felnőtt embernek, akinek hivatala van, de azzal a különbséggel, hogy a hivatalnok az irodai órák alatt cseveg a kollegával és cigarettázik, míg a gyermeknek állandóan figyelnie kell, mert különben elveszti a fonalat és nem halja, amit mondanak neki. A hivatalnok a munkája után hazamegy, a gyermeknek másnapra kell készülnie, ami tehetséges gyermeknek négy, gyengébb felfogásu gyermeknek hat órájába kerül. Ha még hozzáesszük, hogy a szegényebb gyermekek nagyon gyakran tanítanak is, a gazdaságabbak pedig külön órákat vesznek — összesen tízenkét órát számíthatunk. Tizenkét óra egy gyermeknek! — gondolják meg, mit jelent ez? Gondolják meg, milyen beteg, elhibázott, a legvadabb irányba tévedő természetek fejlődnek ilyenformán. Fölfoghatják ezek után, hogy miért népesítik be gyermekeink annyira a temetőket és miért van a legrettenetesebb eszmének is.

— **A kis írástudó.** A bécsi szerkesztőségbe egy fiatal mama kárján és egy impresszárió kísérteben érdekes vendég köszöntött be akit egyenesen Braunschweigből hoztak az osztrák fővárosba, hogy ott vele előadást tartassanak. Előadást az olvasásból. Mert az alig három esztendő, két mosóruhás kis baba olyan folyékonyan olvas, akár csak egy öreg tudós vagy egy végzett gymnázista — pedig sobasem tanították reá. A kis Pöhler Ottó, akit már Wirehow a több más német tudós is megcsodált; már egy és egyegyed éves korában kezdte meg olvas-

gyakorlati és pedig kis köcsijéből, ahonnan meredi szemekkel bámult a oegtáblakra és, nem hagyta békében a dadáját, amíg neki a felírást el nem olvasta. A kis Ottó, pedig még gyogyul is alig tudott, megiegyezte magának a betűket és miután odahaza is sokat bámulta a képek felírásait és újágokból is olvastatott magának, két éven korában már megtanult olvasni. Most pedig Bécsben produkálni fogja tudományát és felolvassat log tartani. A kis Ottó, nem közönséges csodagyermek, henne még nem ölte meg a csodagyermek a gyermekeit. A bécsi szerkesztő bácsikkal komolyan beszélgetett a felolvassat mindent, amit elébe tettek, de a legjobbban az a szerkesztő bécset szerette, aki neki cukrot adott és jatsznai kezdett vele. De geográfiai ismeretei is hallatlanok a kis babának, mert a térképről minden helynevet jól megtanult. Így hiába mondta neki valaki, hogy London a Voiga mellett, téma nyitotta nagy szemét és dühözve azt mondta: Nem, nem, a Themse mellett. Azokból, amiket a szerkesztő bácsikkal hallott, sok dolog nem volt újág előtte a akárhányszor-néhány képe, amit eleje tettek; azt jegyezta meg, hogy: azt már láttam a Lexikonban. Azt persze nem tudja, hogy mit jelent a Lexikon, éppen úgy, mint más szavak értelmét sem igen keresi a kis genie, csak azt tudja, hogy a Lexikon egy képes könyv, amelynek minden képét a az emlékébe vette. A legrejtelmesebb dolog a kis Ottó tudományában, hogy a maga nevét sem akarja olvasni. Ilyenkor elkapja a fejét a idegelen, majd aom arca kialt fel: "Nem, nem!" Ugyanezt a meglöghatatlán viselkedést tanúsítja a saját arképével szemben. Mielőtt felolvasását megtartana a kis Pöhler Ottó, még a bécsi professzoroknak mutatják be, akik tanulmányozni fogják ezt a legnagyobb világcodát.

Kerekpárossok figyelembe. A világ-hírű Steyeri tevégyárak kerekpárossok képviselősege es rakátara Unger Ulmann Eleknel Nagy Kanizsán van; — honnét képes árjegyzékek kívánatra megküldetnek.

Elite orienum társulat ma, vasárnap e hó 23-án az „Arany Szarvas” kávéházában fog előadásokat tartani.

Legjobb hátyapapír befűttes üvegek köztözenre, úgy a befűttes üvegek köztözenre alkalmas köztö-zsinegek, továbbá csinos színes felirások befűttes üvegekre Fischel Fülöp könyv-és papirkereskedésében kaphatók.

IRODALOM.

Verne úrnak bécsben munkájának Egyedül jegyzett képes magyar kiadásából a 11. 12. füzetet küldte be a Franklín-Társulat. A két füzet az „Utazás a holdba” tartalmú. Gaa! Művészt a fordításban a rendkívül gazdaságos van illusztrálva. Megjelenéskor Verne ezen munkája rendkívül feltűnően állt. Egész viták keltettek a holdba lévő lehetőségre vagy lehetetlen-ségre. Tény, hogy a Verne eredetiben és megkapható könyve, mint ez. — Ez új olcsó kiadás egy-egy füzetnek ára 20 kr. bármely bécsi könyvkereskedésben. Előzetesét a vállalat a I. füzetét a füzetre akár a Franklín-Társulat, akár a könyvkereskedés.

A HÉT. Kis János szépirodalmi hetilapja a század végén a modern szellemet jelenti irodalmunkban. Két irányt szabott magának: Az egyik negatív természetű: kerülni mindent, ami úras és nagyok, ami kopott, elcsépett és banális, ami borzít és iudatlan, ami hamis és haszón; kerülni a formátlanaságot, költőieselenséget, tartalmatlanaságot. A másik pozitív törekvés mindennek ellankodására mutat. Keresni az eredeti gondolatot, az új szemét a csak az igazi tehetséget juttatni szövegek, de tört nyitni a szellemi erő minden erőre és elmélyedésre ösztönöz nyitvánulásának. Szóval: A HÉT nem kívánat öcska holmitat kereskedni, hanem igazán becses anyagot hozott forgalomba. Az egyszerű lélek nemese és örökösön poézisa és a bonyolult lelkék poézisa tartalmazta egyaránt voand tárgya a lapoknak; csak az egyszerűség van kiírva. A HÉT bírodalmából. Különösen szereti azokat az írókat, mely problémákat, melyek a kort jelleme és az elő legnagyobb gondolkodókat foglalkoztatják. Mindezzel első sorban az mindenekelőtt a magyar irodalom érdekében kívánja megállni, ami természetesen is oly lapját, melynek szerkesztője maga póda és segítőt oly nagytehetségű emberek, mint a HÉT munkatársai. Pszichológiai jellegű, mely ily talantumos emberek, ily öntudatos, komoly írók, egyenként vére is kicsinyos, önké oitt kövessenek a hogy egyenlőre na nagy dolgok szolgálatuk. Az irodalom szentsege a HÉT-nak s a tehetség-bátlánya neki, abban gyönyörködik, az előtt lebarát, bárhol találja is. Nem titkolózik, nem prudériás, mindent almod becsületos őszinteséggel; csak talantum legyen, aki elmondja a előkelő, finom, irodalmi hang, amelyre az elő. Rendkívül finomra csiszolt, izléssel örsi irodalmi esztétizmus és — amennyire vissza nyalak kibővíti csak lehetősége — valóban több ambicióval mint számítás nélkül, igazán becses közleményekkel jességel közönségének. A Ballisztika és kritika mellett hátról-hátra pompás politikai „Kérdésekkel” közi a HÉT csak röges kivívta politikai nagyságának tozódását. Ep oly ügyesomban rónasról a lap INKONONNAN rovatja, melyet sokszor próbáltak már tanosni, de a halovány másolatok csak annál jobban dicőrik az eredetit. Érdekes

a lapján, hogy kicsi keretében mindig élénk visszhangja a két eseménynek és tájékoztat nyújt a két hangulatáról. Hatódott évi-fennállítás alatt tehatatlány fejlődött. A HÉT irodalmi kérdésekben és meghallgatják véleményét a politikában. A HÉT előzetesét Ára egész éve 10 frt.

Megrendelhető a kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

C S A R N O K

Étkelés az ókori rómaiaknál.

Írta: Dr. Molnár Samu. (Folytatás.)

Igy Martialis epiz. X. 48-ban egy egyszerű vendégség ételje maradt fenn, hol Stella hívja meg barátait, elkészítélvén mindazon ételket, melyeket a gondviselő rabszolga [villicus] és neje [villica] számukra elkészítend és ez a következő: Előbédűl, kóstolóul [gustatio] szolgáltak malva [malva] alacsony széles levelű saláta [laotuca seden-], hazyma [porrum], mentha, [mentha] káposzta, mostar vagy fehér mustár [herba salax] mely egy neme a káposztának; ruzával elkészített hal-felszert tojással [rutati lacerti cum scotia ovis], beszórt [ionhai levélvel leöntött] disznótögy [sumen salu thynni liqore imbutum]. Ebédül [cena] szolgáltak: gödöllyhas [hoedui] vaimi hu-ó gombóc felel [otoflas]; bakkása [laba labrili] első gyenge szársai a káposztának [prototomi], csirke [pullus] és sonka [perna]. A csemege asztalon, [mensa secunda] volt különféle erőt gyümölcs. Rur is volt; tiszta nomen-tumi (v. Nomentanum), melyet Fontinus második consulsága alatt szüreteltek és tettek felre. Végre igeri vendégeinek, hogy asztalánál csak mulattató, senki nem serto beszélgetések fogják a jó kedélyhangulatot fenntartani.

Fényesebb ebéd enél ami aena pontificalis, melylyel a költárság utolsó századának körübelül közepé táján bizonyos Lentulus papi hivatalának főgalaasi lingepe (Macrobius Saturnaliak III. 13.) Ezan papi istentelacimulisa ebéd menüje a következő: A kóstoló, az előétel, a gustatio két fogásból állott. Az első fogás a fővekező ételket tartalmazta: tengeri sündiszonó; friss osztriga tetés és aszalt; kénésle csiga; per-torumi kagyló és töviskagyló; tenyörög spargavál; hisztit tyukok osztrigálas csiga vadgalek; fekete és fehér tengeri mák, mely egy neme a tengeri kagylónak, olyan is-állatféle. A második tá volt: töviskagyló; édes tengeri kagyló; tengeri csalan, a mi állatnövény a tengerben; füvez billegény [fügemadar]; őz és vaddisznó oldal-szaltek [coteleita] tyukpástétom; szárnys pecsenye testtájában; tökök és bitoroságú fügeszillegényenyel.

A főbédet a c nat képeztek: disznótögy [Ragout]; hal [halfricos-e]; sertés vetroce; kacsa sült; vadrepa aprókék; nyírült; sült szárnys; (tyuk) pecsenye, azután lisztáng és picenumi kenyér.

Csemege asztalról itt nem törönik említés, de ezt híhetőleg a két utolsó tál étel pótolta. De a legtöbbet emlegetett és így a legismertebb Petronius ismert satyricus regényében leirt Trimalchio inkomájja; aki egy dungsadag, de barátait és busa, pénze miatt háttartalanul görgös parvenű volt, kinek valószínű tulajáni meg érdekesebb világot vetnek az akkori szokásokra, azért Bozóky ismert „Római világ” c. művéből az egészet ime közlöm:

Amint a vendégek lefeküdtek az asztalhoz, alexandriai rabszolgáruk hóvizet öltölttek kezükre, mások a padló surlókat s az alatt, valamely csendes dallamot zümögtek. Most jött az előebéd, a kóstoló [gustatio.] Előhozának egy kis számarat korinthusi éreből két szákkal a hátán, az egyikben fehér, a másikban sötét olajbogyóval; azontól két tálat is hordott, melyeken a házigazda neve és az esztét értéke volt jegyezve; egy állványon pedig mézzel és mákkal behintett mogyoró pályu volt.

nak készítő s ime: belül egy kővér fügeszillegény fedeznek fel, körülvéve megborozott tojássárgával. Zeneszó mellett ismét elvisszik a tálat s egy a földre hobot és előt esztét tányért a szeméttel együtt kispertnek.

Majd a bor után bekövetkezett egy másik fogás, mely nem felett meg ugyan a várakozásnak de igen eredeti volt: a kerek asztaldiszra körökörül az állatör tizenkét jegye volt alkalmazva, ezek mindegyikére megfelelő étel rakva: a kosar kosortó; a rakra: rak; az oroszánra egy afrikai tüze; a szűzre a malacos emének ivar-részei; a mérleg, melynek serpenyőben toria és és kalacs volt; a skorpióra tengeri hal; a nyilazóra egy ólzó alak, a bakra tengeri rák; a vízholdóra egy lud; a halakra két tengeri rózsahal. Középen volt egy darab éős gyp s rajta kalács. Az egyiptomi rabszolja egy hordozható kemencén kenyert kint. Amint a vendégek, épen hozzá akartak látni ezen közönséges étellekhez, zeneszó mellett berohant nagy rabszolja, hogy az asztaldisz felső rézát levegye. Most látjuk csak, hogy slatta mindenféle apró marha van, emének ivarrészei, egy szárnysnyul, mely Pegasus-hoz hasonlít s a disznak négy végén négy Marsyas, megborozott halmaraszt öntve tömlőkből az ott lévő halakra. Trimalchio jelt ad, egy szeldelő előlép s felvágja a bus, valamely dallam fakusa szerint oly arófontorgatók között, hogy látszat, mintha kocsiversenyző küzdene egy vízi orgona hangjainál.

Most más szolgák jelenének meg, és a pamla-gokra szőnyegeket terítének, melyekre vadász-jelenetek valának hitezve. Egyszerre nagy lármá hallatszik a terem eőti és lakonai szelindekek kóznak az asztal körül szaladgálni. Erre ismét nagy asztaldiszot hozának, egy elő-rangú vadkanal melyek agyaráról pálmagajk-ból font kosarak csüngöttek, az egyik fele pal-madióval, a másik darolyval. Körökörül malacos heverték cukraszüteményből annak jelét, hogy az állat: koca; ezek a malacos arravalók voltak, hogy a vendégek hazavigyek. A felvagdálásra nem a rendez szeldelő lépet elő, hanem egy óriás nagy szákkal, vadász-öltönyben, aki vadászgerejlyel átdölte a vadkan oldalait, mire lenyörögök repültek ki a hasából; de mar ott varia óka lépés veszővel néhány ember, hogy tüstént öszeztozdos-a. Fiait rabszolgák kiosztot-tak ezután a vendégek között a kosarakból a diót és datolyát.

Mig Trimalchio, hogy magának megkönyebbülést szerezzen, egy kisöd eltávozott, az alatt élénk társalgás indult meg az asztalnál. A vendégek azt hitték, hogy csak be vannak tartva, s tan valami produción lozok bemutatni. Trimalchio azonban azt kérdi tőlök, hogy melyiket akarják megenni és aszán a választat be sem várva, a legnagyobbikat lölte.

(Folyt. következik.)

NYILTPER.*

Honnberg-alyom csakis akkor valódi, — ha gyárból rendelik, fekete, fehér és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krtig méterenként, sima, csilkos, kokakósit, mintakottak, damasztó s a. t. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző mintájában) s. a. t. postabór és vámszentesa a házhoz szállitva és mintákat postafordulítával küld: Honnberg G. (ex kir. udvari szállító) szelygyára Záhrtében, Svajcska címzett levelekre 10 kros, és levelezőlapokra 8 kros bányag ragasztás. — Magyar nyelvön iri megrendelések pontosan elintézetnek. (5 52—1)

A tekei utcában fekvő Fehér-hattyus vendéglő a hozzátartozó melléképületek s mintegy 1 hold nagyságú belsőség és kerttel együtt szabad kézből eladó bővebb értétesítést ad dr. Tuboly Gyula ügyvéd N. Kanizsán.

* Az a rovatban kösöltékkert nem vállal felelősséget a szakk.

Felelős szerkesztő:
Dr. LÓKE ENIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

A világhírű
STEYRI fegyvergyár

kerékpár

képviselősege és raktára

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Kitüntette orsz. kiállításon 1885. Budapest.

Rétay és Benedek

alóbb 123 4-1

Kriszta és Társa

Egyházi felszerelések, miseruhák és zászolygár.

Budapest, IV., Lipót-utca 21. szám.

Ajánlja a t. e. társulatok, testületek, egyletek, köröknek külön készítő-készítési osztályokat, melyek sz. át műhímszöszintéssel és műhelyekkel van egybekapcsolva, melyekben arany vagy ezüsttel művésziösen hímzett vagy festett: egyházi, iskolai, kath. legényegyleti, ifjúsági, ipartestületi, dalgyleti, tűzoltó, bányász, hadastyan, lövész, temetkezési stb. zászlók és lobogók az egyszerűtől kezdve a legdíszesebb kivitelben készílnék.

Rajzokat, mintákat, és részletes költéselgőirányzatokat készséggel küldünk.

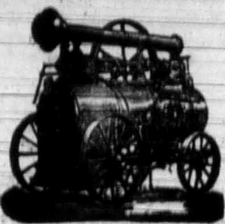
Egyházi ruhák és felszerelvényekről külön árjegyzékkel szolgálunk.

Kitüntette orsz. Nőpar kiállításon 1881. Budapest.

Kotzó Pál

GÉPESZMÉRNÖK

Budapest, Üllői-ut, 18. sz. alatt.

Ajánr 2 1/2, 3 3/4, és 4 lóerejű

SZŐGECES CSÉPLŐ KÉSZLETEKET,

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gőzcséplőkészleteket

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, arphaljáróval és válaszó-hengerrel.

Fa és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő gőzmozdonyokat.

Továbbá **R. & Garbett** Mosa felülmúlhatatlan 40% tüzelőanyag megtakarítóval.

COMPOUND gőzmozdonyokat,

Legjobbnak elismert **brandfordi önműködő amerikai kéveköto-aratogépeket.**

Eredeti amerikai **szénagyűjtés** 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal.

Sorvető és szóróvető-gépeket és mindennemű egyéb kisebb gépeket.

Jutányos árak. — Kedvező feltételek.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a **Richter-féle Tinct. capsici comp.-t** (Horgony-Pain-Expellert) az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönhető azon igazán híres hatásv. háziózer nagy eltarthatóságot és általános kedveltséget. — Ki a **Tinct. capsici comp.-t** (Horgony-Pain-Expellert) készvénnyel, cserzől (tagzággatással), keresztösen-fajással, fej- és fogfájá. nat, ciszfájádomnál, fájó-utócsillapító-berőre-lesokant alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűlésknél is, mint levezető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen vég jónak bizonyult háziózernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 ft. 20 kr. üvegekben. — Kapható a gyógyszerárakban; Budapestben: **Török József** gyógyszeresnél. Csak a „Horgony”-vedjeggyel ellátott üvegek elfogadandók. **Richter-féle gyár** Rudolstadtban, Thüring.

Töglacégető-talapak,
agyagárak,
Chamott- és Kera
mitgyárak
cementégetők,
mészégetők,

teljes tervek, égető kemencék mindennemű szerkezetben, berendezések és gépezetek minden a legújabb jónak bizonyult kivitelben.

Hotop Ernő,

221 — agyagiparmézők.
BUDAPEST, BERLIN,
Külföldi ut. 70. / Kurfürstendamm 122.
BRÜNN,
Olmützergasse 9-ik sz.

Prospectusok és felvilágosítások ingyen és bérmentve.

Hirdetések

felvételnek
Fischel Fülöp
könyvkereskedésében
Nagy-Kanizsán.

SARG-féle orvoshatóságilag megvizsgát 223 41-
(Bizonylat Bécs, 1887. júl. 3.)

KALODONT

sok MILLIÓ-szor
kipróbált és kitűnőnek bizonyult, fogorvosilag ajánlva, egyszerűsége miatt a legolcsóbb fogtisztító- és épségben tartó szer.
Mindenütt kapható

KLYTHIA a bőr ápolására, szépítésére és finomítására **Puder.**

Legelőkelőbb öltözköztető, hál és társalgó PUDER.
Fehér, rózsaszín, és sárga.
vegyileg analízált és ajánlva Dr. Fohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.
Ellenőrző levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB
Bécs öltözköztető szappan és illatszergyáros. Főraktár: BÉCS, L. Wollzeile 2. Kapható a legtöbb illatszergyógyszer kereskedésben és gyógyszerárakban.

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajczár.
Ücánvétellel vagy az összes előlegesen beküldése után küldetik.

WEISER J. C.

gazdasági gépgyára vas és ércöntődéje
NAGY-KANIZSÁN.

A magy. kir. államvasutak gépgyára vezérügynökségének dunántúli képviselője

Ajánlja: Egyetemes egyes és kétbarázdás acélekélt és ezekre felszerelhető összes földmívelő eszközöket, úgy hármás ekélt, lókapált, töltőgépet és boronált.

Amerikai rendszerű Hollingsworth szénagyütők, Planst jr. amerikai lókapák, rosták, konkolyozók, járgány-cséplőkészletek, járgányok, szecaka- és répvágók, kukorica morzsolók kézi és gőzerőre nagy készletben vannak raktáron.

Ajánlja továbbá:

Szabad. PERFECTA

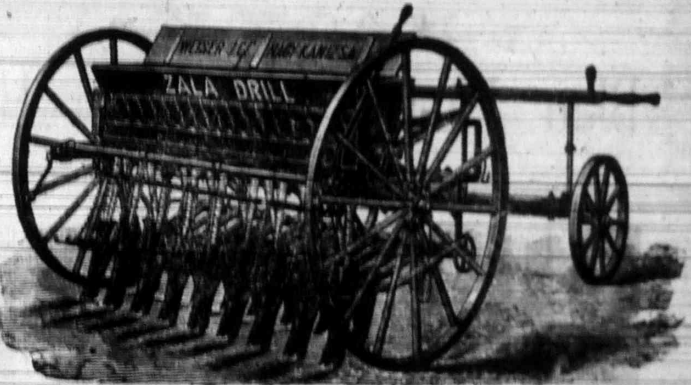
merítőkorongos sorvetőgépet

és mint újdonságot 108 10-1 alk és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas leg-
ujabb és legtekélyesebb

„ZALA DRILL“

(szabad. SIMPLEX.)

könnyű sorvetőgépet egészen új rendszerű vető-korongokkal és szab. kiváltható kapacsuklyókkal.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Párisi

legszebb magyar divatlap.

Divat

Gyönyörű
fény-nyomatú
színes képek,
Egyszerű ötletek
pártai letámaszt.

Legújabb kézimunkák.

Takarékosság
látszó mellett.

csak „Párisi Divat”
egy évre 8 frt,
fél évre 4 frt,
negyed évre 2 frt.

szabásrajzok,
kézimunkák,
illusztrált regények.
Bélt, menyasszonyi ötletek
pártai letámaszt.

Angol costume-ök

Kimerítő magyarázat.

csak „Párisi Divat”
egy évre 18 frt,
fél évre 9 frt,
negyed évre 4.50

Mutatványszámokkal szolgál a „Pesti Hirlap” és „Párisi Divat” kiadóhivatala váci-körut 78.

WEISS JAKAB

≡ BUTOR ≡

GYÁRI RAKTÁRA.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

NAGY-KANIZSÁN

Blau Pál-féle ház, előbb „Hein”-féle kávéház helyiségében

BUTOR ÜZLETET

nyitottam,

és bátorkodom a nagyérdemű közönséget ezen raktáram megtekintésére meghívni, a mely alkalommal meggyőződhetik arról, hogy raktáram minden faju és minőségű butorral, a legfinomabb berendezéstől kezdve egyszerű árukig — dúsan van felazérelve.

Bevásárlásaimat közvetlen a legkiválóbb bécsi műasztalosoknál eszközölöm és ennek következtében azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nemcsak a legmodernebb ízlést kielégíthetem, hanem egyúttal kiváló jót is nyújthatok a legolcsóbb áron, úgy, hogy nálam bárki is a legmegfelelőbben vásárolhat.

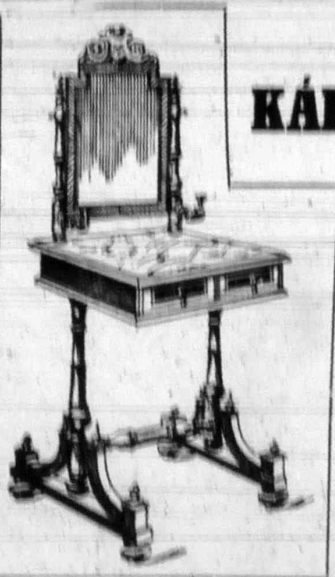
Ezenkívül berendeztem egy műhelyt

KÁRPITOS és DISZITÓ-MUNKÁKRA

és ezen irányban is képes vagyok a legmesszebb menő igényeknek megfelelni.

Mély tisztelettel

WEISS JAKAB.

„Reformpárt” a városi érdekek előmozdítására

Höven ismerlettük már a mozgalma, melyet városunkban különösen a legutóbb leányi képviselőtestületi közgyűlésen a „közkörházi műszaki” név alatt ismeretes odiosus egy előadással. Eme mozgalom folytatásának jeleként az az értekezlet, melytől dr. Székely József városi képviselő I. h. 23-ára a polgári egyesület polgári értekezletébe hívta össze. Ez értekezletnek tulajdonképpen célja ama felhatalmazás megadása volt, mely a legutóbb megtartott városi képviselőtestületi közgyűlésnek a Sebestyén Lajos indítványát elvető határozata ellen a törvényhatósági bizottsághoz lesz benyújtandó, de eredményében ezen értekezlet sokkal többre: a rögölt fogva köz önkormányzat „reform-párt” megalakulására vezetett.

Miután a meghívottak, — azon városi képviselők, kik Sebestyén Lajos indítványa mellett szavaztak — majdnem teljes számban megjelentek, dr. Székely József megköszönve az érdeklődést és kifejtve az összejövetel célját, az értekezletet megnyitotta.

Varga Lajos főúrnak az általa szerkesztett, s a tárgyalás igazságát, minden phrasissal hatalmasabb aréjával szóló, igazi jogászai készült séggel és éllel írt következő **feltevést**:

Tekintetes Polgármester Ur!

A folyó évi június hó 14-iki képviselőtestületi közgyűlésnek a városi közkörházi vezetés körül felmerült szabálytalanságok, mulasztások és köteleességek tárgyában tett interpelláció és amaz indítvány érdekében, mely szerint az ügyek megvizsgálására a képviselőtestület kebeléből egy bizottság küldendek ki — hozott — az indítványt mellőző s a polgármester ur választat tudomásul vevő határozata ellen az 1886. évi XXXI. t. c. 26. §-ban foglalt jogunknál fogva az ott előírt határidőn belül Zalavármegyé tek. törvényhatósági bizottságához **feltevést**:

Amin a közgyűlésen is kifejtettük, actionokat személyes motivumok nem vezérlik, hanem az tisztán a város jóléte, a közérdekek előmozdítására irányul. Végtelenül sajnáljuk tehát, hogy a közjóra irányuló eme törekvésünk már első vonalban nem talál meztárasásra, hanem annak érvényesítése iránt a feltevéstől fórumhoz kell fordulunk.

Sajnáljuk, hogy a szabad főző közkörházi ügy őly lejtóre jutott, hogy saját testületünk saját eljárásának ellen kell állást foglalnunk; de ott és akkor, a midőn a közérdek, a város jóléte és becsülete érintetik, nem tevéshetjük szem elől a közösi önkormányzati törvény 61. §-ban foglalt

szózatot, és rendelkezni, hogy ha valamely község képviselőtestülete oly eljárást követ, mely a község jóléte szempontjából, a képviselőtestület feloszlatthatik.

Ha a szükséges főző kérdésben képviselői működésünkből főző elemzési jogunkat nem gyakorolnánk, a közházi szabálytalanságok kérdésében lel nem szállunk, vizsgálatot nem indítványozunk és az az elmelegadó határozat ellen jogorvoslatot nem élünk; méltán illethez bennünket a lapadás és vád, amint éri azokat, akik a képviselőtestület a köteleesség elutasítottak magukat. Ebből kifolyólag mi egy fogjuk fel a képviselőtestületnek a letebb leírt törvényszakaszban előírt **telelősséget és köteleességet**, mit a törvény VII. fejezet 87. §-a még külön is kifejez, hogy annak eo ipso törvény szerinti köteleessége, míhelyt a közzolgáltatás terén valamely mulasztás, vagy köteleesség nem élensége forog lenn, a vizsgálatot elrendelni s minden ezzel ellenkező határozat eo ipso törvénybe ütköző.

A törvény szellemében tehát a vizsgálat elrendelésére irányuló indítvánnyal szemben nem alakulhat többség ellenük, hogy a képviselőtestület a törvényben gykeradó telelősséget és köteleességet meg ne szegje, annál kevésbé oly többség, mint a jelenlegi, melyben következő 15 előjáróági tag szavazata foglaltatik, a m.: Mihálycz József, Anek István, Gudin László, Foszavecz Ferenc, Matkovics Sandor, Háhs István, Varga János, dr. Henczik Ferenc, Vagner Károly, dr. Hács Kálmán, Botty Károly, Halvax Gyula, Thomka Endre, Sterbeczky Ferenc, Lillik Agoston.

Mert szembeütő, hogy a közházi szabálytalanságok mulasztások, köteleességesszgek kérdésében az előjáróság egyik-másik tagja érdekelt lehet, már pedig a községi törvény 67. §-ban ki van mondva, hogy a közgyűlésekben mindenki csak oly ügyek tárgyalásában vehet részt és szavazhat, melyek által közvetlenül érdekelve nincs.

Azonkívül kételez és kifogás for azon szavazatok érvényességéhez is, melyeket Lengyel Lajos városi főügyész, Ebenspanger Lipót és Ebenspanger Leo mint meghatalmazottak leadtak, előbbi érdekeltesség szempontjából, utóbbiak azért, mert a hivatkozott törvény szerint a nek jogt személyek s a községben nem lakó legfőbb adót fizetők jogukat megbízott által is gyakorolhatják ugyan, de hogy a megbízást oly egyének lássák el, kik már saját jogukon különben is tagjai a képviselőtestületnek s az által több szavazatot képviselhesenek; nem foglaltatik a törvényben, sőt a törvény 83. §-a egyenes kimondja, hogy ugyanazon egy község képviselőtestületében egy személy csak egy képviselői meghatalmazást gyakorolhat, mely rendelkezésnek szelleme és magyarázata az, hogy a meghatalmazott egyszersmind saját jogán is képviselő nem lehet, hogy ily módon több szavazatot képviselhesen.

Ha már most ily módon a 18-ra menő érvénytelen szavazatot leszámítjuk s ezekhez még hozzá

adjuk Nucecz József szavazatát, s ki a város pénztárától nyuz, illetve közzéadit hoz. Németh Ignác, Tóth István, Vencel Rozsó népszerűségi igazgató, illetve tanács szavazatait, Janda Károly városi kertész szavazatát, vagyis még 5 szavazatot, akkor a többséget alkotott 86 szavazatból 23 szavazat davisálódik s így a kérdéses határozatnak még a számbeli többsége is alig van meg.

Erdemes szemponatokból tekintve pedig a szabad főző határozatot, azt merőben törvénybe ütközötnek tartjuk; mert azok a kérdések és tények, melyek tárgyában a vizsgálat indítványoztatott s melynek lényegesei a következők:

1. hogy a közkörházban az ápolási díjak rendetlenül kezelteknek s a hátralékok nem hajtandók be;

2. hogy a napló, a leltár s a könyvek rendetlenül kezelteknek s hogy a kimutatások s számadások nem egyeznek meg a tőzskönyvekkel;

3. hogy az ápolási költségek a behajlás iránti lépések elmulasztása miatt egyrészen elváltak;

4. hogy a polgármester a városi pénztárból egyes öszvegeket az ápolási költségek fedezésére kiutalt mind oly dolgok, melyek ha valók, amint valónak kell tartanunk, mert a mint alább kitűnik, hivatalos constatáción alapszának: az 1890. évi 22. t. c. 90. §-ának a pontjában ütköznek, mi miatt legyalmi eljárásnak van helye; a legyalmi eljárás elrendelésére pedig az id. t. c. 91. §-a értelmében a képviselőtestület jozosult.

Ha tehát az érintett tényekben az id. törvényszakaszban felsorolt köteleességesszgek és mulasztások jelenségei forognak lenn; a képviselőtestületnek nemcsak erkölcsi, de törvény szerinti köteleessége a vizsgálatot elrendelni, minek nem szolgálhat akadályul azon körülmény, hogy a közigazgatási bizottság már befolyt az ügybe, vizsgáló-bizottság kiküldése és egyéb intézkedésekkel s hogy ez alapon a vizsgálat ugyan folyamatban van, mert mi sem praecjudicálni, sem elebe vágni nem akarunk a közigazgatási bizottság vizsgálatainak, hanem támogatni kívánjuk őt a való, az igazság kiderítésére irányuló törekvésében. Amde van annak erkölcsi motívuma, ha első sorban mi magunk érezzük a telelősséget és köteleességet az önkormányzat körébe eső esetleges mulasztások és köteleességesszgek kiderítése, a hajok sanalása és szűkeés esetén a törvényes megtorlás iránt, s mert az ügyeket elhenőzteni, ezek fölött öröködni első sorban mégis csak a képviselőtestület hivatott.

Különbön annak megítélésére, miben áll ezen ügy, miben állnak azon mulasztások és köteleességesszgek, melyek megvizsgálását kértük, továbbá annak okadatolására, hogy az indítványozott vizsgálat elől az előjáró és képviselői telelősség csorbítás nélkül kitérni nem lehet: az alábbiakban röviden összefoglaljuk és ismeretterjük az ügynek történetét:

Még a mult év őszén történt, hogy a közház főorvosa megúvna a sisyphusi munkát, melyet a közházi bizottság, különösen annak elnöke a polgármesternek a közház ügyei iránt tanusított érdektelensége ellen folytatott, jelentést tett a megyei alispáni hivatolnak, hogy törvény biztosított befolyását a már ürthetlenségű fajult állapotok megszüntetése céljából a mértlegbe vessa. Különbön irányult a kérelem annak orvoslására, hogy a közházi kut, melyből a vízzükségletet fedezni egyáltalán nem lehetett, haladéktalanul kijavításék és használható állapotba hozassék.

E feljelentés folytán a vármegye főorvosa és alispánja helyszíni vizsgálatot fogantatosított, minnek folytán még a mult évben azt jelentette az illetékes fórum előtt, hogy a hátralékos közházi követelések behajtására gond nem fordítottik, a közkörházhoz küldött öszvegek rendszeres elküvelyése csakis meg nem engedhető késedelemmel fogantatosítottuk, az irattári kezelés rendetlen, a műelti lehkely lisztasági tekintetben kifogás alá eszik, a már hosszabb idő óta létező vízhiány még most sincs megszüntelve, az orvosi személyzet járandósága már több hónap óta kitüglentett.

Az előterjesztettek felett a vármegye közigazgatási bizottsága 1867. K. H. 94. sz. határozata szerint „mélto megütközötté nyilvánítja” és szigorú telelősséggel járó köteleességé teszi a városi tanácsnak, hogy a tapasztalt rendtelenségek megszüntetése iránt folyó 1865. évi január hó 6-iki hatalyosan intézkedjék. Elrendeli ugyanakkor a körház alapszabályainak az 1876. évi 51661. sz. beüfügym, szabályrendeletnek megfelelő átalakítását s a mondott határidőben leendő felterjesztését.

Ennek következtében a városi tanács bejelentette, hogy az utasításnak részletenkit eleget tett

Erdősön szorítja arcát a kis caprice-vákhoshoz, — melynek csúcokéje immár való ággal csupa nedves.

— Ne azt huzd Marci! Szomorubb búcsuztató kell nekem! Tedd keresztbe azt a vonót, haht esorduljon ki könyvem. — Hej Marci csak szépen huzd.

Mikor est elvégezte, a cigány másikka kezdett. Az ifjú Guszereadott az utolsó soroknál:

En jelmim is hajladoszt,
Mosolygott egy rózsa,
Hát soha se hajladoszt,
Ne mosolygott volna.

Hat érdemes volt ezért a leányért a véletlenséget, a sorost kihívni? Erdemes volt érte a fekete polót kihívni? Nem volt bizony érdemes, de most már nem lehet róla menni, most már meg kell lenni. Így okoskodott magában egy pillantra. Most már van esse de „akkor” nem volt, valami igazat, urdag, vagy puxol fogva tartotta. Most már van esse, csakogy késő.

— No Marci még egyet! Lehullott a rezgő nyárfa ezüstszűz levele.

Marci talán még soha sem huzta ilyen szépen; mikor a radnotti araszag, az a hetországra szálló hírből állott nagy duhaj száasa bankót ragasztott a homlokára, akkor sem járzott Marci cigány szebbet, de még így sem.

Volt abban az öszvegekben valami észbontó. A banda most csakugyan remekelt, a primás mintha tudta volna — de talán tudta is, — hogy es — az utolsó éjszaka.

A sarokszobában nyugó szép leány fuldokló sokogásban tört ki, talán a rossz álom miatt, avagy talán a szomorú cigányzene öbölge megütte, csakogy sirt keseevesen.

Főlébredt.

Kinn, az ablak alatt már a végső accordoknál volt a banda:

Isten hozzád léles,
Isten hozzád kedves,
Együtt élünk nem lehet.

Hirtelen, mint akít üldöznek, ugrott ki az ügyből a széke szép leány. Pongyolát kapott magára s gyufát keresget. De álmagat lövel eltvedt a szobában s nehezen találta meg.

Meggyújtotta végre a gyertyát, oda osont az ablakhoz, hogy csak egy párányi nyíláson át is megláthassa őt; mert sejtette hogy „ő” is itt volt; almban meghallotta a hangját, azt a jól ismert hangot; bizonytalán itt van még most is.

De a szelet arcu leány hiába bámul ki a harmatos esti légtébe.

A zené már elhangzott!

Tüppa léptek jelzik a túlsó utcáson több ember menését.

A rezeda és jáminbodor pedig azt suttogják a kezesemü leányok: késő, késő!

E jelentést a közigazgatási bizottság jan. 15-én tárgyalás alá vevén, 7/95. sz. határozatában kimondja, hogy miután a hátralekötött követelések behajtására és irattár rendezésére nézve a városi tanács a gondnoknak záros határidőt nem tűzött, mi multhatlan pótlást igénylő mulasztást képez; a közigazgatási bizottság elvárja, hogy az említett teendők 1. évi március hó 15-éig okvetlenül teljesítettessenek és ezek megtörténtéről ugyanezen időig a városi tanács jelentést tegyen.

Ugyanezen határozatban a közigazgatási bizottság azt is kiemeli, hogy „felületességéről tanuskodó és eléggé nem helytelenné váló hiányát képezi a városi tanács jelentésének, hogy a kórházi szabályzatnak megfelelő átalakítására nézve a határozott utasítás dacára sem intézkedett”, és szigorú felelősséggel járó köteleességé teszi, hogy a szabályzatot március 1-éig mulhatlanul készíttesse el, abban részletes utasítást ad arra nézve, melyek volna az azok a főbb pontok, amik a szabályzatban szükségesek kifejezésre juttandók.

Végre, miután a közigazgatási bizottság látta, hogy a baj itt sokkal nagyobb, szükségesnek tartotta, miszerint a nakanizsai városi közközházi állapotok szigorubb megvizsgálás tárgyává tévessenek és ezen vizsgálat teljesítésére 643/95. sz. végzésével egy, 5 tagú bizottságot küldött ki március hóban.

- Ezen bizottság a 868/95. sz. alatt lévő jegyzőkönyve szerint következőket nyomozott ki:
 - a) a kul még mindig nincs megcsinálva, mely körülmény a betegeknek sok bajt okoz;
 - b) csak egy letelt napló vezetik és az is sajtószerűen;
 - c) pénzkezelésről a bizottság kifogásolja és abban hiányokat tapasztalt;
 - d) a letiltás rendetlen;
 - e) a számadások rosszak, nem egyeznek meg a törzskönyvvel;
 - f) a könyvek lelkiismeretlenül kezeltetnek, hogy kit terhel a hanyagság, azt a bizottság még nem állapíthatta meg;
 - g) az apólisai költségek egy része elévült, mely körülmény miatt a város kart szenvedett; a polgármesternek kellett volna ezt már vizsgálat tárgyává tenni és az elévült apólisai költségek erejéig a mulasztók ellen a felelőséget kimondani, — mindent azonban a polgármester nem teljesítette;
 - h) tartalék-alap nem képezetett, holott ezt a minisztérium minden évben elrendelte;
 - i) a városi tanács elévült apólisai költségeket önhatalmúlag kiutalt, míhöz joga nem lett volna.

Elrendeli a közigazgatási bizottság, hogy a városi tanács felelősség terhe alatt óvakodjék jövőben oly öszszegeknek a városi pénztárból leendő kiutalásaitól, melyek elévültek, hanem ilyenkor a mulasztó község tartozik felelősséggel az elévült gyógydíjságért. A megyei közigazgatási bizottság 868/95. számú végzésével ez ügyben véglegesen még nem határozott, hanem a vizsgálat további folytatását a helyben hagyott alapszabályoknak életbeléptetését, a kórházi bizottságnak azonnali megválasztását rendelte azzal, hogy a megválasztandó kórházi bizottság elnökétől záros határidő alatt beérkezendő jelentés nyomán fog véglegesen határozni.

Ami pedig a kórházi alapszabályokat illeti, ez irányban hiába várva a közigazgatási bizottság a városi tanácsnak ismeretlen sűrűleg intézkedését, annak tervezetét elkészítette és elfogadás végett a polgármesternek leküldötte.

Egy került azután az alapszabálytervezet a képviselőtestület tárgyalása elé.

Miután azonban a képviselőtestület a dolgozásáról, azok mibenlétéről nem értesült, a polgármester pedig egyáltalán elhallgatta mindazt, amelyek az ügy előzményeit képezik, különösen elhallgatva, hogy a közigazgatási bizottságot saját hatóságunk mulasztása hozta azon kényszerhelyzetbe, hogy kész alapszabálytervezet küldjön a tanácskozás elé, sőt oly színezetűt adták a dolgoknak, mintha a közigazgatási bizottság a városi autonómia-jogán csorbát ejtett volna: érthetővé válik, hogy a képviselőtestület tagjai a városi autonóm jogainak megsértését látták ebben az előzmények ismertetése nélkül megérthetlen eljárásban a maguk számára vindikáltak a jogot az alapszabály megalkotására, mi végből az a resultatum keletkezett, hogy előbb az alapszabálytervezet kinyomtatassék a képviselők között kiosztassék és ennek megtörténte után azok tárgyalása egy újabb közgyűlés napirendjére tűzessék, holott a közigazgatási bizottságnak legkevésebb sem lehetett célja, hogy a városi autonóm

testületére alapszabályt oktroálja, hanem leiratva azt célozta, hogy a polgármester az alapszabályokat a miniszteri előirány megtevelőleg a képviselőtestület által alkotmányos uton tárgyalassa és alkotassa meg. E szándék, e feltevés ellenére történt az alapszabályoknak a közgyűlés elé vitele, s mebitendő, hogy a fentebbre értett közgyűlési határozat csak a képviselőtestület tagjainak megtevelése mellett volt meghozható.

Azonkívül a képviselőtestület tagjai csak a hirlapokból értesültek arról, hogy a polgármester illetékes többsége oly mulasztásokkal vádolja, melyekért a törvény értelmében felelni kell: ennek következtében történt, hogy a június 14-én tartott közgyűlésen a kérdést interpelláció tárgyává tevén, vizsgálo-bizottság kiküldesét kértük azon célból, hogy megállapítsák a községi törvény 91. §-án alapuló jogunkból folyólag azt: vajjon nem-e töröknek fenn az i. d. t. c. 90. §-ában körvonalozott azon esetek, amelyek miatt községi tisztviselő ellen a tegyelmi eljárás megindításának helye lehet?

És dacára annak, hogy a polgármester az interpellációra adott válaszában kénytelen volt mindazok valóságát beismerni, melyek a fentebb hivatkozott határozatokban megállapítva; kénytelen volt beismerni, hogy legalább 3000 fti kórházi költség elévült: mindamelllett a képviselőtestület többsége (oly többség azonban, mely a fentebb kifejtett törvényes kifogások alá esik.) a vizsgálo-bizottság kiküldesét melhozandónek találta.

Mi azonban, amit a határozatot megtámadó indokolásunkban részletesen kifejtettük, azon véleményben vagyunk, hogy mihielyt a közszolgáltatás terén, a közügyön kezelésében oly jelenségek merülnek fel, mint amiket az interpelláció folytan velünk közölt közigazgatási bizottsági határozatok jeleznek: a képviselőtestület egy tagjának sem szabad azok felett szemel hunyni, azok felett napirendre tenni, hanem azonnal vizsgálat tárgyává tenni s a vizsgálat eredményéhez képest tovább eljárni.

Ezeknél fogva vagyunk bátrak a szóban forgó serelemes határozatot megjelölözni, mert az a meggyőződésünk, hogy ezzel tartozunk városunk jó hírnevének, a közérdeknek és az igazságunk miert is tisztelgetel kérjük Zalavármegye tekintetes törvényhatósági bizottságát, hogy a szóban forgó határozatot megváltoztatni és az indítvány elfogadása mellett szavazók javaslatát határozattá emelni méltóztatssék.

Teljes tisztelgettel aláírták: szolgái az alábbi városi képviselők és polgárok:

Dr. Szekeres József, Faics Lajos, Hertelendy Béla, Gutmann Vilmos, Dr. Tóth Gyula, Hirschel Ede, Sebastyén Lajos, Pihál Ferenc, Dr. Neusiedler Antal, Dr. Lóke Emil, Knortzer Erigyés, Gáspár Imre, Kaszner János, Imrey László, Faics Lajos, ifj. Hegedűs György, Szedlmayer Ferenc, Pukman László, Szedlmayer László, Plánder János, Knortzer György, Hegedűs László, Goldhammer Károly, Babits Antal, Csóka Ferdinánd, Kis Ferenc József, Stepanek Albert, Lendvai Sándor, Fülöp András, Semodics László, Anek György, Horváth László, Dolmányos László, Bentzik Ferenc, Karsay György, Reithofer János, Tripammer Gyula, Varga Lajos.

A felolvasót a jelenlevők élénk tetszésnyilvánításai többször szakították felbe és felolvasás végeztével közlekedéssel szavaztak köszönetet a felolvasónak a kérdéses ügyet memorandum-szerűen teljes valóságban feltáró remek munkájáért.

A tetszés és köszönetnyilvánítások után Varga Lajos azolalt fel. Ekes szavakkal ismerteti a felbebeszést. Felelti, hogy a mozgalmat a tulsó táborból azon kortesfogással akarták meggyöngyíteni, mintha annak háttérét néppárti, sőt antiszemita tendenciák képeznék. E raffineria ellenében hivatkozik az ügy élén állók ismert szabadelvűségére és ez alapján követelt hosszu politikai muljukra. Ez meghazudtol minden néppárti és antiszemita impulsiót. Ők, a mikor kellett, mindenkor állást foglalták a liberalizmus ügye mellett és azt mindenkor lelkesen propagáltak, azért írárdtak és álmodtak. Ellenben azok, akik most a szabadelvűséget csak cögörül használják, mikor azt demonstrálni kellett volna, teljesen háttérben maradtak.

A felszólalás után a jelenlevők a felbe-

beszést mind aláírják és annak a törvényes határozati beadására Varga Lajost kéri fel.

Ezzel az értekezlet tulajdonképen célja ki lett volna merítve, ám feláll az örökifjú Pihál Ferenc, mire „contuicure omnes intencie ora tenebant”. Azoán kezdi beszédét érces hangon, hogy indítványa semmi személyes motivummal nem bír, hanem annak megtételére tisztán a város érdekei vezérlik, tiltakozik minden ellenkező gyanúsítás ellen egyhangu helyeslés. Áttere beszédének érdemére „tenyekkel állunk szemben — úgy mond — melyeket a város leje is, a Sebastyén interpellációjára adott válaszában címsmert. Senki sem veheti tehát személyes élének, ha ezen tények alapján felebebeszünk, de azt sem, ha továbbra is együtt maradunk, annál kevésbé, mert hisz nemesak a kórház körül, hanem máshol is van hiba.” Rámutat azon anomáliára, hogy a városi képviselői székekben lüggetlen adózó polgárok helyett városi tisztviselők és más olyanok ülnek, kik a tanácshoz lüggeségi viszonyban állanak. Ezen és hasonló bajok orvoslására azindítványozza, hogy szerveztessek egy párt, melynek köréből minden politika ki van kúszólvöve, mely kizárólag a városi ügyeknek, városi érdekeknek és Kis-Kanizsa és a város közötti egyetértésnek előmozdítását célozza. Pihál Ferenc indítványa nagy felkesedéssel közlekedést utján elfogadtatt.

Ekkor még a kis-kanizsaiak közül feláll ifj. Hegedűs László és elpanaszolta, hogy Kis-Kanizsa milyen mostoha elbánásban részesül. „Mikor — ugymond — a legutóbbi nagy vízáradás oly mélyen sújtotta Kis-Kanizsát, elmentek a polgármesterhez azon kérelemmel, hogy az öszzeoktotes Kis- és Nagy-Kanizsa közt, mely nekik életkérdés, állíttassék helyre. A polgármester deután 3 órára kijátassa helyre az intézkedés megtételét. Minthogy azonban semmi sem történt, deután uiból felmentek a polgármesterhez, ki akkor az ő állandó mosolyával azt válaszolta nekik, hogy „hajak bizony eledarzította Kis-Kanizsát Nagy-Kanizsától a Hold”. Elpanaszolja tovább, hogy Bagónyay György polgártársával elment a városi mérnöki hivatalba azzal, hogy a Homok-Komáromba vezető 3 hídát a viz elvitte, ut meg azon választ nyerte a mérnökiöl, hogy „kérnem én nem ihatom meg a vizet”. Ezek és hasonló dolgok okozták azután, hogy Kis-Kanizsa a várossal szemben mindig ellenéket alkot, hisz mintha szándékosan és mesterségesen szítanák az ellentéteket, holott Kis-Kanizsán a várossal való legjobb egyetértést óhajtának.

A szépen és szabatosan előadott beszéd élénk visszhangra talált az értekezleten, mely azután hozzáfogott a megalakultnak kimondott reformpárt szervezéséhez, illetve ennek öszközésére egy bizottságot küldött ki. A bizottság tagjaiul megválasztották: Gutmann Vilmos, Hertelendy Béla, Eperjessy Sándor, Pihál Ferenc, Faics Lajos, Varga Lajos, Hirschel Ede, Sebastyén Lajos, Reithofer János, Csóka Nándor, ifj. Hegedűs László, Szedlmayer László, Dolmányos László, Stepanek Albert, Kráncz János, Imrey László. — Midőn még kimondatott, hogy a bizottság önmagát kiegészítheti, az értekezlet feloszlott.

H I R E K.

— A katonaság köréből. Pókorny Győző lovag, vezérőrnagy a 27-ik cs. és kir. gyalogdandár parancsnoka Pozsonyban a hó 24-én este segédtszélvel Bokor főhadnaggyal Nagy-Kanizsára érkezett éi kedden délutól szemlélet tartott a cs. és kir. 48-ik gyalogezred tit állomászó 4-ik zászlóaljja feléit. A dandárparancsnok a katvonaság kiképezésével egzarant igen meg volt elégedve és ezért a tisztikarunk teljes megelégedést nyilvánította. — Wisaky Agoston hadnagy zászlóalj parancsnoki segédtséit a máj. kir. 20-ik honvéd gyalogezredben, haon minőségben Körmenről Nagy-Kanizsára helyeztetét át.

— Elfogadás. Kohn Adolf az előzően ismert Kohn és Lichtschein cég tagja e hó 23-án jegyet váltott *Deutsch Samu* kereskedő leányával *Paula* kisasszonnyal Pozsonyban. *Lichtschein Pál* a cég második tagja egyidejűleg elfogadta ugyancsak *Deutsch* ur második leányát *Roxa* kisasszonyt.

— Esküvő. Tóth Lajos e hó 23-án vezette oltárhoz *Krompacher István* közlészteleiben álló polgár leányát: *Ilnona* kisasszonyt Nagy-Kanizsán. Este a menyasszony szülői házánál fényes lakni volt, melyen mintegy 80 vendég vett részt.

— Pótló kimutatás. Az építő segédek vizsgálom rendező bizottsága potlolas a következő felülfizetéseket nyilváníti köszönetét: ifj. Olfenbeck Károly 50 kr, Segezdi István 50 kr és Mayer Lőrinc 20 kr.

— Errejtési vizsgálatok. A nagykanizsai ír. hittöbbségből fenntartott középkereskedelmi iskolában folyó hó 14-én 25-én tartott le az errejtési vizsgálatok. A vizsgán dr. *Buzsiska Kálmán* kir. tanfelügyelő mint a közoktatásiügyi miniszter — és *Kirckhnopff Frigyes* a soproni kereskedelmi és iparkamara titkára — mint a kereskedelmi miniszter kiküldöttje einkölkétek. Errejtésre bocsátottak a III-ik osztály valamennyi növendéke. Azam szerint 21, kik közül 6 névleg: Grünhut Rezső, Kohn Albert, Löwy Vilmos, Neumann Alfréd, Schwarz Pál és Singer Imre jeles eredményre tette le a vizsgát. Egy tanuló I tárgyból pólvizsgára utasított. A miniszterek kiküldöttje a legnagyobb elismeréssel szólottak a hittöbbség főnökeire és a vizsgálatot tartókat magas szónomaláról, a tanári kar kiváló buzgósgáról és azon fényes eredményről, mely az ifju intézetnek a hazai, különösen pedig a dudánuli hasonló tanitvizek sorában már is előkelő helyet jelöl ki.

— Halálhír. Osz. Fischer Mátjáné szül. Fischer Julia e hó 24-én életének 45-ik évében elhunyt Drastoveczen. A lelki tulajdonokban gazdag urnó e hó 28-án a nagykanizsai ír. temetőben helyeztetit örök nyugalomra. Dr. Neumann Edó forábbi megható búcsúbeszédében méltatta az elhunyt kiváló érényét.

— Óvodák zárúnnepélye. A nagykanizsai Kisdandnevelő Egyesület négy óvodájának zárúnnepélye a változó időjárás folytán a Polgári Egylet nagytermében fog megtartani. Ennek elője szombaton e hó 29-én délután tekintet nélkül az időjárásra a kisdandok a Polgári Egylet tagas termében fogják bemutatni ügyességüket. Ajánljuk a közönség szives figyelmébe.

— A nagykanizsai postahivatal helyiségeinek arialmas állapotáról már több ízben megelelkítettünk. Jánét vissza kell ezen themára térnünk, mert ha már nem is lehet egy könnyen a hivatalos helyiségeket kibővíteni, vagy alkalmasabb helyre áttenni, annyit már mégis meg is lehetne tenni, hogy az emeleti folyosón a postaútalványi osztály ajtaja előtti gödör betomeresék, hogy a felek ne legyenek folyton a baleset veszélyének kitéve.

— Kirándulás. A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör dalardája héttől este kirándult a sörfőzde és malatagyárba és ezen kirándulásra meghívta a kör igazgató tanácsát is, mely meghívás folytán a dalárdistákkal együttesen mintegy 40 tagból álló társaság jött össze a sörgyár gyönyörű telepén. A dalárdisták jókedvűen igen kellemesen szórakoztatta a jónévvű társaságot, mely még csak az éjféli órában tért vissza a városba, hol többeket szerenczéval tisztelt meg. A kirándulás oly pompásan sikerült, hogy igen kívánatos lenne, ha a dalárdisták mihamarabb ismét rendeznének egy ilyen barátságos összejövél a kör összes tagjai részére.

— A nagykanizsai iparos-íjlek önképző osztályának vizgalmrendező bizottsága a Polgári Egylet kerti helyiségeiben betegsegélyező és önképző-köre alapja járára szombaton I. évi június hó 29-én Péter és Pál napján Torma Antal kitűnő zenekara közreműködése mellett jótékonycélú zánkörü nyári táncvigalmat rendez. Betepti díj személyenkint 50 kr. cagládjegy — 3 személyre 1 frt 20 kr. Kezdeté este 8 órakor. Kedvezőtlen idő eseten a vizgalmot máskép. I. hó 30-án a kertben avagy a teremben tartatik meg.

— Szabadalmazott hajkonos. *Schdelé* Janoné szül. Markó Lujza urnó Nagy-Kanizsán az országos közegészségügyi tanács véleménye alapján a m. kir. kereskedelmi miniszteriumtól mezei-virágokból készített kitűnő hajkonosnére 2870 szám alant szabadalmat nyert.

— Nyugtárás. Az Eötvos alap egyesület penztartnoka *Roller Mátyas* ur e hó 24-ikén kélt kélt leveleiben nyugdíazta a neki az egyesület helybeli tagjaitól átküldött összegeket. Szolgálgjon e kimutatás egyzersámdint megnyugtátásul a befizetőeknek. Hajgató Sándor 1896-re 1 frt., Hoffmann Mór 1895-re 1 frt., Kaan Irma 1895. 1 frt., Farkas Vilma 1893, 94, 95, 3 frt.; Rozgonyi Lajos, 1895-re 1 frt.; Pappné Svastics Janka 1895-re 1 frt. Szalay Sandor 1894-95 2 frt., Ozv. Vágnerné Paula 1895-re 1 frt. — Hoffmann Mór az Eötvos alap-egyesület orsz. bizott-sági tagja.

— A cél felé. Midőn mintegy két év előtt gróf *Zichy Géza* volt operaházi intendáns kiképzésre alkalmas hanganyagot kereső körutazásában városunkban is megállapodott, a próbát eneklők közül leginkább tetszett neki a fiatal *Huckstedt Irén* hangja, melyet valóságos kincsenek mondott és ennek kiönvelését lelkére köttötte a szülőknek. A leánya édes atyja, szerény fizetésű törvényszéki hivatanok lévén, néhány derek pártfogó szives hozzájárulásával egyengethett csak szép tehetségű leányának a cél felé vezető utat, melynek egyik első de foállomása *Békási Szidi* asszony hírneves színészkisakolája volt, hol e hó 24-én tartott az utolsó zárúvizsga és a fővárosi kritika egyhangulag. elismeri, hogy a kezdők közt a legszébb hang *Huckstedt Irén*e, ki érces, tömör, nagy terjedelmű hangja mellett, érthetően éjti ki a szöveget és formát ad annak, a mit énekel. A kisasszony — mint értesülünk — e napokban haza érkezik, hogy a szünidőket itthon töltsse és így reméljük hogy alkalmunk lesz énekművészetében mielőbb gyönyörködtetni.

— A polg. leányiskola kéalmunkái jun. 23-án voltak kiállítva a polgári leányiskola nagytermében. A nap folyamán a szülők és érdeklődők egymást váltva, látogatták a szép kiállitást, hol a kézmunka taradhatatlan tanítósnője: *Pranger Karolin* kisasszony kalauzolta a nező közönséget. Ugy értesülünk, hogy a kereszény jötekonny megveszűtet egyik növendékét, kinek kézmunkája általános feltűnést keltett, kiútatoto jutalomban is fogja részesíteni.

— Egghaboru. E hó 21-én virradóra erős egghaboru vonult át Csakörtoryán. A villám beütött a Zrínyi-vár tornyába, melynek fedeléről egy csomó cserépszindelyt horzolt le, s a toronyfeljáró egyik lépcsőfáját szilánkokra hasitotta. szél. Ugyancsak nem messze a vártól a szentionai uron egy nyárlela is beült. ugyanekkor a villám.

— Közlekedés a Balatonon. A Balaton Gözhalós Rezávénytaraság igazgatósága július elsőjétti kezdve minden szombaton este hat óra az perkor küllő haját indit Siofokról Balatonfüredre. Ennek az intézkedésnek az a nagy előnye van, hogy az öt óra ötvenket perkor Siofokra érkező vonat utasai már hét óra iz perkor, tehát két órával korábban, mint eddig, Balatonfüreden lehetnek.

— Gyorsan lejárt terminus. Körübelüli egy hónapja annak, hogy a nagykanizsai kir. főnépnyésék *Németh József* földműves élellygitgyilani teyházra itele Horváth István adati földműves meggyikolásáért. A gyilkos még mielőtti az ítelet jogerőssé vált volna, már ki is töltötte ezt, amennyiben e napokban a nagykanizsai fogházban tördővészen meghalt.

— Tízöltök multasága Gelsein. Tudósítónk írja: Mult vasárnap azaz 23án tartotta a gelsei önk. tizöltök-egylet nyári ünneiságát a szép „Rigó-völgyben.” Borongós idő uralkodott egész délelőt, minden percben lehetett tartani, az idén oly gyakori esőtől. Azonban az egész nap legeredő szél jól megszakgatta a felhőket s az érdekeit egyjel, s a mulatni vágyó vendégek örömeire, az sikeresen megtartható volt. Délután 4 óra tájban sürűen robogtak a kokocskák a mulatóhely fele, s csakhamar neppure is vált az. A bocskai öngányok jó zenéjére telpezsdlit a yer hiatalagban, s táncra kerekedtek. Folyt a szép mulatság ugy este 11 óráig; meg'tovább is folyt volna, ha az eső haza nem kergeti a mulatókat.

A rendezőség dicseréti érdemel a valóban szép rend lenartásáért, valamint az ételek és italok lelkiismeretes és olcso kiszolgálatásáért. A jelen voltak között látuk: *Baranyai Odónné (Pecsa)*, *Gattermayer Jozsainé [Gelse]*, *Groz Lajonné (Dionkál)*, *Gründeit Miksané [Gelse]*, *Klein Fülöpné, Kohn Pálné [Gelse]*, *Leitner Simonné [Eger-Arcsaj]*, *Nusser Jánosné [Gelse]*, *Röza Teréz [Gelse]*, *Sebestény Jozsainé [Gelse]*; dr.

Viola Ignácne [Gelse] uraként: — *Fridrich Margit, Freund Ida, Glavina Margit, Gattermayer Aranka, Grosz Szelén és Karolin, Klein Karolin, Kohn Berta [Gelse], Leitner Szelén és Nella [Eger-Arcsaj]*, *Vegh Ilnona [Rába-Kovácsi]* k. asszonyokat.

A mulatság szépen jövédelmeyett a tizöltök-egyletének, amennyiben leszámítva a kiadásokat tiszta jövédelm 50 frt maradt. Ez alkalommal felülfizetni szivesek voltak: *Sélyey Lászlóné* 4 frt., *Vizlendvay József, Vizlendvay Sándor, Svastics Károly* 3 frt., *Glavina Károly* 2 forint, *Baranyai Béla, Rözsa Teréz, Paiffy László, Baranyay Odón, Nuszer János, Sebestény József, Bakó Gyula, Dervarys Akos, Blau Béla, Csarkoviz Öskár, Rosenfeld József, 1 forint, Fürst Sándor, Zdrovez Gergely, Zivalter Samu* 50 kr, *Pérelz Ferenc* 10 kr. Összesen 27 frt 60 Foradjak nemesilekű felülfizetők az egylet halás köszönetét Egyuttal nyilvános köszönetet mond az egylet főt. *Mrodivich János* esperes-plebános urnak azon sziveségért, hogy a szép-helyet az egyletnek átengedni szives volt.

— Magyarorslá iskolák. Néhány példásan magyarorslá iskoláról a következő örvendete értesítést kaptuk: A tizszámtartoni körjegyzőséghez tartozó Tizszámtartón, Tizszámdahéy, Molnári és Erdősia községekben az elmúlt heten etettek meg a zárúvizsgálatok az elemi népiskolákban és dacára annak, hogy a tankötelesek mindnyájan horvát anyanyelvűek, a hozzájuk intézett kérdésekre kitűnő magyarsággal adták meg a feleleteket, amit leginkább annak lehet köszönni, hogy az összes fenn mar elősorról községekben levő népiskoláknál kitűnő tanerök állanak a népevelés élen.

De különösen elismeréset kell adoznunk Heckenast Károly erdősiai néptanító urnak ki az erdősiai rom. kath. népiskolának, rövid 3-évi fennállása alant valóban iskolai szinetet adott, ugy, hogy bármely fejlett elemi-iskolával kiálitja a versenyt. Nemkülönbön kiemelendők tartjuk a molnári Állami iskolát, hol *Márkus Sándor* tanító ur és neje *Körményi Emma* tanító urnó a magyarorslási terén utóléthetetlen eredményt mutatnak fel, ugyannyira, hogyha ezen hívös és elötudatos tevékenységükben mindvégig ily kitartó szorgalmat fognak tanusítani, ugy bátran remélhetjük, hogy rövid évized mulva hazánk e horvátokú polgári nemcsak szivel és lélekkel, de nyelvükben is magyarok lesznek.

Hogy pedig a tanuló ifjuságban a magyar nyelv elsajátitása iránti ambitiót fokozzuk, gondoskedni fogunk arról, hogy az abban nagy előmenetet tanusító egyének jövöben kitűnőteseképpen jutalomban részesitessenek; de szükességnek tartjuk az illetékes körök figyelmét ezuttal arra is felhívni, hogy a tizszámtartoni körjegyzőséghez tartozó horvátajkú lakossággal bíró községekben alkalmazott tanító urnaknak a magyarorslási terén kifejtett tevékenységükért a valóban kivánatos és nagyon is méltányos megjutalmazásáról gondoskodva legyen.

— Éji hó. A multkorai vízarádások után Bécz község határában egy legény valami különösnek tetsző követ talált, melylyel szent borzalommal rögtön a faluba szaladt híresztelvéen, hogy a talált tárgyat az Isten bocsátotta le a mennyekből. A feltűnő hírek hamar szárnya kelt s a szomszédos községekbe, így Letenyéről is sokan mentek a csudajára annál inkább is, mert egy szüz *Mária* képet véltek rajt felfedezni. Egy pár ur-ember is megnézte a csudát s mindjárt tapasztalta, hogy az egy nyakékból kiesélt gipsz üntés, a melyen csakugyan rajt van a szüz anyja s a mely ha nem is az égből, de legalább is egy egy egészint szem tulajdonosának fehér nyakán levő egbl hüllött le a prózai földre.

— Sertés lopások. Bánok-Szenti-Györgyön és vidékén az utóbbi időben többszöri sertés lopas követtetett el; melyekkel több hasonnertü büntetést elélve volt kanász gyanusitattik. Ellenik a nyomozás folyik. Jól lesz azonban az ólakt zárva tartani!

— Óvodai zárúnnepély. Légrádon folyó hó 18-án az iskolászéki s óvodalegylelő bizott-sági tagok, több közséji előjáró és szép számban megjelenő tanügybarát meleg érdeklődése mellett tartott meg az óvodakötelesek vizgája, melyről csak a felkészes hangján lehet megemeleznit különösen itt a horvát hataron. A babérkoszoru *Prokesch M. A.* főnököt illeti, ki társasággal, kitűnő képzettséggel s törhetetlen lelkesedéssel csoportot a szép, jó es nem érzelnek iránti hazafias szellemet, növendékei szenge kelébe. Feltisztelendő *Gadó Mátyas* plé-

CSARNOK
Étkezés az ókori rómaiaknál.

Írta: **Dr. Molnár Samu.**
(Folytatás)

Par pere mivva ismét hozták egy rengeteg nagy tálat, melyen az előbbi vadkannal még sokkal nagyobb díszítő felület. A házigazda rá néz és aztán dühösen felkiált:

— Mit? hiszen még ki sincs szüregelve! Tünetet jöjjen be a szakács!

És csakugyan belép és azzal mentegődzik, hogy egészen megelégedett róla, mire azt a parancsot veszi, hogy azonnal lásson hozzá. A szakács hozzá is fog a imre, a díszítő felületét valóságos kalibás és hurkaeső eszk. E közben fölolvassák a házigazdának gazdaságát a köztudatos mutatóanyagokt adnak elő: Egy fékő lajtort-ját tart, melyre egy másik felmászik és odafenn, valamely dallam szerint táncol, tüzes arbronsokon átugrik, és fogaival kancsókat ragad. Azután felolvassák az ajándékok jegyzékét, melyeket a vendégek magokkal vihettek és melyeket Trimalchio igen szellemes, előtűnk részben érthetetlen neveikkel jelölt meg. Mig ilyenképen élnek társalgás folyt, hirtelen ropogni kezd a terem felső része, s az egész terem megrázkódot. Mindenki elámolt és aggodott, mire a felső padozat kettő vált és egy nagy arbrons ereskedett le, teleaggatva arany koszorúkkal, alabastrumos kenőcsfalaccsokkal.

Ezek is a vendégeknek voltak száma, hogy magukkal vigyék. Az asztalra pedig asztali ismét egy nagy tálat tettek föl lepényével, rajta egy süttött Pirapus, ki őben mindenféle gyümölcsöt tartott. Midőn a vendégek kinyújtották utána keziket, új vidám meglepetésben részesültek. Minden lepény és gyümölcs a legdélkebb érintésnél sáfrányagarat övelt ki: most mindenki megtöltött asztalukdjára az ajándékokkal, egymásnak az egészestégre itak és reméttörténetekkel mulattattak magukat. Már is duplán láttak a vendégek a lámpákat, midőn a még mindig drága ilyetes falatokat hoztak, hírtől tyukokat, melyekből a csontok ki voltak szedve és ludtojszókat. Most megparancsolta Trimalchio, hogy hozzák a cszeméit. Erre az ócska asztalokat kiváziak és másokat hoznak, sáfránytal felett tífuszport hintenek a padlóra és — ami még egészen új volt — kö ügyport.

A cszemé asztali tésztából készült datolyából állott, mely datolyával és dióval volt megtöltve, továbbá granátalmából tövissekkel megpékelve, hogy ugy nézett ki, mintha sündisznó volna és ami még csodálatosabb volt, szárnyasok, halak és mindenféle madarakból, ami mind dísznősből volt elkészítve. Két rabozókla vödörrel jött be, kik mintha részegek volnának, egyaráncul veszekedtek: egyszerre vödreiből kagylók és osztrigák hullanak ki, melyeket egy rabozókla odakínált a vendégeknek. A szakács pedig maga ezüst rostélyon csigákat hozott és borzasztó rikkasztó hangon énekelt. Más rabozókla ezüst medencéből megkenték a vendégek lábait a nyakuk és lábuk közé koszorút tekertek s így folytatták az ivást. stb.

De volt még számos ebéd Romában, amelyekről egyes írók megemlékeznek. Például mily változatos és mulattató azon fényes lakoma étlapja, melyet bizonyos Lentulus nevű gazdag férfi adott saját házában Gallus tisztelekére (Becker írja le „Gallusa“-ban I. melyet dr. Rhein Vilmos adott ki Lipsoe 1849.) Amelyet azonban nehogy unatkozassam az olvasót, az alkalommal nem közlök. De meg kell jegyezni, ezeknél azt hogy azt a roppant pénzt, amelybe egy-egy ilyen lakoma került, korántsem ospan a megvendégtetésre költötték, hanem egyszersmind és talán legnagyobb részben a külső kiállításra és díszítésre és más effélékre. Így pl. Nero, amelyik barátjánál egy lakoma alkalmával a rózsák [bizonyosan télen és rengeteg mennyiségben] több mint négy millió sesteriusha kerültek. Lucius Varus 6 millió lakomájánál a paszarlás, leginkább pedig a vendégek között osztogatott drága edények, ezüsttel kiveret kocsik a hozzá való ósvet fogatokkal és hajszarokkal voltak. Cicinius Metellus Pius buja lakomája Hispaniában is (72. kr. sz. e.) főképp díszítés és a többi hozásávalon pompája által tünt ki.

(Vége következik)

házas, landfűtés szavakkal fejezte ki fűzőknök és szűlők közönség elismerését.

— **Milleniumi zeneműpályázat.** A Pesti könyvnyomda részvény társaság által kiállításünnepi nyitány, milleniumi szonátára és kiállítás dala hirdetőt zeneműpályázatra mindössze 23 pályamű érkezett — A társaság Mihályovich Ödön az orsz. m. kir. zenekadémia igazgatóját, Kossler János, Herold Viktor és Chovan Kálán zenakadémiai tanárokat kérte fel pályabírókúl, kik a nagy társadeggal járó tisztet községében elfogadni ívessék voltak.

A pályaműnek alapos át tanulmányozása után a bíráló bizottság együttes ülésében és egyhangus a következőkben állapodott meg:

„Tekintettel a nemzet ezer éves fennállását és dicsőségét hirdető ünnepélyre, a bizottság nem volt azon helyzetben, hogy a beérkezett pályaművek egyikének is odaíthette volna a pályadíjat, mert ugy tudja, hogy országunknak számos tehetséges zeneszerzője van, a kik a beérkezett pályaművekénél sokkal hosszabbhat s az ünnepélyes alkalomnak megfelelőbb tudásnak producerül. A bizottság reméli, hogy a pályázat újból kihirdetése legvalószínűbb zeneszerzőket sorompóba hívja s akkor lesz alkalom egy minen tekintetben megfelelő becses munkát a millenium bemutatni.“

A bizottság fenti ietele folytán a Pesti könyvnyomda részvény társaság a pályázatot újból kiírja. A pályaművek es újból kiirt pályázatra ez év november hó 1-én küldendők be.

Es pedig: 1) Kiállítási ünnepi nyitány. Készítendő egy magyar stílusban írt nyitány szonórára, két kézzel vagy négy kézzel, és teljes szonokorra. Jutalom: 200 aranykorona.

2) Milleniumi szonáta. Készítendő egy legalább három tételből álló szonórára, két kézzel; aldynben részeseül eredeti magyar stílusban írt és legalább három tételből álló eredeti magyar szonáta szonórára két kézzel. Pályadíj: 600 aranykorona.

3) Kiállítási dal. Kivántatik egy eredeti, magyar szóvalgal bíró magyar *műdal énekhangra, tetesés szerinti alakban szonorakidóval. Pályadíj: 300 aranykorona.

A pályaművek sorsa felett egy kiváló zenészekből álló bizottság döntené. A pályamunkák a név megnevezés nélkül, jellegzetlével és idegen kézírással küldendők be. Az oly munkák, a melyek a kitűzött határidőn túl, avagy saját név alatt küldetnek be, — tekintetbe sem vétetnek.

A pályázatban kizárólag magyar honpolgárok vehetnek részt. A három pályázati munka közül bármelyikre külön-külön is pályázhatni és a pályaművek szintén társaság írodájához küldendők be.

A Pesti könyvnyomda részvény társaság: hangjegyzostálya, Budapest, V., Hold utca 7-ik szám.

— **A budapesti állami ipariskolába** [VIII. ker. Népszínház utca 8. sz.] a beiratások szeptember hó 1. napjától 5-ig tartanak.

Az intézetbe rendszeres tanulóul felvételnek azok a 10. évet betöltött ifjak:

a) kik a polgári iskola, gymnasium, vagy reáliskola négy alsó osztályában jó osztályzatú bizonyítványt nyertek azon tantárgyakból, amelyek az ipariskola első évfolymanak lotantárgyait képezik, ezek: a magyar nyelvtan, szám-tan és algebra, mértan és mértani rajz;

b) iparosnőgyekek és mindazok, kik az előbbi pontban kívánt ismeretekben a felvételi vizgatásnál kellő készségeket tanusítanak.

c) Rendkívüli tanulóul felvételnek egyes szakosztályokba azok, kik az iparos tanuló számára szervezett iskola három évi tartofolyamat bevégeztek és legalább jó osztályzatú bizonyítványuk van, továbbá, kik megkivántató ismeretüket kellően igazolják.

Altalában szükségös, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott iparban már előre gyakorlatot szerzett, de legalább is azon két havi nyári szünidő alatt, a mely után az intézetbe akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen.

Az intézetnek öt szakosztálya van u. m. az építészeti, a gépészeti, a vegyészeti, a fém-vásipari és a faipari szakosztály.

Az intézet végbizonysítványa jogosítja az építészeti szakosztály tanulóit három évi gyakorlati működés igazolásával mellett arra, hogy a követes, köfaragó vagy az áramtervezést önállóan gyakorolthassák és az építményszeri vizsgálatra

jelentkezhessének, a bibbi szakosztályok tanulóinak pedig jogot ad egyévi gyakorlat igazolás mellett a szakjuk körébe tartozó s képesítéshez kötött iparágak önéneve.

Azon tanuló, kik valamely középszkola négy alsó osztályának sikeres elvégzése után lépnek az intézetbe s itta három évtanfolyamot sikeresen elvégzik, egyévés önkéntesek lehetnek.

A beiratási díj 2 frt.; a tandíj félévenként 10 forint. — Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság; a budapesti állami ipariskola igazgatósága.

— **Megfúladoit.** Balázs Józsefné gyűléveszi lakós folyó hó 19-én napszakába ment, honn hagyván három hónapos Julianna nevű leányát. Munka közben 10 éves Anzóniát, ki vele volt, háza küldte, hogy a kis leányt nézze meg. — A flu lélekzavarába rohant anyjahoz, tudtára adva, hogy a szoba telve van füffel, nem mer bemenni. Az anya hazarohant s a szoba ajtaját felelytván, borzadáva látta, hogy ágya langokban áll, a szoba telve van füffel — és kis lánya megfúladoit. A hatóság szonnal szigorú vizsgálatot indított, de eddig nem sikerült kinyomozni, hogy a tűz miként keletkezett.

— **Hívatlanos fölémlítés.** A keszthelyi járásbíróóság udvarán egy fölémlítés [Sylvia curucos] az idén az ut mellett álló egyik rendes növénye magas-törzsű része koronáján lészkel. Hívatlanos fölémlítés-féle madarat ily nyílt helyen látni lészkelve. A madár elég bizalmas, mert ha megfűgyell is valaki a közelből, egészen nyugodtan ül fészékén, immár — fiatalain. Gőz jöbrómár a fészékepitéstől kezdve figyelemmel kísérik a bíróság fölémlítését.

— **Árpagvásár Nyitraén.** A nyitra megyei gazdasági egyesület a f. évi szeptember hó 2-án árpagvásárt rendezt Nyitraén, mely alkalommal igen sok külföldi nagykereskedő, sör- és malátagyáros fog megjelenni, hogy szükségletet követlenül a termelővel kötendő üzlet után fedezze. Miután dunántúli országgrésünk egyes vidékein a felsőmagyarországhoz hasonló sör- és malátagyáros termék, a dunántúli termelőknek is érdekükben áll, hogy árpagjukat a nyitra váároson megjelenő nagykereskedőknek, sör- és malátagyárosoknak bemutatassák, mert ez által árpagjukért sokkal jobb áratok érhetnek el s a jövőre nézve is állandó üzletet összekötéseket létesíthetnek s nem kell majd árpagjukat az üzleteket rontó követelődik után eladniok. A nyitrai árpagvásárra 10 klgm. winter küldendő két 5—5 klgm.-ot tartalmazó erős vászonzacskóban. A minták 14 nappal a vásár előtt a nyitra megyei gazdasági egyesület titkári hivatalához bejelentendők a 3 nappal a vásár előtt Nyitraén kell lenniök. Vasári szabályzat és bejelentési ívek a nyitra megyei gazdasági egyesület titkári hivatalánál Nyitraén kaphatók. Az egyesület által a múlt évben rendezett első vásáron 100,000 mm. árpa adottot el. A f. évben azonban már minden számot tavó hazai és külföldi kereskedő, valamint sör- és malátagyáros itt fogja árpagszükségletét fedezni.

— **Vörös kenyér.** Sok lejtőrént ököstak a tudósoknak azok a vörös foltok, amelyeket olykor-olykor, kánikula idején, a kenyéren és egyéb lisztartalmu anyagokon láttak. Csak az 1894-ik év nyarán találak meg tudományos alapon ennek a sajátátságos tünetnyének az igazi okát. Az amerikai Egyesült Államoknak ugyanis sok hajuk volt tavaly a vörös kenyérről. Kenyéreun. Iótt burgonyán, lótt részben mutatkosnak a kolletemetlen vörös foltosaknak, amelyek egészen a megtevesztésig véresepekhez hasonlítotak. Leuzjó hatást tettek különösen a köznépre, mely az eg haragiának megnyilatkozását és más egyéb misticus osodát látott bennök. De nemcsak az alsóbb népréteg foglalkoztak velök, hanem fa tudósok is, akik mindenáron rá akartak jónni a dolog nyitjára. A mikrooskopikus vizsgálat astán, mint előre sejtőhöz volt, új bacillus derített napvilágra, amelynek Herenberg tanár, aki fölfedezte, a micrococcus prodigiosus nevet adta. A micrococcus prodigiosus rendkívüli nyári hő-ségek idején tenyészik bizonyos lisztartalmu anyagokban, de különösen a kenyéren s vörös foltokban jelentkezik. Es az oka kétedgkivül a vérese otyanyak is, amely a történelem tanúsága szerint annyiszor kísértett s a melyet az ember-tek mindannyiszor a leguoyabb ístenosapások előhírnökül tekintettek.

— **Polgári iskolát végzett huzaszonny tanítási okaját a szünidőben.** Németben járhas. Cim a kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:

F. S. A. L. A. Ollog-félszék.

Ide intézendő a lap szemléli részére vonatkozó minden közlemény.

Hármentelen levelek csak ismeri csak.

bőj fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőzde r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városbá-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)

Félévre 6 korona (3 frt — kr.)

Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosok mámintatnak.

Nyitlőór postáért 10 kr.

Kiosztások, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Tanév vége.

Nagy-Kanizsa, június 28.

(—n.) Mikor e sorok megjelennek, a Muzeák csarnokai bezárulnak. A diákság pihenésre tér, két hónapon át csendesek lesznek a termek, melyekben egy tanéven keresztül a jó erkölcsök és tudományok magvait iparkodtak elhinteni tanítók és tanárok a zsege ifjuság szívébe, hogy majdán a haza vegye hasznát azoknak. Nagy és szép munkát végez az ország tanítói és tanári kara a közművelődés szolgálatában s talán még sohasem volt a fáradozás oly nagy, a törekvés oly buzgó és őszinte, hogy az iskolaügy hazánkban is végre azt a fokot elérje, mely állami fenmaradásunknak második ezredévre biztató kilátást nyújtson. A kisdiedneveléstől kezdve egész a legfelsőbb, az egyetemi oktatásig, a tanügy minden ágában élénk tevékenységet tapasztalunk. Rendszer, tanterv, tanítói eljárásra vonatkozólag folytonos az eszmecsere az egyes hivatalok közt s nem tagadható, hogy évről-évre minden tekintetben javulnak az állapotok.

Rendkívüliek a jelenkor igényei; tanulók és tanárok irányában egyaránt nagy a követelmény s vannak, kik azt állítják, hogy a túlterhelés immár elérte azt a pontot,

melyen a visszafordulás nagyon is szükséges. A fiziofogusok a maguk szempontjából azt állítják, hogy a nemzedék testi ereje mindjobban satnyul s a kor pessimiztikus felfogását, az általában mutatózó idegességet, az ezzel járó súlyos testi és lelki bajokat egyenesen a szellem túlterhelésének tulajdonítják s éppen nem lelkesednek jelenlegi tanrendszerünkért, mert nézetük szerint teljesen elhanyagolja az emberképzés nevelési, kedélyi, jellemképző oldalát. Ép azért azt kívánják, hogy nagyobb súlyt fektessenek gymnastikára, a tanulóifjuság tornagyakorlataira.

Előre volt látható, hogy az a körülmény, mely szerint a különféle tanintézetek látogatása mindenkire nézve hozzáférhetővé vált, az elemi iskolába való járás pedig mindenkire nézve kötelező, tanügyünköt eddig nem tapasztalt mérvben fogja extensivé fejleszteni, alsó-felső iskolák folyton keletkeznek s a tanulóifjuság száma folyton szaporodik. Így ki nem kerülhet, hogy a magasabb tanintézetekbe oly elemek is tolokodnak, melyeknek sem a kellő tehetségük, sem a kellő kitartásuk nincsen, hogy a magasabb alapvető műveltséget elsajátíthassák. Így kerül sok gyenge tanuló a középiskolába s nem tudván megbirkózni az anyaggal, folytonos nehézségekkel küzdve keresztül

erőszakolja magát az osztályokon, ha már előbb nem találja célszerűbbnek bucsut mondani a kapufélának. A szülők idegenkednek az egyszerű polgári pályáktól; azt hiszik, hogy gyorsabb és biztosabb kenyérkeresetet adnak gyermekeiknek, ha ugyszólván — kényszerítik a tudományos pályákra előkészítő iskolába. S ha már egy pár osztályt végig járt, nem igen fogható a nehezebb munkához s így a legtöbb esetben önmagával tehetetlen s azért elégedetlen proletárrá lesz.

A mai fiatalság nem igen tudja már belátni, hogy a tisztességes, nyugodt, megelégedett élethez nem oly szükséges a gazdagság; már korábban, mint ahogy az erkölcsi és phisikai jólétére kártalan befolyással lehetne, ismerkedik meg az élvezetek legkülönfélébb nemével, elmerül bennök s legnagyobb vágya — nem annyira leendő hivatásának lelkiismeretes kötelességtudással való betöltése, mint inkább a pénznek megszerzése, melylyel az élvezeteket, melyek mindenfelől kínálkoznak, megszeresheti. Ez okvetlen megzavarja a lélek és a kedély összhangját, emeli az amúgy is könnyen kifejlő idegességet, mely azután még sok más bajnak a kuforrása.

Bármennyire hangoztassák is, hogy az iskola nagyobb mérvben neveljen is, ne csak

A „ZALA“ tárcája.

A férj.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Irta: Kalcs György.

Béry Laci tükös epedő-vágygály gondolt mindig Petri Pali házaseletére, ahol megtalálta összeszámolva a kellemes dolgoknak mindazt a szerencsés vegyületét, ami egy boldog házaselethez megkívántatik.

Neje: Katica azok közé a nők közé tartozott, kik (fájdalom!) a mai túlművelt, elpuhult, modern társadalomban mindinkább ritkának; akiknek egyedüli világa a családi kör, egész lényük a hitvesi s anyai szeretetben olvad fel.

Mikor ez a házi munkától piroz, egészséges, nyájas, kerekkepű, gümbölyű kis asszonyka, öleiben gyermekével, egyszerű természetes bájjal megjelent, mint egy eleven madonna, mindenki igaz tisztelettel hajolt meg előtte; a legfálsultabb lélek is édes vágygály megergett kellemes vonásain, a bámulat és imádás olyan érzetével, aminővel az imponáló tényszerűen szép szokott hatni az emberre.

Minő bájos egy lefestett Venus-kép a maga egyszerű tényszerűen, pedig ez csak gyarló utánzat. Mennyivel szebb valóságban egy ilyen nőalak; egy grácia kellemű ifjú anya, öleiben mosolygó kisdédével. Ez csakugyan egy megtestesített isten-gondolat Igézöböt, Kedvesebbet, szebbet nem

lehet találni az egész mindenségben, ez az isteni fantazia legszebb szüleménye.

Ide jöjtek fajnők bakszászok, öszvér hajlamu nőtelen agglögönyök, sivar lelküket felmelegíteni a házaset paradicsomának verőfényében! Biztosan feltámad bennetek a jobb érzet, az ez elcsiratott, eltemetett vágy lelketek legmélyén a boldogság után, a melyben már nem hisztek, mert ábrándjaitok rózsafelhői elozlottak; nem tudtok bizni, remélni a szerelemben, a női hűségben és érényben.

Meglehet érteni szívetek fáulságát a nyomasztó, tikkadt hétköznapi életben.

Ritka már a szerencsés, boldog házias élet olyan oázisa, amilyen Petri Pálnak jutott. Száz esetben egy néhány ha eltalálja; a legtöbbje bizony belesomörlik úgy, hogy ezen a cukor betegségben nem segít más, csak a ciankali, vagy az ólom pirula.

Ez a sora jutott Béry Lacinak is. Minél többször volt Petriéknél, ahová üdülni járt szíve fonyadt reményivel s látta, érezte egy igazi természetes nő, egy szerető hitves, egy valódi feleség üdvözítő hatalmát, annál inkább érezte a maya örömtelen családi élete sivar pusztaságát, s azt az átkot, hogy hogy neki van asszonya, gondjainak elevátora, de nincs felesége, fele segítség; pedig ő minden mellékerdeket leire tett, mikor háziasodott, tisztán szíve hajlamát követte, igaz, mely szerelemből kérte meg neje Laura kezét, de épen e nagy önfeladásban, nem puhaltatja, — nem kutatta: vajjon a nő is hasonló érzelmek behatása alatt mondott-e neki igent.

Nem tudta, el sem hitte, hogy a külsőségek mai cifra századában a növevelés legkevesebbet tördők a kedélyvilág, a szívbéli hajlamok nemesítésével.

Olyan formán, mint a kínaiak tessik a lánygyermek lábával, minden módon arra törekedve, hogy azt a legparányibb alakra összerögzítsék; úgy van ez nálunk a leányzók szíve világaival. A fülladásig összerögzített mider alatt sokszor hiába keresed a női lélek angyali tisztasága harmoniáját, rossz néven is veszi tőled, ha nem a legújabb divatu tolettjét dicseked, hanem e helyett a nő magasabb hivatásáról beszélsz neki, a mihez nem ért.

Egy eleven baba, a kit megtanítottak egy kicsit zongorázni, franciául pötyögni, finoman ülni, állni, étkezni, egy nap háromszor öltözködni, semmit nem dolgozni, minden látott és hallott dolgokat a mamának elmondani. Valamint az almariumjának, a szívének kulcsát is a mama őrzi, beereszteni nem szabad senkit, annak engedélye nélkül.

Nagyon művelt, okos praktikus a mai kor leánygyermek, de tudománya azonnal csorban hagyja, ha kérdezed tőle a jó turós csusza alkotórészeit és kellekeit, ez nem az ő szakmája.

Ilyen élő baba volt Laura is, Mikor Laci megkérte a kezét, azt mondta rá egykedvűen: „Igen.”

A mama már előzőleg megparancsolta neki, hogy mit mondjon, de ép oly könnyősen mondott volna nemet is, ha így rendelte volna az anyai felsőbb napiparancs.

oktasson: nem lehet szemet hunyni az előtt, hogy a szülőház és társadalom nagy mérvben lerombolja azt, amit az iskola épít; hiszen a gyermek kevésbé áll az iskola befolyása alatt s rövidebb ideig is, mint a szülőház és a társadalom befolyása alatt. Ki gondol mai napság arra a boldog közép-szerre, amelyről legnagyobb költőnk imigyen énekel:

*„Egyszerű dal, egyszerű szavak s lélek
Sorsosi az omlatag fedlének;
Földi ember kevéssel béri,
Vágyait ha kevesebbre méri.”*

Ámde azért nem lehet mondani, hogy az iskolai nevelésnek éppen semmi befolyása nincs; sok esetben termékeny talajra hull a mag s vannak, kik az általános iránytól eltérőleg s a modern áramlat dacára megőrzik szívök nemesebb hajlamait, melyek az élet viharában csak annál mélyebb gyökereket vernek.

Azért most, mikor az ismeretek, a tudomány csarnokai bezárulnak, őszintén kívánjuk, hogy tanárok, tanulók egyaránt kipi-henve térjenek vissza az ősz elején s foly-tassák a hazára nézve oly fontos közmive-lődési munkát, amazok buzgó törekvéssel, emezek szorgalmas igyekezettel párosult komolysággal, hogy majdan a mindnyájunk által szeretett hazá éltévze gyümölcsseit s fejlődjék, virágozzék.

A postai kézbesítés egy fontos akadályja.

A postai tarifában intézkedés van ugyan tőve az iránt, hogy különösen a nagyobb városokba szóló postaküldeményeken a címzett lakása, a kerület, utca, házszám stb. kiírásával pontosan megjelöltessek.

Ezen gyakorlati utasítást azonban a közönség oly kevéssé veszi figyelembe, hogy naponként ezer és ezer level érkezik Budapestre és más nagyobb városokba, melyeken a címzett lakása hiányzik.

Ennek azután az a következménye, hogy a levelek tekintélyes része vagy hosszas kérezőkö-

des után elköve és sokszor illetéktelen egyének kézbesítetik, vagy egyáltalában nem is kézbesíthető. Különösen előfordul ez rendes körülmények közt is olyan esetekben, midőn betegség, legyervegyorlatokra való behívás és más efféle okok következtében a kézbesítésre hivatott egyént mással kell helyettesíteni. A napokban lefolyt sztrájk-késben különösen nagy fennakadási-oko-zott ez a körülmény, a budapesti posta és távir-daigazgatóság költséget és fáradságot nem ki-mélve hasztalan igyekezett azon, hogy a posta-forgalommal kapcsolatos és a közönségre annyira fontos kereskedelmi és magánérdekek a forgalom szünetelése által kárt ne szenvedjenek; hasztalan pótolta a sztrájkokt egyeneket más munkaeörökkel, minden jóakarata (üstbe ment a közönség azon mulasztásán, hogy a Budapestre szóló levelek na-gyobb részének címeiből az utca és házszám hiányzott; holott ha ezen akadály fenn nem fo-gott volna, a küldemények nagy része a sztrájk tartama alatt is akadálytalanul kézbesíthető lett volna.

Reméljük, hogy az elmúlt forgalmi zavarokból a közönség is saját jól felgott érdekében le-fogja vonni azt a tanulságot, hogy postaküldem-nyeinek gyors kézhez jutását a megfelelő teljes cím ráírásával biztosítani igyekeznek, mert külön-ben a nagyobb városok postahivatalai — külö-nösen Budapest — a legjobb akarat és igyekezet mellett sem képesek az érkezett küldeményeket gyorsan kézbesíteni, a késedelem pedig sokszor magántermészettű ügyekben is nagy hátránnyal járhat egyesekre. Üzlemberekre pedig valóságos kalamitas, a melyen csak az érdekelt közönség maga segíthet az által, ha a pontos és gyors postakézbesítésnek ezen itt említett akadályát el-hárítja és postaküldeményeinek címezésére gondot fordít.

Posta- és távirtdai gyakornok-jelöltek.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 3942/95 szám alatt a következő pályázatot teszi közzé:

A vezetésem alatt álló kereskedelemügyi mi-nisterium-személyzetének kereteiben a posta- és távirtdai alkalmazandó 108 „posta- és távirtdai gyakornok-jelölt” állásra pályázatot nyitok.

Pályázhatnak az 1888. I. t. c. 14 §-a alap-ján kik középkiskolát vagy evvel egyenrangú tan-ítványt értelmű vizsgával sikeresen befejezték 18. életévüket betöltötték s magyar állami pol-gársággal bírnak.

Ezen feltételeken kívül a pályázók, köz-egyi, erkölcsi bizonyítványon felhíjlen előéletüket, közhatalmi orvosi bizonyítványon pedig ép és egészséges, a posta és távirtdai szolgálatra tes-tileg is alkalmas voltukat tartoznak igazolni.

A pályázat alá bocsátottai állásokat a posta- és távirtdai igazgatóságok fogják betölteni, számsze-rint minden igazgatóság tizenkettőt.

A sajtókezűleg irt és a születési, orvosi, er-kölcsi s iskolai bizonyítványokkal kellően felsze-relt pályázati kérvények ennélfogva és pedig a már közszolgálatban állók által előljáró-ságuk, a közszolgálatban nem állók által ellenben az il-lelő szolgabíró a polgármester után 1895. július 31-ig a szerint, a hol a pályázó alkalmazást óhajt a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy a zágrábi posta és távirtdai igazgatóság felhívására az igazgatóságokhoz nyújtsdók be.

A pályázók közül kiválasztottak az illető posta és távirtdai igazgatóság felhívására az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, aki azután fel fogadásuk iránt végleg határoz.

A fel fogadott posta és távirtdai gyakornok-jelöl-tek eskü helyett ennek megfelelő fogadalmat tesznek. Egy (1) frt napidíjban részesülnek s ezen állások elfogadásával a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba:

1) Állásukat az igazgatóság felhívására f. évi szeptember 1-én vagy azonnal is elfoglalni tar-toznak.

2) A posta és távirtdai igazgatóság által kijelölendő hivatalnál, melynek fejelemi hatósága alatt állnak, a posta és távirtdai szolgálatot gy-a korlátlanul elsajátítani s rendes szolgálatot tenni kötelezik magukat.

3) 1896. szeptember 1-ével saját költségükön Budapestre, illetve Zórábba fogják áttelep-teni, e posta és távirtdai tanfolyam szabályszerű halgatására.

4) A posta és távirtdai tanfolyam tartama alatt, mint ennek rendes hallgatói a tanfolyam szabá-lyzatnak minden tekintetben alávetik magukat te-hát a beíratási és tandíjakat is — amennyiben ezek alól a szabályzat értelmében től nem men-tenek — fizetni kötelesek.

5) Napidíjak élvezetében a tanfolyamnak 10 óra terjedő tartama alatt megmaradnak, de en-nek fejében a posta és távirtdai igazgatóság ren-delkezése szerint szabad idejüket rendes szol-gálatot tartoznak tenni.

6) Azok, kik ezen feltételeknek e egyé nem tesz-nek, kiknek megatartása bármilyen tekintetben káro-gás alá esik, vagy a kik a posta és távirtdai szol-gálatra alkalmatlanoknak találtak, a szolgá-latból illetve ezen próbaképi alkalmazásból egy-szerűen felmentenek.

7) Emlenben azok, kik gyakorlati alkalmazásuk alatt a feladatnak kéllőleg megfelelnek, a posta és táv. tanfolyam szabályszerű befejezése után posta és távirtdai gyakornokokká nevezetnek ki az 1893. IV. tc. 11 §-ban megállapított segédy-díjjal, az az, ha felsőbb tanintézetet befejezték, évi 500 forint, küönben évi 400 frt segédydíjjal, a posta és távirtdai tanfolyam szabályzat által elő-irt szakvizsga letétel után pedig a posta és táv.

Ez a puha, kényes, finyas teremlés, aki még ét-kezni is keztyűben szokott, nem elégithette ki a vihardezt az élet küzdelmén állórti férfias lelek leggyőrszerű követelményeit sem. A munkás, tes-tileg erős férfi, életiársában támaszt keres, gondi-ának tetteinek osztályosát szereti látni nejében, társat keres, magához hasonlót.

S éppen ezt nem találta meg Laci Láurában. Mint feleség a házi dolgokkal nem törődött; mások végezték helyette dupla drágán a házi asszonyi teendőket, tapasztalatlanságát saját hasz-nokra aknázták ki, a konyhacselédek csallták, lop-ták mindenfelé.

Mint anya a legkevésbébe ő törődött a saját gyermekével. Szoptatós dada helyettesítette e köte-lességében, sőt irtózott az anyaság lelekemelő, magasztos hivatásától, mert ez elvonta kedvlel-eseitől, tolttejtéitől, nem öltözködhetett dival szerint. Követte ebben is az új, modern, a tulhajtott elv-hajhászat léha rafineriáját, a jelenkori ké-nyelem nemzetpusztító bűnet.

E természet ellen állapot még is boszulta ma-gát. A demi-monde nők hamar elveszítik ekesső-güket, elcseneveznek mint meddő gyümölcselen ta. Csak kiöltözve, kialakítva, és kifestve mutat-nak vataim. A tisztá valóságban levezető sziba-riták.

Megszenvetelni az anyaság legfenségesebb, leg-ne-mesebb bivatásáért: tisztá, szent női kedélyt, szívet igényel, s ez, isteni érzés a. legcsunyább női is széppé, kedvessé, magasztosá avatja, és a leggyőngyebbet is megedzi, virulóbbá teszi, meg-nemesíti.

Ebben rejlik a női hivatás legszentebb titka. Csak ilyen nő képes boldogítani, lelkesíteni, hőssé avatni az embert, nagygya, dicsővé tenni nemze-tet, hazát.

Mióta ez a Racheli szellem kezd elhagyni a nőket, a boldogtalan házasságok száma is nagyon terjedt.

Mikor látta Laci a Petri-Pali boldog családi életét, annál inkább érezte a maga boldogtalan-ságát; de nem mutatta senkinek lelke kínjait.

Az oltárkép, mit szívében emelt ifjúkori sze-relme tárgyának összeomlott. A képzelt, almo-dott mennyország helyett pokolba jutott.

Férfias lelke összes erejét kellett összeszedni, hogy meg ne utálja az egykor imádott nőt, a ki előt mindégy volt, ha jó, ha rossz kedveben látta férjét, olyan közönyös volt neki, mint va-lami házi butor, mint a nachtkastníja, nem törődött vele.

Ez a házassáletben a keresztut, mikor a kintott családott, szerencsétlen térj nem tudja mit tegyen, merre keresse megzavart lelke egyensúlyát.

Egyik elmegy dobzódni, mulatni, s könnyelmű haeceterek társaságában iparkodik kárpótlást sze-rezni elfeledtél illusága, elcsinált ábrándjait, el-temetett férfi szerelmét.

A második szeretszakítaja a kintó, fojtó családi köteleket s mint szalma-özeveg elí tovább hite vesztett esendes életét, melyben már se öröm se fájdalom nincsen, csak a lassult emlék, mint az ószi köd borong a lélek felett.

A harmadik megtörve, kétségbeesve a sivar

életen és a sötét jövőn, a sirba rohan: a nirva-nában keres örök békét és enyhülést.

Ezek között egyik az utra sem lépett Laci. Megszokta nagyon a küzdelmet, harcolt s nem viadikatta magának azt a jogot, hogy okvetlen boldog legyen. Mig kezében tarthatta a gyepőt, a házi becsületet: türt, szenvedett, némán panasz nélkül. Minden otobaságot, szélselyt elézett ne-jének. Később látta, hogy nem használ a jó szó; azt henyé unálmában vitte a kifortatlan tapintatlanság egyik gödörből, kátyúból a má-sikba, s csak térjenek, ki teletle, mint a gond-viseles örködött, köszönhette, hogy még nem sa-rozta be magát.

Nem volt bűnos, még csak könnyelmű és vigyá-zatlan, mint a neki vadult paripa, s már titokban a pletyka szájára vette a nevét a jukker-me-nyescskének.

Ideje volt a gyepőt visszarántani.

Egy papon a reggeli órákban, mikor az ember legjözanabb, nincsenek illúziói, megszólította Laci nejt ilyen formán:

— Kedvesem, fogadj el tőlem egy tanácsot. Látod én neked igaz jó barátot vagyok, most már nem rajongásból, nem is szerelemből, azt hiába monda-nám, hanem mint becsületes férj összeintézetből és kegyeletből. Azt is tudod, hogy tapasztaltabb vagyok mint te, ismerem az élet mindenlele csinaját-bínjait, nem árt, ha rám halgatsz. Nem szemrehányásként mondom, de az udvarlód szá-ma egyre szaporodik, ezek mint a sakálgyog meg-szimatolják a nőben a jobb érzés haldoklását, aietnek a predára. Én ki neked soha rosszat nem

tanfolyam hallgatói részére iskolai képzésértől közérten fenntartott állásokra nyerne képesítési és a menyinyiben a gyakorlati követelményeknek megfelelőnek, addig míg posta és távirdu tisztii állások üresedésébe jönnek, mint posta és távirdu segéd-tisztek nyerne alkalmazást.

A mi iskoláink.

Kétségtelen, hogy Nagy-Kanizsa város közönsége nagy áldozatokkal tartja fenn iskoláit. A községi és felekezeti iskolák fenntartása a város, illetőleg a felekezetek részéről évenként tekintélyes összegekbe kerül.

De az is kétségtelen, hogy iskoláink évről-évre fokozottabb mértékben hozták meg ezeknek az áldozatoknak kamatait: abban az erkölcsi eredményben, mely az iskola haladását a jövő nemzedék haladásának és tökéletesedésének alapjává rakja le.

A múlt tanév végén is foglalkoztunk az egyes iskolákban tapasztalt erkölcsi eredménnyel, foglalkoztunk az egyes iskolák fejlettségi szintjével. Megtesszük ezuttal is. Igen természetes, hogy ezt csak általános vonásokban tehetjük.

Főgymnáziumunk, rendkívül tapintatos igazgatás és válogatott, jeles tanító-erők működése mellett olyan színvonalon áll, hogy bármelyik hazai főgymnáziummal kiállja a versenyt. Pár év múlva két oldalról is ki lesz hiva a teljes versenyre: Keszthely és Zala-Egermező részéről. De ha ez a (most határozottan tekintélynek örvendő) tapintatunk a tapintatos igazgatás és módszeres vezetés jelenlegi színvonalán megmarad (amint hogy az ellenkezőt még csak föltenni sincs okunk), akkor nemcsak paedagogiai haladásának eredményeivel, hanem látogatottságával is excelálni fog a tagadhatatlanul erősnek ígérkező verseny dacára is.

Másik középiskolánk: a kereskedelmi iskola, ez a nagy áldozatokkal létesített és fenntartott tanintézet éveken át a forrás processusát élte. A fejlődés processusa közben is megállított már nemcsak a vezetés és tanítás szellemén, hanem az elért eredményen is, hogy jeles tanintézeti fog kiismosodul. A most lefolyt tanév végén immár habozás nélkül konstataálható is, hogy ilylenné ismosodott. Már röviden megemlékeztünk e tanintézet érettségi vizsgálatának fényes eredményéről.

Ezen a vizsgálaton dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő és Kirchnopf Frigyes ker. kamarai

cselekedtem, megérdemlem mint férjed, azt, hogy meg ne csalj. Szívesen visszaadom szabadságodat, feloldalak a hitvesi eskü alól, váljunk el szépen, ha mellettem az élet neked nem kellemes. Aztán mint szabad madár tégy amint tetszik, csak az én nevem, az én cégem, alatt ne. Az ember minden sorsot képes elviselni a világon, csak azt nem, hogy masnak a boldogja legyen. Arra a sorsra nem vállalkozom, hogy én tartsam el a más szeretőjét. Egyre azonban figyelmeztetlek. Tedd próbára lovagjaidat, mikor sorba szerelmet vallanak, mond meg nekik a feltételi, hogy szíveddel jár a kezéd is. A ki arra vállalkozik, hogy feleségül vesz, jövődet biztosítja, csak annyi kényelemmel is mint én, az igazán szeret, s én gratulálok neked, tegadd el hódolatát, ha különben hajlammal viseltetel hozzá.

Nem tudom próbára tette-e Laura az ő udvarlóját, vagy nem?

Valószínűleg.

De annyi bizonyos, hogy elmaradtak tőle rövidesen valamennyien, mint a legyek a csicsóka virágtól, melynek keserű az íze.

Aztá Laura is egyszerű munkás, házias kis asszonyka lett, minden gondolatát az volt, hogy férfinak kedvet, örömet szerezhessen. Lejjebb barátinje lett. Katicának is, a kit pedig az előtti nem szívelhetett, mert vele nem compariált.

Lacinak sem volt oka többé irigyltet Petri Pált a családi boldogságáért.

tikáron kívül jelen voltak: Gutmann Vilmos, kir. tanácsos, hitközségi elnök; Babóchay György polgármester, Ebenspanger Lipót és Hirschel Ede, ker. tanácsosok, ifj. Fesselhoffer József, kamarai tag, Unger Ullmann Elek, dp., Schreyer Lajos, dr. Szukits Nándor, orvosok; dr. Rothschild Jakab, Rapoch Gyula ügyvédek; Vidor Samu bankigazgató. Ezek mindnyájan a legnagyobb dicsőréttel emlékeztek meg az ott tapasztaltakról. Dr. Ruzsicska Kálmán és Kirchnopf Frigyes már a vizsgálat folyamán is többször kifejezték meglepedésüket, de különösen az érettségi követelt záróírásokról emelték ki a fényes eredményt. A tanfelügyelő a tanításban kifejtett buzgóságot és intenzívítást emelte ki és dicsőrétt elismeréssel tüntette ki a magyar és német nyelv és irodalom tanításában felmutatott eredményt (Taníja: Kárpáti Manó), de nagy elismeréssel szólt az egész tanári kar példás és odaadó buzgalmáról. — Kirchnopf Frigyes kamarai titkár, a kereskedelmi miniszter kijelöltje szintén konstataálta a magyar és német nyelv tanításában elért fényes eredményt és kereskedelmi középiskolánkat összehasonlítva a többi kereskedelmi iskolával, azt igen magas színvonalon állónak mondta és hangsúlyozta, hogy a tanári kar ily lelkes működése mellett az iskola hazánk nyugatán a kereskedelmi szakoktatás egyik világító oszlopa leend. Névleg kiemelték a biztosok: Vidor Salamon tanárt a számtan gyakorlati irányu, eredményes tanításáért ér Kálcsok Reo tanárt a módszeres tanításért. A záróírásokról jegyzőkönyvében a biztosok köszönetüket fejezték ki Ban Samunak, az intézet igazgatójának és az egész tanári testületnek azon odaadó és hazafias munkáért, melyet ezen határszéli intézetben a szellemi és nemzeti haladás érdekében végeztek. Dr. Ruzsicska tanfelügyelő végül föl is kérte dr. Neumann Ede főbíróit, hogy mindezeket adja tudomására az áldozatköz hitközségnek.

Az izz. hitközség valóban nem is sajnálhatja az iskolára fordított áldozatokat, mert nemcsak az immár teljesen kiforrott, megismosodott középkereskedelmi iskolán, hanem az általa fenntartott polgári és elemi iskolák is elismerésre méltó eredményt mutatnak föl és pedig határozottan nemzeti szellemben, amit a múlttal szemben örömmel hangsúlyozunk.

Az államilag segélyezett községi polgári fiú- és leányiskolák szellemét a múlt évben is már eléggé méltatuk. Kiemeljük, hogy dr. Bartha Gyula igazgatójának sikerült mindkét iskolát versenyképes színvonalra emelni. Az igazgató odaadás, nagy kötelességtudása ez évben is megállítható mindkét iskola szellemén. A tanári testületek láradhatatlan buzgósága valóban szép eredménnyel jár, még a polg. fiú-iskolában is, ahová pedig — amint mindenki nagyon jól tudja — a tanulóknak nem a válogatott eleme jut.

Községi elemi népiskolákkal szemben a múlt tanév végén némi hiányokat konstataáltunk a tanítás eredményét biztosító külső és belső tényezőkben. Eruttal örömmel konstataáljuk, hogy felszólásunknak lett er. omyene. Németh Ignác igazgató maga is hangsúlyozta a tanintézet előtti a lapunkban emített dolgokat, sürgette, hogy a párhuzamos osztályok vezetői különösen egyöntetűre törekedjenek. Minden osztálytanítótól kimutatást kért a hiányzó tanítási eszközökről és miután Leogyl Lajos iskolaszéki gondnok személyesen is meggyőződést szerzett mindenről, az igazgató által óhajtott tanítási eszközöket haladéktalanul beszerezte. És hogy a felszólásokban hangoztatott mozzanatok figyelembe vételére mennyire szükséges volt, azt az idei eredmény fényesen igazolta. Az iskolaszék kiküldöttjeinek és az elnökök szakértőinek nyilatkozata alapján habozás nélkül ki lehet mondani, hogy elemi

népiskoláknak a jelenlegi szervezésben való fennállása óta ilyen fényes eredménnyel záródott éve nem volt. Amint annak idején közelesegünknek tartottuk az itt-ott tapasztalható hiányokra rámutatni, éppen ugy kötelességünkre (csak hogy most örömmel is) konstataáljuk a tanítási eredményét az igazgatóval és tanintézetüvel szemben pedig külön a közvélemény elismerését is.

Az idei tanítási év átlásában minden iskolánkban nagyon szép eredménnyel zárult. Tanáraink különböző fokozatu és jellegű iskolákban egyaránt kiváltak maguknak a paedagogiai ve-rejtekezés babráit.

H I R E K.

— **Eljegyzés.** Ollopp Lajos a nagykanizsai izz. hitközség tisztviselője eljegyzte Heinrich Jetta kisasszonyt Csákiornyárról.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi miniszter Zedler Miklós eskörtornyai járásbíróági segédlelkönyvezetőt a eskörtornyai járásbíróasághoz telekkönyvezetővé és Lissák Jenő perlaki járásbíróási díjnokot a perlaki járásbíróasághoz irnokká nevezte ki.

— **Uj reformpártiak.** A városi közkórház ügyeivel kapcsolatos interpelláció tárgyában hozott képviselőtestületi határozat ellen a városi reformpárt tagjai által benyújtott fölébeszést a múlt számunkban kiirtakon kívül újabban, még Goldsmid - David, Wallenstein Frigyes, Vidor Samu, Unger Ullmann Elek, Staab József, és Schönfeld Miksa is aláírták.

— **Darús Matvin** klasszsonyt, a nagykanizsai községi elemi iskolák tanítóit karának egyik legkivalóbb tagját Budapest fő- és szekváros tanácsa eskörtörtökön tartott ülésében a fővárosi elemi iskola osztálytanítójává választotta meg.

— **Uj orvos.** A nagykanizsai városi kar ismét szaporodott egy fiatal erővel. P.ák Ernő dr., Pollák Miksa ismét zenetanár lesz: értesese, ki előtanulmányait Grúzban és Bécsben végizte és utóbbi helyen hazamagyországon át a közkórházban mint gyakorló orvos működött, szállóvárosában Nagy-Kanizsán telepedett le. Lakik a Nádor utcában.

— **Juniális.** A községi elemi népiskolák növendékei a folytonos esőzés folytán napról-napra elhalasztott kirándulásukat eskörtörtökön délután végre megtarthatták. A központi iskolánál volt a találkozás, honnét a tüzőlő zenekar kísérete mellett vigan vonult ki az ifju csapat a városi erdőbe, hol nemcsak hogy megszünt a tanítói szigor, hanem ellenkezőleg a kedves tanítók egyre mása bizatták a gyermekeket, hogy ne legyenek oly csöndesek. A gyermekek pedig ez esetben oly szofogadók voltak, mint tán az egész évben nem. — A gyermekek mulatságban számos szülő, nonk és tanügybarát jelent meg és ezek mindnyájan azon meggyőződéssel távoztak, hogy a gyermekek sokkal jobban érzik magukat a szabadban, mint az iskolai zárt falak közt.

— **Elköltözés.** Weisz David ur a köztisztviselőben álló Weisz testvérek nagykanizsai ügynői cég tagja lakóhelyét Pécsre tette át. Weisz ur távoztát ószintén sajnáljuk, mert ha egy humanus célt kellett előmozdítani, mindig ott volt a szives közreműködők sorában. A nagykanizsai Torna-Egyetl egyik legkivalóbb, a nagykanizsai kereskedővilág pedig egyik legrokonszenvesebb tagját veszti el Weisz ur elköltözése által.

— **Tűzi lörmök.** Szerden este 10 órá tájban a tüzőlőség veszkürtöje és nagy tűzi lörmök riastotta fel városunk közönségét. Eg a Zomborféle hazai kiállítások voltak halhatók innen is onnan is. Csakhamar óriási népegyűlés keletkezett a fő utcán és nagy emberdarab hampolygott a fő utcán levő Zombor házhoz, hol mintegy varázsbűvészt ott termettek derek tüzőlőink teljes felszerelés-el, nemkülönböen egy csapat honvéd és közös hadsergebeli katona. De e nagy munkakerőnek a legkisebb dolga sem akad, mert a néhány sziporka, mely a kéményből kipattant csak egy keletkező kéményűznek előjele volt, azonban az idejekorán tett intézkedések már a kéményűznek is elejét veték.

— **Névátvétel.** Klager Samu zalaszilvágróhi illetőségű, ugyanottani lakos ugy a maga mint kiskorú Jenő, Teréz és Jolán gyermekeit nevet Kardos-ra változtatta.

NYILTÉR.*)

Hamlított fekete selyem. Egységét el egy kis mintát a venni szándékozt selyemből, és a hamlítás rögön kiderül: Mert míg a valódi s fél festett selyem az elégtelen nyomonhoz megpedigednek és csakhamar kialszik maga után csököl barna hamut hagyván; addig a hamlított selyem mely szíves színt szallónak lesz és könnyen torik) lassan tovább ég (mintohogy rostszálai) a testanyagától leltetlen tovább izadnak) és ottát barna hamut hagy mag után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pedigednek, csak megzörböl. Ha valódi selyem hamuját öszonyomjak alporát, a hamlítottat nem — **Henneberg G.** (os. kir. udvari szállító) **selyem-árán** Zárkában, házhoz szállítva, postabiztos és vámentesen szívesen küld bárkinek a mintákat akár egyes öltönyökre való egész végében levő valódi selyem szívesből Svájcba címzett levelekre 10 kros és leveleslapokra 5 kros bilyag ragasztando. (6)

Tűzoltó-szövetkezési közgyűlés. A zalamegyei tűzoltó-szövetkezet — mint már lapunkban jeleztük — június 30-án Nagy-Kanizsán közgyűlést tart. Ezt megelőzőleg 29-én választmányi ülés tartatik. 30-án reggel 8 órával érkeznek vendégek fogadtatás, a fél 10 órákor gyűlékezés a laktnya helyiségében. 10 órákor felvonulás a városba díszterembe, hol a közgyűlés fog megtartatni, melynek tárgya az alap-szabályok egész terjedelmében leendő módosítása. 1 órákor a polgári egyesület társaság. 4 órákor a helybeli tűzoltóság díszgyakorlata, melynél már a mentőszállás is közreműködik. 6 órákor d. u. kirándulás a sörgyárba. 8 órákor este gyűlékezés a Polgári Egyesületben este 10 órákor a vendégek kikerése a pályaudvarhoz.

Alispánválasztás Tolnamegyében. Simonits Béla alispánnak főispánna való kiegészése révén megválasztott tolnamegyei alispáni állásra két komoly jelölt volt: Madarász Elemér főjegyző és Dory Pál bonyhádi főszolgabíró. A két jelölt közül Madarász Elemér már visszalépett, mert titkárra nevezték ki a belügyminisztériumba, ahol a Törvények és Rendeletek Terátnak szerkesztési vezetője. Így Dory Pál a június 16-iki alispánválasztás közgyűlésén minden valószínűség szerint egyhangulag választják meg. Utódja Nagy István szolgabíró lesz, akinek szintén nincs ellenjelöltje.

A Bonyhádi gimn. jubileuma. A bonyhádi evangélikus gimnázium minap ünnepelte fennállásának huszonegyszendős jubileumát. Az ünnep jelen volt Perzelt Dezső belügyminiszter és Zsilinszky közoktatásügyi államtitkár is. Delelőtt istentisztelet volt, majd az iskolában ünnep következett, amelyen Baka tanár az istentiszteletet ismeretű. A volt tanítványok nevében Trajber János mondott beszédet. Fais tanár Sántia Károly alkalmi ódáját szavatta el, végül Zsilinszky államtitkár mondott hosszabb beszédet. Jélben kétszáz terítékű bankett volt. Az első felköszöntőt a miniszter mondta a királyné. A miniszter és az államtitkár az éjeli vonattal visszautaztak Budapestre.

Nyeremény-ajándéktárgyak. A Kommos naptárak egy képrejtvényt tartalmaztak, melynek megfejtől részére a nyeremény ajándékokat most küldik. A nagykanizsai megfejtők közül kapnak: Pusztaszy Béla és Holsheim Károly 1-1 történelmi albumot, Reithoffer Gyula, Komondy Mihály és Buzsák Rozsa [Palin] 1-1 szépirodalmi könyvet. Vass Anna, Juk Béla, Kopachy József; Szabó Albertné, Offenbeck Róza, Korogó Hugó, Lumniczky Béla, Treiter Mihály, Fischer Viktor, Fischer Adolf, Matulay Erzsébet, Hoch Fülöp, Molnar Ferenc, Dezső János, Kaan Irma, Graf Kálmán, Horváth Ika, Kamondy Mariaka, Kuriányi Pál, Kosáry Jenő, Kollarits Margit, Göllenszky Mariaka, Draskovits Anna, Hoss György 1-1 Kossuth képet. Az ajándéktárgyak Fischer Fülöp könyvkereskedésében átvethetők.

Szocialisták gyűlése. Pécselt a munkások a minap népes gyűlést tartottak a Dr. raxalészek nevű elhagyott helyen, Pécs város szunyog-szigetén. A gyűlésen Budapestről is voltak munkások, a kik agitáció-alapra vörös cédulákat árulgattak a bekészen sűrűző munkások között. Körülbelül hatszázan voltak a gyűlésen s mikor delelőtt tíz órákor a rendőrség kiküldöttei, Rech György alkapitány és Kovács Antal rendőrbiztos leültek a fehér területek leborított asztal mellé, amelyet magasán a hegyoldalra állítottak fel. Lanber Mihály vargamester egyhangulag megválasztott elnök vezetése alatt megkezdtek a tanácskozás. Silberberg Ignác, a központ kiküldötte egy óra hosszat beszélt a munkások helyzetéről, s beszédének tartalma az az elköszönt nyomatvány volt, amely Magyarország jogtalan néphez volt intézve. Elmondta, hogy miért nem boldogul a munkás, hogy a bourgeoisie egy aránylik a munkáslelemhez, mint hét a tizenháromhoz. Végül követelte az általános szavazójogot, s hangsúlyozta, hogy a munkásoknak képviselőt kell küldenök a parlamentbe. Utána Szikora Imre kádárlegény beszélt röviden a erősen ajánlotta a Népszavát, amelyet minden igaz szocialistának olvasnia kell. Silberberg még nemetül is elmondta beszédét, mire elterjesztési alapján két határozatot hoztak. A gyűlés egyébként csendes volt mindvégig.

Mi a becsületes megtalál? A városi rendőrkapitányság a következő hirdetményt küldte be hozzánk: Folyó hó 24-én a Somogy szentmiklósi utvonalon Nagy-Kanizsa város belfterületég egy kisebb szerű vásárló láda és a

város belfterületén egy viaszos vászony sátorponyva elveszett. Felhivatnak a becsületes megtalálók, miszerint ezen tárgyakat a tulajdonos értesíthetése végett a városi rendőrkapitányi hivatalnál jelentéék be. Nagy Kanizsa, 1895. június 25-én a rendőrkapitányság.*

Drága csók. Valamikor, hatvan esztendővel ezelőtt Lövey Gergely egyik legzsezdagabb, legdrágább ifju volt a Bácskában. Akkoriban történt, hogy báró Rudics főispán, aki már régen meghalt, fényes estét adott, hogy bemulassa szép fiatal feleségét a vármegye urai népének. Ott volt Lövey Gergely is, s a szép főispánné trónszerű emelvényéről észrevette. Megteisztelet neki s egyik hölgynek fölibe szúgta, hogy szeretne vele eszardást táncolni. Nyomban felhangzott a cigány nótája, s a főispánné kedves mosolyal nyújtotta karját Lövénynek. A pompás pár körül nagy udvar támadt. Lövey egyszer csak hirtelen erősen átfogta táncosnője derekát s csaknem keblére szorítva a lepirult asszonyt, káprázatos gyorsasággal vagy tízszer megforgott vele, miközben valami csókféle, majd hűk sikoltás hallatszott. A teremben sültögtak egyetmást, de a dűcsög pár még tovább táncolt, míg végre a báróné lázasan ilizelő árcal a székebe roskadt. Lövey mámorosan tévedt ki az ivóba, ahol cimborái lakgatták, hogy mi történt. Csak ennyit mondott betyken.

Ha adtam, édes volt, ha kaptam mézes volt.

Ez a klasszikus mondas a főispán fölibe jutott, — a dologról különösen is egészen nyíltan beszéltek. A főispánné sirt és zokogva erősítette ártatlanságát. A hatalmas főispán Lövey, aki megyei esküdt volt, elűzte állását. Erre az ezzenen Zentára s ivott, huzatta a nótát, amíg csak koldussá nem lett. A Bach-korszakban megkínálták a vármegyei főnökökkel, de nem fogadta el. Egy szerényes szobácskában élt testvéreivel. Egyre szanalmasabb alak lett, míg végre a kórházba került, ahol a minap meghalt nyolcvannegy esztendőskorában. Szegényes lakor-sóban temették el. Így mondta el ezt a tragekus történetét az Ujvidéki Hirlap.

Lapunk jelen száma a közbeszó ünnep miatt ma, szombaton jelent meg.

Ki akar egyéves önkéntes lenni? l. a hirdetést.

Közgazdaság.

A sertésvész.

A sertésvész városunkban és ennek vidéken a budapesti állatorvosi akademia által hivatalosan konstátáltván, a városi tanács az alispáni hivatali távirati utasítása folytan a következő hirdetményt tette közzé:

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi ministerium által Zalamegye egész területére nézve a sertéseknek elszállítására vagy elhajtására, a városi tanács a sertésvész gyanujában levő állatok megbetegedését, vagy elhullását a városi kapitányi hivatalnál különbeni szigorú megfelenyítés terhe alatt azonnal jelentéék be.

Nagy-Kanizsán, 1895. június 27-én.

A városi tanács.

Városunkban eddig csak egyes megbetegedések fordultak elő, de a sánci major 170 drb disznó-állományából megbetegedett 115 és ebből 45 elhullott.

Bucsu-vétel.

Nagy-Kanizsáról Pécsre téve át állandó lakásomat, nem mulasztatom el, hogy hálás köszönetet ne nyilvánítsam mindazoknak, kik engem évek hosszú során át kitüntető rokonszenvükkel megajándékoztak.

Kedves barátaimnak és ismerőseimnek, kiktől személyesen bcsut nem vehettem, ezennel mondom: *Isten hozza* -ot, tartisanak meg továbbra is kedves emlékeztükben Nagy-Kanizsa, 1895. jun. 28.

Weisz Dévid,

a Weisz testvérek ügynöki cég tagja.

* Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hatóságilag engedélyezve!

Bárki lehet

egyéves ••

•• önkéntes.

Mindazon ifjak, kik a megkívánt iskolákat nem végeztek, előkészültségük és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot.

Programm ingyen és bérmentve.

LICHTBLAU ALBERT,

igazgató,

egyéves önkéntesi tanfolyama Debreczenben.

MAYER ADOLF, 105 8-1

célex. és kir. Ország. Fülgyelő.

■ Születési év közlendő. ■

Kitüntette orsz. kiállításon 1885. Budapest.

Rétay és Benedek

előbb 123 4-1.

Kriszta és Társa

Egyházi felszerelések, miseruhák és zászlógyár.

Budapest, IV., Lípót-utca 21. szám.

Ajánlja a t. c. társulatok, testületek, egyjetekek köröknek külön zászló-készítési osztályokat, mely sa át műhizműöntézzettel és műhelyekkel van egybekapcsolva, melyekben arany vagy ezüsttel művésziiesen hímzett vagy festett: egyházi, iskolai, kath. legényegyleti, ifjusági, ipartestületi, dalegyleti, tűzoltó, bányász, hadastyan lövész, temetkezési stb. zászlók és lobogók az egyszerűtől kezdve a legdíszesebb kivitelben készölnek.

Rajzokat, mintákat, és részletes költségeloirányzatokat készsággal küldünk.

Egyházi ruhák és felszerelvényekről külön árjegyzékkel szolgálunk.

Kitüntette orsz. Nőipar kiállításon 1881. Budapest

WEISER J. C.

gazdasági gépgyára vas és ércöntődéje
NAGY-KANIZSÁN.

A magy. kir. államvasutak gépgyára vezérügynökségének dunántuli képviselője.

Ajánlja: Egyetemes egyes és kétbarázdás acélekált és ezekre felszerelhető összes földmívelő eszközöket, úgy hármaskéket, lókapát, fölőtögetől és boronált.

Amerikai rendszerű Hollingsworth szénagyűjtők, Plane jr. amerikai lókapák, rosták, konkolyozók, járgány-oséplőkészletek, járgányok, szeoska- és répavágók, kukorica morzsolók kézi és gőzerőre nagy készletben vannak raktáron.

Ajánlja továbbá:

Szabad. PERFECTA

merítőkorongos sorvetőgépet

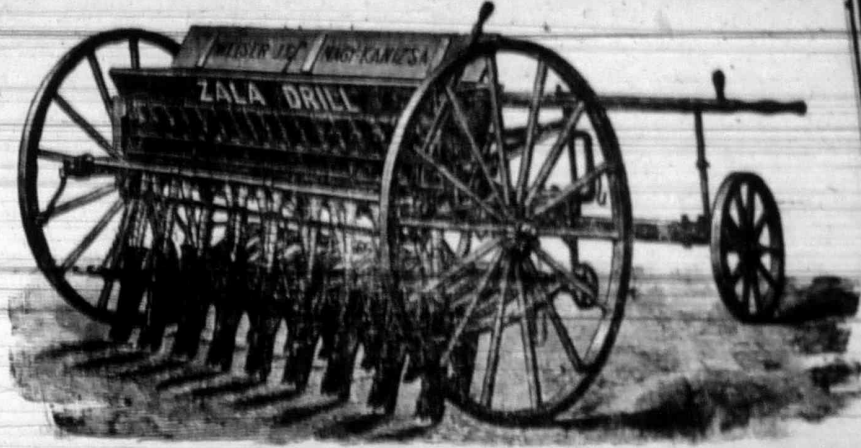
és mint újdonságot 106 10-1

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas legújabb és legtökéletesebb

„ZALA DRILL“

(szabad. SIMPLEX)

könnyű sorvetőgépet egészen új rendszerű vető-korongokkal és szab. kiváltható kapacsuklyókkal.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Kotzó Pál

GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest, Üllői-ut, 18. sz. alatt.

Ajánt 2 1/2, 3 3/4 és 4 lóerejű

NZÓGECS CSÉPLŐ KÉSZLETEKET,

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gőzcséplőkészleteket

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, arpahejáróval és válaszó-hengerrel.

Fa és szénfűtési és eredeti szalmafűtő gőzmozdonyokat.

Továbbá R. & Garbett Noun felülmúlhatatlan 40% tüzelőanyag megtakarító

COMPOUND gőzmozdonyokat

Legjobbnek elismert brandfordi önműködő amerikai kévekötő aratógépeket.

Eredeti amerikai szénagyűjtők 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúddal.

Sorvető és szóróvető-gépeket

és mindennemű egyéb kisebb gépeket.

Jutányos árak. — Kedvező feltételek.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a

Richter-féle Tinct. capsici comp.-t (Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán hatásos hatását nagy elterjedését és általános kedelmét. Ki a Tinct. capsici comp.-t (Horgony-Pain-Expellert) küszvénynél, oroznál (tagaszagostánál), keresztosonot fájásnál, fej- és fogfájásnál, csipfájdalomnál, fájdalomcsillapító beőrzés-ként alkalmazta, abból egy üveget mindig kosztellen fog tartani, hogy azt meghűtésnek is, mint levezető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rig jónak bizonyult háziszernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 ft. 20 kr. üvegeket. Kapható a gyógyszerárakban; Budapeston: Török József gyógyszeresnél.

Csak a „Horgony“ vérfegygyel ellátott üvegek elfogadandók. Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

SARG-féle orvoshatóságilag megvizsgált 228 41

(Bizonylat Bécs, 1887. júl. 3.)

sok MILLIÓ-szor

kipróbált és kifundódnak bizonyított, fogorvosilag ajánlva, egy-zorsmind a legolcsóbb fogtisztító- és épségben tartó szer.

Mindenütt hapható.

Elismert legjobb szerkesztő

gyűrű- és síma-acéllemez hengereket,

1-, 2-, 3- és hántó ekéket, 4 vasú

különteféle lóboronákat,

„Austria“ sorvető gépeket,

Blunt-féle ensilage

zöldtakarmány sajtókat,

gyümölcs és főzelék, aszaló készülékeket,

bor- és gyümölcs-sajtókat,

szőlő-zuzókat és bogyó-morzsolókat,

önműködő „SYPHONIA“ növény és

szőlővessző permetezőket

a legjobb minőségben gyártanak és szállítanak

MAYFARTH PH. ÉS TÁRS

110 10-1

os. és kir. kiz. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzhámor

Alapítatott 1872.

BÉCS, II. Taborstrasse Nr. 76.

Küldetett több mint 370 arany, ezüst, bronc-éremmel és élső díjakkal.

Arjegyzékek és számos elismerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. ■ Képviselők és viziontarusítók

cséplőgépeket

kézi, járgány és gőzhajtásra.

1-6 lófogatu járgányokat,

Legújabb gabna-rostákat, triöröket és kukorica morzsolókat,

széna- és szalma-sajtókat

kézi erőre, szállító készülékkel vagy an

600

WEISS JAKAB

BUTOR

GYÁRI RAKTÁRA.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

NAGY-KANIZSÁN

Blau Pál-téle ház, előbb „Hein”-féle kávéház helyiségében

BUTOR ÜZLETET

nyitottam,

és bátorkodom a nagyérdemű közönséget ezen raktáram megtekintésére meghívni, a mely alkalommal meggyőződhetik arról, hogy raktáram minden faju és minőségű butorral, a legfinomabb berendezéstől kezdve egyszerű árukig – dűsan van felszerelve.

Bevásárlásaimat közvetlen a legkiválóbb bécsi műasztalosoknál eszközölöm és ennek következtében azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nemcsak a legmodernebb ízlést kielégíthetem, hanem egyuttal kiváló jót is nyújthatok a legolcsóbb áron, úgy, hogy nálam bárki is a legmegfelelőbben vásárolhat.

Ezenkívül berendeztem egy műhelyt

KÁRPITOS és DISZITÓ-MUNKÁKRA

és ezen irányban is képes vagyok a legmesszebb menő igényeknek megfelelni.

Mély tisztelettel

WEISS JAKAB

